

ACİLİN ÖYKÜSÜ

2015

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Cengiz YAKINCI

Prof. Dr. Başar CANDER

Prof. Dr. Hasan KAVRUK

© 2016 AKADEMİSYEN TIP KİTABEVİ

Yayın Dağıtım ve Pazarlama A. Ş

Halk Sk. 5/A Yenışehir/ANKARA

Tel: 0312 431 16 33

www.akademisyen.com

Acilin Öyküsü 2015

Acil Tıp Uzmanları Derneği yayınıdır.

Yayın numarası: 2

Hazırlayanlar: Prof. Dr. Cengiz YAKINCI

Prof. Dr. Başar CANDER

Prof. Dr. Hasan KAVRUK

ISBN: 978-605-9942-88-1

Bu kitabın yayın hakkı Acil Tıp Uzmanları Derneğine ve AKADEMİSYEN TIP KİTABEVİ'ne aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereği herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarların ve yayıncısının yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz. Yazıların içerikleri yazarları bağlamaktadır.

Acil Tıp Uzmanları Derneği

www.atuder.org.tr

Yayın Koordinatörü : Yasin DİLMEN

Mizanpaj : Kerem ACAR

Kapak : Yusuf ÖZALP

Baskı : Özyurt Matbaacılık

TAKDİM

Acil servis... Birçok insanın hayatının en önemli anlarını yaşadığı farklı bir dünya... Hayatla ölüm arasındaki ince çizginin geçtiği yer... Doksan milyonluk ülkemizde yılda 120 milyonu aşkın hastanın başvurduğu, binlerce üzüntünün ve sevincin yaşandığı özel hizmet alanları acil servislerimiz. Her gün onlarca değişik hadise yaşanır, sadece tıbbi değil aynı zamanda sosyal hikâyelere de tanıklık eder bu mekânlar. Kimi zaman yaşlı bir amcanın, bazen yenidoğan bir çocuğun, bazen çok önemli mevkilerde görev yapan bir kişinin, bazen de kimsesiz ve evsiz bir insanın yolları keşişir burada. Dışarıda farklı hikâyeler yaşayan insanların, sosyal ve sınıfsal ayrım yaşamadan ortak bir kaderle bulunduğu yerlerdir buralar. Acil servisteki hastalar birinin oğlu, birinin babası, birinin eşi, bir diğerrinin kardeşidir; fakat her biri insan ve her biri ayrı bir dünyadır.

Emek, özveri ve sevgi ile çalışmanın gerektiği acil servislerde insanüstü bir çabayla hizmet veren sağlık çalışanları, bu zorlu hayat savaşının isimsiz kahramanları olarak büyük bir saygıyı hak ediyor. Hayata tutunmaya çalışanlara tutunacak dal, nefes alamayanlara nefes olmaya çalışan ancak değerleri anlaşılmayan sağlık ordusunun bu güzel insanlarına, hak ettikleri değerin verilmesini diliyoruz. İşte bizler de gölgede kalmış, çalışanıyla ve hastasıyla birçok hikâyeye sahip olan bu mekânlara farklı bir açıdan bakılabilmesini arzu ettik ve bir öykü yarışması düzenlemeye karar verdik. 2015 yılı içerisinde ilkini gerçekleştirdiğimiz “Acilin Öyküsü” adlı yarışmamız büyük ilgi gördü. Öğrencisinden doktoruna, hastasından refakatçisine kadar birçok kişi öyküleri ile sürece katkıda bulundu, onların sayesinde sizlerle buluşturduğumuz güzel iki eser ortaya çıktı.

ATUDER olarak çok önem verdiğimiz bu çalışmanın ikinci kitabının acil servislerimiz, hastalarımız ve çalışanlarımız için gür bir ses olmasını umut ediyoruz. Bu konuda fikir babası olan Cengiz Yakıncı Bey’e, aracılık eden İnönü Üniversitesi Acil Tıp AD’nin

değerli öğretim üyeleri Hakan Oğuztürk Bey ve M. Gökhan Tur-
tay Bey'e, jüri üyelerimize, öyküleri ile yüreklerini bizlere açan
tüm katılımcılarımıza teşekkürlerimizi sunuyoruz. 2015 yılı için-
de gerçekleştirdiğimiz öykü yarışmamıza gönderilen öykülerden
oluşturduğumuz bu ikinci kitabımızı, gece gündüz demeden
hastaları için fedakârca çalışan tüm acil servis çalışanlarına ithaf
ediyoruz.

Prof. Dr. Başar CANDER
ATUDER Yönetim Kurulu Başkanı

SUNUŞ

Tıp duayenlerinden Sami Zan, “Doktor acilde doktordur.” sözü ile acil tıbbın ne denli önemli olduğunu vurgular. Acil servisler, içinde yaşanan toplumu yansıtan aynalardır. Hastanele- rin işleyişini anlamak için acil servislere bakmak yeterlidir. Top- lumdaki kişi sayısı kadar öykü vardır buralarda. Bu mekânlarda yaşanmış öykülerin çeşitliliğini hiçbir tıp dalında bulmak müm- kün değildir. Aynı anda komedinin de dramın da trajedinin de melodramın da yaşanabileceği yerlerdir buralar. Gündem hızlı değişir bu mekânlarda.

Acil tıp; zor, emek ve özveri isteyen bir daldır. Anlatacak çok öyküleri vardır burada çalışanların, hasta olarak gidenlerin, yar- dım bekleyenlerin ve yardım sunanların. Yani ölümsüz kılınması gereken binlerce öyküye gebedir acil servisler. Acil Tıp Uzman- ları Derneği bu amaçla yaşanan öykülerin ölümsüzleşmesini gayret edindi ve bir öykü yarışması tertipledi. Acilin Öyküsü adı altında açılan ve son başvuru tarihi 1 Şubat 2015 olan yarışma- ya, 170 hikâye gönderildi. Yarışmaya gelen öykülerin çoğunun kitaba girmesi en büyük hayalimizdi. İlk kitabımızda jüri üyeleri- miz tarafından seçilen 42 öykü metnine yer verdik. Yarışmanın ikinci kitabı olarak basımını gerçekleştirdiğimiz bu kitabımızda da 37 öyküye yer vererek öykülerin ölümsüz kılınmasını istedik.

Yarışmayı başlatmamızda bizlere büyük destek veren Acil Tıp Uzmanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Başar Can- der Bey’e, değerlendirmeleriyle büyük emek harcayan jüri üye- lerimize, öyküleriyle yarışmamıza katkı sunan tüm katılımcıları- mıza sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. Acil tıp eğitimine farklı bakış açısı getireceğini umduğumuz bu ikinci kitabımızın, acil servis çalışanlarımız ve hastalarımız arasında bir köprü kurmasını ümit ediyor, yeni acil öykülerinin kitaplaştırılarak ya da elektro- nik ortama konularak daha geniş kitlelere ulaşmasını diliyoruz.

Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

Prof. Dr. Hasan Kavruk

İÇİNDEKİLER

Takdim	III
Sunuş	V
Yalnızlıktı Acı Veren	
<i>Seher Keçe TÜRKER</i>	1
Acil Kapısı	
<i>Mehmet ERDEM</i>	5
112'ci Olmak Gururdur	
<i>Raziye ÖZTÜRK</i>	11
Sıcacık Bir Yuva	
<i>Emel Aslan CANBAY</i>	15
Kuru	
<i>Hasan ERBAY</i>	19
Beyaz, Kırmızı Lekeli Koridorlar	
<i>Banu ÇAVUŞOĞLU</i>	25
Nedensiz Sonuç	
<i>Okan ÇİL</i>	29
Biz Çok Öldük	
<i>Serkan ÖZEL</i>	35
Melek	
<i>Ayşegül Küçük ORÇAN</i>	41
Düş	
<i>Meltem VAROL</i>	47
Baba-Oğul	
<i>Bükre ÇIKMAN</i>	53
Uçuk Niyazi	
<i>İlyas ENGİZ</i>	57
Umut Olsun	
<i>Öznur CENCİK</i>	65
Serseri	
<i>Ahmet KARAKULAK</i>	69

Yaralananın Merhemi	
<i>Gamze ERZİN</i>	83
Anne Ölme!	
<i>Fatmagül ÖZALP</i>	87
O Benim Kızım	
<i>Nurcan TÜRKMEN</i>	91
Mor Saatler	
<i>Mustafa YATMAZ</i>	99
Sedye	
<i>Mine TAŞDEMİR</i>	107
Biraz İlgi	
<i>Emrah AKKAN</i>	113
Benim Adım Acil Servis	
<i>Fatma ALPSOY</i>	117
Son Baharım	
<i>Havva Nur DOĞAN</i>	119
İsimsiz Kahramanlar	
<i>Muhammet Bahadır ŞAHİN</i>	127
Hüznü Silen Mutluluk	
<i>Selahattin EĞE</i>	135
Çok Geç Olabilir	
<i>Hediye DURMUŞ</i>	141
Can Neferleri	
<i>Sonay Ezgi YILDIRIM</i>	143
Hayatla Ölüm Arası	
<i>Derya TALAS</i>	147
Acilde Bir Gece	
<i>Aşkım Devrim BAYRAK</i>	155
Deliyim, Delisin, Deli!	
<i>Nurcan AKYILDIZ</i>	163

Jilet Kazası	
<i>Durucan AYDIN</i>	173
Üzüm Mevsimi	
<i>Fatih DAĞDELEN</i>	177
Ağlayan Dağlar	
<i>Emel DİNSEVEN</i>	181
Acilen İnsanlık	
<i>M. Furkan GÖKOSMANOĞULLARI</i>	189
Empati	
<i>Yusuf MISTIK</i>	193
Kaza İle Gelen Ayılış	
<i>Tuba Karagöl BEZEK</i>	197
Gece Yarısı Polikliniği	
<i>Fatma ÇATAL</i>	203
Beni Okusana Anne!	
<i>Halide Hacer SİMAV</i>	207

YALNIZLIKTİ ACI VEREN

Seher Keçe TÜRKER

Yalnız yaşamının bedeli vardır. Yalnız yaşamayı insan genellikle kendisi seçmez, ihtiyarlık gibi bir gün başınıza çöker ve hiç gitmeyebilir. İşte o zaman insan geçmişini unuttur; sanki hayata yalnız başlamış duygusuna kapılır.

Bir zamanlar iki oğlum, bir kocam vardı yanı başımda ve çalışıyordum bir fabrikanın insan kaynaklarında. Aklımın ucundan bile geçmezdi bir gün gelecek de yalnız kalacağım düşüncesi. Atasözleri her zaman doğruyu söyler, insana güvenme ölür, ağaca güvenme çürür, diye. Bir gün kocamın kanser olduğu ortaya çıktı, beş yıl süren mücadele sonunda aramızdan ayrıldı gitti. Dağısız kaldım; dağım, başının tacı karısını bırakıp gitmişti. Onsuzluk zordu; ancak iki evladımla teselli buluyordum. Üniversiteyi bir yıl arayla bitirdiler. Her şey güzel gidiyordu. Birbirimize kenetlenmiştik, sırtımız yere gelmez sanıyorduk. Derken oğlanlar askere gitti, sınır uçlarında görevlerini başarıyla yapıp terhis oldular. Dönüşleri muhteşemdi. İş bulma serüveni derken evlenmeleri gündeme geldi. Kısa sürede arka arkaya yuvalarını kurdular.

Atalarımız der ki “Erkek evlat evlenene kadar, kız evlat mezara kadar senindir.” Çok doğru demişler. Çocuklarımdan şikâyetçi değilim ama hayat şartları ister istemez ayrı düşürdü. Derken koca adamım bizden on beş yıl uzaklaştı. Ben de altmış yılı geride bıraktım. Aslında sağlıklıydım genel anlamda. Ancak bir gün bir şey oldu, ne olduğunu anlamadım. Önce grip gibiydim, sonra ateşim çıktı, midem bulandı. En önemlisi de hâlim yoktu, âdeta sıfırlanmışım, zangır zangır titriyordum. Öylece kıpırdamadan yatıyordum. Ancak iki gün sonra aklıma gecenin

onunda 112'yi aramak geldi. Zor bela telefonumun yanına vardım ve tuşlara bastım, yumuşak bir ses “Buyurun!” dedi. Ben,

- Ölüyorum, çok kötüyüm ne olur yardım edin, dedim.
- Tamam hanımefendi, sakın olun. Nereden arıyorsunuz?
- Evden.
- Eviniz nerede?
- Yukarı Pazar Mah. Balcı Sok. no:10, kat bir, daire bir.
- Yanınızda kimse var mı?
- Hayır.
- Tamam, geliyoruz, sakın olun. Adınız nedir?
- Safiye Yolbilmez.
- Tamam, çok yaklaştık, kapıyı açabilecek misiniz?
- Çalışırım.

Gözyaşlarım ip gibi akıyordu. Aslında ağlamak istemiyordum ama göz pınarlarım kendiliğinden boşalıyordu. Tuzlar gözümü ve yanaklarımı yakıyordu. Yüzüm kızarmıştı, gözlerim kırmızı çerçeveli gözlük takmış gibi bir hâl almıştı ve titriyordum. Titremem sanki ateşten değil de üzüntüdenmiş gibi geliyordu. Bir üşüyor gibi oluyordum, zaman zaman da terliyordum. Zaten titrediğim için telefonun tuşlarına basmayı on dakikada başatabildim.

Acilciler gelince onları kapıda bekletmek istemiyordum. Uzandığım kanepeden halının üstüne indim, sürüne sürüne kapının arkasına kadar gittim. Duvarın üstünde bulunan otomat düğmesine bastım. Önce apartmanın kapısını, sonra evin kapısını açtım. Yine sürüne sürüne yattığım yere doğru ilerlemeye başladım, yerime gelemeden kapı tıkladı.

- Açık, giriniz, dedim ölgün bir sesle.

Kapı açıldı. Bir erkek, bir kadın hemşire içeri girdi. Beni yerde dört ayak vaziyetinde görünce hızla yanıma geldiler.

- Ne oldu teyze, niye yerdesiniz?
- Kapıyı açtım, yerime gidiyordum, dedim.

Aslında yalnız yaşadığım için iki komşumda anahtarım vardı. Gündüz hasta olduğumu bildirmek için telefonla aradım. Tesadüf bu ya ikisi de evde yoktu, dışarıda olduklarını söylediler. Gelince ararlar diye bekledim. Bayan hemşire kolumdan tutup yatmama yardımcı oldu. Hemen ateşimi, tansiyonumu, kan şekeri ölçtüler. Bütün değerlerim yüksekti. Her şeye rağmen o sırada içime bir sevinç doldu. Tanımasalar da bana bakıyorlardı, onların işi olsa da fark etmezdi benim için, onları yakınımış gibi hissettim. Kısa süre olsa da beni dinlediklerini, anladıklarını düşündüm. Böyle birilerinin varlığı beni canlandırdı sanki. Yalnızlığımı alıp götürdü. O kısa anda çok karmaşık duygular yaşadım ama beni asıl mutlu eden çağırdığım anda yanıma koşacak birilerinin var olduğunu bilmemdi.

– Teyze ne yaptınız kendinize böyle?

– Bilmiyorum kızım.

– Tamam, telaş etmeyin, şimdi sizi rahatlatacağız.

Bir dilaltı hapi verdiler. Sonra ateş düşürücü, ağrı giderici iğne yaptılar. Bayan hemşire,

– Birazdan kendinize geleceksiniz, merak edilecek üzücü bir durumunuz yok, üşütmüşsünüz büyük ihtimalle. Üstünüz açık mı yattınız yoksa, diye şaka yaptı.

İçimden, “Üstüm açık yattım tabii, kalkıp üstüme örtecek bir battaniye alamadım. Kim örtecek ki üstümü?” diye geçirdim.

Hemşire,

– Yine de yalnız geçirmeyin bu geceyi, sıcak bir çorba için, mideniz boş. Ne zamandır bir şey yemediniz?

– İki gün oldu, yerimden kalkamadım da...

– Allah Allah, kimseniz yok mu?

– Var ama uzaktalar... Komşum evine dönünce bana çorba yapar, diye düşünmüştüm ama...

– Tamam teyze, yarın mutlaka doktora gidin. Kendinizi iyi hissetmezseniz saat kaç olursa olsun bizi arayabilirsiniz.

– Tamam, sağ olun, Allah razı olsun, devletimize zeval vermesin, dedim.

Gittiler. O geceyi zor geçirdim. Komşularım evlerine saat kaçta geldi bilmiyorum ama beni aramadılar, bir saatten sonra ben de onları arayamadım. Ertesi gün öğlene doğru oğlum iş yerinden izin aldı, İstanbul’dan çıkıp geldi yanıma, doktora götürdü. Bilmem ne mikrobi kapmışım, ateşten titremişim. Bu durumdan sonra gizli şekerimin ve guatrımın da olduğu ortaya çıktı. Böbrek yollarım iltihaplanmış, tansiyonum da cabası. Hep kendime ait yapılması gerekenleri ötelerdim. Acı eşiğim yüksek olduğu için dayanıklılığım var ama bu sefer bedenim işi bana bırakmadı ve isyan etti. Onun sayesinde iyi bir tedavi gördüm ve ilaç kullanmaya başladım.

Şimdi iyiyim. Vücudumda asayiş berkemal; ancak o geceden sonra tanımadığım birilerine ister istemez güven duyma mecburiyeti, sevinçle üzüntü arasında bir duygu verdi içime. Bu duygunun daha derin anlamı var; kelimeleri yerine oturtamadım ya da bu duyguyu ifade eden kelime henüz lüğatimizde bulunmuyor. Bunun yanında yalnızlık günbegün artarak acı vermeye, ince bir sızı gibi içimin bilemediğim bir yerlerini yakmaya devam ediyor.

ACİL KAPISI

Mehmet ERDEM

Hastanelerin acil kapısını hiç sevmem. Daha doğrusu bir tuhaf olurum acil kapılarında. Kırk yılı aşkın zamandır bu duyguyu bir türlü atlatamadım. Zorunlu kalmadıkça girmem o kapıdan. Acil kapısı gördüğümde içimi bir hüznün kaplar. Hastanelerin acil kapıları bana hep babamı anımsatır. Çünkü babamı ben o kapıda yitirdim.

“Aha buramda kaya gibi sert bir şey duruyor!” yakınmasını babamın ağzından ilk duyduğumda daha ilkokul çağlarındaydım. Babam, karın bölgesinin sağ yanında, kaburga kemiklerinin bitimindeki boşluğu işaret ediyordu hep. İşaret etmekten öte, aile bireylerinin ellerini tutup karnının üstüne götürerek karın bölgesindeki o sert şeyi herkese gösteriyordu. Ölünceye dek karın boşluğundaki o “kaya gibi” sert şeyden çok çekti babam, çok. Denemediği sağalma yöntemi kalmadı. Hep yapıldığı gibi ilk olarak nane limon kaynatarak umar aradı. Nice şifalı bitkileri denedi. Karnındaki o sert nesne yine de büyüyordu. Komşu ilçeye bağlı köydeki nefesi kuvvetli, derin hocaya bile gitti babam. Hocadan döndüğü zaman epey süre hocaya gidişini bize anlattığı gibi, eve her gelen akrabaya, eşe, dosta da anlattı da anlattı.

Hocanın huzuruna öyle elini kolunu sallayarak varamıyormuşsun. O kadar çok dertli insan varmış ki sırada bekleyen. Hoca efendinin bir müridi sizi bir odaya alıyor, kim olduğunuzu, nereden geldiğinizi, derdinizi dinliyor, tek tek not alıyor ve gelenleri sıraya koyuyormuş. Babam sırada saatlerce bekledikten sonra hoca efendinin huzuruna çağırılmış. Nur yüzlü muhterem hocanın, “Gel bakalım falanca köyden falanca!” sözleri ile sarsılmış. Hoca efendi kendisi hakkında her şeyi bilmekte imiş!

“Senin içine cin kaçmış!” olmuş sonraki sözleri. İçindeki o cini çıkarmak için uzun süre karnını okuyup üflemiş hoca efendi. Bir de reçete gibi kâğıt yazmış ki, günde üç öğün okunmuş kâğıdı dolu bardak suya koyarak içecek, ta ki kâğıt suda eriyip yok olana kadar. “Amma şifa için itikat şart!” tembihinde de bulunmuş. “Yoksa...” “Hoca efendi borcumuz?” diye sorunca babam, o bir kızmış, bir kızmış... “Haşa, biz Allah’ın ilmini kullarına satmayız!” diye çıkmış, dövmekten beter etmiş babamı. Anlayacağınız hiç para almamış hoca efendi. Ancak çıkışta mürit, Kuran kursu için yüklüce bir bağış almış makbuz karşılığında. “Helal olsun!” demiş babam, “İlim irfan yuvası için hocanın Kuran kursu varmış, orada ilmini irfanını gençlere öğretiyormuş.”

Babam, bir ayı aşkın süre inanarak günde üç öğün, aç karna o okunmuş kâğıdın içinde bulunduğu suyu dualar okuyarak içti. Hoca kopya kalemle yazdığından okunmuş kâğıdın rengi değişti önce, sonra eridi, yok oldu ama babamın karnındaki kaya gibi sert şey daha da büyüyordu.

Babam hocanın okunmuş kâğıdından da umar bulamayınca acısını dindirmenin yollarını aramayı sürdürdü. Demokrasimizde çarelerin tükenmediği gibi, sağlıkta da çare ganiydi. Üstelik çevremizdeki herkes bir yol, bir yöntem öneriyordu. Bu kez de köyün ebesi Fatma Nine’nin tavsiyesine uydu babam. Her akşam yemekte bir kupa rakı içecekti. Önce olmaz dedi çünkü on yaşından beri beş vakit namazında niyazındaydı o. Hem rakı dinimizde haram kılınmıştı. Fatma Nine, “Şifa niyetine!” dedi ve son noktayı koydu. Madem şifa niyetineydi, yapılacak bir şey yoktu. Her akşam yemeğinde küçük rakı şişesini masaya koyuyor ve bir çay bardağını silme dolduruyordu rahmetli anam. Ömrü hayatında hiçbir alkollü içkiyi ağzına koymamış olan babam, kupadan aldığı bir yudum susuz rakıdan sonra her keresinde, “Öf, bu mereti nasıl içiyorlar böyle!” diye yakınıyordu. “Sen de içmel!” diyenlere, “Ben keyfimden mi içiyorum?”

diyor, eliyle karnındaki kaya gibi şeyi göstererek “Derdimden, derdimden!” diyerek bir yudum susuz rakıyı yuvarlıyordu.

Rakıdan umar araması aralıksız bir ay kadar sürdü babamın. Bir kupa ile karnındaki kaya gibi şey bırakın yok olmayı, bir yumuşama belirtisi bile göstermeyince şifa niyetine iki kupaya çıkardı rakıyı babam. Her akşam, her akşam, akşamı sanki iple çekiyordu. Akşam namazını camide kılıp da sofraya oturunca, “Hanım getir bakalım şu mereti!” oluyordu babamın ilk sözü. O, sanki kırk yıllık akşamcı olmuştu. Aile büyükleri, eş dost “Onda şifa olsaydı, haram kılınmazdı!” dediler de zor vazgeçirdiler babamı o meretten. Toprağı bol olsun, o rakı içtiği dönemde vakit namazını da hiç aksatmadı babam.

Ne hocadan, hacıdan ne kocakarı ilacından medet bulamayan babam sonunda doktora gitmeye karar verdi. Araştırdı, soruşturdu, para denkleştirdi. İlimizin en ünlü cerrahına görünmek üzere gitti. Doktordan dönüşünde gidiş geliş yolculuğundan doktorun muayenehanesine gidişine, muayene oluşuna ve cerrahın söylediklerine kadar, her şeyi en ince ayrıntısına kadar anlattı bize. Yalnızca bize mi? Akın akın geçmiş olsuna gelen eşe dosta, bütün köylüye... Hatta sonradan sonraya kasabadan ve komşu köylerden gelen dostlara yüzlerce kez anlattı babam. Tıpkı bir tiyatro oyununda aynı repliği yineleyen oyuncular gibiydi, virgülünü değiştirmeden her gelene anlatıyordu. Onca yıl sonra bile o sözler hâlâ kulağımda sanki!

Ben iyisi sözü babama bırakayım: “Doktor daha karnımı eller ellemez bildi. Senin dalağın büyümüş, dedi. Amma emin olmak için film çekelim, deyince ben irkildim. Ben artist mi olacağım ki film çekeceksin, dedim. Meğer bu film, başka filimmiş. Doktor benim cahilliğime güldü, ‘röntgen filmi’ diye açıkladı ama ben başta pek bir şey anlamasam da röntgen filmini elime tutuşturdukları zaman ne olduğunu anladım. Kocaman bir fotoğraf makinası düşünün, karanlık odaya aldılar beni, ‘Soyun!’

dediler. Ben baştan utandım. Neyse ki belden yukarısını anadan üryan çıkarmam gerekmiş amma gene de utanmadım değil. Doktor, elimde filmle gidince, ayağa kalktı onu zarftan çıkardı. Cama doğru ışığa tutarak baktı. ‘Hım, tam da düşündüğüm gibi!’ dedi, sonrasını açıkladı. ‘Dalağın büyümüş. Dalağın normal büyüklüğü 400-450 gram olması gerekirken yaklaşık on katı büyümüş sizinki.’ dedi. Doktor, uzun uzun anlattı da anlattı. Bu cahil hâlîmle hepsini anlamam ne mümkün! Anladığım kadarıyla dalak ölü kan hücrelerinin mezarlığıymış vücudumuzda. Kanda ki ölü hücreler oraya atılıyormuş. Normalde ölü kan hücreleri, dalak ve kemik iliği iş birliği ile yenileniyormuş. Benim kemik ilikleri ile dalak iflas ettiğinden orası mezarlığa dönüşmüş.”

Babam gene bu şekilde anlatırken ziyaretçiler arasında bulunan bizim köyden Almancı Durmuş, “Bizim Almanya’daki araba mezarlığına dönmüş senin dalak desene emmi!” demişti de hepimizi güldürmüştü o zaman. “Ben küçükken sıtma geçirmiştim, ondan olabilir mi?” diye sormuş babam. Doktor, “Olabilir.” demiş. “Umarı?” diye sorunca da. “Bıçak!” demiş doktor. Demiş demesine de babam öyle hemen bıçak altına yatmamak için bir daha o doktora gitmedi. Ama ilde ve çevre illerde doktor doktor gezdi ancak bir umarını bulamadı hastalığının.

Küçük ablamın eşi sağlık memuruydu. Askerlik dönüşü Hacetstepe Tıp Fakültesi Hastanesinde göreve başladı. Çok geçmeden enişte bey ayarladı, o hastaneye yatırılarak tedavi altına alındı babam. Orada da “ameliyat” dediler iyileşmesi için. Ameliyat ile dalağın büyüyen bölümü kesilip alınacaktı. Bütün hazırlıklar yapıldı, bürokratik işlemler gerçekleştirildi. Ertesi gün operasyon gerçekleştirilecekti. Gerisini gene babamın anlatımından dinleyelim isterseniz:

“Ertesi gün bıçak altına yatacağımdan akşam ezanı sırasında tatsız tuzsuz hastane yemeği verdiler. Sonrasında ameliyata kadar hiçbir şey yemeyeceksin, içmeyeceksin, dediler. Ben

söylenenlere uyarak hayırlısıyla sabahı beklemekteydim, kızım da hep başımda. Beklenmedik bir şey oldu. Akşamın geç vakti, benim çok sevdiğim genç doktor o gün nöbetçiymiş. O çıktı geldi. Dosyama inceledi uzun uzun. Yatağımın kıyıcığına ilişti, elimi avucunun içerisine aldı. ‘Mevlüt Amca yarın operasyon var ha!’ diye girdi söze. Sonra, ‘Her tür ameliyatta bir risk vardır!’ diye sürdürdü sözünü. ‘Senin operasyonda da masada kalma riski fazla!’ dedi. ‘Allah korusun!’ deyip elimi bıraktı. Bu kez elini dostça omzuma koydu. ‘Ameliyat için iyice düşündünüz mü?’ diye sordu. Sonra, ‘Mevlüt Amca, bundan sonrası için sana yirmi yıl ömür yeter mi?’ diye sordu. ‘Değil yirmi, on yıl bile yeter!’ dedim. Doktor başka hiçbir şey söylemeden iyi geceler, diyerek usulca çıktı odadan. O doktoru Allah göndermişti bana. Allah ondan bin kere razı olsun! Onun bu sözleri ile bıçak altına yatmaktan caydım. Bunun üzerine beni taburcu ettiler.”

Sonra köye döndü babam. Bir ay kadar yaşadı ondan sonra. Bu süreçte hep yattı babam. O sıralarda uzak Anadolu kasabasındaki parasız yatılı meslek lisesinde son sınıftaydım. İlk yarı tatili olmuştu ve ben de köydeydim. Soğuk şubat ayında bir gün ağırları iyice arttı babamın. O günün koşullarında her gün sabah ilçeden ile giden ve “posta” denilen tek otobüsle götürebilirdik ancak. Öyle de oldu, köyümüzden geçen otobüse zar zor bindirdik ağabeyim ile birlikte. Hiçbirimiz bilemezdik ki canlı olarak son görüşümüz olacağını. Ama babam deneyimliydi, otobüse binmeden geride kalan herkesle tek tek helalleşti. Gidiş o gidiş oldu çünkü ertesi gün akşamüstü aynı otobüsle köye cenazesi geldi babamın. Ağabeyimin anlattığına göre hastanenin acil kapısının girişinde ruhunu teslim etmiş babam. Hastanelerin acil kapılarını sevmem demem ondan.

112'CI OLMAK GURURDUR

Raziye ÖZTÜRK

Yine buhranlı bir günde acil serviste nöbetçiydim, vakit akşam saatleri... Yer, Mardin Dargeçit. Memuriyetimin ilk görev yeri, meslek heyecanımın başladığı ilk yer. Günlerden 15 Şubat.

15 Şubat'ın Doğu ve Güneydoğu illerinde bir anlamı vardır. O gün eylemler yapılır, yerli halk dışında sokağa pek kimse çıkmaz, esnaf kepenk kapatır, akşam saatleri çarşı birbirine karışır, çöp konteynırları yakılır, dükkânların camları, emniyet ve kolluk görevlilerinin binaları, askeri birlikler taşlanır. Molotof atılır, ardından bu duruma emniyet güçlerinin müdahalesi sonucu soluduğumuz her nefese gözleri ve boğazı müthiş bir şekilde yakan biber gazı eşlik eder. Böyle bir günde acil serviste nöbetçi olmak benim için olağanüstü bir durumdu; çünkü ben bir asker eşiydim. Bu tür olayları bugüne dek sadece haber bültenlerinde izlerken bir gün bu olayların tam da içinde olabileceğimi hiç düşünmemiştim.

Acil serviste akşam saatleri yoğun olduğundan aktif bir şekilde çalışıyordum. Çalıştığım istasyon hastaneye entegre istasyon olduğu için şehir içi acil ve şehir dışı nakil ambulans vakalarına da biz çıkıyorduk. Mardin 112 Komuta Kontrol Merkezi tarafından cep telefonuma vaka ihbarı geldi. Vaka, Dargeçit ilçesine bağlı Kuşluca Köyü Jandarma Karakolunda vatani görevini yapmakta olan bir erdi. Asker eri nöbet başındayken beklediği kulede fenalaşmış, anlamsızca ağlamaya başlamış, diye bildirildi. Eşimin de askeri personel olmasından dolayı kendimi borçlu hissederek vakaya ben çıkmak istedim. Ambulans şoförümüz ile acil servisten ambulansla acil çıkış yaptık. Dargeçit çarşı merkezinden geçmek zorundaydık. Çarşıda halktan büyük bir grup

vardı, havaya yanık ve biber gazı kokuları yayılmıştı. İçimde büyük bir korku, heyecan ve endişeyle hızlıca oradan geçtik. O an gördüklerim asla hafızamdan silinmeyecek ve bende derin bir iz bırakacak cinsten bir hadiseydi.

Nihayet 20-25 dakikalık bir ambulans yolculuğu sonrası Kuşluca Köyü Jandarma Karakoluna vardık. Orada görev yapan askeri personeller bizi fenalaşan askerin olduğu odaya davet etti. Odaya girdiğimizde asker, odanın ortasında yanan sobanın başında, sobanın üst kapağının deliğinden dışarı vuran aleve odaklanmış, âdeta kilitlenmiş bir şekilde bakıyordu. Yanına yaklaşım ona ne olduğunu sordum. Verdiği cevap çok manidardı. “Geliyorlar, buraya geliyorlar, onları gördüm, çok korkuyorum, geliyorlar.” şeklindeydi. Karakol dışındaki kulede nöbet tutarken karanlıkta bir şeyler görmüş olmalıydı ya da öyle zannediyordu, bilmiyorum. Korkudan ağlıyor ve hep aynı sözleri yineliyordu. O koca adamın çocuk gibi masumiyetine şahit olmanın verdiği buruklukla onu ve ona refakat eden rütbeli askeri personeli ambulansa alarak doktorumuz tarafından değerlendirilmek üzere yola çıktık. Önümüzde ve arkamızda zırhlı panzerler eşliğinde Dargeçit İlçe Hastanesine doğru ilerlemeye başladık. Aslında askeri panzerler bizi ve askeri korumak amaçlı geliyordu ama benim içimde öyle bir korku vardı ki tarifi imkânsızdı, çarşı merkez çok karışmış durumdaydı. “Ya ambulansa ya bize ya askere zarar verirlersel!” diye içim içimi kemiriyordu. Hastaneye dönerken çarşıdaki kalabalığın dağıtıldığına ve kargaşadan arta kalanlara şahit olduk, az da olsa içime su serpilmişti. Hava puslu, dumanlı, çok soğuk, gerçekten iç ürperticiydi. Böyle bir günde ambulansa, hem de önümüzde ve arkamızda zırhlı araçlarla asker vakası taşımak cesaret işiydi.

Nihayet acil servise geldik. Askeri sedyenin üzerine aldık. Acildeki nöbetçi hekimimiz askeri muayene etmek için birtakım sorular yöneltti. Asker ağlıyor ve tekrar tekrar aynı sözle-

ri söylüyordu. “Geliyorlar, buraya geliyorlar, çok korkuyorum, geliyorlar.” diye tekrar ediyordu. Ben de dâhil, bütün acil servis personeli şaşkınlık içindeydik, tam o esnada elektrikler kesildi. Asker karanlığı görünce aniden yattığı sedyenin üzerinden sıçrayıp sedyenin altına sığındı, iki büküm oracıkta hıçkıra hıçkıra ağlamaya devam etti. Kısa bir süre sonra ışıklar yandı, askeri ikna ederek bulunduğu yerden çıkardık. Doktorumuz askeri bir üst sağlık kuruluşuna uzman hekimin değerlendirmesi için sevk etti. Ve rütbeli personel, gerekli evrak işlerini de tamamlayarak Dargeçit İlçe Jandarma Komutanlığına panzerler eşliğinde askeri götürdü. Ertesi gün askerin muayenesi için zırhlı panzerle sevk edildiği haberini aldım.

Yaşadığım bu olay asla hafızamdan silinmedi ve o askerin tekrar tekrar söyledikleri, küçük bir çocuk gibi masumiyeti, gözlerindeki o korku ve gözyaşı, benim o gün yaşadığım heyecanla karışık endişe, çalıştığım bölgenin koşulları, çalışma şartlarımız, mesleğimizin gereğini yerine getirirken nelerle mücadele ettiğimiz ve daha bir sürü şey... Bu olayı hatırladığımda yüreğimin bir yerinden bir şeylerin koptuğunu hissederim hep. Nasıl untabilirim ki? Ve hâlâ merak ederim o asker görev başındayken orada ne gördü diye. Onu bu kadar korkutan, beni de bu kadar derinden etkileyen şey neydi?

Birkaç ay sonra aldığım habere göre asker, Diyarbakır Askeri Hastanesinin Ruh ve Sinir Hastalıkları Servisinde tedavi görmüş ve yeniden sağlığına kavuşmuştu. Bu sonuç beni buruk da olsa mutlu etmeye yetmişti. Hiçbir insanın görev başında ruh sağlığının bozulmaması dileğiyle...

SICACIK BİR YUVA

Emel Aslan CANBAY

Herkesin farklı bir dünya görüşü, farklı hayal gücü ve farklı hedefleri vardır. Hepimiz aynı olayı görsek de işte bu farklılıklarımızdan dolayı bambaşka yorumlar yapıyor, hayattan bambaşka şeyler öğreniyoruz. Ben de bu öğrenme sürecime en ciddi anlamda 112 acil servisinde başladım.

Yıl 1996... Okulunu yeni bitirmiş bir hemşireydim. Görev aşkıyla yanıp tutuşuyor, insanlara tutunacak bir dal olma düşüncesiyle onların hayatını kurtaracak bir kahraman olmak için can atıyordum. Belki de bu yüzden müdahalenin en kritik olduğu yerlerden biri olan 112 acil personeli oldum. İstasyonumuz Antalya'nın en doğal yeri olan, denizle yeşilin kucaklaştığı Tekirova'da, bir sağlık ocağının içinde tek göz odalı bir yerdi. Benden başka iki doktor ve bir de ebemiz vardı. Bu istasyon yazın turizm sebebiyle geçici olarak kuruluyordu. Aslına bakarsanız sağlık ocağı bile bir otelin lojmanından ibaretti. Yani turizm sezonu bitince Tekirova'da kimse kalmadığı için geçici binalarda sağlık hizmetleri sunuluyordu. Bulunduğumuz yerin özelliklerinden dolayı telsizler bazen çeker, bazen çekmezdi. Komuta merkezinden ulaşmak için telsiz işe yaramazsa telefonla vakaya yönlendirilirdik. Acil, sağlık ocağının içinde olduğu için sağlık ocağı yirmi dört saat açık oluyordu. Eee, bunu görenler de acil ihtiyaç olmasa da enjeksiyona, pansumana, tansiyon ölçtürmeye ya da hâl hatır sormaya geliyorlardı. Daha neler neler... Bizim asıl işimiz ise merkez istasyondan yönlendirilen vakaları alıp Kemer Devlet Hastanesine getirmek, gerekli görülürse oradan da en kısa zamanda Antalya'ya ulaştırmaktı.

Aylardan eylül, akşam 22 suları... Dışarıda bir yağmur, bir yağmur, sanki gök yarıyor. Antalya'nın yağmurlarını ancak gören bilir, dışarı çıkmak cesaret ister. Merkez istasyondan Kemer içinde bir adrese yönlendirildik. Tabii ki hiçbir şey bize bahane olamaz, çıktık yola. Adresi aradık fakat bulamadık. Bir daha merkezden telsizle adresi teyit ettirdik. Tabii telsizle konuşmanın bile kaçınıcı çabada gerçekleştiğini hatırlamıyorum. Her gönderildiğimiz adresten eli boş döndük. Bu sefer Kemer çok büyük bir yer olmadığından insanlar birbirini tanır diyerek açık gördüğümüz iş yerlerine, adres verilen yerlere yakın evlere, verilen adresleri ve hasta biri olup olmadığını sorduk. Fakat bütün çabalarımız boşuna çıktı. Aradan birkaç saat geçmişti ki istasyona dönmeye karar verdik. Kemer'i çıkmak üzereydik ki yerleşim alanının sonunda, yolun kenarında, elinde bir pazar çantasıyla yamalı elbiseli, sırlıslıkam, yaşlı bir adam arabanın önüne doğru atladı. Zaten yağıştan dolayı yavaş giden ambulansımız durdu. Hepimiz şaşkındık fakat adamın hâli hâl değildi. İnip adamı araca aldık. Adam tir tir titriyor, hiçbir sorumuza cevap vermiyor, hatta hiçbir şeye tepki göstermiyordu. Tam bir şok hâlindeydi. Tansiyonunu ölçtük, EKG'sini çektik. Temiz görünüyordu her şey. Bedenen üşümesi dışında hiçbir sorun göremedik. Ebemiz "Belki başından kötü bir olay geçti, şoka girdi." dedi. Doktorumuzsa "Sakın kendisi fena bir iş yapmış olmasın!" diye ekledi.

Hepimizin kafası çok karıştı. Bir yanda arayıp bulamadığımız, belki bize şu an çok ihtiyacı olan biri var; diğer yandan hiç beklemediğimiz bir anda önümüze atlayan yaşlı bir amca... Üstelik amcadan tek bir ses çıkmıyor, sordüğümüz her soru cevapsız kalıyordu. Neyse ki Kemer Devlet Hastanesine varmıştık. Biz telsizle önceden aldığımız vakayı bildirdiğimiz için kapıda bir sedye hazır. Telaşla araçtan aşağı atladık. Amca'yı sedyeye almamıza yardım eden hastane personeli ve kapıdaki güvenlik gayet rahat bir ses tonuyla "Oooo Samancı İrfan nerede kaldın

ya, bu saate kadar neredeydin?” demezler mi? O an hep birlikte “Nasıl yani?” dedik. O kadar samimi konuşmalarının sebebini az sonra anlamıştık. Bir şey daha öğrenmiştim hayattan böylece.

Samancı İrfan kalacak bir yeri ve ailesi olmayan kimsesiz bir amcaymış. Kalacak yeri olmadığı için ev olarak Kemer Devlet Hastanesinin acilinde kalıyor, yazın sıcağın kışın soğuktan korunuyormuş, buradaki personelin yardımıyla karnını doyuruyormuş. O gün de yağmurdan dolayı hastaneye (evine) ulaşamamış, yanında parası olmayınca dolmuşlar da almamış, aklına acili aramak gelmiş. Fakat biz vakaya süratle giderken yağış sebebiyle onu fark etmeden geçmişiz yanından. Karnı çok acıkmış ve sırılsıklam olmuş. Kendince İrfan amca bize bunları anlatırsa onu araçtan indiririz diye yol boyu konuşmamış. Oysa karnı doyunca her şeyi bize ve diğer personele utana sıkıla, bir taraftan da muzip bir ifadeyle bir bir anlattı. İlgimizden dolayı durup durup teşekkürler etti.

İşim bana hayatı öğreten en güzel öğretmen oldu. Kimi zaman olanla yetinmeyi, kimi zaman sabrı, kimi zaman en kritik anlarda bile sakin olmayı; kimi zaman da herkesin soğuk gözlerle baktığı acilin bir başkasına sıcak bir yuva, sığınacak bir liman olduğunu öğretti.

KURU

Hasan ERBAY

Nemli bir sonbahar günüydü. Ambulans ekibi öğle yemeği için hastanenin teras katındaki yemekhaneye çıkıyordu. “Yemekte kuru varsa yandık.” dedi paramedik, şoföre. Şoför gü-lümsedi, sağ eliyle gülümsemesini saklamaya çalıştı. “Hocam bir dur Allah’ını seversen! Kuru muru deyip dengemizi bozma şimdi!”

Ambulans ekibi üç erkekten oluşuyordu. Biri paramedik, biri acil tıp teknisyeni, diğeri de şoför. Üçünün de üstünde, ambu-lans çalışanlarının simgesi olan sarı renkli yelekler vardı. Öğle yemeği için merkezin onayını alıp bu hastaneye gelmişlerdi. Yemek servisinin önünde her zamanki gibi uzun bir kuyruk vardı. Sıraya geçtiler. Şoför sıranın en önüne kadar gidip menüde ne olduğuna bakmaya yeltendi. Birkaç metre gitmeden geri döndü. “Hocam!” dedi, paramediğe. “Ne desen çıkıyor bugün; benim şu bileti de oynayiver kurban olayım.” Gülüştüler, yavaş adımlarla yemek sırasında ilerlediler.

– Mevsimlerden en çok sonbaharı severim, dedi acil tıp tek-nisyeni. “Sarı ile kızılın kaynaşması, grinin belirip yeşilin uçup gitmesi... Bambaşka bir şey bu!”

Yüzünde beliren acı ifadesi dikkat çekiyordu.

– Hayırdır, ne oldu, diye sordu paramedik. “Sonbahar içini fena yakıyor anlaşılan.”

– Yok sonbaharın bir suçu, dedi.

– Bu kuru var ya bu kuru, her ne varsa ondan oluyor. Bu sefer beni zorlayacak herhâlde, acayip gaz yaptı bende.

Öğle yemeğinden geledi üç saat kadar olmuştı. Sakin bir nöbet geçiriyorlardı. Yalnızca bir trafik kazası için çıkış yapmışlardı. O da maddi hasarlı bir kaza idi. Tam o sırada, paramediğin el telsizine merkezin bir anonsu düştü. “Yetmiş yaşlarında, kalp hastası ve baygın bir adam” için çıkış yapmaları isteniyordu. Hemen ardından da telsiz anonsundan hastanın hangi adreste olduğuna dair bilgiler geldi. Ambulans ekibi, seri bir şekilde ambulansa binip belirtilen adrese doğru yola çıktılar.

Paramedik, içlerinde en genç olanıydı. Şen bir mizacı vardı. Nöbetleri denk geldiğinde şoför de ona uyuyor, esprilerin eksik olmadığı, şen şakrak bir nöbet geçiriyorlardı. Acil tıp teknisyeni, diğer ikisinden hem yaşça daha büyüktü hem de onlara göre daha ağırbaşlı görünürdü. Üç kişiden oluşan bir grubun yirmi dört saat somurtarak durması da hoş olmazdı zaten. Yaptıkları işin sıkıntısı ve gönüllerinde oluşturduğu tahribatı belki de onu yok sayarak geçiştirilebilirdi. Kan, acı ve ızdırabın bu kadar yoğun yaşandığı kaç meslek vardı ki?

Yürek burkan nice olayla karşılaşılıyorlar, insanın kendinden utanacağı çokça duruma şahit oluyorlardı. Böyle bir iş ortamının belki de en iyi yanı, tüm ekibin ister istemez birbirini fazlasıyla tanımak zorunda kalması idi. Yirmi dört saat aynı kişilerle bir arada bulunmak, o kişilere karşı öyle bir aşinalık kazandırıyor ki, bazen yalnızca bir bakıştan ya da bir mimikten bile arkadaşının ne düşündüğünü ya da ne istediğini anlayabiliyorlardı.

Ambulans genişçe bir kavşağı döndükten sonra ekip, köşede heyecanla kendilerine el işareti yapan bir kadın gördü. Telaşlı kadın bir yandan ağlıyor, bir yandan da hemen dibinde durduğu apartmanın üçüncü katını işaret ediyordu. “Babam!” diyor. “Yetişin, babamı kurtarın!” Bazı anlar vardır ya hani; ne yapacağınızı bilirsiniz ama onun daha iyisini yapmaya mecbur hissedersiniz kendinizi, ambulans ekibi de öyle hissediyordu.

Koşar adım inip ambulanstan çiftler çiftler çıktılar merdivenleri. Eve girdiklerinde, salonun orta yerinde yaşlı bir adam uzanmış, boylu boyunca nefessiz yatıyordu. Paramedik, nabzını yokladı adamın. Belli belirsiz de olsa vardı bir nabız hissi. Birtakım tıbbi kelimeler uçuştı havada. Fibrilasyon, tansiyon non stabil, anizkorik...

Nasıl olduğuna dair birkaç soru soruldu hasta yakını kadına ve çoğu zaman olduğu gibi anlamsız cevaplar geldi. Kadın meşguldü; çünkü yakınlarını arıyordu. Hemen gelmelerini tembihliyordu yaşlı gözlerle. Hemen gelmelerini... Kapı kapandı. Başka tıbbi kelimeler yankılandı salonun duvarlarında. Entübasyon seti, tüp, defi, adrenalin, atropin, damaryolu, ambu...

Karakolda sert bir müdür vardı. Çattı kaşlarını.

– Sen, dedi. “Ne iş yaparsın?”

– Beden eğitimi öğretmeniyim, dedi adam.

Ayakta duruyordu. Geniş omuzluydu. Atletik bir yapısı, sakalsız pırıl pırıl bir yüzü vardı.

– Belli beden öğretmeni olduğun, dedi müdür. “Bedenini eğitmişsin ama ruhunu eğitememişsin. Ne hâle getirmişsin sağlıklarını! Ayıp değil mi bu yaptığın?”

Adam yutkundu.

– Müdürüm, diye söze başladı tekrar. “Babanız sağ mı bilmiyorum... Benim babam bugün öldü...”

Adamın sesi çatallandı. Gözleri doldu.

– Babama son nefesinde, belki bir faydaları olur diye sağlıklarını çağırılmış bizimkiler.

Adamın gözlerinden ateş fışkıracaktı sanki.

– Allah rahmet eylesin, dedi müdür.

– İyi de bu adamlar öldürmedi ya babanı! Onlardan ne istedin oğlum?

– Babanızın cenazesi başında kikirdeyen, gülüşüp duran birilerini görseniz siz ne yapardınız müdürüm, dedi adam.

Sinirliydi.

– Nasıl yani, diye şaşkınlığını belirtti müdür.

– Babamın ölmesine elbette yanıyorum da müdürüm; ambulansçıların onun başında kalp masajı yaparken gülüşüp durmaları kanıma dokundu. Allah ne verdiyse daldım ben de!

– Tövbe estağfirullah, diye celallendi müdür.

– Ne biçim iş bu yahu!

Emir verdi memura,

– Çağırın gelsin şu ambulansçı!

Kapının hemen yanında acil tıp teknisyeni bekliyordu. Şoför ve paramedik hastanede idiler. Paramediğin burnu kırılmıştı. Şoförün de pansuman yapılacak çok yeri vardı.

– Gel bakalım sağlıkçı, dedi müdür. “Anlat hele, ne oldu? Nedir bu adamın hıncı size?”

Sağlıkçı, sakın bir edayla tane tane konuştu.

– Efendim, dedi. “Bütün olup biten, bir yanlış anlamanın sonucudur.”

Müdür dikkatini verdi sağlıkçının sözlerine.

– Bizim elbette ki hatamız var, kusur bizdedir amenna! Ama ne olduysa o kuru yüzündendir!

– Kuru mu, o ne evladım, diye çıkıştı müdür.

– Kuru fasulyedir efendim, dedi sağlıkçı mahcup bir edayla.

– Yahu herif, bilmece gibi konuşma! Ne kuru fasulyesi? Bu adamın sizi tartaklamasıyla ne alakası var bunun?

Ayakta duran adam da hiddetlendi. Sinirini yatıştırmak için dilini ısırıldı.

– Efendim, dedi tekrar sağlıkçı. “Özür dilerim; biraz karışık, biliyorum. Malumunuz efendim, kuru fasulye hazmı biraz zor bir gıdadır.”

Müdür iyice sinirlendi. Sesi yankılandı duvarlarda.

– Sen ne anlatıyorsun herif! Soruma cevap ver! Ne geçti aranızda bu adamla?

Müdürün hiddeti devam etti, tükürükler ağzından saçılıyor-du.

– Yahu şunu doğru düzgün anlatsana, çıldırtma adamı!

– Efendim, dedi sağlıkçı, yine sakın bir ses tonuyla. “Özür dilerim ama benim için de anlatması zor bir mevzu. Hâlâ etkisi altındayım hadisenin. Beyefendiyi de burada... Böyle görünce... Neyse efendim, biz öğle yemeğinde kuru fasulye yemiş idik!”

Müdür, sabrının sonuna gelmişti.

– Yahu arkadaş, adam hâlâ kuru fasulye diyor ya!

– Müsaade ediniz efendim. İzah edeyim.

Tane tane devam etti sağlıkçı.

– Öğle yemeğinde üzerinize afiyet ikişer porsiyon yemiş bulunduk.

Müdür, beden eğitimi öğretmenine baktı. Göz göze geldiler. Sağlıkçı devam etti.

– Epey bir vakit sonra bu adamın, yani beyefendinin babası olan şahıs için çıkış yaptık. Eve vardığımızda fark ettik ki yaşlı adam ölmüştü. Ama son bir gayret kalp masajına başladık. Malumunuz bizim iş böyledir. Bazen pek lüzum olmasa bile hasta yakınlarını teskin etmek için hemen kalp masajına başlayıveririz.

Müdür de beden eğitimi öğretmeni de dikkat kesildi. Acil tıp teknisyeni anlatmaya devam etti.

– Malumunuz, o esnada odada pek kimseler olsun istemeyiz. Kimseler için kolay iş değildir anasının, babasının ölümüne tanık olmak. Biz de kapıyı kapattık, içeride tıbbi işlemlere devam ediyorduk. Biz fark etmedik, kapı biraz aralık kalmış. Bu beyefendi de sonradan gelmiş eve. Kapı aralığında bize bakar imiş.

Müdür adama baktı; doğru mu, der gibi adama kafasını salladı. Adam da ona, evet der gibi kafasını eğdi. Sağlıkçı, sakince devam etti.

– İşte o esnada, yaşlı adama kalp masajı için biz efor sarf ettikçe yani yaşlı adamın üzerine eğilip kalktıkça kuru fasulyeden hasıl olan gaz kendini izhar etmeye başladı.

Sağlıkçı bundan sonra biraz da mahcup bir edayla anlatmaya devam etti.

– Af edersiniz müdürüm, deyip önüne baktı. “Nasıl desem, bu meret öyle bir şey ki işte... Müdürüm... Biz bir yandan kalp masajı yapıyoruz, bir yandan da inip kalkan kişi kimse, başlıyor gaz çıkarmaya. Eee, tabii bu istemli bir şey de değil üstelik. Gaz çıkarana, istemeyerek de olsa başladık mı gülmeye!”

– Kes be adam, diye çıkıştı müdür. Kes! Ölen kişinin başında kakara kikiri mi ettiniz yani?

– Yok müdürüm, haşa! Elbette ölünün başında şen şakrak olmayız. Bir anlık gaflet işte bizimkisi.

– Ben senin gafletini, diye çıkıştı beden eğitimi öğretmeni.

Müdür sakinleştirdi öğretmeni, kolundan çekti geriye.

– Evladım, mesele anlaşıldı, şimdi git dışarıda bekle. Birazdan yazılı ifade için seni tekrar çağırtacağım.

Sağlıkçı odadan dışarı çıktı. Kulağına kadar kızarmış, ensesi terden sıırıslıkm olmuştu. Kapının yanındaki sandalyeye oturup beklemeye başladı. “Bizim iş de ne kadar zor!” diye geçirdi içinden. Enselerini siliyordu eliyle. “Bir de yemekte kuru vermiyorlar mı! Sancısını biz çekiyoruz arkadaş!..”

Müdürün, öğretmeni teskin edici sözleri duyuluyordu kapı aralığından. Bir süre sonra sesler duyulmaz oldu. Kapı usulca kapanmıştı içeriden.

BEYAZ, KIRMIZI LEKELİ KORİDORLAR

Banu ÇAVUŞOĞLU

Ders arasına girmiştik, dersin sona erme anları yaklaştıkça her öğrencide olduğu gibi biraz rahatlama hissi uyanmıştı hepimizde. Hocayla şakalaşmalar, ardı arkasına gelen kahkahalar birbirini izliyordu. Sakin ve güneşli bir gündü. Bu şehirde güneş demek mutluluk demekti bizim için. Bu şehirde bir gün bile hoyrat rüzgârdan uzak kalmak harikaydı. Bu asi, hoyrat rüzgârın yüzümüze keskin bir bıçak gibi dokunuşunu hissetmek, geceleri korkudan ürpermek gibi bir his salardı yüreğimize ve biz cadde-leri adımlarken yakardı tenimizi inceden inceye, sessizce sokulurdu içimize ve tüketirdi enerjimizi. Fakat bugün öyle değildi, güneş bütün hünerlerini sergiliyordu korkusuzca ve tenimize usulca sokulup kahkahalarımızın tınısı ile melodiye dönüşüyordu. Dersliğin içinde arsız tepkilerimize, çocuklaşmalarımıza karışıyordu.

Ders bitmiş ve herkes güneşin tadını çıkartmak için aşağıya iniyordu. Kimimiz çoktan kantindeki yerini almış, kimimiz hâlâ koyu sohbetin uyumuna kaptırmıştık kendimizi ve birden duyulan o gürültü herkesi şaşkına çevirmişti. Kahkahalar yerini meraklı ve korkulu bakışlara bırakmıştı. “Ne oldu?” sorusunun cevabını almak istercesine konuşuyordu gözler. Tedirgin bakışlar arasında camdan içeri yansıyan manzara şok etmişti bizi. Adımlar hızlanmıştı bir anda, bir kargaşanın içinde aşağıya inerken bulmuştuk kendimizi. Beynimizin içinde uçuşan “Ne oldu?” sorusuna şimdi cevabını bulmakta zorlandığımız binlerce soru eklenmişti. Sessizlik ve korku salınmıştı bahçeye, bir şey olmuştu ama gitmeli mi o kalabalığın içine yoksa sakince beklemeli mi karar veremiyorduk.

Bekleyemedim, canımızı yakan bir şey vardı. O gürültü yüreğimizi yakmıştı. Hissediyordum ve dile getiremiyordum. Koştum, ayaklarıma daha önce böyle hükmettiğimi anımsamıyorum hiç. Kalabalığı delip geçercesine koştum. Gördüklerimle dakikalar öncesinde tanık olduğum an, kahkahalara boğulduğum o an ile çelişiyordu. Durdum ve kapattım gözlerimi, bu bir yanılsama olmalıydı yoksa bu güzel güneşin görkemi bizi kandırmış olacaktı. Gözlerimi açtım. Kırmızının bu denli korkutucu olduğunu bilmezdim. Koyu bir kırmızı ve ayaklarımin etrafında küçük bir göl oluşturan, gitgide koyulaşan kırmızı... Gözlerimin önünde titremeye benzeyen bir kıpırtı... Eğildim ve yardım etmeye çalıştım. Şok geçirmiş olmalıydım oysa kan beni tutardı, şimdi ise ben orada can çekişen Buse'ye, az önce şakalaşıp derslikten uzaklaşmasını izlediğim o tatlı kıza, yardım etmeye çalışıyordum çılgınlıklarım eşliğinde bakarken yüzüne. Adı gibi kırılgan, bedeni gibi naif bir buse kondurmuştum yüzüne, acı yüklü bir buse, kırılgan bir buse, ürkek bir buse...

Ambulansın siren sesiyle kalabalık açıldı. Hızlı hareketlerle indirilen sedye ve acil ekibinin korku dolu bakışlarını hatırlıyorum. Onlar hisselerini belli etmezler, onlar acısa da yürekleri o an sadece işlerini yaparlar ve bize sakin olmamızı söylerlerdi. Bunun için eğitim almışlardı ve bunun gibi binlerce, belki milyonlarca olaya tanık olmuşlardı. Ama korku dolu bakışları vardı o an, neyi anlatıyorlardı kalabalığa, ne demek istiyorlardı? Düşünmedik, düşünmedim çünkü birazdan her şey on dakika öncesine dönecekti ve biz yine şakalaşıp gülecektik sınıfın ortasında. Buse sedye ile kaldırılıp ambulansın içine konduğunda ne ben ne de diğerleri hâlâ ne olduğunu anlayamamıştık. Ambulansın peşine takıldık, kaç kişi vardık sayamıyordum, herkes olağanüstü bir çaba göstererek üç beş kişinin anca sığabileceği taksilere binmeye ve sığmaya çalışıyordu. Gitmeliydik ve elimizden geleni yapmalıydık. Hastanenin yolu öyle uzun sürmüş-

tü ki, bir türlü bitmek, sona yaklaşmak bilmiyordu. Ambulans acilin önünde durdu. Telaş başladı, bizler bir yandan görevliler bir yandan koşuşturuyordu. Onlar korku dolu bakıyorlar, bizler hâlâ şaşkın...

Sessiz, uzun süren bir bekleyiş başlamıştı sabah geldiğimiz acilin önünde, şimdi dakikada bir değişen hastalarla, her ağızdan çıkan farklı bir acının melodisi ile güneş sıcaklığını üzerimizden çekmiş; karanlığın, soğğun ve korkunun içine salmıştı bizi. Yüzler değişiyordu, bağrıışların tonu değişiyordu. Hastalar gelip gidiyordu, kiminin tedavisi uzun kimininki kısa sürüyordu. Bir çaresizlik saklıydı o koridorlarda. Oysa hastane umudun yeri idi, iyimserliğin yeri idi. İnsanlar kendilerini kırıgın, hâlsiz ve hasta hissettiklerinde iyi olmak için giderlerdi, umut kokardı hastane, ilaçlar ne kadar kötü kokarsa koksun o kötü koku hep umuda gebeydi. İşte bu yüzden hep kalabalık, hep hareketli olurdu hastaneler. Oysa acilde farklı bir telaş vardı; umutla karışık, ne olduğunu bilmediğim bir duygu vardı bu koridorlarda ve bitmeyen bir hareketlilik, bitmeyen çığlıklar...

Hava kararmıştı ve biz çaresizce bekliyorduk, ağlıyorduk, herkes ağlıyordu. Alacağımız mutlu habere mi yoksa yaklaşan kötü sona mıydı gözyaşlarımız bilmiyorduk. Kimse bir açıklama yapmıyordu, elimizde Buse'nin kırmızıya bulanmış çantası ve ailesine haber verebilmek için açmaya çalıştığımız kırık dökük bir telefon vardı sadece. Kalktım ve yürümeye başladım, bizim gibi çaresizce koşuşturan hocamızın yanına gittim. "Hocam bir açıklama yapın artık, bu sessizliğin bir anlamı, bu bekleyişin bir sonu olmalı, ne olur susmayın! Bunca saattir biz neyi bekliyoruz?" dedim gözyaşları içinde. Hocamın ellerini istemsizce avuçlarıma almıştım ve gözlerim onun gözlerine bir şeyleri bulmak istercesine kilitlenmişti. Umut mu arıyordum yoksa bir son mu? Herkes gibi susuyordu hocam da ama gözleri konuşuyordu gözlerimle, umut yoktu, umudun ışıltısı yoktu. Sonra gözlerim

yanımızda duran bir hemşireye ilişti, gözleri ağlamaklı bakıyordu bana. Bu bakış benim bir cevap bekleyen hâlime değildi elbette, önce o hemşirenin ağlamaklı gözlerine, sonra o ısıltısını yitirmiş, kaybetmiş bir eğitimcinin gözlerine baktım ve sustum. Elimdeki eşyalara sarıldım ve ağladım. Omzuma dokunmuş, beni teselli etmek istercesine sarılmış, belki bir daha hiç görme-yeceğim, belki birazdan nöbetini devretmek üzere olan hemşirenin göğsünde teselli bulmaya çalışarak ağladım. “O, buraya getirildiğinde çoktan son nefesini vermişti. Burada sizleri öyle umut dolu beklerken görünce bunu dile getiremedik.” dedi. “Ama o daha çok gençti.” dedim, sesim bir fısıltıdan daha cılız çıkmıştı. Ağlıyordum, gözlerimin önünde titreme sandığım o belirsiz kıpırtılar meğerse Buse’nin verdiği son nefesinin esintisiymiş. Yüzündeki kırılğan buse ise bize son selamıymış. Bunlar sıralanırken zihnimde, acildeki telaş, sessiz koşuşturmalar devam ediyordu, belki bir umuda yolculuk başlıyordu yeniden, belki bir son daha yazılıyordu o beyaz koridorlarda, kırmızı lekeler ve ilaç kokusu eşliğinde. Bir hemşirenin ağlamaklı gözlerinde bir son daha yazılıyordu beyaz, kırmızı lekeli koridorlarda.

NEDENSİZ SONUÇ

Okan ÇİL

Gözlerini tavadaki ışıklara dikmiş yatıyordu. Belli belirsiz kasılıyordu bacakları. Acı dolu bir ifadeyle gerilip kesik kesik nefes alıyordu sonra. Kimse anlamıyordu söylediklerini. Küçük bir ısıklık gibi dudağından düşen kelimeler onca gürültünün arasında kayboluyor, ayaklar altında eziliyordu. Elini göğsüne attığında öksürdü, kıyafetlerine yayılan kan, parmak aralarına dek sızmıştı.

Acil serviste toplanan kalabalık her geçen dakika artıyordu. Çığlıklara karışmış gözyaşları, ansızın rahatsızlanmış bir hasta kadar çaresizdi. Boğazını parçalarcasına yakasını gevşetiyor, olmadı bir bardak su arıyordu etrafta ama ne mümkün. Rüzgâr bile küfreder gibiydi. Saat sabahın beşi. İnsanların çoğu uykuda, imamın da eli kulağındaydı. Fırından yeni çıkmış poğaçaların hastane kantinine gelmesine az kalmıştı.

Birkaç saat önce başlamıştı bütün tantana. Acil girişinde keskin bir fren sesi duyuldu. Ardından korna ve bağırışlar... Şoför koltuğundan fırlayan adam, arka kapıyı açmış ve kanlar içindeki baygın kadını tek hamlede sırtına almıştı. Hasta bakıcılar, güvenlik görevlileri yetişti de sedyeye yatırdılar sonra. Apar topar götürüyorlardı ki başka bir araba daha yanaştı kapıya. İki kişilerdi. Koşup yetişmeye çalıştılar ama kadını çoktan sokmuşlardı içeri.

– N’oldu Hasan, anlat çabuk?

Üstü başı kan içindeydi Hasan’ın. Yüzü yere düşmüş, bayağı bir terlemişti. Korkarak nefes alıyor ama ağzından tek kelime çıkmıyordu. Yaşlı adam tekrar davrandı, baktı olmuyor, kollarından tutup sarsmaya başladı.

– Yahu konuşsana, n’oldu? Bir şey de hadi!

Gözlerini güç bela kaldırdı Hasan. Bir şeyler kekeliyor, sakalını sıvazlıyor, kimse de bir şey anlamıyordu. Sinirlenmeye başladı diğeri. Hasan’a göre daha gençti.

– Lan oğlum, n’aptın kardeşime söylesene?

Üstüne yürümeye başladı sonra, tatmin edici bir karşılık alamadığından olsa gerek okkalı bir yumruk çaktı burnuna.

– Senin ben ecdadını...

Güvenlik araya girdi çok geçmeden, itişip kakıştılar biraz. Olayı yatıştırırsa yaşlı adamdı. Hikmet’i öteki banka gönderirken özellikle tembihledi. “Ben çağırana kadar dur orada!” dedi tok bir sesle. Ardından Hasan’a döndü. Cebinden ikinci bir mendil uzatıp yanına çöktü.

– Bak Hasan! Sana damat değil, oğul dedik. Kızımızı emanet ettik. Bana ne olduğunu söylemeye mecbursun, anlıyor musun, mecbursun!

– Kaza... Kaza oldu baba. Yanlışlıkla...

– N’oldu lan yanlışlıkla?

Sesini fazla yükseltmiş olacak ki birden ayaklanıverdi Hikmet.

– Konuş lan!

– Hikmet otur oturduğun yerde!

Güvenlik görevlileri müdahaleye hazır şekilde bekliyordu. Nasıl olsa birazdan polis gelir diye de pek oralı olmuyorlardı.

– Şey işte, tartışmaya başladık yine...

Elindeki sigarayı güç bela götürdü ağzına. Dumanı her üfle-diğinde ince bir anason kokusu yayılıyordu ortalığa.

– Bu sefer demediğini bırakmadı bana. Yok işte parayı başka karılarla yiyormuşum, ben ne biçim erkekmişim falan. Zoruma gitti baba, hadi yapsam neyse. Allah belamı versin, der oturdum ama...

Konunun kötü bir yere gideceğini anlayan yaşlı adam bir yumruk mesafesi açılmıştı. İmalı imalı kısıtı gözlerini.

– Eee?

– Eee’si şey... Sus, dedim. Susmadı. Üstüme gelip durdu. Ben bir tokat attım. Yere düşünce işte, bu da koştu gitti mutfağa bıçak alıp gelmiş. Salladı bir iki. Koluma denk geldi tam, bak yarıldı hatta. İtişip kakıştık anlayacağın. Küfretmeye başladı. Bıçağı savuruyor, vuruyor falan... Ben de vurmaya başladım. N’oldu sonra hatırlamıyorum işte. Bıçağı almışım ben bundan...

– Bıçakladın mı lan kızımı, şerefsiz?

Cevabı beklemeden vurmaya başladı yaşlı adam. Hikmet’in gözü zaten üstlerinde. koşup o da girişti. Küfür kıyamet gırla... Güvenlik devreye girdi ama kavgayı asıl ayıran doktordu sanki. Ameliyathaneden çıkıp gelmişti, yanındaki hemşireler telaşlıydı. Herkes bir yerlere dağılmış, koşturma içindeydi. Diğer hastalar mesafelerini koruyarak izliyordu olan biteni.

– Hastayı burada daha fazla tutamayız. Derhal bir üniversite hastanesine nakletmemiz gerekiyor. Durumu kritik.

Tam yeniden girişeceklerdi ki Hasan’a, olayın ciddiyetini fark etmeleri uzun sürmedi. Doktora sokuldu yaşlı adam. Hikmet küfredip duruyordu.

– Kızımı kurtar doktor. Canım, ciğerim o benim. Ona bir şey olursa...

– Ona bir şey olursa, diye lafa daldı Hikmet, ateş püskürüyordu. “Hepiniz kendinizi ölmüş bilin! En başta da sen şerefsiz herif! Bana bak doktor, gir içeri, ameliyat mı yapıyorsun ne yapıyorsan iyileştir kardeşimi yoksa yıkarım bu hastaneyi tepenize!”

– İç organları ciddi şekilde hasar görmüş. Burada kalırsa hayatı tehlikesi artar, bir an önce...

Hasan’ı bir çöp poşeti gibi duvarın dibinde bırakan Hikmet, doktorun üstüne yürüdü aniden.

– Laftan anlamıyor musun, ne diyorum ben sana? Kurtaracaksın kardeşimi! Yürü git içeri hadi! Hasan senin ağzını yüzünü...

Güvenlikten birkaç kişi doktorun yanına geldi. Olayı yatıştırmaya yönelik söylenecek ne varsa sıraladılar ama Hikmet hiç birini duymuyordu. Sürekli bağırıyor, yetmeyince de üstündeki kıyafetleri parçalayıp yere savuruyordu.

– Yavrumu kurtar doktor! Kurtar onu! Kızım o benim ya, kızım...

Doktor soğukkanlılığını korumaya çalışsa da aralarında geçen her kelime çürüyor, anlaşılmaz bir ses parçacığına dönüşerek rüzgâra bırakıyordu kendini.

– Acınızı anlıyorum ama beni dinlemelisiniz. Burası küçük bir hastane, operasyonu karşılayacak imkânlarımız yeterli değil.

Doktorun karşısına dikilen yaşlı adam sinirlene yalvara konuşmaya devam ediyordu. Hikmet’s e bir gidip Hasan’ı tekmiyor, hızını alamayıp doktora sövüyor, ortalığı ayağa kaldırıyor. Olayların bu raddeye geldiğini gören Hasan, iyice çekilmişti içine, öyle ki kaybolmuştu sanki. Ne bir şey söylüyor ne yediği yumruklara ses çıkarıyordu. Onun bu hâlini gören güvenlik görevlileri Hikmet’e yönelmişti hemen. Ne olur ne olmaz diye de coplarını yokluyorlardı arada bir. Belli ki daha fazla dayanamamıştı doktor.

– Senin yakınını kurtarmaya çalışıyoruz, ne yapıyorsun böyle? Ambulansı aradık, bize yardımcı olacağınız yerde...

Hikmet ipini koparmıştı bir kere. Aynı şeyleri söylemenin faydasız olduğunu anlayan yaşlı adam, güvenlikçilere doğru beceriksiz bir hamle yaptı. Maksat Hikmet’i sakinleştirmekti ya, belli edemedi kendini. Çemberden ayrılan iki kişi de yaşlı adamı iteklemeye başlayınca doktorun sesi duyuldu yine: “Polisler nerede kaldı, aramadınız mı daha?”

Etrafindakilerden bir hamlede sıyrılan Hikmet, arabaya doğru koştu. Kapıyı açıp elini torpidoya attığı gibi birden hızlandı. Avuç içine gizlediği bıçağı görenler dağılıverdi etrafa. Yaşlı

adam önüne geçmeye çalıştıysa da başarılı olamadı ve Hasan ilk kez kaldırdı gözlerini.

Doktorun göğsünde patlayan bıçak darbeleri çok geçmeden kan gölüne çevirmişti acil girişini. Çılgık çılgılığa kaçışanlardan arta kalan üç beş kişiydi yalnız. Onlar da olayın şokuyla oldukları yere saplanmış, korku dolu bir şaşkınlıkla bildikleri bütün kelimeleri unutmuşlardı.

– Kardeşimi kurtarmıyorsan sen de yaşamayacaksın lan! Geber lan!

Yere düşen doktorun üstündeydi Hikmet. Üç beş kere daha sapladı bıçağı. Belli ki yorulmuştu. Durdu sonra. Dizlerinin bağı çözülmüştü yaşlı adamın. Ellerini yüzünde gezdiriyor ve kimse-
nin duyamayacağı bir sesle mırıldanıyordu. “Hikmet!” dedi çaresizce. “Ne yaptın oğlum?” Kendine gelen Hikmet, öfkesine dayanıp ayağa kalktı. İstemsizce etrafına bakındı. Polis sirenleri duyulmaya başlamıştı, telaşla çıktı dışarı ve ara sokakta kaybolana kadar bağırmaya devam etti.

– O istedi bunu baba! O istedi! İyi mi oldu şimdi ha, iyi mi?

Çılgıklar eşliğinde toplanan insanlardan en metanetli olanlar hemşirelerdi. Onlar da doktorun yanına çökmüş ağlıyor, bir yandan da müdahale etmeye çalışıyorlardı ama durumun vahameti gün gibi ortaydı. Neredeyse ona yakın yara vardı göğsünde. Çılgıkların hiçbirini duymuyordu doktor. Gözlerini tavandaki ışıklara dikmiş, öylece yatıyordu. Belli belirsiz kasılıyordu bacakları. Acı dolu bir ifadeyle gerilip kesik kesik nefes alıyordu sonra...

BİZ ÇOK ÖLDÜK

Serkan ÖZEL

Aylardan Eylül'dü ve çok sakin bir sabaha uyanmıştı Zonguldak. Bu sakin sabahın vermiş olduğu huzurla herkes işine gidiyor, simitçilerin çığlıklarından başka Zonguldak'ın yorgun umudu okşuyordu yanaklarını insanların. Hava soğumaya başlamıştı artık. Havaya kömür ve is kokusu yayılmış, denizin mavisi de yavaştan siyaha dönmüştü. Sahilden geçip işine gidenlerden birisi de Aylin'di.

Aylin üniversiteyi bitirdikten sonra kendi memleketi olan Zonguldak'ta acil tıbbi tekniker (paramedik) olarak çalışmaktaydı. Madenci kızıydı ve emek mücadelesinde hep ön saflarda yer almıştı. O gün de ayağında 112 botları, üstünde 112 formlarıyla ağır ağır yol alıyordu 112 komuta merkezine, elinde iki tane simit, peynir ve insanlara verebileceği umudu ile. Aylin gelen acil çağrıları karşılıyordu. Saat 10.07'de bir çağrı düşmüştü 112 merkez komutaya. Arayan kişi Zonguldak'ın Kilimli ilçesi özel kömür ocaklarında çalışan Paramedik Erhan'dı.

– Alo, buyurun 112.

– Ben Erhan, Kilimli Maden Ocaklarından arıyorum, ocağın revir sorumlusuyum. Burada yaklaşık dört yüz işçi var. Ocağın bazı bölümlerinde grizu patlaması oldu, yangın çıktı, birçok alanda gaz sonucunda yaralılarımız var. İşçilerle irtibata geçemiyoruz, oksijen tüpümüz sınırlı, bize yardım edin. Aloo!.. Aloo!..

Aylin cevap verememişti karşıdaki Erhan'a çünkü patlamanın olduğu maden, sabah vedalaşıp ayrıldığı babası Cemil Usta'nın çalıştığı madendi. Aylin üstündeki şoku atıp konuşmaya devam etmeye çalıştı, hem ağlıyor hem de işini profesyonellikle yap-

maya çalışıyordu. Ancak babasının korkusu sarmaya başlamıştı her tarafı. Sonra konuşmaya başladı zorlukla.

– Erhan Bey durumu sorumlu doktorlara ve yetkililere bildireceğim. Merak etmeyin tüm imkânlarla size yardım etmeye çalışacağız. Lütfen telefonu meşgul etmeyin, size bu numaradan ulaşmaya çalışacağız.

– Ben bazı madencileri çıkarmaya başlıyorum. Buraya oksijen tüpü ve maske getirin, çok ihtiyacımız var, dedi ve telefon kesildi.

Aylin durumu hemen yetkililere ve sorumlulara aktardı. Komuta merkezinin şefi ihtiyacın çok büyük olduğunu öğrendikten sonra, merkezdeki diğer ambulansları da göreve hazır hâle getirdi. Aylin de hazırды, babası ve diğerlerinin umudu olmak için hazırды. Paramedik Erhan'ın aramasından yirmi dakika sonra, yaklaşık otuz ambulans çığlık çığlığa Zonguldak'ın sessizliğini yırtarak Kilimli'ye doğru yola çıktılar. Aylin artık ağlamıyordu çünkü o bir paramedik olarak babasına doğru koşmaya başlamıştı. Zira babası ağladığını görse kızardı.

Erhan 112'ye haber verdikten sonra madende işçilere yardım için hemen harekete geçti. Revir kapısı kapalı olmasına rağmen gaz içeri doğru yavaş yavaş sızmaya başladığından revirdeki oksijen tüplerini ve maskeleri kontrol etti. Toplam beş tüp ve on adet gaz maskesi olduğunu tespit etti. Bir anda sesler duymaya başladı revir yakınlarından. Beş madenci yarı sersem, yarı uyur vaziyette revire kadar ulaşmışlardı. Hemen oksijen maskeleriyle oksijen almalarını sağladı Erhan. Ocaktan çıkmak için tüplerle beraber hepsi yola çıktılar. Erhan'ın kendi tüpü yoktu. Yanlarına diğer gaz maskelerini de aldılar. Ağır duman altında yollarına ne çıkacağını bilmeden bir meçhule doğru gideceklerdi ki o sırada telefon çaldı. Arayan Aylin'di, bir umut babasından haber almak istiyordu. Erhan açıp açmama arasında kalırken bir anda geri giderek telefonu açtı.

– Alo, ben Aylin. Erhan Bey biz yoldayız, geliyoruz. Benim babam da madende, adı Cemil. Cemil Usta... Görebildiniz mi kendisini?

Erhan beş madenciye baktı ve kendinden emin bir şekilde,

– Cemil Usta’yı tanırım ama maalesef şu ana kadar kendisini görmedim, dedi.

– Emin misiniz Erhan Bey?

– Eminim... Artık kapatmam gerekiyor, lütfen hemen gelin, çok ihtiyacımız var, diyerek telefonu kapattı ve yola çıktılar.

Yol kenarlarında gazdan zehirlenmiş madencileri görüyorlar ancak hiçbir şey yapamamanın acısıyla kendileri için yola devam ediyorlardı. Ölüm onlar için çok yakındı. Erhan oksijen maskelerini ve gaz maskelerini çıkarmamaları ve yola devam etmeleri konusunda işçileri sürekli uyarıyordu. Yaklaşık iki kilometre yürüdüler. Bir grup insan sesine doğru ilerliyorlardı. İlk fısıldama sesleri büyümüşü ve artık konuşma sesleri yerini almıştı. Yaklaşık on madenci, başlarında ise Cemil Usta vardı. Cemil Usta eski madenci olduğundan demirleri ısıarak hayatta kalılabileceğini on kişiye anlatarak ve inandırarak sağlamıştı. Cemil Usta’nın dediğine inanmayıp bir çıkış yolu aramak için yola çıkanların hepsi hayatını kaybedecekti. Erhan, Cemil Usta ve diğer madencilere gaz maskelerini dağıttı ve yola devam kaybetmişti. Asansöre ulaştıklarında derin bir oh çektiler, yeniden yaşama sarılmalarına çok az kalmıştı. Asansöre binip gün yüzüne çıktılar. Bütün yetkililer; vali, belediye başkanı, AFAD ve 112 ekipleri ve madenci yakınları onlara sarılmak için bekliyorlardı. Aylin koşarak Cemil Usta’ya sarıldı, kokladı, öptü babasını. Herkes içerideki diğer madenciler için kurtarma hazırlıklarına başlamıştı.

Kurulan kriz masasında kararlar çıkmıştı. Ocağa inmek için AFAD, UMKE ve 112 ekiplerinden kurulu uzman ekip ocakta kurtarılmayı bekleyen madencilere ulaşmaya çalışacak ve dışa-

rıya güvenli bir şekilde çıkmalarını sağlayacaklardı. Gruplardan en fazla on kişilik isimler istenmişti. 112 başhekim grubunu toplayarak konuşmaya başladı sağlık çalışanlarıyla.

– Arkadaşlar bu konuşma inanın hayatımın en zor konuşması. İçerde bizi bekleyen yüzlerce madenci kardeşimiz var. Bizden valiliğin şimdilik on kişilik bir personel isteği var. Bu zorlu, bir o kadar da tehlikeli görevi alabilecek varsa aranızda lütfen bir adım öne çıksın.

O anda nefesler tutuldu ve 112 ekibinin tamamı teker teker bir adım öne çıktı. Bu durumu gören başhekim gözyaşlarını tutamadan konuşmaya devam etti.

– Hakkınızı helal edin kardeşlerim, Allah sizden razı olsun. Ancak çocuklu ve evli olanlarınızın sorumluluğu daha fazla, aranızdan bekâr ve gelmek isteyenleri tercih edeceğiz.

Gönüllülerden on kişi hemen seçildi. Bu on kişi içinde Aylin de vardı. Deneyimli Cemil Usta madendeki tehlikeyi çok iyi bildiği için Aylin’in önce babasını ikna etmesi gerekmekteydi. Babasının yanına hızla giden Aylin, “Sen ne derdin baba, sadece kendin için yaşama, sen ışık ol ki etrafın aydınlansın. Hem ne demiş şair, hiç tanımadığın insanlar için ölebileceksin.”

Baba kız sınıksıkı sarıldılar. Cemil Usta biraz gönülsüz de olsa izin verdi, titreyen sesiyle veda etti kızına. “Dikkatli ol kızım, lütfen beni sensiz bırakma.” Aylin babasından aldığı onayla artık göreve hazırды. İçinde Erhan’ın da olduğu grup, tüm gerekli malzeme ve ekipmanlarını alarak madene doğru yola çıktılar. Onlar maden ocağı girişinde bekleyen madenci yakınlarının, çocuklarının, annelerinin, babalarının umduydu artık. Sadece bakıyorlardı gözlerinin içine, konuşuyorlardı aslında, çok şey söylüyordu gözleri. Erhan, Aylin’e maden ocağını anlatıyor aynı zamanda içeride kurtarılmayı bekleyen birçok arkadaşının ne hâlde olduklarını düşünerek asansöre doğru ilerliyordu

Asansörün önünde plan yapmaya başladılar. AFAD ve deneyimli madenciler planı açıkladılar. Madende gaz olmayan bölgelere girilecek ve yaşayan madencilere güvenli bir şekilde müdahale edildikten sonra dışarıya çıkarılacaklardı. Asansör yavaş yavaş yerin derinliklerine inmeye başladı. Eksi üç yüz seviyesine geldiğinde gaz olmadığı tespit edilerek bölgede çalışma yapılabileceği kararını aldılar. Bu bölge aynı zamanda revirin olduğu bölgeydi. Erhan revire ulaşan birileri olabileceğinden buraya girmenin iyi fikir olacağını ilette ekip başına ve revir istikametine ilerlediler. Yaklaşık yüz metre ilerledikten sonra bir ses duydular. Ezan sesine benziyordu bu ses. Sese doğru ilerledikçe madenci cesetleri bir anda artmaya başladı. Buraya ulaşan madencilerin hepsi çoktan vefat etmişti. Sese ulaştıklarında hayatta kalmayı başaran bir madenci, etrafında elli kadar vefat eden madencilerin namazını kılıyordu. Gazdan etkilenen ve psikolojik travmaya uğrayan bu madenci, ekibi görünce kriz geçirdi ve bitkin düşerek bayıldı. Aylin ve Erhan hemen oksijen verdiler, damar yolu açtılar ve vital bulguları normal hâle geldikten sonra dışarıya transportunun (taşınmasının) gerçekleşmesi için ekip başına durumu bildirdiler.

İlerlemeye devam ederlerken ekip başının elindeki gaz sensörü sinyal vermeye başladı. Bu tehlike anlamına geldiğinden hızlıca geri yürüme kararı aldılar. Gaz maskelerini taktılar, revir istikametine doğru ilerlerken gaz artmaya başladı ve dumanla savaşılmaya başladılar. Ocağa dışarıdan temiz hava verildiği için ocak içindeki sönen yangınlar tekrardan alevleniyordu. Asansöre doğru hızlı adımlarla ilerlemeye çalışıyorlardı. Ancak daha önce geçtikleri bölgede büyük bir yangın çıkmış ve asansöre ulaşmaları imkânsızlaşmıştı. Tekrar revire doğru yol aldılar. Ocaktaki karbonmonoksit düzeyi artıyor ve sırtlarındaki oksijen tüpleri sınırlı olduğu için endişelenmeye başlıyordu ekibin tamamı. Güvenli bir bölge bulmaları gerektiği için “Aramaya devam etmemiz gerekir.” diyordu ekip başı.

Tekrar revire ulaşmışlardı. Erhan ocak yapısını bildiğinden “Başka bir bölgeden dışarıya çıkmak imkânsız.” diyordu. Ekip başı hemen ayrılmak istedi bölgeden. Bu konuda anlaşılmadıkları için Erhan ve Aylin kendi tercihlerini kullandılar ve revirde kaldılar. Yangın tekrar söndüğünde asansörü kullanarak kurtulma şanslarını denemek istiyorlardı. AFAD ekibi revirden ayrılarak ocağın diğer galerine doğru yol aldılar. Aylin ve Erhan ellerindeki oksijen tüplerini topladılar ve uzun zaman revirde kalabilmek için hazırlıklarını yaptılar. AFAD ekibi gazdan etkilenmiş, çoktan görev şehidi olmuştu.

Zaman hızla akıp gidiyor, zorlu bekleyiş devam ediyor ancak yangınlar sönmüyordu. Son oksijen tüpüne geçmişlerdi Aylin ve Erhan, bu onların son şansıydı ve dönüşümlü olarak maskeyi kullanmaya başladılar. Bir anda revirin kapısı açıldı ve içeriye takım elbiseli, üstü başı çok düzgün yakışıklı bir adam girdi. Aylin ve Erhan şok olmuştu. Kim olduğunu sorduklarında yukarıdan ekiplerin gönderdiğini ve dışarıya çıkarmak için geldiğini söyledi adam. Sevindiler ve artık gazdan etkilenmiyorlardı. Oksijen tüpleri de bitmişti artık. Revirin kapısını açtıklarında madende sanki güneş doğmuş gibi bembeyaz bir ışık aldı gözlerini ve beraber ışığa doğru ilerlediler. Onlar artık güzel bir uykuya dalmıştı, görev şehidi olarak tarihe adlarını altın harflerle yazdırmışlardı.

Ocağın kapısında Cemil Usta olacakları biliyormuş gibi, yerde oturup ağlamaya başlamıştı çoktan. Kendi kendine “Bana verdiğin sözü tutmadın kızım!” diye feryat ediyordu. O sırada Ankara’dan başbakan ve heyeti gelmiş, olay yerini inceleyip açıklamalar yapıyorlardı. Cemil Usta takıldı başbakanın gözüne ve yanına gitti hemen. “Ağlama kardeşim, elimizden geleni yapıyoruz, yapacağız da.” Cemil Usta, “Bu sefer biz çok öldük başbakanım. Sarıl bana, sarıl bize, sınıksız sarıl.” deyip hıçkırarak ağladı. Başbakan sarıldı Cemil Usta’ya, uzun bir süre o şekilde kaldılar.

MELEK

Ayşegül Küçük ORÇAN

Sıradan bir gündü. Acil serviste yine gelene gidene söylene söylene poliklinik yapıyorduk. Kiminin başı ağrıyor, kiminin boğazı. Anksiyeteli ve alkollü hastalar ise acilin şenliği. Bir de elinde bir tomar ilaç kutularıyla gelip “Bunları yazdıracağım, ilaçlar raporlu, üç kutu olsun ha!” diyenler yok mu? İşte onlar tam dayaklık.

Böyle harala gürele çalıştığımız rutin günlerden birindeydik. Gözlem odasında iki hastamız vardı. Birine hasta demek ne kadar doğru olur bilemiyorum. Maalesef 112’nin getirdiği, alkol küpünün içine batıp çıkmış, kessen ruhu duymayacak şekilde sızmış bir alkollü şahıs. Bunların genelde kimliği de olmaz. Kusmuk içerisinde, perişan bir hâlde sedyede öylece yatıyor. Maalesef halk olarak 112’yi nasıl kullanacağımızı bilmiyoruz. Bu bilinç ve kültür ne zaman yerine oturacak onu da bilmiyorum, nakliye aracı sanki... Acil olarak sayılabilecek tek bir hastamız doksan yaşındaki bir teyzeydi. Kalp yetmezliği ve akciğer ödemi vardı. İcapçı hekim gerekli tedavisini düzenleyip yoğun bakıma yatışını verdi. Hastanın ilk müdahalesi acilde yapıyordu. Az sonra da yoğun bakım elemanı gelip hastayı bir sağlık çalışanı ile birlikte servise çıkaracaktı. Kimi teyzenin tedavisi ile ilgilenirken kimi de ateş topu gibi gelen hastaları bir taraftan savmaya çalışıyordu. Bu koşuşturma esnasında acilin telefonu çaldı. Arayan 112 komutaydı. “Arkadaşlar, mavi kodlu hasta geliyor, hazır olun!” diye ön uyarı için aramıştı. Herkes pür telaş hazırlığa başladı. Üç dakika sonra ambulansın acı acı bağıırışı duyuldu. Mavi kodlu hasta deyince insanın aklına genelde yaşlı, kalbi durmuş, vadesi tamamlanmış hasta gelir. Yaşlı da olsa

yine gereken her ne ise yapılır ancak ambulansın kapısı açılıp da içindeki sedyede yatan o çıplak ve ıslak minik bedeni görünce hepimiz şoke olduk. Kış günü, bu çocuk niye çıplak ve ıslak olabilirdi ki? Bir anda idrak edemiyor insan. 112 doktoru elektrik çarpması deyince jetonlarımız düştü.

O sekiz yaşındaki minik beden banyoya girmiş ve şofbenden elektrik çarpmış, olduğu yere yığılıp kalmış. Kızının çığlığını duyan anne, yavrusunun yerde yığılı bedeniyle karşılaşmış. O hâliyle bile o kadar masum ve o kadar güzeldi ki. Adı da öylesine manidardı. Adı Melek'ti küçük yavrucağın. Küçük bedeni morarmış, gözleri faltaşı gibi açılmış, nefes yok, nabız yok, tansiyon yok. Yok, yok, yok... Yani hastamız ölmüş. Hemen mavi kod anonsu yapıldı. Nöbetçi şef ve anestezi teknisyeni acildeydi az sonra. Yaşam desteği verilen, resüsitasyon denilen odaya alınıp tüm acil servis ekibi başına toplandı. Bir yandan da anestezi uzmanına ve çocuk uzmanına haber verildi. Kalp masajı, suni teneffüs yerine geçen ambu ile solunum desteği, soluk borusunun temizliği için trakeal aspirasyon, serumlar, ilaçlar havada uçtu. Bir yandan çalışıp bir yandan da monitörü gözlemliyorduk. Acaba bir kıpırtı, bir değişiklik görebilecek miyiz diye heyecanla bekliyorduk. Uzmanlarımız da gelmişti ama “Dönmeyecek, hiçbir tepki yok.” dediler. Muhtemelen yaşam desteği alması gereken üç beş dakika aralığını kaybetmişti. Tabii beyin fonksiyonları durunca vücut fonksiyonları da otomatik olarak durmuştu. Herkes üzgün, herkes yorgundu. CPR, yani kalp masajı hâlâ devam ediyordu. Acil uzmanımız üç kere o minik bedene elektroşok dalgası vererek çaktı. Kimsenin müdahaleyi bırakmak elinden gelmiyordu. O yaşamalı, hayata tutunmalıydı. Daha çok küçüktü. Annesi dışarıda ağlıyor, “O benim tek evladım. Ne olur kurtarın!” diye feryat figan yardım istiyor, yalvarıyordu. Tüm ekip bu odada seferber olurken dışarıda problem çıkaran poliklinik hastalarının sesleri de kulaklarımıza çalınıyor

değildi. “Daha ne kadar bekleyeceğiz, başka doktor yok mu, biz ölelim... Bir iğnem vardı, bir dakikalık iş ne olacak vs.” Aca-ba bu şekilde bencillik yapan kişilerin ya da yakınlarının başına böyle bir olay gelse nasıl davranırlardı çok merak ediyordum doğrusu. Herkes kendine göre acil ancak şunu bilmiyorlardı ki acil serviste, aciliyeti sağlık çalışanı belirlerdi. Biz buna “triaj” diyorduk.

Bu arada acil servis gözlemde bulunan yaşlı teyzeyi hepimiz unutmuştuk. Yoğun bakım personeli teyzeyi almaya gelmiş ancak hepimiz resüsitasyon odasında olunca mecburen bekle-mişti. Dışarıdan malzeme almak için girip çıkarken tesadüfen gözüm teyzenin yattığı sedyeye ilişti ve “Allah!” dedim. “Tey-zeyi unuttuk.” Birimizin hemen yoğun bakıma hastayı çıkarması gerekiyordu. O da iyice sıkışmış ve neredeyse nefes alamıyor-du. Satrasyonu, yani nabızı ve oksijen solunumu iyice düşmüştü. “Hemen sizi servise alacağız.” dedim hasta yakınına. Hastanın kızı olduğunu sonradan öğrendiğim kadın, “Bırakın annemi, o zaten çok yaşlı, çok acı çekti anneciğim, daha fazla acı çektir-meyin ne olur? O birazdan huzura kavuşacak, biliyorum. Ben annemle ilgileniyorum, elini tuttum, dua okuyorum. Ama o daha çok küçük, onunla ilgilenin.” dedi. O anda ikimizin de gözle-rinden yaşlar süzüldü. Bir hasta yakınından beklenmeyecek bir olgunluk ve insanlıktı bu. Tekrar resüsitasyon odasına girdiğim-de monitördeki kalp atımlarını görünce gözlerime inanamadım. Son bir kere daha çakmışlardı ben dışarıdayken. Kırk beş daki-kanın sonunda minik bedeninin kalp atışları gelmeye, pupilla yani gözler küçülmeye başlamıştı. Solunum da yavaş yavaş geldi ve minik bedenimiz hayata tutunarak geri döndü. Herkes mutluluk-tan ağlıyordu. Kim demiş sağlıkçılar ağlamaz, taş kalplidir diye?

Gözlem odasındaki yaşlı teyzemiz yoğun bakıma çıkamadan sessiz sedasız, kızının dualarıyla son nefesini verdi. O da sanki ölmemiş, uyuyor gibiydi. Bir insanın yüzü bu kadar nurlu ola-

bilir miydi? İçeride yeniden kendine uzatılan dalı tutan Melek, dışarıdaki yaşlı teyzenin yoğun bakımda yatırılacak olan yatağına yatırıldı. Ve o yatak, hastanedeki son yoğun bakım yatağıydı. Orada ilahi, doğaüstü, bizim aklımızın alamayacağı bir şeyler oldu. Bunu ta içimde hissettim. Düşünün ki bir hasta var, yoğun bakıma yatışı veriliyor, bu arada mavi kodlu minik meleğimiz geliyor ancak geldiğinde yaşama dair hiçbir belirti yok. Kimsenin döneceğine bir umudu yokken yine de onunla uğraşılıyor, yan taraftaki teyze hayata gözlerini yumuyor, minik kızımız gözlerini açıyor ve onu yatıracağımız yatağa yatırıyor. Allah'ım ne büyüksün. Senin takdirinden sual olunmaz.

Anneye “Kurtardık, yaşıyor!” diye mutlu haberi verdik. Yoğun bakıma kaldırdığımız meleğimizi ilerleyen saatlerde daha ileri tetkik ve tedavi imkânları olan Dokuz Eylül Üniversitesine sevk ettik. Tabii daha sonra rutin acil polikliniğimizi sürdürdük. Hastaların bazıları söylene söylene gitmiş, bazıları da sabırla beklemişti. Olgun ve bencil olmayan insanlarımız da var tabii. Yaşanan bunca hengâmeden sonra gözlem odasında bir patırtı koptu. Bizim sarhoş ayılmış, ayağa kalkmaya çalışırken duvardaki tabloyu düşürüp sendeleyerek deskin üzerine yayılmış, bilgisayarın ekranını da devirmişti. Personel ve güvenlikteki arkadaşlar tutmaya çalışıyorlardı ama ne mümkün! O kadar sarhoş ve kendini bilmez bir hâldeydi ki “Dur, yapma!” demeye kalmadan müdahale odasının içerisinde pantolonunu indirip işlemeye başladı. “Ne yapıyorsun, topla pantolonunu!” falan diyor herkes ama ne fayda. Trajikomik bir durum, güler misin ağlar mısın! Bakalım daha neler göreceğiz bu acilde?

Melek'in yaşadıkları beni o kadar etkiledi ki hep düşündüm o günden sonra, nasıl oldu acaba, diye. Ta ki bundan birkaç gün öncesine kadar. Ağızdan beslenemeyen hastalara burnundan takılıp mideye ulaşan bir hortumla besleme yapılır. Buna nazogastrik sonda denir. Bu sondayı taktırmak için bir hasta geldi

acile. Sadece kulak misafiri olarak duydum. Dikkat etmedim, ne hastaya ne de yakınına. Çok yoğundu. Sonra bir anda göz göze geldik kadınla. Gözleri ve yüzü, acı ve keder doluydu. Bu, Melek'in annesiydi. Hemen yanına gittim.

– Siz elektrik çarpmasıyla gelen küçük kızın annesiydiniz değil mi?

– Evet.

– Şimdi nasıl?

– İşte oradaki sedyede, gördüğünüz gibi.

Hemen yanına gittim ve onu görünce boğazımdan mideme doğru öyle bir acı hissettim ki... Sedyede yatan minik beden, o günkü güzel kız değildi artık. Gözleri bir noktaya sabitlenmiş, ağzının suları akan, konuşmadan sadece tuhaf sesler çıkaran, yarısı bu dünyada, yarısı öbür dünyada olan bir bedenden ibaretti. Spastik özürlü kalmıştı. Gözlerimden yaşlar süzülüyordu. İçimden düşündüm. “Allah’ım, dönmeseydi de bu kadar acıyı çekmeseydi daha mı iyi olacaktı? Ama her şeyin takdiri senin, biz sadece vasıtayız.” dedim içimden.

Melek, hâlâ arada bir acile gelip gidiyor nazogastrik sonda taktırmaya. Tedavileri de devam ediyormuş. Allah hem onun hem ailesinin yardımcısı olsun. Ancak şu bir gerçek ki Melek, artık ömrü boyunca günahsız bir melek olarak yaşayacak.

DÜŞ

Meltem VAROL

“Konstantinapol’dekiler elbette Sinyor. Sakın bana Kutsal Efendi’nin onu gece gündüz izlemediğini söylemeyin.” diyor-
du Mr. Giuliano’nun kitabındaki satırlar. Sarı, yıpranmış kâğıda basılmış dizeleri okurken bırakıverdi bir kenara kitabını. Hırıltılı nefesini bir kere daha soludu. Köşedeki komodinin üzerinde tüm haşmetiyle duran plağın âdeta konser havasında çıkardığı sese dikkat kesildi. Kalın, bir o kadar da yumuşak bileklerini ovdu. Duvardaki ahşap oymaları olan guguklu saate baktı, henüz erkendi. Bir türlü atamadığı sıkıntısını İstanbul’a teslim etmek istercesine balkona yürüdü. Üzerinde hemen ele gelen, kalın güpürleri olan perdeyi yavaşça çekti. İstanbul tüm çıplağıyla karşı-sındaydı. Marmara’nın mavisinin yerini gecenin karanlığı almış ve etrafını ıııklı yalılar süslemişti. Bembeyaz bir kadın boynuna takılmış gerdanlık gibiydi ve o gerdanlığın en orta yerinde kocaman bir taşı Kız Kulesi.

Derin bir nefes aldı. Doğduğu yerden uzakta, ev bildiğı İstanbul’un serin havası yatıştırır diye düşündü. Mr. Giuliano’nun eli göğsüne doğru gitti ve oracıkta yere yığıldı. Üst kattan gelen patırtıya koşan hizmetli, Mr. Giuliano’nun baygın hâlini gördüğünde ne yapacağını bilemedi, ııııklıklar içinde Mr. Giuliano’nun kızına koştu. Kızı ressamdı. Sarı saçlarını ortaya çıkaran mürdüm rengi bir şal sarmış ve elinde paletleriyle eserine yoğunlaşmıştı. Hizmetlinin odaya girip “Babanız!” demesiyle koşması bir oldu hanımefendinin. Babasını yerde görünce hemen onun yanına ııöktü, hizmetliye bozuk Türkçesiyle “Ambulans, ambulans!” diye haykırdı.

– Alo! 112 mi? Beyefendi rahatsızlandı, çabuk gelin, dedi hizmetli.

Telefondaki ses oldukça sakin bir şekilde yanıtladı.

– Lütfen sakin olun, adresinizi söyler misiniz?

– Yalı Sokak, Üsküdar...

Mr. Giuliano'nun yarı baygın hâli, yanı başındaki kızını çok korkutuyordu. Babasının elini sıkıca kavramış ve ecnebice dualar ediyordu. Mr. Giuliano'nun yüzünde garip bir gülümseme vardı. Kendisini bir davette sanıyordu. Yarı açık gözlerinden içeri sızan ışıkları büyük yemek masalarındaki şamdanlara benzetiyor, âdeta o masada oturanlara selam verip salonda ilerliyordu. Yüksek camlar salona ayrı bir hava katıyor ve o camlara turkuaz mavisi, kadifemsi perdeler eşlik ediyordu. Davetliler gülümsüyor, şakalaşıyordu. Grand tuvalet giyinmiş kadınların mücevherleri birbirleriyle yarışıyordu. Mavi, koyu yeşil, pembe giyinmiş kadınlar, bir o kadar siyahlığın içindeki asilzade beyefendilerle doluydu. Mr. Giuliano ise elli beş senesinde Fransa'dan özel getirttiği takımı giymişti. Siyah, mat kumaşın yakasını ayrıca parlak saten bir şerit sarıyor, beyaz gömleğinin gümüş rengi düğmeleri ayrı bir ahenk katıyordu kıyafetine. Salon bir o kadar ihtişamlıydı. Uzun kuyruklu ceketleri olan, oklava yutmuş gibi yürüyen garsonlar şampanya ikram ediyordu. Sahnede klasik müzik sanatçıları yerlerini almış ve şeflerinin işaretini bekliyordu. Bu sırada sarı elbiseli bir kadın ona doğru yaklaştı. Bu kadın sarı yeleğiyle acil tıp teknisyeninden başkası değildi. Mr. Giuliano'nun hayal dünyasından habersiz ekip arkadaşlarından tansiyon, nabız, kan şekeri bilgilerini istiyordu.

Mr. Giuliano'nun kızı korku dolu gözlerle ambulans görevlilerine bakıyor, babasına yapılan hiçbir müdahaleyi kaçırmamaya çalışıyordu. Görevli, “Beyefendi beni duyuyor musunuz?” diye seslendi. Mr. Giuliano aynı garip gülümsemeyle “Evet!” dedi. Bu sırada diğer teknisyen, “Tansiyon düşük, nabız 104.” diye

lafa girdi. Diğeri “Oksijen veriyorum.” diye atıldı söze. Bu sırada Mr. Giuliano kendisine şarap ikram eden bu sarı elbiseli hanımefendiyi geri çevirmedi. Şarap içtiğinde daha iyi hissettiğini fark etti, sanki temiz bir nefes gibi... Kadınla sohbet daldılar. Kendini, Büyük Giuliano’nun torunu Giuliano De Janeiro diye takdim etmişti. Bunu söylerken reverans yapmayı unutmamıştı elbette. Bu sohbette sarı elbiseli hanımefendi diğer arkadaşlarını da takdim etmişti fakat onlar çok fazla söze girmemişlerdi. Tam o anda kolunda incecik bir acı hissetti Büyük Giuliano’nun torunu. “Ah aptal terzi!” dedi. “Ceketin içinde iğnesini unutmuş.”

Gülümsemeden sonra sohbet devam ettiler. Bu sırada sarı yelekli görevli, Mr. Giuliano’nun damar yolunu açmış, monitörün hazırlaması için arkadaşlarından yardım istemişti. Giuliano ise sarı tuvaletli hanımefendiye evine kadar eşlik etmeyi teklif etmişti. Bayan, ön tarafı ortadan ikiye ayrılmış, arka tarafında küçük bir topuz yapılmış saçının boynuna verdiği o gölgeyle teklifi kabul etmiş, eteğinin bir ucunu hafif kaldırarak minik adımlar atmıştı. İkili arasında geçen sohbet hiç şüphesiz müzikti. Aynı zamanda müzisyen olan Mr. Giuliano notalardan, onlara tanıdığı özgürlüklerden bahsediyordu. Salondan dışarı çıktıklarında bir üşüme hissetti. Limuzini şoförüyle birlikte onları bekliyordu. Hanımefendinin minik ellerinden tutarak merdivenlerden inmesine yardımcı oldu.

Mr. Giuliano, kızının gözyaşları eşliğinde sedyeyle ambulansa taşındı. Telsizden “Hastayı aldık, geliyoruz.” sesi yükseldi. Ambulansı gören diğer semt sakinleri sokağa dökülmüştü. Kimi çıkmaya çekinip hizmetlisini göndermiş, kimi perdesini aralamış meraklı gözlerle bakıyordu. Kızı, ellerini göğsüne kavuşturmuş, olan biteni seyreliyor, babasıyla ilgili duyacağı her türlü haber için aç bir şekilde görevlilere bakıyordu. Sarı yelekli görevliler ise oldukça soğukkanlı ve temkinli bir şekilde işlerini yapıyorlardı. Ambulansın acı siren sesi şimdi Üsküdar’ın sokak-

larını inletiyordu. Bu güzel melodi nereden geliyor diye düşündü Mr. Giuliano. Limuzinini şoförüyle birlikte geride bırakmış, sarı tuvaletli bu hanımefendiye köşkün girişine kadar eşlik ediyordu. Yeşilliğin içine serpilmiş inci taneleri gibiydi bahçedeki heykelcikler. Birbirinden değerli bu sanat eserlerini sıra sıra led ışıklar aydınlatıyordu.

Uzunca bir koru yoluordu burası. Sarı tuvaletli hanımefendi, minik elleri arasında sabun gibi kayacak olan çantasını tutuyor, kaçamak bakışlarla Mr. Giuliano'ya gülümsüyordu. Kapıya yaklaştıkça adımlarını yavaşlatıyordu. Sohbetin yerini sessizlik almıştı. Birden kapı açıldı. Üzerinde pudra rengi güller olan gri elbiseli bir kadın çıktı. Meraklı ve sevecen gözlerle Mr. Giuliano'ya dönerek "Hoş geldiniz." dedi. Sarı tuvaletli hanımefendinin annesi Mr. Giuliano'yu içeri davet ettiğinde çok heyecanlandı. Kalp atışlarının dışarıdan duyulmasından korktu. Köşkün içine girdiğinde kendini çok özel hissetti. İçerisi bembeyaz ve ıslıl ıslıldı. Avizelerin büyüklüğü ve üzerindeki sıra taşlar ilk dikkati çekenlerdi. Kuşa benzeyen ama yakından baktıkça yaprağı andıran beyaz ahşap aynalar salonu olduğundan daha büyük gösteriyordu. Ev kalabalıktı. Bir davet de evde veriliyormuş gibiydi. Mr. Giuliano İtalyan tasarım porselen fincandan bir yudum alırken tüm gözler onun üzerindeydi. Gece bitti derken onun için tekrar başlıyordu.

Ambulans on dakika sonra hastanenin acil kapısında bitiverdi. Bir, iki, üç sesleriyle sedye indirildi. Kapıda bekleyen doktorlara Mr. Giuliano teslim edildi. Hastanenin içi bembeyazdı. Spot ışıklar içerisini olduğundan daha da büyük gösteriyordu. Hastane kalabalıktı. Mr. Giuliano minnet dolu gözlerle etrafına bakınıyordu. Kızı bir an olsun yanından ayrılmamıştı. "Bir rüya gördüm." dedi kızına. "Çok uzunca bir düş..." "Ama" dedi kızı, "Her şey yarım saat bile sürmedi..."

“En zor zamanlarında koşan kişileri neye benzettiğini bilmez insanlar. Ölüm uykusuna bir dakika kalmışken can acısından gözünün üstündeki kaşını seçemezken sadece uzanan eli tutmak, bırakmamak isterler. Bazen beyaz bir melek olurlar, bazen sarı tuvaletli bir eş... Ama onlar size hep bir ‘can’ gözüyle bakarlar...” diyordu Selime Hanım’ın radyosundaki spiker. Havayı güneşli bulmuşken bu fırsatı kaçırmak istememişti bir tanecik oğlu Mert’le. Bir yandan radyo dinliyor, bir yandan da park sözü verdiği oğlunu gözlüyordu. Mert, mavi plastik merdivenleri bir bir tırmanıyor, sarı bir borunun içinden sürünerek geçiyor, ardından pespembe kaydırağın üzerinden süzülüyordu. Üçüncü kez kaymak üzere parkın kumlarını savura savura merdivene koştu. Merdivenin son basamağındaydı ki kumlanan ayakkabısı bir anda kayıverdi. Selime Hanım’dan bir çığlık koptu. Oğlunun başı kanıyordu. Mert’in kuş kadar bedeni hareketsiz bir şekilde kumun üzerindeydi. Parktakiler acili aradı. Ekip hemen geldi. Ambulanstan inen görevliler bir yandan parktakileri sakinleştiriyor, bir yandan başı kanayan çocuğa müdahale etmeye çalışıyordu. “Beni duyabiliyor musun?” diye sordu görevli. Mert’in yüzünde garip bir gülümseme belirdi. Konuşmakta zorlanan taze sesinden şu cümle duyuldu: “Anne bak! Süperman beni kurtarmaya gelmiş.”

BABA-OĞUL

Bükre ÇIKMAN

Nasıl güzel bir geceydi, pırıl pırıl bir ay vardı gökyüzünde. Eşimle birlikte dünya tatlısı iki küçük köpeğimizi alıp güzel bir gece yürüyüşü yapmanın tam zamanıydı. En rahat şortumu ve tişörtümü giydim, şimdi tam anlamıyla yürüyüşe hazırdım.

Maçka taşlarının ayaklarımızın altında çıkardığı ses boş sokakta yankılanırken kuşların bile uykuya daldığı bu saatte, ağustos böceklerinin şarkısı kaplamıştı tüm sessizliği. Birden telefonunun tiz sesi cınladı boşlukta, annemdi arayan. Bu güzel yürüyüşü şimdi annemin kim bilir hangi sızlanması bozacaktı. Eşimin göz ucuyla beni izlediğini biliyordum. Kapatıverdim telefonu, yarın sabah ararım diye düşündüm. Muhabbet ederek yürüdüğümüz için farkına bile varmadan bir hayli yol gitmiştik. Hastanenin ışıkları birden karşımıza çıkıverdi. Acilin kırmızı tabelasını ve etrafındaki kalabalığı görünce bir anda aklıma geldi, “Buraya kadar gelmişken şu boğazıma bir ilaç yazdırayım.” diyerek eşimin onayını bekledim. “Boğazına ne oldu ki?” diye şaşkınlık içerisinde bana baktı eşim. “Bugün sanki ağrıyor hafiften.” dedim ve artık muhabbetin uzamaması için adımlarımı sıklaştırdım. Nasılsa bir ilaç yazdırıp çıkacaktım, sadece birkaç dakikamı alır diye düşündüm.

Acilin kapısına geldiğimizde güvenlik görevlileri köpeklerimizle içeriye giremeyeceğimizi söyledi. Anlayamıyordum ki ben bu insanları, benim köpeklerim buradaki birçok insandan daha temizdi. Bir hayli sinirlenmiştim doğrusu. Eşimi köpeklerimizle birlikte dışarıda bırakıp içeriye girdim. Ortada ne bir hemşire ne bir doktor, kimse yoktu. Saat neredeyse gece iki olmuştu. Tembel insanlar, kesin televizyon izliyorlardır, diye düşündüm. Kay-

dımı yaptırıp dosyayı elime aldım ama hâlâ kimse yoktu etrafta. Her geçen dakika daha çok sinirleniyordum. Bir iki dakikalık iş için saatlerce burada beklemeye hiç niyetim yoktu doğrusu. O sırada formalı birini gördüm. “Benim boğazım ağrıyor ve bekleyemem, burası acil değil mi, benimle kim ilgilenecek.” diye sert bir şekilde çıktım. Öğrenci olduğunu anladığım doktor adayı, sorumlu doktora haber vereceğini söyledi ve bir odaya girdi. İçeride bir iki hasta vardı, bütün hemşireler ve doktor oradaydı. Kaç kişi bir hastaya bakamıyor muydu, böyle acil olur muydu hiç! Az sonra öğrenci doktor yanıma gelip “Durumu ciddi hastalar var, beklemeniz gerekiyor.” dediğinde artık sinirlerime hâkim olamamıştım. Bu insanlar böylesini anlıyor diye başladım bağırma. “Acile gelen herkes acildir kardeşim, siz benim kim olduğumu biliyor musunuz? İstemiyorsanız bu işi yapmayın. Beni bekletemezsiniz. Sizi şikâyet edeceğim.” diye haykırmaya başladım. Odadan çıkan acil doktoru, “İsterseniz şikâyet edebilirsiniz ama beklemeniz gerekiyor.” derken ben çoktan elime telefonumu almış ve SABİM’i aramıştım. Beni beklettiklerini, kısacık bir iş için saatlerce bekleyemeyeceğimi, bu saatte tüm personelin bir hastayla ilgilendiğini, kesinlikle kendi tanıdıkları olan hastaya çok vakit ayırıp bize bakmadıklarını anlattım. Ben hararetle derdimi anlatırken yanımdan biri geçip o meşhur hasta odasına girdi. Kısa sürede odadan çıktı ve bir hareketlilik başladı. Sedyede bir hasta ve etrafında da bizim ilgisiz acil çalışanları çıktılar, adamın arkasından gitmek üzere hareketlendiler. Telefonu henüz kapatmıştım ki bir anda dünya durdu, zaman dondu ve elim havada kalakaldı. “Baba!..” (A.Y. 48 yaşında, esnaf)

Gece bir buçuk sularında bizim bey beni uyanırdı. “Hanım çok fenayım, nefes alamıyorum.” diye fısıldadı. Akşam yemeğini fazla kaçırdığı için azarlayacaktım ki, yüzündeki acı dolu ifadeyi görüp işin ciddiyetini anladım. Hemen oğlumu aradım ama

açmadı telefonunu. 112'yi aradım ardından, beş dakika olmamıştı ki kapıyı çaldılar. Hemen hastaneye gittik. Bütün hemşireler ve acilin doktoru ilgilendiler sağ olsunlar. Kalp kriziymiş, hoca gelecekmış, anjiyoya alacaklarmış. Dünyam karardı bir anda. Tanسیونum çıkmış, beni içeride bir odaya yatırdılar. Çok geçmedi ki dışarıdan bağırtilar duydum. Birisi, “Beni bekletemezsiniz!” diye bağırıyordu. Üzüldüm doğrusu, canını dişine takıp çalışan bu doktorlara bir de kendini bilmezler böyle bağırıp onların canını sıkıyordu. Eşim için dua ediyordum. Oğlum da telefonunu açmıyordu hâlâ... (A.Y.'nin annesi, 67 yaşında, ev hanımı)

Her zamanki gibi yoğun bir nöbeti. Tam hastalarımız azaldı dediğimiz sırada siren sesini duyduk uzaklardan, birkaç dakika içerisinde ambulans yanaşmıştı kapıya. Yetmiş yaşlarında erkek hasta, eli göğsünde, sedyede yarı oturur hâlde müdahale odasına alındı. Hemen gerekli muayeneyi ve tetkikleri yaptık. Birkaç dakika sonra hastanın kalp krizi tanısını kesinleştirdik ve kardi-yoloji doktorunu çağırdık. O da hocasını arayarak anjiyoyu hazırlamak için acilden ayrıldı. Biz hoca gelene kadar hastanın durumunu sabit tutmak için devamlı takibini yaparken dışarıda bir bağırma sesi duyuldu. Yılların deneyimi ile alışmıştık artık böyle durumlara. Yine acil olmayan bir acil hastası söz konusuydu. “Beni bekletemezsiniz!” diye bağırıyordu. Bildiğimiz sıradan bir olaydı. Kimsenin bilmediği ise basit bir boğaz ağrısından bas bas bağırın bu hasta, aslında burada kalp krizi geçiren ve durumunun ne olacağı belli olmayan bu yaşlı adamcağızın oğluydu. Babasını gördüğünde durumu anlamıştık hepimiz. Bir elinde bizi şikâyet etmek için kullandığı telefon, diğer elinde tehditkâr bir yumruk, yüzündeyse bütün o kızgınlığının gereksizliğiyle kalakalmıştı acil servisin koridorunda. Hastayı anjiyoya kadar götürüp geri döndüğümde ortada kimse yoktu. Artık pişmanlık mı, utanç mı yoksa vicdan mı? Bilemiyorum... (K.A. 45 yaşında, doktor)

UÇUK NİYAZİ

İlyas ENGİZ

Biz yaz aylarında Antalya'nın boğucu sıcağından kaçmak için yaylaya çıkarız. Yazlığımız Korkuteli'nin Kargalık köyünde. Uçuk Niyazi, evimizin bulunduğu köyde komşumuz. Avlularımız sırt sırta. Keçileri var, keçi çobanı... Kurbanlık teke yetiştirir, Kurban Bayramı'nda satar. Ben, ayıp değil ya, korkumdan köşe bucak kaçırım ondan. Kaçmaz da elimde olmadan karşı karşıya gelmişsem hortlak görmüşçesine ürkerim. İçine girecek delik, saklanacak kovuk ararım. Haksız da sayılmam. Köyde hemen herkes, onun, her an karşımıza çıkıp ödümüzü patlatacak bir hortlak olduğuna inanır. Olur mu böyle şey, demeyin. Adamı bıçakla bilmem neyle delik deşik edip eleğe çevirmişler. Kan revan yıkılmış yere... 112 acil servis cankurtaranı alıp götürmüş onu Korkuteli Devlet Hastanesinin Acil Servisine... Hastaneye varıldığında görmüşler ki adam ölmüş. Aradan birkaç saat geçtikten sonra dirilmiş. Hadi canım, hiç ölümler dirilir mi, diye sorabilirsiniz. O kadarını ben bilemem. Söyleyenlerin yalancısıyım da diyemem. İnanılır kaynaklara göre bu söylenenler gerçek. Tanıklar var, görenler var... Kim ne derse desin, bizim bu Niyazi önce ölmüş, sonra dirilmiş.

Niyazi'nin evi bizim evden görünür. Benim odamın penceresi onun çardağına bakar. Merak başımın belası... Ben, bir köşeye siner, perdeyi aralayıp kalbim küt küt atarken gizlice gözetlerim onu. Çardakta yatar geceleri. Sinemada korku filmi seyredencesine ürküntüyle ve heyecanla izlerim onu. Otururken hiç kapanmayan gözlerini otomobil farı gibi bizim eve diker. Babam hafta sonları gelir. Annemle yalnızız hafta içinde. Bu da korkumuzun bir başka nedeni... Babam olmayınca annem de korkar. Annem,

ay ışığında parıldayan iki pörtlek gözün nazarından sakınmak için perdeleri sıkı sıkıya kapatmam gerektiğini söyleyerek uyarır beni. Ayazda görünüşü bir başka türlü ürkütür ve bir başka üşütür insanı. Korkunç bir görünüşü olsa da adıyla sanıyla, şekliyle şemaiyle, kanlı canlı bir insandır o... Patlıcan burunludur. Burnu mor ve kıllıdır, basık alınlı, kalın kaşlıdır. Saçı sakalı kara kıldan dikenli bir yumağa benzer. Kılların bir kısmı burun deliklerinden fırlamış. Daracık alnı, ergenlik çıbanlarıyla delik deşik. Yüzündeki sivilcelerin bir kısmı irinle dolu, bir kısmıysa yeni sıkılmış gibi şiş ve kızarıktır. Avurtları göçük. Bir de bu surata budala birinin görünüşünü ekle, al sana bir adet Uçuk Niyazi! Gün boyu termik santral bacası gibi tüter. Sakalının ağzına ve burnuna yakın kısımları tütün dumanından sapsarıdır. Yine söylentiye bakılırsa kendisi hakkında söylenenleri ve insanların kendinden korkup köşe bucak kaçtıklarını bilirmiş. Bundan gocunmaz, hoşuna bile gidermiş. Uçuk, kaçık, bir de çatlak ya... Delicesine keyif almış bundan. Hiç beklenilmediği bir anda, sinsi ve kara bir ruh gibi süzülüp birden ortaya çıkıverir ve insanların ürküp yerlerinden zıplamalarından hoşlanırmış. İşte, Uçuk Niyazi'nin beni en çok korkutan yönlerinden biri de budur. Ben, bunu bildiğim için başımı sağa sola, öne arkaya döndürüp çevremi kolaçan ederek yürürüm yolda. Yine de bir bakmışsın Niyazi, saklandığı alçak bir duvarın ya da bir çitin arkasından bir heyula gibi karşıma dikilivermiş. Eh artık korkup bir de titremeye başlamışsan eğer Niyazi, neşeden dört köşe vaziyette yerinde zıplar ve kıkırdayarak güler. Tabii onun gülmesine gülme denirse...

Bir gece, ay ışığında, gözlerimle tüm çevreyi bir ışıldak gibi taradığım hâlde Uçuk Niyazi'yi ortalıkta göremedim. Hava sıcak mı sıcak! Evin içi fırın gibi... Dışarıda yel efil efil esiyor. Fırsat bu fırsat deyip pencereyi açtım. Temiz ve serin havayı solumak bizim de hakkımız, deyip pencerenin önüne oturdum. Aylaklığım yüzünden, dere tepe yürüyüp koşturmaktan ezgindim.

Günün bütün yorgunluğu üzerimdeydi. Açık pencerenin önünde kımıltısız durmuş, parlak ayın yakınlarından kayarcasına geçen tül gibi bembeyaz ve tüy gibi hafif bulutları seyre dalmıştım. Pencerenin altından gelen bir hışırtı beni ürpertti. Zaten ikircikliyim. Başımı eğip baktım ki Uçuk Niyazi... Kahrolası herif, sindiği yerden patlak gözleri bir spot lambası örneği, bana bakıp pek kaba bir biçimde sırtıyordu. Ben, Uçuk Niyazi'yi öyle görünce korkudan titremeye başladım. Ardından bir çığlık attım. Annem koşarak geldi. Niyazi, annemi görünce bir an donup kaldı. Sonra aniden yerinden fırlayarak jandarmadan kaçmaya hazırlanan bir suçlu gibi etrafa bakındı. Kımıldadı, kaçacak ol-duysa da güvende olduğunu hissedince ağzını çarpıtarak güldü.

Şimdi gelelim bu Niyazi'ye ne oldu da böyle biri oldu, soru-suna cevap bulmaya. Niyazi denen bu herif, uçuk kaçık olmadan önce konu komşu arasında laf taşıyan, ona buna sataşmadan, önüne gelenle dalaşmadan, hırlaşmadan duramayan geçimsiz biriymiş. Hiç yoktan kavgaya tutuşurmuş insanlarla. Bir gün böyle bir kavga dövüş sırasında bunu, karnından bıçaklamışlar. Anlatılanlara göre kevgire çevirmişler karnını. Oluk oluk kan akmış, kan revan içinde yıkılmış yere. Patırtıya gürültüye koşup gelenler bakmışlar ki Niyazi'nin işi bitik. Birisi, cep telefonu-la 112'ye telefon etmiş. Neden sonra cankurtaran siren çalarak gel-miş. Hiç kuşkusuz içinde de acil servis hastabakıcı ve hemşire-leri varmış. İlk önlemleri olay yerinde aldıktan sonra, onu sarıp sarmalamışlar, ak sargılarla kundaklayıp sedyeye yatırmışlar, ar-dından da hasta nakil aracına... Ambulans bir yandan giderken bir yandan da ilk önlemler alınmış. Oksijen tüpüne, yaşam ma-kinesine bağlanmış, serum takılmış. Cankurtaran, siren sesleriyle alıp götürmüş onu Korkuteli Devlet Hastanesine. Hastaneye varıldığında bakmışlar ki iş işten geçmiş. Nöbetçi doktor, söy-lentiye göre stajyer doktor, kalbini dinlemiş, tık yok! Boynun-daki şah damarına parmağını basmış, bir kımıltı bile yok! Yok

kalp masajı, yok bilmem ne derken bakmışlar adamda ne bir tepki ne de cılız da olsa bir soluk! Ne yapsın doktor? Onu morga göndermiş. Hısımları dersin, bağırsı çağırış... Saçını başını yolmalar... Dövmeler... Feryat figan... Ne yapsalar boş... Boyunlarını büküp Allah verdi Allah aldı, deyip kalakalmışlar öylece. Sular seller gibi gözyaşı akıtmışlar. Dağ gibi adam öldü gitti, deyip dizlerini dövmüşler. Defin hazırlıkları başlamış. O, morgta yatadururken evinde de duası okunuyormuş.

Ölü morgta, gece olmuş. Bundan sonrasını Uçuk Niyazi'nin kendisi, dilinden anlayabilen birine anlatmış. Niyazi, yaşadığını anlayıp da yattığı teneşirden başını kaldırıncı ölüleri cümbür cemaat başına üşüşmüş görmüş. Korkusundan donup kalmış. Avaz avaz bağırdığını sanıyormuş. Ölüler, öteki ruhları da yanlarına alarak baş ucunda toplanmışlar Niyazi'nin. Ahiret sualı derler ya, sorgu sual başlamış. Morgun loş ışığında marsık suratlı, gözleri kızıl ışıklar saçan zebanileri de görüyormuş. Öyle korkmuş, öyle korkmuş ki, kendini bir kâbusun içinde değil de uyanık sanıyormuş. Kımıldamak istemiş ama kımıldayamamış. Neden sonra silkinmiş, kafasını sağa sola sallayıp da ayılınca bu kez avazı çıktığı kadar bağırmağa başlamış. Bağır bağırabildiğin kadar. Duyan eden yok. Korkudan dikelip gözlerini olabildiğince açmış. Açmış ya, gözleri pörtleyivermiş. İnme inmiş göz kapaklarına. Bir daha kapanmadan öylece kalakalmış. Canhıraş çılgınlık atmış. Feryat figan derken, uyuklayan morgun bekçisi uyanmış. Bir de ne görsün! Ölünün biri, boğazını sıkıyorlarmış gibi avazı çıktığı kadar bağıriyormuş. Bunu duyan ve morgun kapısını aralayıp da içeri bakan bekçi, loş ışıkta, bir de ölüyü teneşir üzerinde dikilivermiş görünce korkusundan küt diye düşüp bayılmış. Nöbet değişiminde bekçiyi ağız yüzü çarpılmış, kaşı bir yanda gözü bir yanda baygın bulmuşlar. Dürtüklemişler, aysın diye çimdiklemişler, kaldırıp silkelemişler, tokatlamışlar. Derken adam ayılmış. Ayılmış ya, başlamış mı stop edemeyen

bir otomobil gibi sarsılmaya... Kem küm ederek olan biteni anlatacak olmuş ancak ne var ki adamın dilinin ayarı bozulmuş. İkına sıkına bir şeyler söyleyecek olmuş. Dili ağzının içinde dönmüyormuş. Durum anlaşılnca acil servis sorumluları, hep birlikte morga girip bekçinin gösterdiği yere yönelmişler. Aynı anda bizim bu Niyazi, gelenleri zebani sanıp gizlenirsem beni görmezler, deyip önce suspus olmuş, ardından beyaz örtüyü üzerine çekip saklanmış. Bakmışlar, ne bağırın var ne de oturan... Ölüler öylece yatıyorlarmış. Bekçiyi korkaklıkla, hayal görmekle suçlamışlar. Yerine gelen bekçi, ötekini kınasa da korku bulatıcı olduğundan o da başlamış mı korkmaya! Aradan bir süre geçmiş. Bekçi, görev başındayken uyumanın yasak olduğunu bilse de ne yazık ki uykudan kapanan gözleri bu yasağı bilmiyormuş. Tam da yeni gelen bekçinin içi geçip gözleri kapanmaya başlarken çığlık sesleri duyulmuş yeniden. “Ben kesin sanrı görüyorum.” deyip aldırmak istememiş bekçi. Bir de çok kızmış... “Bu ölülere yüz vermeye gelmez.” demiş. Ama ses çın çın çınlatıyormuş morgu. Kapıyı aralayıp bakınca ne görsün, ölünün biri yattığı teneşire oturmuş, avazı çıktığı kadar bağırıyor mu? Bekçi, bağırtıya çağırtıya pabuç bırakacak adam değilmiş. Kaşarlanmış bunca yılda. Yine de ne olur ne olmaz, diyerek, içeri girmeden kapı aralığından “Sus ulan!” diye bağırılmış. “Sus da zıbar!” demiş. Ölü, bu sestten korkmuş ve zıbarmış. Bekçi yerine varıp kaçamak uykusunu kaldığı yerden sürdürmek istemiş. Tam içi geçip de yeniden dalmışken bu kez kanlı çarşafa sarılı biri, başucunda dikelip dürtmeye başlamış onu. Bekçi gözlerini açar açmaz başucunda kanı canı çekilmiş, yeşilimsi solgun yüzüyle, eli kanlı, gözü kanlı, üstü başı kanlı, gerçek bir hortlak görünce yerinden zıplayıp kaçmaya başlamış. Hortlak arkasından kovalıyormuş. Kovalarken de durması ve söyleyeceklerini dinlemesi için bağırıyormuş. Daha önce Niyazi, hayal meyal, ölülerini başına üşüşmüş görünce korkusundan suratı çarpıldığını-

dan konuşma güçlüğü çekiyormuş. Anlaşılmaz sözcükleri eveleyip geveliyormuş. Bir türlü derdini anlatamamış bekçiye. Bekçi, hem kaçır hem de hortlaktan kurtulmak için dua edermiş. Yalvarıp yakardıkça daha çok korkmuş ve kendini zor atmış dışarı. Zavallı Niyazi de ne yapsın, çaresiz dolanıp durmuş. Derdini anlatacak bir Allah'ın kulunu görememiş. Yaralarının acısından, anbean kurt ulumasını, anbean manda böğürtüsünü andıran sesini, bağırtılarını duyan herkes, kaçır bir köşeye sinmiş. Bu kez hortlak, yine kanlı beyaz çarşafa sarılı olarak bodrumdan çıkan merdivenden zemin kata, oradan da acil servise çıkmış. Acilde onu görenler, ölüyü teslim almaya gelen hısım akrabası salâvat getirip birbirlerini itip devirerek tabanları yağlayıp kaçmaya başlamışlar. Onu öyle, ağzı burnu çarpılmış, dili dışarıda, pörtlemiş gözlerinden kızıl ışıklar saçarak görenler kaçmasın da ne yapsınlar? Onlar kaçtıkça Niyazi kızmış... Mecalsiz de olsa ayaklarını yere vurarak tepinmiş. Tüm hastane, hastalar, özellikle ağır hastalar, duydukları korkunç seslerden ürkmüşler. Kimi kaçacak delik aramış, kimi karyolanın altına saklanmış. Bağırtılara kulak kesilen nöbetçi acil tıp uzmanı, “Ne var, ne oluyor?” deyip odasından çıkmış. “Gitmeyin doktorum, morgtaki ölülerden birisi hortlamış, önüne geleni kovalıyor, yakaladığını da boynundan ısırp kanını emiyor.” demişler doktora. Doktor aldırmamış, böyle saçma şey olmaz, deyip yine de ne olur ne olmaz eline neşteri alıp yanaşmış Niyazi'ye. Acil servis sorumlu hemşiresi, görevli hastabakıcılar sindikleri yerlerden ürküntü içinde bacakları titreyerek gözlemeye başlamışlar. Doktor elindeki neşteri “Yaklaşırsan seni doğrarım.” deyip sallayarak ne istediğini sormuş. Hortlak, “Ben ölmedim, ben yaşıyorum. Beni öldüm sanıp yanlışlıkla morga kapattılar.” demek istese de diyemiyormuş. Doktor, yakalayabildiği birkaç anlaşılır sözcükten işin vahametini kavramış. Tutmuş kolundan bizim Niyazi'yi, sırtını sıvazlayıp sakinleştirdikten sonra acildeki yatlardan birine yatırmış.

Sakinleştirici bir iğne yapmışlar. Serum takmışlar. Acildeki ilk müdahalenin ardından yaraları temizlenip pansuman yapıldıktan sonra, hastanenin uzman doktoru telefonla çağrılarak klinikte ameliyata ve tedaviye alınmış. Kan verilmiş, yaraları sarılmış. On ile on beş gün kadar hastanede yattıktan sonra taburcu etmişler. Etmişler ya, köylüye göre... Bunca hay huy... Bunca korku... Bunca gelgit içinde, tam anlamıyla kafayı oynatmış Niyazi. Göz kapaklarına inme indiğinden gözlerini kırpmıyor, pörtlek pörtlek bakıyormuş. Korkudan kafayı da sıyırdığından akli bir geliyor, bir gidiyormuş. Bazen gidiyor da bir türlü geri gelmiyormuş akli. Bu olay bir söylence olup tüm Korkuteli'ne ve Antalya'ya yayılmış. Gazeteler bile yazmış. Niyazi de başından geçenleri daha çok ilgi çekerim, ünlenirim, diye önüne gelene biraz da abartarak anlatmaya çabalasa da kimse ne söylediğini doğru dürüst anlayamamış. Dinleyenler, bu kez anlamadıklarını anlamış gibi, bire on katıp başkalarına anlatmışlar. Hakkındaki konuşulanları duydukça Niyazi, kendinin gerçek bir hortlak olduğuna inanmış. Daha sonra intikam duyguları kabarmış. Kendini bıçaklayıp delil yetersizliğinden serbest kalanları korkutup çıldırtmaya karar vermiş. Özellikle geceleri, aniden hasımlarının önüne çıkar, korkunç sesler çıkararak üzerlerine yürürmüş. Onu hortlak olarak görüp bir de hortlakları kurşun geçirmez bildiklerinden tabancalarına davransalar da hiçbir şey yapamamışlar. Elleri, ayakları tutmaz olmuş. Ödleri patlamış. Bayılanlar olmuş. Kaçmak isteyenler de ayaklarına inme inmiş gibi yerlerinden kımıldayamazlarmış. Yalnızca titrerler, titrerken de “Biz ettik, sen etme!” diyerek yalvarmaya başlarmış. Korkudan altına kaçırılmış birisi. Birisi de o geceden sonra başını emme basma tulumba gibi sallayıp duruyormuş.

Ben ona -annemin de telkiniyle- şimdi “Niyazi Amca” diye sesleniyorum. Ve ne yalan söyleyeyim yine de korkuyorum ondan. Henüz önyargılarımın ve saplantılarımın etkisinden kurtar-

ramadım kendimi. Eskisi gibi bakışlarını haince bulmasam da sevimli de bulmuyorum. Bir tuhaf, sanki zamanın ötesinden bakıyormuş izlenimi veriyor bana. Kocaman pörtlek gözleriyle bana şöyle bir baktı mı, dirseğimin ucunu duvarın köşesine çarpmışım da uğunmuşum gibi, her yanımda ürperiyor. Babam, sınıfımı geçtiğim için armağan olarak bana bir fotoğraf makinesi almıştı. Bazı günler içim pır pır etse de ona on metre yaklaşmamaya özen gösterip uzaktan zoom yaparak fotoğraflarını çekebiliyorum. Poz verirken bana öyle bir bakışı var ki, sevecek mi yoksa dövecek mi ya da gelip ısıracak mı belli değil. Öyle anlarda elimde olmadan korkuyorum ondan. Belki zamanla alışırım ona...

UMUT OLSUN

Öznur CENCİK

Gecenin en karanlık olduğu an şafağa en yakın andır, diyor Victor Hugo. Oysa hayatının en karanlık olduğu anın ne olduğunu bilen bir anne için gecenin karanlığının pek de önemi yoktur.

O gece kanın acıya akacağı bir hüzün gecesi idi. O gece kayboluşun ilk derin sızısıydı hayat sahnesinde. Üst katlardan bir çocuk sesi geliyordu. Ağlayan bir neyden farkı yoktu gelen sesin. Ağlıyordu altısında küçük bir çocuk, evrenin her yanına dağılan tüm çocuklar adına. Böyle yorumluyordu gelen sesi Acil Hemşiresi Zehra Hanım. Zihnine döküleni dile getiremeyiş çığlığından olsa gerek, uykunun son demlerine dalan tüm hastane adına nöbetini tutuyordu. Sabaha az kalmıştı. Vakit sabah ezanına yaklaşırken birden kalbinde hissettiği sızıyla yerinden kalktı, kızının yaptığı gibi dört yudumda içti yanan ciğerlerine şifa olasıca suyu. Derken bir hasta getirildi o acımasız devlet hastanesinin acil kapısına. Getirilen yitirilmişlikleri en baştan yaşamının zamanıydı belki de. Acı iliklerine işlemiş iki anne, umudu minik parmaklarda arayan bir baba ve dipsiz bir kuyuydu gecenin acile gönderdiği. Hüzün en çok bu geceye yakışacaktı. Bir cumartesi nöbetine yakışacaktı hüzün.

Gelen hasta anonsuyla ambulansı karşılamaya çıktı genç hemşire ve arkadaşı. Ambulans sesindeki umuda ve acıya ağıtlar yakıp halay tutmayı düşündü genç hemşire. Ne zaman duysa ambulans sesini bir kayıp kadar yeni bir doğumu düşünerek ellerini göğse açışını hatırladı. Ve bir kez daha umut olsun gelen, dedi. Umut olsun. Ve bir kez daha yüzleşti gecenin soğuşuna karşı gelen ambulans sesiyle. Ambulansın açılan kapısının ardında hamile bir kadın vardı. Umuttu işte gelen, bu geceyi sabah-

ha bağlayan huzur olacaktı fikrinde. İndirilen sedye ile birlikte dünyasının ayaz soğukluğu girdi bedenine. Gelen umuttu ancak gidiciydi. Minicik bir bebek gelecekti ancak belki gözleri kapalıydı. Elini tuttu anne adayının. Yalvarırcasına “Olacak mı, yaşayacak mı?” diyen annenin ellerinden bedenine yayılan amansız sızıyla yüz yüze geldi Zehra Hemşire. “Olacak! Elbet olacak!” dedi bütün içtenliğiyle.

Anne ve bebeğinin ilk müdahalesini yapıp kadın doğum servisine göndermişti hemşire. Gidenin en çok kendi yüreği olduğunu bilmeden üstelik. O geceyi sorunsuzca bitirmişti hemşire. Nöbet teslim edilmiş ancak vicdanının nöbeti bitememişti Zehra Hanım’ın. Formasını çıkarttıktan sonra kızıyla aldığı o kırmızı fuları boynuna dolayıp kadın doğum servisine, dün akşamki hastasının durumunu sormaya çıktı. Servisteki hemşire arkadaşlarının umutlu bakışlarının ardından hastasının odasına doğru yürüdü. Açılan kapının ardından kâinatın en güzel tutunuşunu gördü. Bir kız bebek... Sekiz aylık bir kız bebek... Ne çok benziyordu kendi Umut’una. Minicik bedeniyle annesinin kolları arasında kaybolmuş, nefes alışına şükürler yağdıraniyle el eleydi. İçeriye girdiğini gören genç anne kafasını kaldırışıyla indirilişinin bir oluşuna yandı o an. Kaybedilen iki umut vardı o hastane odasında. Gelen neydi?

Amansız bir çığlık yayıldı hastanenin duvarları arasında. Hiçbir duvar kabul etmedi acının yüreğe işlediği bu haykırışı. Hiçbir yürek dayanamadı bu acıya. Çevrilen kafalar ardından bir tek bebeğin tiz ağlaması duyuluyordu. Doktor, Zehra Hemşire’ye yaptığı sakinleştiriciye inanarak odadan çıktı. Zehra Hemşire bebeği kucağına alıp annenin durumunu sorduğu anda içeriye giren bir adam yüzünden böyle olmuştu. Bebeğin babası İlyas’tı adam. Zehra Hemşire onu gördüğü an bir kuş haykırıyordu yeryüzünün en acı ikliminde. Gelen Umut’unun ölümüne neden olandı. Bir eylül sabahında kaybetmişti kızını. Umut her

zamanki yolunda karşıdan karşıya geçerken gitmişti. Geçememiş, kalmıştı öylece. Üzerine gelen otobüsün altında kalmış ve direnememişti minicik bedeniyle ölüme. Bir eylül sabahında gitmişti Umut. Ve bugün yine takvimler eylül diyordu hazan mevsimine.

Zehra Hemşire gözünü açtığında her şeyi hatırlıyordu. Yavaşça doğrulup şaşkın gözler altında genç annenin odasına gitti. İçeriye girdiğinde mahcup bir yürek vardı. Ancak anneydi, dayanmazdı yüreği anne sızısına. Elindeki kırmızı fuları bebeğin beşiğinin başucuna bırakıp sessiz bir veda selamı verdi anneye ve kapıya yöneldi. Tam kapıdan çıkarken belli belirsiz bir ses duydu: “Adı ne olsun?” “Umut olsun.” dedi Zehra Hemşire. “Umut olsun.”

SERSERİ

Ahmet KARAKULAK

Tabiatımda serserilik yoktur. Lisede okurken kopya suçundan üç gün uzaklaştırılmam dışında serserice bir şey yapmadım. Beni tanıyanlar benim için ölçülü ve ürkek biriydi derse tam anlamıyla doğru bir tanımlama olur. Ancak bu tanım, 1999 yazından sonra geçerliliğini yitirdi. O yaz, o kadar berbat ki, olanları zihnimden kovmak için çok şehir gezdim. Hatırladığım şişman annemin mezarına sığmayışı ve babamın mezarı kazan iki adama savurduğu küfürler... Zihnime daha başka başka şeyler gelecek, endişeliyim. Çoğunun hayatında olan ya da olacak olan berbat şeyler bunlar. Okumaya pek fırsatım olmadı ama elimde geçen bir kitaptan şöyle bir cümle aklımda kaldı: “Acı, bir insan tanımıdır.” Belki o berbat şeyler, o kadar da berbat değildi. Benim tanımımdı ve insanların tanımları her an çürüyebilir. Bu durumda sakinleşmem gerek.

Her neyse, o yaz ayyaş babamı, seksenlik kör ninemi ve kıvrıcık saçlarıyla yüzünü örtmekten hoşlanan kız kardeşimi bırakıp kaçtım. Kasabalarda yaşamak biraz biraz yaşamaktır. Ruhunuz varsa eğer mutlaka kaçma fikriyle yaşarsınız. Bir gün kaçma fikri dayanılmaz olur ve benim yaptığımı yaparsınız. Gidersiniz. İşte bu şekilde gitmek bir serseri tavrıdır. Çünkü serseriler, hiçbir şeye, insanlara, tarihe, yaşadığı yere, sevgiye, daha bir sürü şeye güvenmez ve sürekli gider. Ben de hep gittim, o köhne kasaba dışında ardımda hiçbir şey bırakmadan uzaklaştım. Bazen acaba diyorum, orada kalsaydım nasıl bir yaşamım olurdu?

Tam beş yıldır yollarda sürükleniyorum ve artık yorgunum. O kadar çok yorgunum ki, bu öykü bitsin, noktayı koyacağım. Bazı insanların imreneceği, bazılarının tıksıneceği bu beş

yılda, otogarlarda, alışveriş binalarında, bankamatiklerde, terk edilmiş apartmanlarda, kırlarda, parklarda, deniz kıyılarında geceledim. Karnımı doyurmak için akıl almaz şeyler yaptım. Dilenmek yanında, dilencilerden birkaç kuruş yürüttüğüm bile oldu. Tüm bunların yanında operaya bile gitme fırsatım oldu. Geçen yıl Denizli’den İzmir’e giden bir trene atlamıştım. Biletçilere yakalanmamak için vagon vagon gezerken bir ihtiyarla tanıştım. Bu ihtiyar adam, sohbetine İzmir’e kadar katlanmam karşılığında bana bir opera bileti verdi. Kızı keman virtüözüymüş ve o akşam operaya gidebileceğimi söyledi. Gittim ve Sergey Ramaninov’un Aleko operasını dinledim. Açıkçası aç karna pek gitmedi Ramaninov. Üstelik yanımda yetmişlik bir kokona vardı ki, oyun boyunca buruşuk parmaklarıyla burnunu kapatıp şaşkın şaşkın bana baktı durdu. Oyunun sonunda “Ramaninov”u çok severim nine.” dedim. Bana elinin tersiyle gitmemi işaret etti ve çok kötü koktuğumu hatırlattı. Ama utanmam için çok geçti. Bir hayli güldüm. Sonra kendimi kokladım, dedim ki abartıyor kokana. Ben sadece sokak kokuyorum, gerçek bir hayat kokuyorum.

Bu kadar dağınık bir şehir daha önce görmemiştim doğrusu. Beni saatlerce yürütmüştü. İnsanın kemiklerini kıracak kadar güçlü bir ayaz vardı. Aralık ayına has gri gökyüzü gittikçe kararıyordu. Bir an önce sıcak bir yer bulamazsam en kötü ihtimal bir karakola sığınmayı düşünüyordum. Vaziyetimi anlatan, aklımda özenle hazırlayıp paketlediğim bir yalanım bile vardı. Dükkânların, iş yerlerinin ışıkları tek tek sönmeye başlamıştı. Şehir, karşımda kuru bir ağacın dalları gibi oradan oraya uzayıp duruyordu. Yüz metrede bir karar vermem gerekiyordu. Sağa mı gitmeliydim sola mı? Talihim bu kez döneceğe benzemiyordu. Boş midemin içindeki alev de sönmüştü. Sallana sallana şehrin eteklerine kadar vardım. Bir yere çökürsem bir daha ayağa kalkabilmem şüpheliydi. Çaresizdim, abuk sabuk hayallerle ak-

lımı oyalarken bir siren sesiyle irkildim. Farkında olmadan kenara çekilip arkama baktım. Ambulansın ışığı gözlerimi kamaştırdı. O kadar hızlıydı ki dünyada yine dehşet bir şeylerin olduğunu hemen fark ettiriyordu. Yanımdan geçip caddenin sonunda sağa saptı. Siren sesi de gittikçe azaldı ve birkaç dakika sonra bitti. Caddenin sonundan bakınca sağda apartmanların arasından büyükçe bir binanın ışıkları görünüyordu. Ağır ağır oraya doğru yürüdüm. Derken yüzüme bir iki yağmur damlası düştü. Gök-yüzü yavaşça kendini bıraktığı sırada hastanenin girişindeydim.

Kapıda beni ömrümce hissedeceğim bir ılıklik karşıladı. Buzları çözülen bir balık gibi üstümdeki buğuyla koridor boyunca ilerledim. İki yanımda da bir sürü oda sıralanıyordu. Bazı odaların önünde tedirgin yüzler bekliyordu. Aralarından geçip koridorun sonundaki oturaklardan birine çöktüm. Bir hastaneye girmeyeli yıllar olmuştu. Şimdiye dek neden hastanelerde konaklamak aklıma gelmemişti ki? Sıcak ve güvenliydi, üstelik gece boyunca açık bir yuvayı gözden kaçırmam büyük bir aptallıktı doğrusu. Solumda iki asansör kapısı vardı. Onun hemen yanında nereye açıldığını kestiremediğim uzun kanatlı bir başka kapıdan beyaz önlüklü birileri girip çıkıyordu. Orası burası sarılı, acı çeken bir sürü insan oradan oraya aktarılıp duruyordu. Duvarlara çeşit çeşit afişler asılmıştı. Bu afişlerin birinde oğlunu kaybeden ünlü bir adamın oğlunun organlarını bağışladığı duyuruluyordu. Ölen gencin organlarıyla beş kişi yaşama dönmüş. Başka afişler de vardı ama şişman bir hemşirenin bakışlarına yakalanınca başımı pencereye çevirdim. Dalgınmış gibi yaparak kadının bakışlarını üstümden atmak istiyordum ki karanlığın tam ortasında saydam yüzünü tekrar gördüm. Hâlâ bana bakıyordu. Daha geleli yarım saat olmamışken yakayı ele vermiştim. Kadın tombul yanaklarını şişirerek dosya gibi bir şeyi inceliyor, bir taraftan da beni izliyordu. İçimi bir titreme aldı, kadın sanki içimi okuyordu. Ayağa kalktım ve çıkışa yöneldim. O ezen ba-

kışlardan kurtulmak için sokakta bile kalmaya razıyım. Normal görünmeye çalışsam da yapamıyordum. Kadın beni gizleyen ne varsa üstümden çıkarıp atmıştı artık. Çırılçıplak ve aksayarak yürüdüm. Çıkışa yaklaştığımda mavi önlüklü iki gencin aşağıya doğru kıvrılan bir merdivene yöneldiğini gördüm. Peşlerine takıldım. İki kat aşağıya indim. Acil servis işaretini takip ederek boş ve dar koridorlardan geçtim. Üst katlara göre buralar daha tenhaydı. Pencere kenarında boş bir oturak bulup oturdum.

Şehrin karanlığı gittikçe derinleşiyordu. Anlamsız, boş karanlık uzayıp giderken midem, eski bir sünger gibi buruşmuş, kulağımın gayet iyi bildiği bir ses çıkarıyordu. Ama pek oralı olmadım. Oturağın kolçaklarına ayağımı uzattım ve tatlı bir uykuya daldım. Ertesi gün uyandığımda karşımda pijamalı bir ihtiyar oturuyordu. Adamın burun deliklerine iki hortum sokmuşlardı. Zavallı, iki eliyle asasına dayansa da titreyip duruyordu. Islak gözlerini bana çevirmişti ama o gözlerin gördüğünü sanmıyordum. Yanı başında hortumların bağlandığı bir tüp vardı. Tüp, iki tekerlekli arabaya benzer bir şeyin üstündeydi. Adama tüplü ihtiyar adını verdim. Biraz ışık verir umuduyla gülümsedim, hiçbir ışık vermedi. Bedenini acı evcilleştirmiş ve dünyada gülümseyeceği bir şey kalmamıştı.

Karnım çok açtı. Dün sabahtan beri mideme bir şey girmemişti. Avlanmak için hastanede dolaşmaya başladım. Sabahın körü olmasına rağmen koridorlar insan kaynıyordu. Pardösümün yakalarını iyice kaldırıp yeşil beremi gözlerime kadar indirdim. Şişman hemşireye tekrar yakalanmak istemiyordum. Bir üst kata çıktım. Duvarlarda yönleri gösteren levhaların yardımıyla kantine vardım. Duvar kenarındaki masalardan birine geçtim. Diğer masalarda uykulu uykulu kahvaltı eden beş adam vardı. Plastik bardaklardan yükselen sıcak çayın kokusu, burnumdan girip boş midemi uyandırıyordu. Adamlar dertli, solgun yüzleriyle poğaçaları dişlerken kıvrandığını saklamaya çalıştım. Zor

bir av olacaktı. Adamlardan birinin poğaçasını yarım bırakması için dua ediyordum. Derken biri kantine yöneldi ve beş çay daha getirdi. Sabırla beklemeyi sürdürdüm. Yarım saat geçti, üçü kalkıp gitti. Çayları bitmesine rağmen ötekiler, büzüşmüş bir şekilde oturuyordu. Usta bir aslan gibi pusuda bekledim. Adamlar dayanamayıp ayaklandılar. En tehlikeli aşamaya gelmiştim. Onlar gözden kaybolunca usulca ava sokuldum. Masadaki çöp yığınına karıştırdım. Poğaça falan yoktu ama bir bisküvi paketinin içinde beş tane yuvarlak ve susamlı ganimet vardı. Bardakların dibinde kalan çay damlarını da bir bardağa biriktirdim. En azından yarım bardak çayım da vardı. Ben gerçekten usta bir avcı olmuştum artık ve bu ormanda semirmem bile olasıydı. Kahvaltım bitince yürüyüşe çıktım. Bütün katlarda dolaştım durdum. Banklarda unutulmuş eşyaları topladım. Hastanedeki tüm afişleri okudum. Dışarıda hâlâ yağmur yağıyordu. Gece ortalık tenhalaşınca yatağıma geri döndüm. Pardösümü yastık yapıp pencereye karşı uzandım. Elimde bir gazetenin onuncu, on birinci, on ikinci ve on dördüncü sayfaları vardı. İlk önce resimlere baktım. Can sıkıntım devam edince bütün yazıları okudum. Bankaların faiz oranlarından, yeni keşfedilen bir balık türünden ve seneye çıkabilecek savaşlardan haberdar oldum. Ne vakit uyudum hatırlamıyorum. Kırılan bir cevizin sesi uyandırdı beni. Dışarısı hâlâ karanlıktı. Dün tüplü ihtiyarın oturduğu yerde, yaşlıca bir kadınla başı ve elleri sarılı bir adam, bir sofra kurmuştu. Doğrudum. Yaşlı kadın bana acıyan gözlerle baktı. Beyaz başörtüsünü arkasına doğru atıp adamın ağzına bir ceviz dilimi verdi. Adam dişleriyle cevizi parçalarken ince bıyıkları bir inip bir kalkıyordu. Kaşları, kirpikleri yoktu. Yanaklarındaki merhem artıkları kurumuş, sarı bir kabuğa dönüşmüştü. Pardösümü giydim. Beremi düzelttim. Yaşlı kadın, avuçlarına iki ceviz alıyor, ellerini yumruk yapıp cevizler kırılınca dek bütün gücüyle yumruğunu sıkıyordu.

Aç bir serseri olduğumu düşünmesinler diye gazeteye tekrar göz gezdirdim. Avcılar böyle yapar, avına gerçek niyetlerini hissettirmezler. Oralı değilmiş gibi melul melul bakındım. Bir süre sonra yaşlı kadın dayanamadı ve “Aç mısın oğlum?” dedi. İlk başta ne diyeceğimi bilemedim. Kısa bir ikilemden sonra “Bana mı dedin nine?” dedim. Kadıncağız, yumuşacık bir sesle “Açsan gel, bir şeyler dürün oğlum.” deyince sofraya sokuldum. Kadın, elime kocaman bir yufka yaprağı tutuşturdu ve yufkanın içini tulum peyniriyle doldurdu. Adam hiç konuşmuyordu ama yaşlı kadının anlatacak çok şeyi olduğu açıktı. Ben dürümü yutmaya çalışırken konuşmaya başladı.

– Bu çocuğu yaktık. Tamir yerinde benzin bidonu patladı, orada yandı. Allah daha kötüsünü göstermesin.

Bir ceviz parçasını da kendi ağzına attı. Dişsiz ağzında ceviz dönüp dururken konuşmaya devam etti.

– Her yeri yağ gibi eridi gitti. Allah’ım beterinden saklasın. Altı ay oldu, daha iyileşmedi.

Dişsiz nine anlattı durdu. Sözcükler ağzından özgürce dökülüyordu. Özgür ve yanmış sözcüklerinde acıdan başka bir şey hissedilmiyordu. Üşümekten beter bir acı ve müstakil. Oğlunun aklının yarım olduğunu, bacaklarının ağrıdığını ve bundan sonra nelerin olacağını hiç bilmediğini anlattı. Ona da dişsiz nine adını verdim. O özgür sözler döndü dolaştı benim acılarıma geldi.

– Sana da geçmiş olsun oğlum! Kusuruma bakma, kendi derdimden unuttum. Sen neden hastanedesin?

– Annem yüzünden... Göğsünde ur var. Üst katta yatıyor.

– Kanseri mi olmuş?

– Evet, doktorlar öyle dedi.

– Eee... Çaresi neymiş?

– Bakıyorlar işte. Şimdilik belirsiz.

– Allah sabır versin. Zor oğlum, çok zor... Allah kimseyi düşürmesin!

Öyle dişsiz nine, katılıyorum sana. Bazen gerçeğe ihtiyaç yoktur. Hem yalan da gerçeğin gölgesi değil midir dişsiz nine? Biraz daha konuşsam yalanlarım dallanıp budaklanacak ve ben yalanlarım için gözyaşı dökmek zorunda kalacaktım. Dişsiz nineye minnetlerimi sundum. Bana ölünceye dek yetecek yiyeceği karnıma doldurmamı sağladığı için ona yürekten teşekkür ettim. Günlük gezintimi yapacaktım ki dişsiz nine sofrada ne kadar ceviz kaldıysa hepsini avuçladı ve bana uzattı. Reddetmek çok yapmacık olurdu. Cevizleri pardösümün ceplerine doldurdum. Minnet hislerimi tekrarladım. İyi insanlardan ayrılmak yürek burkuyor doğrusu. Aklı yarım, yanmış oğlanın ince bıyıklı hâlâ inip kalkıyordu. Nine ise gülümsüyordu. Toparlanıp iki adım atmamla beraber onu gördüm.

Etli bacaklarıyla yere öyle sert basıyordu ki bir an zeminin altından kaydığını hissettim. Üçüncü adımda kırk beş derece sola döndüm. Sersemlemiştim. Üst kata çıkan merdivenlere baktım. Sokaklar bu kadar soğuk ve ıslak olmasa bu kocaman ve beyaz şeye benden ne istediğini çok açık bir dille sorardım ama şimdi bunu yapamam. Bu sıcak yeri, üstelik rahatça avlandığım bu cenneti terk edemem. Bu yiğitliğin bedeli çok ağır olur. En doğrusu kaçmak ve tetikte olmak. Üst kattaki korkuluklara dayanıp peşimden gelip gelmediğine baktım. Kendimi güvende hissedince de dâhiliye bölümünde sakın bir gezintiye çıktım. Gezinti o kadar uzun sürdü ki öğleyin bir banka oturduğumda terlemiştim. Midemdekiler eriyip gitmişti. Cebimden cevizlerimi çıkardım. Toplam altı cevizim vardı. İlk kırdığım çürük çıktı. İkincisinin içi geçmişti. Yine de yedim. Geriye kalan dördünü evirip çevirirken içlerinden birinin değişik olduğunu fark ettim. Diğerlerine göre daha yuvarlak ve ağırdı. Üstünde kırmızı kırmızı çukurcuklar vardı. Ona da kırmızı ceviz adını verdim. Kırmızı cevizi cebime koyup ötekileri yedim. Özel bir an için kırmızı ceviz, cebimde bir süre dolaşacaktı.

Akşam yatağıma geri döndüğümde bir sürprizle karşılaştım. Tekerlekli sandalyesini benim yatağın önüne park etmiş bacak-sız bir çocuk vardı. Resim yapıyordu. Karşısına geçip oturdum. Kalemî kâğıdın üstünde hırsla geziniyordu. Etraftan habersiz, incecik boynuna tutturulmuş kafasını bir sağa bir sola büküyordu. Kucağındaki mavi örtüden aşağıya bacaklarından arta kalan iki parça sarkıyordu. Sargılanmış bu iki parça, gözüme batmaya başladı. Hastanedeki tüm sesler zihnimin bir tarafına gömüldü. Diğer tarafında ise kalem bir şeyler çizip duruyordu. Ne hissede-ceğimi bilmiyordum. Acı, acımak, merhamet, şefkat, çaresizlik, sevgi ve daha bir sürü his ruhuma saldırdı. Bacaksız çocuğun hislerine dokunabilmek için ona dakikalarca baktım durdum. Belki on, belki on iki yaşındaydı. Beni fark etmesi için biraz kı-pırdandım. Başaramayınca ayakkabılarımın topuklarını birbiri-ne vurmayı denedim. İlk önce pencereye baktı, sonra bana. Göz göze geldik. Kalemî bırakıp küçük elleriyle arabanın tekerlerini bana doğru döndürdü. Aramızda beş ya da altı metre vardı. Ara-banın tekerleklerini iki kez çevirdi ve “Uçak yapmayı biliyor musun amca?” dedi. Koridor iniltiyle, ayak sesleriyle zihnimde tekrar belirirken bacak-sız çocuk, karşımda ömrümce duymadı-ğım bir soru soruyordu. Uçağın ne olduğunu düşünmeden ba-şımı salladım. Sonra zorla gülümseyip “Yok, bilmiyorum.” de-dim. Çocuk bu sefer,

– Kale yapmayı biliyor musun, diye sordu.

– Ne kalesi, dedim.

– Savaşlarda olur ya, düşman girmesin diye taşlardan duvar-lar yapar askerler, onlardan.

– Bilmem, resimden anlamam, deyip yine zorla gülümsedim.

Bakışlarındaki çocuklara has o saf ümit asla erimeyecekmiş gibi-ydi. Kanmaya ve inanmaya hazır biraz bekledi.

– Benim resim dersim hep beşti.

– Ya! Bravo sana.

– İşte bak.

Defteri uzattı. Evler, ince bacaklı çocuklar, küçücük ağaçlar, dimdik dağlar arasından uzanan geniş yollar ve tüten bacalar ve de devasa kuşlar, sapsarı bir güneş gülümsetti beni.

– Çok güzel yapmışsın, dedim.

– Al senin olsun amca, dedi.

Sayfayı koparmamı istedi. Katlayıp cebime koydum. Çocukların yaşamın sunduğu hisleri ilk kez tattıkları anlar, bence yeni bir canlı türü oldukları anlardır. Düşününce yeni bir şey keşfetmiş gibi oluyor insan. İlk hüznümü düşünüyorum, yaşadığım ilk ihaneti, ilk endişeyi, ilk utancı, ilk yalnızlığı, gitmem gerektiğini söyleyen o köksüz ümidi hatırlıyorum.

– Ben de sana bir hediye vereyim.

Ona kırmızı cevizi verdim. Hiç tereddüt etmeden avuçlarına bıraktım. Evirip çevirdi, başını memnuniyetle salladı. Onu mutlu ettiğimi seziyordum. İşte bir ilk daha, mutlu etmenin sunduğu haz... İyimserliğim bu dünyayı yeniden var edebilir.

– Bu kırmızı noktalar neden olmuş? Ceviz mi bu?

– Evet, ceviz.

– Tuhaf ama!

Ona bacaksız çocuk dedim ve çok sevdim. Saatlerce konuştuk. Sözcüklerin ilk anlamını unuttuğumu fark ettirdi bana. Hikâyeler için gereksiz görünen bir sürü şeyden söz ettik. Basit şeylerden yani. Uyku saati yaklaşırken yeni bir yağmur başladı. Arabasını pencereye yanaştırıp bir süre şehri seyrettik. Islanan şehir, bacaksız çocuk ve ben orada eşsiz bir zaman tükettik. O gidince ben, şehre karşı yatağımı kurdum. Dünkü uykumdan çok daha muhteşem bir uyku çektim.

Şu an belki benim gibi açlık yüzünden uykusundan uyanan milyonlarca insan vardır. Umarım hiçbirisi çocuk değildir. Bu umduğum şeye inanmıyorum. Yine de iyimser olmak için bir neden var. Güneş günler sonra koridorlarda dolaşıyor. Pardösü-

mü sırtıma geçirip kantine indim. Belki bir av olur umudundaydım ama ortalıkta hiç kimse yoktu. Bütün poliklinikleri gezdim. Hastaneyi bir ıssızlık kaplamıştı. Banklar da koridorlar da bomboştu. Günlerden pazartesiydi ve hastalanmak için çok erkendi sanırım. Saat sekiz gibi endokrin bölümünde aranmaya devam ediyordum ki asansör kapısı açıldı. İki kadın servis arabasıyla odalara yemek dağıtmaya başladı. Biri yiyecek arabasını iterken diğeri tabildot odalara taşıyordu. İşte bu avı kaçıramazdım. Hemen koridorun sonunda pusuya yattım. Kadınlar hiçbir şeyin farkında değildi. Gerçi avımın ne olduğunu daha görmemiştim ama bu çok da önemli sayılmazdı. Her ne olursa olsun mideme bir şeyler göndermeliydim.

Koridorun boş olması biraz riskti. Anca uygun zamanı yakaladıktan sonra üstesinden gelebilirdim. Yemek arabasını iten kadın gayet lakayt bir canlıydı. İşini sevmediğinden ya da mantıklı başka bir nedenden olsa gerek, uyuşuk bedeni arabayı iterken yavaş yavaş sallanıyordu. Öteki kadın ise yemeği bıraktıktan sonra ilk önce, arabanın kıyısına iştirilmiş listeye bakıyor, alttan bir tabildot alıyor, üstteki kazanların birini açıp kepeçyi daldırıyordu. Tabildotun yanına iki ekmek dilimi atıp başka bir odaya koşuyordu. Dalgın adam yüzümü takınıp koridorda bir tur attım. Ana mönü kazanların içindeydi ama bana sarı bir elmayla iki ekmek diliminin de yeterli olacağını düşündüm. Açgözlülük etmek istemiyordum. Elmalarla ekmek, kazanların önünde yan yana iki poşettydi. Bir iki saniye bana yeterdi. Onları meşgul edecek herhangi bir şey elbet yaşanacaktı. Koridorun karşısına geçtim ve bana yaklaşmalarını bekledim. Yemekleri dağıtan kadın elinde iki tabildotla tam son odaya girecekti ki karşiki odaya birileri seslendi. Kadın, tabildotları arabaya bırakıp sesin peşinden gidince arabayı kullanan kadın da onun peşinden gitti. İşte tam zamanıydı. Araba sahipsizdi. Harekete geçtim. Poşetten elime ne geldiye cebime attım. İki de ekmek kaptım. Yine

dalgın adam tavırlarıyla asansörlere doğru yürüdüm. Kazandığım zafere az buz denemezdi. Bunca yıldır yollardaydım ama zafer üstüne zafer eklediğim çok azdı. Çoğunlukla kaybederdim. Boş bir mideyle hissedilen hayal kırıklığını anlatmam çok güç. Bu durumlarda bir serserinin yapabileceği tek şey sabırla yola devam etmektir. Zaten istemesen de yolların öğreteceği ilk şey sabırdır. Bu erdem yoksa başın mutlaka derde girer.

Zafer yüzünden kibirli düşüncelere dalmıştım. Zihnimden akan sözcükler şaşkınlık vericiydi. Sanki insanlığa yön vermiş büyük bir filozof ya da bilim adamıyım. Altı üstü küçük bir serseriydim ve elmayla ekmeğimi yiyebilmek için kuytu bir köşe arıyordum. En iyisi yattığım yere gitmekti. İçimdeki kibiri döke saça yatağıma vardım ki benimkiler oradaydı. Bacaksız çocukla tüplü ihtiyar sohbet ediyorlardı. Gerçi sohbet denir mi bilemiyorum. Bacaksız çocuğun sesini duyuyordum sadece ama ne dediğini anlamıyordum, bana arkası dönüktü. İhtiyarın ölgün bakışları çocuğun üstünde donmuş kalmıştı. Sessizce yerime oturdum. Elmalardan birini dişledim. Ekmekten de bir parça kopardım. Çocuk heyecanla bir şeyler anlatıyordu. Belli ki bir hayli zamandır tanışıklılar. Adamcağızın cansız bakışlarına aldırmadan çocuk, konuşmayı sürdürdü. Beni ikisi de fark etmiyordu. Bir ara sohbetlerine katılma isteği duydum ama vazgeçtim.

Hoparlörlerden bir isim anons edilince bacaksız çocuk kulak kabarttı. Etrafına bakındıktan sonra ihtiyara bir şey verdi ve arabasını döndürüp koridor boyunca hızla uzaklaştı. İhtiyarla tekrar baş başa kalmıştık. Asasını usulca yana bıraktı ve sol elindeki şeyi gözlerine iyice yaklaştırıp incelemeye başladı. Gittikçe gözlerine bir yerlerden ışık doğuyordu. O ölgün bakışları eriyor, sıcak bir gülümsemeye dönüyordu. Sadece basit bir cevize bakarak gülümsemesi hayret vericiydi. Yemek yemeyi bırakmıştım. İstemedi benim yüzüme de bir gülücük yerleşmişti. O ölü yüzün canlanışını izlemek müthiş bir duyguydu. Cevizi evirip çe-

viriyor, üstündeki kırmızı benekleri parmaklarıyla yokluyordu. Dudakları uzamış, kocaman kulaklarına kadar gerilmişti. Neşemizin ortak olduğunu göstermek için gözlerimi ona diksem de işe yaramadı. Ama olsun, dedim, yeter ki bu gülüş sürsün. Belki bir saat, belki daha fazla gülüşünü izleyip güldüm. Artık açlık falan hissetmiyordum.

Tüplü ihtiyarı ceviziyle baş başa bıraktım. Neşeliydim, içimde bir hafiflik, bir yumuşaklık hissediyordum. Dünyanın bana düşen bu rezil kısmıyla bile gülümseyebileceğimi düşünüyordum. Düşüncelerim tatlı bir müzik gibi aklımı sarıp sarmalıyordu. Nereye gittiğime aldırmadan bir süre dolandım. Kafamdaki müziğin eşsiz zevkine iyice doymak istiyordum. Işıksız, sapa bir yer buldum. Oturaklardan birine kurulup düşünmeye devam ettim. Ben düşünürken küçük küçük damlalar pencereye çarpmaya başladı. Eğer bir kalemim olsaydı o anda, mutlulukla ilgili müthiş şeyler yazabilirdim. Gözlerim yarı aralık hâlde dağlar, tepeler, yaylalar ve ovalar aşırıyordum. Çocukluğumun güzel anlarına bir bakıp geri dönüyor, sonra tekrar bir başka zamana varıyordum. Yirmi beş yıllık ömrümün en güzel sahneleriydi bunlar. Belki hepsi toplamda bir gün anca ederdi ama insan o bir günü yirmi beş yıla dağıtacak kadar yüce ve aptal bir yaratık.

Asansör kapısının açılmasıyla irkildim. Kapıdan ilk önce şişman hemşire çıktı. Ardından bir adam koridora bir sedye çıkardı. Sedyede bir ölü yatıyordu. Üstüne beyaz bir örtü örtmüşlerdi. Yine de ölünün ayakları dışarıdaydı. Hemşire, adam ve ölü, bana doğru gelmeye başladı. Çaresizce sağa sola bakındım. Kaçacak bir yer yoktu. Köşeye sıkışmışım. Başımı eğbildiğim kadar eğdim. Sedyenin tekerleklerinden gelen gıcırtyla yağmur damlalarının sesi birbirine karışıyordu. Artık ne olursa olsun, dedim. O tuhaf gıcırty yaklaştı, yaklaştı, önüme kadar geldi ve durdu. Başımı yavaşça kaldırdım. Hiçbiri benimle ilgilenmiyordu. Adam tam karşımdaki çift kanatlı kapıya bir anahtar soktu.

Kapının üstünde büyük harflerle morg yazıyordu. Orada saatlerdir bir morgun önünde oturduğumu hiç fark etmemiştim. Adam kapı kanatlarını açtıktan sonra hemşire, sedyeyi içeriye sokmak için çevirdi. Sedyenin yan demirinde bir asa sallanıyordu.

Mırıltı halinde “Tüplü ihtiyar ölmüş.” dedim. Sesim o kadar cansız çıkmıştı ki kendi kulaklarım bile ne dediğimi anlamamıştı. Birkaç defa daha tüplü ihtiyar ölmüş, dedim. Morgtan soğuk bir esinti yayıldı. Esintinin içinde burnumun hiç tanımadığı bir koku vardı. İnsanı bayıltacak kadar tiksindirici ve soğuk bu kokuya doğru sedyeyi ittiler. Sedye kapı kanatlarından birine tak, diye çarptı. Ölünün sol kolu aşağı düştü. Soluk, buruşuk parmaklarının arasından bir kırmızı ceviz kaydı. Mermer zemine çarpan ceviz, biraz yuvarlandı ve hemşirenin ayaklarının önünde durdu. Hemşire cevize uzanırken başını bana çevirdi. Bir şeyler söyleyecek sandım. Ama o cevizi cebine koyup adama seslendi: “Adamın kolunu düzeltir misin lütfen?”

Bir serseride asla olmaması gereken bir şey de korkudur. Yazık ki ben korkak bir serseriyim. Çoğunun kabul edeceği gibi korku, kadınlarda bir zaaf gibi durmaz ama erkeklerde, hele serserilik eden erkeklerde, çok feci görünür. Yıllardır korkarak yaşadım. Daha ne kadar yaşarım bilemiyorum. Zaman geçtikçe korkularım tüm benliğime bulaştı. Beni tedirgin, her an kaçmaya hazır bir serseri hâline getirdi. Tüplü ihtiyarın öldüğünü anladığımda düşündüğüm ilk şeyi itiraf etmeliyim. Hüzün değildi, acıma da değil, kaçmak istedim. Bu ıslak şehrin beni kusmasını beklemeden kaçıp gitmek istedim. Yollarda hüzünlenebilir, yas tutabilir, tüm sızıları duyabilirdim nasıl olsa. Ama ilk önce kaçmam gerekiyordu.

Herhangi bir yolculuk hazırlığına gerek olmasa da üç güzel gecemin geçtiği yatağıma döndüm. Bir süre çevreye bakındım. Yanımdan geçen birileri, akşama kar geleceğinden söz ediyordu. Derin derin nefes alıp sakinleşmeye çalıştım. Kendimi hazır

hissettiğimde ayaklandım. Çıkışa doğru yürürken bacaksız çocukla şişman hemşire karşıma çıktı. Hemşire dizlerinin üstüne çökmüş, sevgiyle çocuğa bakıyordu. Bacaksız çocuksa elindeki kırmızı cevizi göstererek “Bunu nereden buldun anne?” diyordu. Yanlarından geçip gittim. O hastanede gördüğüm son şey o ikisinin gülüşü oldu.

Dışarıda acı bir rüzgâr esiyordu. Çok uzaklardan boz bulanık bulutlar üstüme doğru geliyordu ve yorgundum. Yine de yüzümde bir gülücük vardı. Bu da gösteriyordu ki öykü şimdilik bitmişti. Yürümeye devam ettim.

YARALANANIN MERHEMİ

Gamze ERZİN

İlk muayene hastaları, gecenin geç saatine rağmen gelmeye devam ediyordu. Gelemeyen bir hastaya ilaç reçete edemeyeceğimi doğuştan sinirli teyzeye anlatırken gözüm dışarıda bekleyen kalabalığa takıldı. Sorgulayan bakışlarla bana bakan insanlara, ben de soru işareti gibi baktım. O gün ne kadar saklamaya çalışsam da yorgun ve huysuzdum işte. Yeni geldiğim şehre alışayım, ev tutayım, işime geç kalmayayım derken çoğu zaman insan olduğumu, ihtiyaçlarımın olduğunu unutmuştum. Kendime gelmeliydim, iki gün üst üste nöbet tutmuş olmam beni yorgun yapmamalıydı. “Nöbetin bitmesine az kaldı, sabah vizit sonrası birkaç saat derse girer, evime gider uyurum, sonrasında da üstüme almam gereken doğalgaz ve elektrik faturalarını hallederim.” diye geçiriyordum içimden.

Aklımdan geçen onca fikre rağmen omuzlarımı kaldırıp belimi dikleştirdim, nitekim benim bu hâlimden habersiz, hastalıklarına çare aramak için gelmiş insanlara bu şekilde görünmeye hakkım yoktu. Hasta bakmaya o kadar dalmıştım ki kapının kenarına gelip beni izleyen doktoru göremedim. “Şansın varsa saat 04.00’te on beş dakika mola verebilirsin.” diyen sesiyle irkildim. İhtiyacım olan şey on beş dakikalık mola mıydı? Bu mola, koşuşturmaca hâlinde yaşadığım her şeyi bir kenara bırakıp arada sırada sevdiğim şeyleri yapmayı bana öğretir miydi bilmiyorum. Dürüst olmak gerekirse çoğu zaman sevdiğim şeyleri düşünecek fırsatım olmadı, bu yüzden çok zor seçim yapabildim. Seçim yapmam gereken zamanlarda ya oluruna bıraktım ya da olabilecek tüm seçenekleri işaretledim ve yolumu başka insanların görüşüyle şekillendirdim. “Yorgun olmalısın, dinlenmelisin, tatile

gitmelisin, evlenmelisin...” diyen sesler çoğaldıkça “Ben kimim ve bundan sonra ne istiyorum?” diye düşünmekten çok, bu seslerin söylediklerinden aklıma kazınanları teker teker uygulamaya geçirdim. Bu seslerden gayrı özgül bir habitat kurmaya, düşüncelerimi yalıtıp somut bir gerçekliğe dayandırmaya gücüm tükenmişti çünkü soyut şeylere inanmak beni rahatlatıp huzuru bahşederken somut olan şeyler yalnızca anlık mutluluk vaat ediyor, sonrasında büyük bir varoluş kaygısıyla verdiği mutluluğu fazlasıyla geri alıyordu.

04.00 civarında hastalar uykuya dalmış gibi sessizleşti ortam. Hasta geldiğinde beni çağırmasını güvenlik görevlisine tembihledikten sonra desk tarafına geçip kendime uygun bir sedye buldum. Acilden gelen sesler yavaş yavaş uğultuya dönüştü. Sedyenin etrafını çevreleyen perdeyi kapadım. Kimse beni böyle görsün istemiyordum. Bir görevli içeri girdi. “Doktor hanım biliyorum birkaç dakika bile olmadı siz buraya geleli ama...” dedi, ses tonundan bir hastanın geldiğini anlayıp hemen doğruldum. Şehrin ışıklarını arkama alarak bıraktığım işime doğru yol aldım. Muayene odasına girdiğimde üzerindeki kıyafetlerin tamamı ıslak olan orta yaşlı bir kadın gördüm. Yanında iki tane 112 görevlisiyle odada beni bekliyordu. Hastanın benden ne beklediğini bilmediğimden korkuyordum, bu kaygıyla yaşamayı ve “Peki size nasıl yardımcı olabilirim?” cümlesini sesim titremeden söylemeyi öğrendiğim gün, mesleğimin zirvesinde olabileceğimi düşündüm.

Gelen kişi elli beş yaşında, evli bir kadındı. Üç gündür yemek yemediğinden yorgun düşen bedeni sedyenin üzerinde boylu boyunca uzanmıştı. Üzerindeki ıslak kıyafetler sedyenin örtüsünü de ıslatmıştı, bu da onun huzursuzluğunu arttırmış olmalıydı. Azalmış dişlerini gösterir gibi ağzını açtı. Kelimeleri yuvarlayarak “Yardıma ihtiyacım yok, kusura bakmayın her yeri ıslattım.” dedi, sanki gecenin bir yarısı acile getirilen o değil-

miş gibi. Ben de “Biliyorum.” dedim, sanki iki dakikada insan hâinden anlayabilirmiş gibi, gecenin bu saatinde hâlen empati kurma yeteneğimi koruyormuşum gibi. “Bu sefer fazla su dök-tüm galiba.” dedi. Dışarıdan gelen seslerden onu anlayamadı-ğımı düşünüp sordum. “Neyi fazla döktünüz?” dedim. “Sıcak suyu. Birkaç aydır ara ara döküyorum üzerime, alışıcağım bu sıcaklığa ve böylelikle bir daha canım hiç yanmayacak!” dedi. Kollarının yanmış kısımlarını fark etmem ancak bunları işittik-ten sonra oldu. Buğday teninin üzerindeki yaralara aldırmayan hâliyle “Birkaç ay evvel koca bir semaver döküldü üzerime, bir daha böyle olmasına katlanamam, alışmaya çalışıyorum sıcak suya. Hem yaralananın merhemi yaralayandır. Öyle değil mi doktor hanım?” dedi.

Konuşmayı bilmeyen bir bebeğin ne istediğini gözleriyle an-latan hâli gibi bakıyordu kadın; buna rağmen sorusunu yanıtsız bırakmak zorunda kaldım. Birçok soru sorup anamnez almam gerekirken beynim donmuştu. Kelimelerin tükendiği anda ha-reketler imdadımıza yetişir ya, ben de yanına yaklaşmak için sandalyeden kalktım, dizimi masanın kenarına çarptım, bunun sonucunda derim hafif sıyrılmış olmalıydı ki inceden bir sızı hissediyordum. Birkaç adım atıp sedyenin kenarına oturdum, yaralarına baktım. Genelde birinci dereceydi yanıkları, bir tek göbeğinde birkaç ufak bül oluşmuştu, müdahale odasından pan-suman malzemelerini getirdim, damar yolu açtım. Damarların-dan geçen sıvı içimi didikleyen kaygıyı yıkıyor, beni de can-landırıyordu. Pansumanını yaparken hiç sızlanmadan izliyordu. Canının yanmış olma ihtimali benim içimde kramp oluştururken onu rahatlatıyordu. Patlayan bülden sızan sıvı ılık ılık göbek kat-lantisına kadar süzüldü, benim neden kendini yaktığıyla ilgili kafama takılı kalan düşüncelerim gibi o da orada takılı kaldı. Pansumanını bitirdikten sonra “Bir genel cerrah görmeli sizi, bir de psikiyatriste gitmelisiniz, yemek de yemelisiniz. Yardıma

ihtiyacınız var.” dedim. Diğer doktorlar hastayı muayene edene kadar düşünmek için bahçeye çıktım.

Hastanenin çoğu kez kızarmış patates kokan kantinine gittim. Birçok hasta yakını, sabaha dinç uyanmak ve yakınlarının iyileşmesine yardımcı olma mücadelesine kaldıkları yerden devam etmek için uyumaya çalışıyordu. Bir çay istedim. Kâğıt bardakta aldığım çay soğuk havayla birlikte birkaç dakikada istediğim kıvama gelmişti. Çayımı yudumlarken arkadaki masada oturan gencin konuşmasına kulak kesildim. “Acı, ne garip bir duygu, bir yandan katlanmam gerekiyor derken bir yandan da tüm bunlardan kaçıp kurtulmak istiyorum.” dedi. Şehrin bana bir işaret vermesini beklemeden çayımı bitirir bitirmez içeri geçtim, uzun bir güne uyanmaya çalışır gibi her şeye yeniden katlanarak işe koyuldum.

ANNE ÖLME!

Fatmagül ÖZALP

“Sarı yeleğini unuttun!” Sesin geldiği yöne döndüğümde elinde 112 yeleğimle kapıda bana gülümseyen annemi görünce sadece ince bir tişörtle bile üşümediğimi fark ettim. Aralık ayındaydık ama hava cıvıl cıvıldı. Birçok Adanalı gibi ben de havanın güzelliğini değerlendirip gideceğim yere yürüyerek gidiyordum. Saat dokuza beş kala istasyonun bulunduğu sokağa gelmişim bile. Ambulansın yanında nöbet devir teslimi yapan ekip arkadaşlarımı görünce yüzüme yerleşen kocaman gülümsemeyle “Günaydın!” dedim. Henüz ekibe katılalı üç ay olmuştu ama kısa sürede uyum sağlamıştım. Çoğu sağlıkçının aksine stajyer eşittir köle mantığında değillerdi. Buradaki her sağlık personeli benim için aynı zamanda birer öğretmendi. Yaptığımız meslek riskli bir meslekti ancak hayat kurtarmak bu riski almaya değiyordu. Gün sonunda tüm yorgunluğunuza rağmen çıktığınız bir vakada acı çektiği hâlde size zorlukla gülümseyip “Allah razı olsun kızım!” diyen bir teyze tüm yorgunluğunuzu alıp sizden çok uzağa götürebiliyordu.

İstasyona çıkarken üşüdüğümü fark ettim ve yeleğimi giydiren anneme içimden teşekkür ettim. İlk kattaki istasyonumuza çıktık. Biz salonda sohbet ederken Yeşim abla da ASOS üzerinden nöbet listesini giriyordu. Demlenen çayı almaya gittiğim sırada telsizden anons geçti.

– Merkez 7475!

– 7475 dinlemede.

– Arkadaşlar vakamız var, saldırgan şahıs, adres Yukarı Keçili Köyü.

– Tamam, çıkış yapıyoruz.

Yaklaşık bir saatlik yol sonrası ulaşabileceğimiz bir vakaydı. Mesafenin uzak olmasının yanında yollar çok bozuktu. Birçok uçurum vardı ve yollar bir binek aracın bile zorlukla geçebileceği darlıktaydı. Saldırgan şahıs vakası hem bizim açımızdan hem de şahsın yakınındaki insanlar açısından çok tehlikeliydi. Yaklaşık bir saatte ancak gidebilecektik ve şahıs bu süre boyunca kendine ve başkalarına ciddi zararlar verebilirdi. Ambulansa biner binmez kemerimi taktım, vakaya ulaştığımızda karşılaşabileceğimiz olası ihtimalleri düşünmeye başladım, nasıl bir ilk yardım yapacağımızı tekrarlayıp yolu izlemeye koyuldum.

Köy vakalarının güzel yanı, bir süreliğine de olsa yeşil doğasıyla tertemiz havayı solumamıza fırsat vermesiydi. Yeşim abla köyün adresini almak için 112’den hasta yakınına telefonu bağlamasını rica etti. Birkaç saniye 112’nin bekleme müziğini dinledikten sonra genç bir ses “Alo!” dedi. Kısa bir an için vakanın asılsız olabileceğini düşündüm. Jandarmaya haber verilmişti ancak henüz olay yerine varmamışlardı. İçimden o düşünceyi kovup hoparlördeki sesi dinlemeye koyuldum. Telefondaki genç adam, şahsın elinde satır olduğunu ve köyün okuluna girdiğini söyledi, şoföre yolu tarif edip kapattı. Bugün hafta içiydi ve köy okulunda yaşları yaklaşık altı ile on iki arasında elli civarında öğrenci olmalıydı. Bir an için içim titredi. İçimden okulda öğrenci olmamasını umup dualar ederek aklıma gelen kötü düşünceleri kovdum. Kimseye hiçbir şey olmayacaktı.

Yollar tahmin ettiğimden daha kötüydü, üstelik uçurum kenarında ilerliyorduk. Geri dönüş şansımızın olmadığı bir yoldaydık. Bulunduğumuz köydeki yerliler gideceğimiz köy için uzun yolu kullandığımızı ancak bu yolun da köye çıktığını söylediler. Bir an için yolu tarif eden gencin bize, bilinçli olarak uzun yolu tarif ettiğini düşündüm. Yaparlar mıydı gerçekten? Ah, böyle bir şeyi düşünmek de neyin nesiydi! Kimse böyle bir konuda bu şekilde davranmazdı. Tekrar 112’yi arayıp konumumuzu ve adresi

teyit edip yola çıktık. Jandarma ulaşmış mıydı acaba? İçimdeki anlamsız korkuyla uçurum kenarındaki riskli yolculuğumuza devam ettik. Yol bir noktada gidilemeyecek bir hâl alınca yolun kontrolünü yapmak için araçtan indik. Arif abi yolun devamına bakmak için yürürken Yeşim ablayla ambulansın yanında kalıp 112'yi tekrar aradık.

– Alo, 112!

– 7475 arkadaşlar, Yukarı Keçili vakasına çıkarıldık doğru yol üzerinde miyiz?

– Bakıyorum. Evet, doğru yoldasınız.

– Peki jandarma olay yerine ulaşmış mı, bilginiz var mı?

– Bilгим yok, hemen bilgi alıp size dönüyorum.

Bekleme müziğini dinlerken Yeşim abla dağ başından etrafa bakıp derin bir iç çekiyor ve tam bu sırada müzik kesiliyor.

– Arkadaşlar vaka asılsız, istasyona dönüş yapın.

Dağ başında kalmış olmamız umurumda bile değildi. Kim-senin zarar görmemiş olması içimi rahatlatmıştı ancak böyle bir du-rumda da öfkelenmemek elde değildi. Arif abi gelirken zor da olsa geçebileceğimizi, yolun devamının olduğunu söyledi. Öf-keli yüz ifadelerimizi fark etmiş olacak ki “Neler oluyor?” diye sordu. İhbarın asılsız olduğunu söylediğimizde yüzündeki telaş-lı ifade yerini öfkeye bıraktı. Tekrar ambulansa binip dönmeye koyulduk. Anayola yönelip istasyona doğru uzun bir yolculuğa çıktığımız sırada telefon çaldı ve Yeşim abla “7475” diye açtı. Arayan merkezdi. Yolda olmamıza rağmen vaka vermek zorun-dalardı çünkü bölgedeki tek ekiptik, üstelik vaka yolumuzun üzerindeydi. İlçede üç ambulans vardı. Birisi yeni köy vakasına çıkmış, diğeriye Adana merkeze hasta sevkine gitmişti. Yeşim abla vakanın ne olduğunu soracağı sırada telefondaki ses vaka-nın arrest olduğunu, ivedilikle gitmemiz gerektiğini söyledi. Ar-rest olduğunu duyan Mehmet abi hiç düşünmeden gaza bastı ve zamanla yarışırçasına ambulansın acı sirenlerini çalarak ilerledi.

Vakamız kardiyak arrestti ve bu hıza rağmen olay yerine beş dakikalık mesafemiz vardı.

Olay yerine geldiğimizde on altı yaşlarında bir genç, annesinin başında ağlıyordu. Tek söyleyebildiği şey, “Anne ölme!” idi. Şoförümüz genci uzaklaştırdı. Arif abi orta yaşlı kadının ABC’sini değerlendirip kalp masajına başladı. Yaklaşık bir saat kalp masajını sürdürmemize rağmen hasta dönmüyordu. Bu sırada çocuğun konuşmalarında içimi huzursuz eden bir nokta vardı. Bu ses yabancı değildi ama nereden tanıdığımı hatırlamıyordum. Hasta hâlâ dönmemişti. Düz çizgisini almaya karar verdik. Elektrotları yapıştırırken hâlâ yanımda ağlayan çocuktan dolayı huzursuzdum.

—Anne ölme!

Defibrilatörün print tuşuna basarken çocuğun sesinin nereden tanıdık olduğunu çözdüm. Kanımı donduran bu gerçek bir süre olduğum yerde kalmamı sağladı. Düşünemiyordum. Yeşim ablanın sarsmasıyla kendime geldim. Rengimin sarardığını söyleyip nedenini sordu. Onu dışarı çıkarıp nedenini anlattım. Onun da renginin attığını fark ettim. İkimiz de ağzımızı açamıyorduk. İçeride üzüntüden mahvolan çocuk, uzak bir noktaya göndererek bizi işletirken aslında annesinin ölümüne de neden olmuştu. Belki beş dakika erken gelebilsek yaşatma şansımız olabilirdi. Acaba içeride kahrolan çocuk bunun bilincinde miydi?

O BENİM KIZIM

Nurcan TÜRKMAN

O sabah yine erkenden kalkmış, büyük bir heyecanla nöbete hazırlanıyordu. Nilüfer Hemşire yıllardır her nöbetine, o ilk nöbet tuttuğu günkü heyecanıyla giderdi. Hastanenin lojmanında oturuyordu. On bir aylık kızını emzirerek evinden ayrıldı. O gün nöbet için evden çıkarken içinde garip bir sıkıntı vardı. Hastaneye geldi. Diğer nöbetçi arkadaşları ile birlikte acil servis nöbetini teslim aldılar. Bütün malzemelerini, ilaçlarını tek tek kontrol ettiler. Artık tüm ekip, ekipman yeni bir nöbet için hazırdı, her şey tamamdı. İşe akşamdan acilde müşahadeye alınan hastalar ile başladılar. Üç tane hastaları vardı. İki tanesi yüksek tansiyon nedeni ile yatıyordu, bir tanesi de karın ağrısı şikâyeti ile. Hastalarının mşahadelik durumları ortadan kalktığı için onları taburcu ettiler. Çalıştığı hastane küçük bir ile hastanesiydi. 2500 nüfusa hizmet veriyorlardı. Bu ilçede turşu kültürü çok fazla olduğu için acile başvuran hastaların büyük çoğunluğunu yüksek tansiyon hastaları oluşturuyordu. Bunu kalp krizi ve mantar zehirlenmeleri ile başvuran hastalar takip ederdi. Trafik kazaları da eklenince acil tam acilliğini gösterirdi. Nöbetlerde bir pratisyen hekim, bir ebe, bir hemşire, bir sağlık memuru, bir laborant, bir tane de temizlik görevlisi bulunurdu.

O gün sabaha karşı başlayan kar yağışı hastanenin yolunu neredeyse kapatmak üzereydi. Kar yağmaya devam ediyordu. Saat 10.00'a yaklaşıyordu ama gelen hasta olmamıştı henüz. Birkaç tane enjeksiyon gelmişti sadece. Diğer arkadaşları ile hemşire odasında oturuyorlardı. Bir bardak çayını aldı, karın yağışını izlemeye başladı, çok uzaklara daldı gözleri. Nereden aklına geldi bilinmez Kurumlar Sınavı'nın açıklanacağı güne kadar gitmişti

aklı. Bundan on üç yıl önce girmişti sağlık meslek lisesinde okuyabilmek için bu sınava. En büyük hayali annesi gibi insanlığa hizmet etmek, insan sağlığına bir nebze de olsun katkıda bulunabilmektir. O gün sınav sonuçları açıklanacaktı. Postacının yolunu gözlemekten canı sıkılmıştı ki postacı nihayet görünmüştü. Kendisine bir mektup olduğunu söyledi ve günlerdir yolunu gözlediği mektubu uzattı. Nilüfer büyük bir heyecan ve merakla zarfı açtı ve işte olmuştu. Sevinçten öyle bir çığlık attı ki her taraf onun sesi ile çınladı. Sağlık meslek lisesini kazanmıştı. Artık o da bu kutsal mesleğin bir ferdi sayılırdı. Sevinçten ailesine kazandım bile diyememişti. Elindeki sonuç kâğıdını annesine göstererek havada sallıyordu, ailesi sınavı kazandığını onun sevincinden anlamıştı. Sonra tatlı bir heyecan ve koşuşturma başlamıştı evin içinde. Kızları kendi isteği ile yatılı okula gidiyordu. Sağlık meslek lisesi, ardından ilk görev yeri ve sonrasında şu an çalıştığı ilçe devlet hastanesi... Hayatının bu bölümü bir film şeridi gibi geçti gözünün önünden. Çalışma saatlerinin her bir saatini diğerinden daha büyük bir heyecanla geçirmişti yıllardır. Bu arada yemek saati gelmişti. Aşağıda bir arkadaşlarını bırakarak yemekhaneye çıktılar. O sırada da yavaş yavaş hastalar gelmeye başlamıştı. Yemeklerini hızlıca yiyip acile indiler.

Herkes işe koyulmuştu. İşler iyice yoğunlaşmıştı ki bir telefon geldi. Trafik kazası olmuştu, kaza büyük bir kazaydı. İki otobüs çarpışmıştı. Çok fazla yaralı vardı ve ölü sayısının da fazla olmasından korkuluyordu. Hastanede iki ambulans vardı, ambulans şoförleri hastaneye çok yakın olan evlerinden geldiler. Nilüfer ve diğer arkadaşı ambulansla olay yerine ulaşmışlardı. Olay yeri gerçekten içler acısı bir manzara ile karşılaşmıştı onları. Can pazarı yaşanıyor. İki otobüs çarpışmıştı ve gerçekten çok fazla yaralı vardı. İnsanlar eşya gibi düz araziye savrulmuştu. Kiminin kolu, kiminin bacağı, kiminin yüzü, kiminin kafası yaralanmış; her yer ciddi yaralı insanla doluydu. Hepsi ya bağı-

riyor ya ağlıyor ya da olayın şokuna girmiş sessizce ve boş boş bakarak bir köşede oturuyordu. Şimdi nereden başlayacaklardı, ne yapacaklardı? Bir iki tane yaralı olduğu zaman çok kolaydı, hemen alırlardı ambulansa, acile ulaştırırlardı ancak şu an durum çok kötü ve ciddi idi. Duygusallığa yer yoktu. Her zaman olduğu gibi profesyonelce ve hızlıca ağır yaralıları ambulanslara taşımaya başladılar. Olayın ciddiyeti sağlık personelleri kaza yerinden henüz çıkmadan hastaneye iletilmiş, hastanede kalan görevli, bir telefon zinciri ile ilçede yaşayan bütün sağlık personeli hastaneye çağırılmıştı. Ayrıca lojmanda kalan sağlık personelleri de kendi araçları ile kaza yerine gelmişlerdi. Çevre ilçelerden de ambulanslar çoktan yola çıkmışlardı. Bu arada buraya ilk gelen ekip ilk yaralıları alıp hastaneye dönmüştü. Yaralıları hastaneye bırakıp olay yerine dönmüşlerdi. Gerçekten çok fazla yaralı vardı. Diğer ilçelerden gelen ambulanslar da kaza yerine ulaştıkları için nöbetçi doktor hayatı tehlikesi olan yaralıları şehirdeki büyük hastanelere naklediyordu.

Nilüfer'in götürdüğü yaralı, otobüsün şoförüydü. Femur başı kırığı şüphesi vardı. Kırk dakikalık yol boyunca Nilüfer, doktorun söylediği her şeyi uyguladı yaralıya. Damar yolunu açtı, ağrısını dindirmesi için bütün uygulamaları yaptı ama ağrısı o kadar çoktu ki bir türlü dinmek bilmiyordu. Yüreklere delen feriyatları, ağrısının ne kadar şiddetli olduğunu gözler önüne seriyordu. Şehrin yolu bir türlü bitmek bilmiyor, uzadıkça uzuyordu. Sanki bir asır geçmişti. Sonunda üniversite hastanesinin bahçesine varmışlardı ama şoför artık bağırıyordu, hafif hafif inliyordu. Üniversite acil servisinin görevlileri ambulansın sedyesi ile yaralıyı acile taşıdılar hemen. Yaralı şoför acile doğru hızlı hızlı taşınırken Nilüfer de koşar adımlarla onu takip ediyordu. O sırada göz göze geldiler. Bilinci yok gibiydi, bu bakışı bir ömür boyu unutamayacaktı Nilüfer. Bakış çok şey anlatıyordu. “Çok uğraştın benimle, çok hakkın geçti.” diyordu o bakış. “Hakkını

helal et.” diyordu o bakış. “Hayat arkadaşşıma çok selam söyle, onu çok seviyorum, bana hakkını helal etsin.” diyordu o bakış. “Yavrumu benim yerime bir kerecik kokla, öp diyordu o bakış.” Yol boyunca hayat arkadaşını ve yavrusunu sayıklayarak geldiği için sanki son bakışıyla da onları Nilüfer’e emanet ediyordu.

Yaralı hızlıca acile alındı. Nilüfer içeriye giremedi. Sanki içerideki yaralı az önce ambulanda bağıra bağıra gelen şoför değildi ve sanki kendisi de ambulanda görevli sağlık personeli değildi. Sanki içerideki yaralı babasıydı, ağabeyiydi, kardeşiydi. O sırada acil servisteki doktor,

– Hızlıca tomografi istiyorum, kan değerlerini görelim, diye bağırıyordu.

Az sonra aynı doktor acilden dışarıya çıkarak gayet sakin ve üzgün bir şekilde konuşmaya başladı.

– Sizin getirdiğiniz yaralıyı kaybettik, yakınlarına nasıl ulaşabiliriz, diyordu.

Nilüfer bir anda bu mesleğin iş yükünün ağırlığının, duygusal yükünün ağırlığının yanında ne kadar ehemmiyetsiz olduğunu bir kez daha iliklerine kadar hissetti. Artık orada yapacak bir şey kalmamıştı. Şimdi hızlıca ilçeye dönüp diğer yaralıların yaşam mücadelesine destek vermesi gerekiyordu.

Hastane ile görüşerek kaza yerine gittiler. İlçede kalan bütün sağlık personeli tam kadro orada idi. Hepsi harıl harıl çalışıyordu. Nilüfer bulunduğu ambulansa iki tane yaralı alarak hastaneye döndü. O arada tespit edilen ölü sayısının beş olduğunu öğrendi. Hayatını kaybedenler belediyenin cenaze taşıma aracı ile hastaneye getiriliyordu. Tüm bu çalışmaları olumsuz hava koşulları da etkiliyordu. Hastaneye döndüğünde gördüğü manzara onu bir kez daha hayretler içinde bırakmıştı. Her zaman kaza olurdu, yaralı gelirdi ama bu sefer gerçekten olay çok korkunç boyutlardaydı. Üç müşahade odasında altı yatak vardı hastanede. Her yatakta ikişer yaralı vardı. Sandalyeler, bekleme

koltukları, her yer bağırın, ağlayan yaralılarla doluydu. Nöbetçi doktor ve yardıma gelen doktor, o yaralıdan o yaralıya koşar adımlarla gidiyor, yine onlarla aynı hızda koşar adımlarla hizmet vermeye çalışan sağlık personeline hangi yaralıya neler yapılacağını söylüyorlardı. Her bir yaralıya bir an önce müdahale etmek için zamanla yarışıyorlardı. Sütür atılacak gibi olanlara sütür atılıyor, pansumanları yapıp bir kenara alınıyor, daha büyük müdahale gerektiren yaralıların imkânlar yetersiz olması nedeni ile önem sırasına göre ambulanslarla ildeki büyük hastanelere naklediliyordu. O saate kadar morga altı tane ceset kaldırılmıştı.

Yavaş yavaş her şey normale dönmeye başlamıştı. Arada bir gelen yaralılara gereken müdahaleler yapılıyordu. Tam o sırada ağlayan bir çocuk sesi duyuldu. Nilüfer, kızının sesini duyunca üzerindeki kan, batıcon ve çamurlara aldırmadan kızına deliller gibi sarıldı. Sımsıkı sımsıkı... Sanki biraz önce hayata veda eden yaralı şoförün vaadini yerine getiriyordu, sanki onun yavrusuna sarılıyordu. O sırada eşi,

– Çok müsait değilsiniz, çok yoğun bir nöbet geçiriyorsunuz biliyorum ama ben çocuğumuzu durduramıyorum, birkaç saattir anne diye ağlıyor, sen hızlıca emzir, ben hemen götürürüm.

Kızı, Nilüfer’e çok düşküncü. Hastane ile lojman aynı bahçe içinde olduğu için eşi nöbetlerde getirir, Nilüfer besledikten sonra geri götürürdü. Arkadaşları Nilüfer’e, “Zaten şu anda stabilleşti biraz, sen gir hemşire odasında çocuğunu emzir.” dediler.

Kızı durmuyordu. Nilüfer, hemşire odasına girdi, yavrusunu besledi, tam kalkıyordu ki telefon çaldı. Bu hastanedeki dış hat tek telefondu. Nilüfer telefonu kaldırdı. Karşıda ağlamak üzere olan, sesi alacağı cevabı sanki biliyormuş gibi titreyen, ürkek bir kadın, bir anne vardı.

– İyi günler, ben bir görevli ile görüşecektim.

– Buyrun, ben nöbetçi sağlık personeli.

- Bugün sizin hastanenize yakın bir yerde trafik kazası oldu. Benim kızım da o otobüsteydi. Üniversite öğrencisi, on dokuz yaşında, esmer, uzun saçlı, uzun boylu yavrum. Şehirdeki bütün hastaneleri aradım ama hiçbirinde yok, sizin hastanenizde var mı acaba? Kimlik bilgilerini versem bakabilir misiniz? Belki sizin de yavrunuz vardır, ben yavrumu bulamıyorum. Lütfen bana yardımcı olun!

- Tabii ki ben hemen hastalarımıza bakıp size bilgi vereceğim.

Kadınla konuşurken bir taraftan da sanki yavrusunu kollarının arasından çekip alacaklarmış gibi yavrusuna sarılıyordu Nilüfer Hemşire. Kızını eşine verip evlerine gönderdi ve hızlıca yaralıyı aramaya başladı. Hasta kayıt defterinde ismi yoktu. Herhâlde acele ile karışıklığa geldi deyip tek tek müşahadede yatan hastaların isimlerini kontrol etti. Müşahadede yatmıyordu. Sonra sevk edilen hasta bilgilerine baktı, orada da yoktu o isimdeki bir yaralı. O anda Samsun'a yaralı götüren iki ambulansı da ayrı ayrı aradı, ikisinde de değildi. Olay yerinden direk sevk edilmiştir diye düşündü. Telefonun yanına gelene kadar telefon tekrar çaldı. Nilüfer telefonu tedirgin bir hâlde kaldırdı. Az önceki ses, sanki bir müjde duyacakmış gibi büyük bir heyecanla,

- Buldunuz değil mi kızımı? Kızım, yavrum orada değil mi, yaşıyor değil mi, diye bağıırıyordu.

- Hayır hanımefendi, hastanemize bu isimle bir yaralı getirilmemiş, bizde yok. Samsun'daki hastanelerde olabilir.

Sesindeki heyecan aniden sönen anne, buz gibi bir sesle konuşmaya devam etti.

- Ama hemşire hanım ben sizinle görüştükten sonra tekrar şehirdeki bütün hastaneleri aradım. Hiçbirisinde yok, hiçbir yerde yok yavrum. Ben ne yaparım, bulamıyorum yavrumu. Bakın benim kızım çok güzel, çok güler yüzlü, uzun boylu, uzun saçlı, neşe dolu, cıvıl cıvıl bir kızdır. Bugün de evden çıkarken en

sevdiği pembe kazağını giyerek çıktı. Ne olur yavrum hakkında bana iyi ya da kötü bir bilgi verin, lütfen!

– Tamam, ben tekrar bakıp size bilgi vereceğim, diyordu Nilüfer ama hiç anlam veremediği bir sebeple gözlerinden yaşlar geliyordu.

İlk defa bakıyormuş gibi on dakika önce baktığı her yere tekrar tekrar baktı. Yok, yok, yok... O isimde bir yaralı yoktu. Aklına en son yer geldi. Kalbi bir anda buz kesti. Yanına bir arkadaşını aldı ve morga indiler. Bütün vücudu tir tir titriyordu. Eğer o cıvıl cıvıl, hayat dolu güzel kız bu morgta yatıyorsa annesine bunu nasıl söyleyecekti bilemiyordu. Şimdi kızı burada bulmaktan çok, bulursa bunu annesine nasıl söyleyeceğini düşünüyordu. Arkadaşı ile morgtaki bütün cesetlere tek tek baktılar. Dört erkek, iki bayan vardı. Bayanlara tekrar tekrar baktılar. Cesetlerden birisi orta yaşlardaydı. Evet, bir tanesi telefondaki sesin anlattığı güzel kıza benziyordu ama bu güzel kızın ne saçları uzundu ne de üzerinde pembe kazak vardı. Bir an rahatlar gibi oldu ama aklında yine de bir soru işareti vardı. Acaba gerçekten bu, o muydu? Değilse bile burada yatan güzellik yine bir ananın yüreğini dağılayacaktı. Morgtan ayrıldılar.

Nilüfer acile çıkana kadar bu annenin yüreğine nasıl su serperim diye düşündü. Onlar yukarıya çıkana kadar anne yine aramıştı. Nilüfer,

– Kızınızı hastanemizde bulamıyorum. Burada değil, size nasıl yardımcı olacağımı da bilemiyorum.

– Kızım bugün otobüse binmeden saçlarını kısacık kestirmişti. Ben uzun saçlarını sevdiğim için ona kızmıştım, yani bu çok ufak bir ayrıntı ama işinize yarar mı bilmiyorum. Biz de zaten akşam otobüsü ile geliyoruz.

Nilüfer hiçbir şey söylemeden telefonu kapattı. Yanına az önceki arkadaşını alarak tekrar morga indi. Güzel kızın olduğu bölmeyi açtılar. Evet, kısacık saçlı, güler yüzlü bir kız yatıyordu

orada. Nilüfer, kıza iyice yaklaşarak kazağına yakından baktı. Siyah boğazlı, fermuarlı bir hırka vardı üzerinde. Fermuarı aşağı indirdikçe o çok sevdiği pembe kazağı ortaya çıkıyordu. Sonunda aradığı yaralıyı morgta bulmuştu. Hayat insana her zaman gülmüyordu. Çoğu zaman da acı sürprizleri beraberinde getiriyordu.

Morgtan çıktı, kendisini hastanenin bahçesine attı. Nefes alamıyordu, boğazına bir şey düğümlenmişti. Şu anki acısını kelimelerle ifade etmenin imkânı yoktu. Bir taraftan da hastanenin bahçesinde saatlerdir telefonda konuştuğu anne bağıırıyordu sanki. “O benim kızım, o benim kızım!”

Acilde geçirdiği en kötü nöbetlerden birisi daha bitiyordu. Sabah olmak üzereydi. Yeni bir güne merhaba diyordu hayat.

MOR SAATLER

Mustafa YATMAZ

Akşam yemeğini yemiş ve ortalığı toparlamıştık. Bulaşıkları makineye yerleştirdikten sonra çay suyu koymuştum. Ayaklarımı uzatıp keyifle maç izlerken çayımı yudumlayacaktım. İş yorgunluğunu atmanın en güzel yolu buydu. Çünkü az gelirli bir çalışandım ve eğlence seçeneklerim çok fazla değildi. Ev arkadaşım yoğun bir gün geçirdiğini, başının çok ağrıdığını söyleyerek ağrı kesicim olup olmadığını sordu. Odamdaki çekmecedan bir ağrı kesici çıkarıp kendisine verdim. İlacı içtikten sonra ertesi gün giyeceği kıyafetleri ütülemek amacıyla solunun köşesine geçti. Ben de çayı demledikten sonra koltuğuma oturup televizyon kumandasını elime alarak kanallar arasında gezinmeye başladım. Zaman çok yavaş ilerliyordu sanki ya da beklemek böyle hissettiriyordu. Aradan beş on dakika geçtikten sonra tekrar mutfığa yöneldim. Mutfakta bardakları tepsiye koyduğum bir anda arkadaşımın hapsirdiğini duydum. “İyi yaşa!” diye seslendim fakat cevap veremedim tekrar hapsirdi. Tekrar ve tekrar... Karabiber yüzünden olabileceği geldi aklıma ya da burnuna bir şey kaçmış da olabilirdi. Arka arkaya sekiz dokuz kez hapsirdikten sonra lavaboya koştu. Ben de bardakların olduğu tepsiyi ve çaydanlığı alıp salondaki sehpanın üzerine koydum. Çayları doldurduğum sırada ayak seslerinden salona doğru geldiğini hissettim. Telaşlı bir şekilde arkamdan seslendi: “Murat! Bana bir şeyler oluyor.” Başımı çevirip baktığımda gördüğüm manzara beni de telaşlandırdı. Kıpkırmızı olmuş yüzünün ortasında yuvasından çıkacak gibi duran gözlerini gördüm. İri gövdesi körük gibi inip kalkıyordu.

– N’oldu, neyin var?

– Her tarafım kaşınıyor. Kalbim çok hızlı çarpmaya başladı.

Yerinde duramıyor, ileri geri hareketler yaparak çılgın gibi kaşınıyordu. Ben de endişelenmeye başlamıştım.

–Bir şeye alerjin var mı?

–Bilmiyorum. Boğazım şişiyor, çabuk hastaneye gidelim!

Bunu söylerken sesinin incelmeye başladığını duyabiliyordum. Telaşımın yerini büyük bir korku kaplamaya başladı. Ya boğazı gerçekten şişerek kapanır ve nefessiz kalırsa! Bu korkunç ihtimali hemen kafamdan uzaklaştırdım. Sakin olmalıydım. Bir yandan hızlıca hazırlanıyor bir yandan da ihtimalleri kafamdan geçiriyordum. Taksi, ambulandan daha çabuk olur diye düşündüm. Hemen durağı arayıp bir taksi çağırdım. Durumun acil olduğunu da ekleyerek hızlı olmalarını söyledim. Apartmandan dışarı çıktığımızda taksi de aynı anda sokağa girmişti. Aceleyle araca bindik. Taksi şoförü dörtlüleri yakarak gaza yüklendi. Hastaneye giderken hem kendimi hem de arkadaşımı teskin etmeye çalışan cümleler kuruyordum. Oysa onun sesi çıkmaz olmuştu. Korkuyordum fakat belli etmemeye çalışarak “Geldik, geldik!” dedim.

Acilin önüne yanaşmamız biraz zor oldu. Normalden daha fazla insan ve polis vardı o akşam. Yoğun bir gün gibi görünüyordu. Kesin adli bir vaka olmuştu ya da kaza. Durur durmaz taksiciye parasını verip dışarı fırladım. Önlüklerinden hasta bakıcı olduğunu anladığım iki kişiye “Çabuk sedye getirin!” diye seslendim. Ev arkadaşım iri cüsseli ve ağırdı. Onu tek başıma taşıyamazdım. Kısa boylu ve kumral olan görevli, taksiye yanaşıp arkadaşımın yüzüne bakınca eliyle diğerine işaret etti. Diğer görevli sedyeyi getirdi ve üçümüz birlikte arkadaşımın sedyeye binmesine yardımcı olduk. Sedyede içeriye doğru götürülürken yüzüne tekrar baktım. Kırmızılığın yerini eflatuna dönen bir morluk almıştı. Bilinci açıktı ama konuşamıyordu. Çakmak çakmak olmuş gözlerinden yaşadığı korku okunabiliyordu. Bütün korkuların temeli olan ölüm korkusuydu bu. Hasta bakıcı sed-

yede yatan arkadaşımı doğruca müşahede bölümüne götürdü. Bir bayan doktor ve hemşire hemen yaklaştılar. Doktor hanım arkadaşımın yüzüne bakarken soruları bana yöneltti.

– N’oldu böyle?

– Akşam yemekten sonra ilaç içmişti. On beş dakika geçince hapşirmaya ve kaşınmaya başladı.

– Ne ilacı içti?

– Ağrı kesici, Minoset aldı.

Stetoskopunu çıkarıp göğsünü dinledi, elindeki ışığı her iki gözüne de tuttu. Hemşireye dönüp bazı talimatlar verdikten sonra sekiz numaraya almasını söyledi. Ardından yüzünü bana doğru çevirdi. Şaşırmıştım, doktorun sol gözündeki morluğu yeni fark etmiştim.

– Nesi oluyorsunuz?

– Ev arkadaşım.

– Biz gerekli müdahaleyi yapacağız, siz de hasta kabulden girişini yaptırın.

Hasta kabulden girişini yaptırdıktan sonra tekrar müşahede alanına döndüm. Doktor hanımla hemşire hanım arkadaşımın başında ölçümler yapıyorlardı. Hızlı adımlarla yanlarına yaklaştım. Önce arkadaşımın yüzüne baktım. Hâlâ korkuyordu ve güçlükle nefes alabiliyordu. Yanındaki gösterge cihazında bir sürü rakam vardı ve hepsi sürekli bir aşağı bir yukarı oynamaktaydı. Kalp çizgi grafiğine baktığımda hızlı hareket ettiğini gördüm. Nabızı 170 civarındaydı. Bunun yüksek bir seviye olduğunu ilk yardım derslerinden edindiğim bilgilerden anlayacaktım. Kolu-na takılan serumun akış hızı, nabızıyla yarışır gibiydi. Ekrandaki diğer rakamlara baktım. Hareketli rakamlardan bir anlam çıkaramadım. Göğsüne ve parmak ucuna yapıştırılmış kabloların yanı sıra burnunda bir oksijen hortumu mevcuttu. Diğer hastalardan biriyle ilgilenen hemşirenin seslenmesiyle doktor hanım o tarafa yöneldi. Sanırım gerekli müdahale bu kadardı ve bizim için bek-

leme zamanı başlamıştı. Bizimle ilgilenen hemşire de seruma bir ilaç zerk ederek hemen karşımızdaki hastanın olduğu paravanın ardında kayboldu. Yine göz göze geldik ev arkadaşım ile. Biraz önce korkudan büyüyen gözleri şimdi hastaneye ulaşmanın verdiği güvenle biraz bitkin bir hâl almıştı. İçindeki güveni biraz daha büyütme için gülümseyerek “Korkma, geldik. Alerjiden kimse ölmez.” dedim. Güçlkle de olsa içindeki korkuyu bastıran bir gülücük belirdi yüzünde.

Belli aralıklarla hemşire gelerek göstergelere bakıyordu. İkinci serumu taktıktan sonra tekrar yanımdan ayrıldı. Aradan fazla bir zaman geçmeden doktor hanım geldi. O da önce göstergelere baktı. Sonra bir ahşap çubuk yardımıyla boğazını kontrol etti. Hasta takip kâğıdına notlar düşerken derin nefes çekişini izledim. Otuzlu yaşlarında genç bir bayandı. Elleri bir çiçeğin taç yaprakları kadar pürüzsüz ve narindi. Açık tenli olduğu için siyah kaşları ve gözleri yüzünde duran birer vahayı andırıyordu. Siyah düz saçlarını başının arkasında toplamasına rağmen asi bir perçem alnına doğru inivermişti. Tam da mor gözünün üstüne geliyordu perçemi. Bir ayıbı örtmeye çalışıyordu sanki. Gözündeki morluğa odaklanmıştı bakışlarım. Birilerinden yumruk yemişti büyük ihtimalle. Peki, kimden ve neden? Parmaklarına baktım, yüzük yoktu. Kocasının olması şart değildi ki. Belki vicdansız bir baba belki de sevgili şiddetine maruz kalmıştı. Bir ara gözlerini çevirip bana bakacak gibi oldu. Hemen yüzümü başka yöne çevirdim. Sanki suç işlemişim gibi bir his peyda oldu içime.

Varlığımla ev arkadaşımın refakat ederken gözlerim ve fikrim bir rengin peşine düşmüştü şimdi. Mor rengin peşindeydim. Arada bir paravanların arasından görünüyor ve tekrar kayboluyordu. Müşahede alanında yirmiye yakın paravanla bölünmüş yatak vardı. Bazen elinde bir ilaçla koştururken bazense elini beline koyup bir hasta yakınına dinlerken görüyordum onu. Önceleri ayakaltında dolaşırım düşüncesiyle ve arkadaşımın durumundan dolayı

bulunduğum yerden hiç ayrılmamıştım. Oysa zaman bizim lehimize işlemekteydi. Arkadaşımın durumu giderek düzeliyordu. Konuşmaya başlamış ve yüzünün rengi bir nebze açılmıştı. Nabızı da normal seviyelere doğru düşme eğilimindeydi. Bir ara benden su istemesini fırsat bilerek ağır adımlarla acilin giriş kısmında bulunan kantine doğru yürüdüm. Giderken içimdeki gereksiz merakı engel olamayarak gözlerim doktoru aradı. Büyük koridora yakın bir yerde bulmuştum onu. Mor gözünü, titreyen bir delikanlının üzerine dikmişti. Yataktaki delikanlı cenin vaziyetindeydi ve kasları düzensiz kasılıyordu. Vücudu sürekli titriyor, gözleri ise boşluğa bakar gibi bakıyordu. Delikanlı, ne doktorun ne de yanındaki hemşirenin konuşmalarına cevap vermemişti. Büyük ihtimalle bilinci kapalıydı. Ağır adımlarımı iyice yavaşlatarak doktorla hemşirenin konuşmalarını işitmiştim. Hemşire iğreti bir ses tonuyla “Bırak, ne hâli varsa görsün!” deyince doktor hemen sözünü kesti. “Olayı kişiselleştiremem, bu benim mesleğim.” diye cevap verdi, çalışma masasının üzerinde asılı duran Hipokrat Yemini’ne bakarak. Merakım giderek artmaya başladı. Gözündeki morluğun koma halindeki bu delikanlıyla bir alakası olabilir miydi? Güvenlik görevlilerinin aşırı hassas davrandığı giriş kapısından çıkarken su alıp geri döneceğimi söyledim.

Kantinden dönerken bu kez küçük bir kız çocuğunun başında buldum onu; annesinin Arapça konuşmalarından Suriyeli olduğunu tahmin ettiğim bir kız çocuğunun başındaydı. Şefkat dolu gözlerini küçük kızın yüzünde, ellerini ise saçlarında gezdiriyordu. Bir an bu tabloyu durup seyretmek geçti içimden. Fakat su yetiştirmem gereken bir hastam vardı. Yanlarından geçerek ev arkadaşımın yanına gittim. Su içebilmesi için doğrulmasına yardımcı oldum. İkinci serum da neredeyse bitmek üzereydi. Nabızı 120 seviyelerine gerilemişti. Hem ev arkadaşım hem de ben rahatlamıştım. İçimdeki endişenin yerini şimdi büyük bir merak almıştı. Arkadaşımla düşük ses tonuyla muhabbet ederken bir yandan da

gözlerim müşahede alanında geziniyordu. Herkesin derdini dinleyip şifa olmaya çalışan ama kendi derdini içine gömen birini arıyordu gözlerim. Bir an aklıma Selimiye Kışlasında elinde idare lambasıyla dolaşan Florence Nightingale geliverdi. Hastaların annesi olarak bilinen kadın işte tam karşımda duruyordu. Bir gece yarısydı ve o gözündeki mor ışıyla aydınlatıyordu koğuşları.

Hemşirelerden biri serumun bittiğini tahmin etmiş olacak ki yanıma geldi. Serumu kapatıp arkadaşımın kolundaki iğneyi çıkardı. Ekranı baktıktan sonra hasta takip kâğıdına bir şeyler yazdı. Arkadaşımı takip ekranına bağlayan parçaları çıkardıktan sonra ekranını da kapattı. Ben kantine giderken doktorla konuşan hemşire buydu. Acaba sorsa mıydım? Ya ters bir cevap verirse diye düşündüm. Gereksiz bir azar yemekten korkuyor olsam da merakım daha baskın çıktı.

– Hemşire hanım, biz ne zaman çıkarız acaba?

– Şu an her şey normal görünüyor. Başka serum da takılmayacak. Yine de Dilek Hanım’a sormam lazım.

Demek ismi buydu. İsmiyle müsemma bir kişiliğe sahip olduğu geçti aklımdan. Herkesin derman dilediği bir dilek ağacıydı o.

– Şey, merakımı mazur görün. Dilek Hanım’ın gözündeki morluk neden oldu acaba? Kaza falan mı geçirdi?

Sanki tanıyormuşum gibi unvanıyla değil, az önce duyduğum ismiyle sormuştum sorumu. Önce biraz duraksadı. Belki de fazla meraklı birisi olduğumu düşünmüştü. Ben tam bozguna uğradığımı düşündüğüm an kafasını kaldırıp etrafını kontrol etti, sonra hızlıca anlatmaya başladı.

– Yok, kaza değil. Akşam biz nöbeti devraldıktan sonra bonzai içerek komaya girmiş bir çocuk getirdiler. Aha, şu üç numarada yatan meymenetsiz! Her şey onun gelmesiyle başladı zaten. Hastanede olduğunu duyan arkadaşları ve ailesi de peşinden geldi. Serum taktık çocuğa. Zaten başka yapabileceğimiz

bir şey yoktu. Abisi kardeşinin durumunu görünce ‘Bir şeyler yapsanıza!’ diye feryat figan kopardı. Dilek Hanım’a ‘Neden ilgilenmiyorsun?’ diyerek hakaretler etti. Sanki kendileri çok ilgileniyorlarmış gibi! Arkadaşları da galeyana gelip içeri dalınca olaylar iyice karıştı.

Bu sentetik zehir hakkında televizyonlardan epey bilgi sahibi olmuşum. Bilinen bir ilacı ya da panzehiri yoktu. Onun bu çöşkulu anlatışını, cevabını bildiğim bir soru yönelterek böldüm.

– Peki, güvenlik engel olmadı mı?

– Nasıl olsunlar ki? Adamlar kalabalıktı. İşte o arbedede kızcağızın gözüne biri yumruk atmış. Eli kırılacak magandalar. Bana kalsa elimi bile sürmem bu çocuğa. Ama Dilek Hanım... O bu hastanedeki en yardımsever insan. Neyse benim gitmem lazım. Size geçmiş olsun.

Kafamdaki bütün sorular cevap bulmuş ve her şey netleşmeye başlamıştı. Demek ki bizim acil servise geldiğimiz dakikalardaki kalabalığın nedeni buydu. Muhtemelen asayiş polisleri de bu nedenle kapıda nöbet tutuyorlardı. Hemşire hanım teşekkür etmeye niyetlendiğim esnada hızlıca yanımdan uzaklaştı. Arkadaşımla birlikte toparlanmaya başladık. Müşahede biriminin ön kısmında bulunan masaya doğru ilerliyorduk. Göz ucuyla etrafımdaki hastalara bakıyor, hepsi için içimden dua ediyordum. Masaya yaklaştığımızı fark eden doktorumuz Dilek Hanım hızlı adımlarla bize doğru geliyordu. Arkasından savrulan beyaz önlüğü bir çift kanat gibi göründü gözüme. Bilgisayarın başına geçip bir şeyler yazdıktan sonra onu izleyen gözlerimizden haberdar bir tavırla konuşmaya başladı. Bu kez sözlerinin muhatabı ev arkadaşım olacaktı.

– Kendinizi daha iyi hissediyorsunuz değil mi?

– Evet, daha iyiyim.

– Etken maddesi parasetamol olan ilaçlara alerjiniz var. İlaç içerken buna mutlaka dikkat edin. Ben sistemdeki dosyanıza not olarak ekledim. Çıkışınızı yapabiliriz. Geçmiş olsun.

Arkadaşımdan önce söze başlayarak araya girdim.

– Teşekkür ederiz. Size de geçmiş olsun, sanırım sizin için de zor bir gün olmuş.

Kafasını bana doğru çevirdi. Fark edildiğini fark etmiş bir bakış attı yüzüme. Gözündeki morluğu kastettiğimi anlamıştı. Yine aynı morluğu kastederek verdi cevabını.

– Acil serviste kolay bir gün yoktur zaten. Bizimki de bir nevi meslek deformasyonu.

Tekrar teşekkür ederek çıkış kapısına doğru yöneldik. Son sözlerini vakur bir ses tonuyla söylemişti. Oysa ben kuru bir teşekkürle sunmuştum minnetimi. Birçok insanın imrendiği bu mesleğin böyle zor tarafları olduğunu düşündüm biraz. Aynı durumda ben olsaydım, böyle bir özveriyi ve böyle bir duruşu sergileyebilir miydim? Bundan emin değildim.

Acil servisin otomatik kapılarından dışarı adım attığımız sırada aklıma başka bir fikir geldi. Teşekkürümü somutlaştıracak bir fikirdi bu. Önce biraz tereddüt ettim, maksadımı aşmış mı olurum acaba? Neden tereddüt ediyordum ki? Maksadını aşanlar zaten aşmıştı fazlasıyla. Hem ona küçük bir hediye almış olacaktım hem de ikircikli bir mesaj verecektim. Belki de hoşuna gidecekti. Bu kötü başlayan gecede yüzünü bir nebze gülümsetebilirim diye düşündüm. Arkadaşıma beni beş dakika beklemesini söyleyip şaşkın bakışlarına aldırmadan kantinin yanındaki çiçekçiye yöneldim. Kolay gelsin, dedikten sonra içerideki çiçeklerin arasında aradığımı buldum.

– Hangisini istiyorsunuz?

– İşte şunu. Yeni yapraklar açmış olanı. Paketler misiniz lütfen.

Mor renkli bir süsleme kâğıdı seçerek çiçekçinin usta elleriyle yaptıklarını izledim. Küçük bonzai ağacının ücretini ödedikten sonra üzerindeki nota şunların yazılmasını istedim: “Dilek Hanım’a... Sayenizde yarın daha güzel olacak.”

SEDYE

Mine TAŞDEMİR

Güneşin sıcaklığını derinden hissettirdiği bir sabah... İn cin herkes uykuda. Evin küçük kızı gözlerini açar açmaz yatağından fırladı, yüzünü yıkadı. Babasının aldığı kırmızı kurdeleli elbiseyi giyindi. Çok heyecanlıydı çünkü anne ve babası ona söz vermişti, bugün parka gideceklerdi. Odasını toplayarak annesine sürpriz yapmak istedi, hemen işe koyuldu. Aradan çok kısa bir zaman geçmişti ki annesinin sesini işitti.

– Prensesim uyandı mı acaba?

– Prensesleri güneş uyandırır, unuttun mu anneciğim?

Biricik kızın bu sözü, Abdullah ve eşine kakhaha attırdı. Ailece az çeşit yiyecekli ama bol tebessümlü ve bol neşeli bir kahvaltı yaptılar. Küçük kız, mutluluktan hop oturuyor hop kalkıyor, yerinde duramıyordu. Karı koca, çocuklarının bu hâlini görünce “Keşke imkânımız olsa da çocuğumuzu hep böyle mutlu edebilsek.” diye iç geçirdi. Küçük kız, anne babasının bu düşüncesini hissedencesine bir anda eve hâkim olan o sinir bozucu sessizliği bozdu.

– Bugün parka gideceğimiz için çok mutluyum. Sizin gibi bir anne ve babam olduğu için çok daha mutluyum. Eve geldiğimizde oradaki oyuncaklar olmayacak ama sizinle olduğum sürece mutluluk hep benimle beraber olacak.

Yaşından ve boyundan büyük laflar eden küçük kız, bunları söyledikten sonra önce babasının, sonra annesinin iki yanından öptü ve koşarak odasına gitti. Kızlarının bu sözleriyle duyulanan Abdullah ve eşi, uzun süre birbirlerine baktılar. İkisi de çok şey söyleyecekmiş gibiydi. İkisi de tek kelime edemedi. Reyhan Hanım kahvaltı masasını toplarken baba kız uzun, bir o kadar da koyu bir sohbetin kapısını çaldı.

– Baba, herkes ölecek mi?

– Durup dururken neden böyle soruyorsun tatlı kızım? Parktaki çarpışan arabalardan mı korkuyorsun yoksa?

Küçük kız hiç olmadığı kadar ciddi idi.

– Ölünce biz gene aynı evde yaşayacağız değil mi baba?

– Güzel kızım, evet herkes günün birinde ölecek. Allah ne zaman isterse biz de o gün öleceğiz. Ama böyle şeyleri düşünmesek ve konuşmasak şimdi. Bak annen bizi çağırıyor, hadi gidelim.

Bu mutlu aile evden çıkar çıkmaz sarı saçlarını savuran güneş, birilerinden kaçarcasına uzaklaştı ve bulutlar güneşin bu ani gidişinden olsa gerek hüngür hüngür ağlamaya başladı. Elllerinden tutan anne ve babasının gülen yüzlerine bakıp gülümseyen küçük kızın bütün neşesi, yağmurun başlamasıyla yerini hüzne bıraktı. Eve dönmeye karar verdiler. Pencereden dışarıyı izleyen Kübra'nın gözyaşları ile bulutun gözyaşları birbirine karıştı.

– Kızım, yapma böyle ama.

– ...

– Canım kızım, bak bugün gidemedik ama havanın güzel olduğu başka bir gün gideceğiz, söz veriyorum sana.

Kübra, o gün parka gidemediği için çok üzüldü ama bu üzüntü biraz zaman geçince yerini eğlenceye bıraktı. Geçenlerde teyzesinin hediye ettiği renkli boya kalemleri ile babasının resmini çizmeye başladı. Resim çizerken öyle mutlu, öyle huzurlu oluyordu ki, annesi kızının bu hâlini izlemeye doyamıyor, kızının dikkatini dağıtmamak için odadan odaya geçerken parmaklarının ucunda yürüyordu.

Küçük kız birden gözlerini açtı. Yarı yumuk gözleriyle duvardaki saate baktı. Yelkovanla akrebin yedinin üzerinde buluştuğunu görünce daha erken olduğunu düşünüp uykusuna kaldığı yerden devam etti. Bir süre kızının tatlı tatlı uyumasını seyreden Reyhan, saçlarını okşadığı kızına seslendi.

– Güzel kızım, hadi uyan. Baban ailecek kahvaltı yapmamızı istiyor. Kızım sofraya gelmezse ben de bir şey yiyemem, diyor. Hadi benim tatlı kızım, hadi benim cici kızım, uyan.

Annesinin bu güzel cümleleriyle gözlerini bir tiyatro sahnesi perdesi misali aralayan küçük kız, “Kahvaltıda yumurta da var mı?” diye sordu. Genç anne, kızının bu sorusu üzerine bir müddet sustu, ardından, “Yumurta yok ama nefis bir çorba yaptım, başka zaman da yumurta pişiririm olmaz mı?” dedi. Kübra, yaşına göre çok olgun bir kızdı. Annesinin evde yumurta olmadığı için kahvaltı olarak çorbayla yetindiğini anladı. Bunu anladığını annesine hissettirmeksizin, “Ohhh, mis mis, ne de güzel olmuştur benim canım annemin çorbası!” diyerek annesinin hüznünü bir sinek gibi eliyle kovaladı.

Mütevazı bir kahvaltı sofrası... Ortaya konmuş büyükçe bir sahanda çorba, biraz zeytin, biraz da beyaz peynir. Bir alüminyum çaydanlıkta da buharı üstünde çay... Kahvaltı sofrasını zengin kılan ise neşe ve huzur...

– Biliyor musunuz bugün ben rüyamda ne gördüm?

– Ne görmüş benim prensesim?

– Aslında çok güzel bir rüyaydı babacığım. Yani şey, başı güzeldi ama sonu...

Küçük kız sustu, yutkundu, devam etti.

– Sonu pek güzel değildi baba. Rüyada hep beraber sen, ben ve annem parka gidecektik ama tam evden çıktık ki yağmur başladı ve parka gidemedik.

– Demek ki parka gitmemiz gerekiyor. Bu ay maaşımı alınca rüyayı gerçekleştirelim, parka gidelim.

Babasının bu sözüyle en az rüyasındaki kadar mutlu olan küçük Kübra, “Oleeeeeey!” diyerek çığlık attı, aniden babasının boynuna atıldı. Öyle ki az daha Abdullah’ın elindeki çay kızının üzerine dökülüyordu.

Çıglıklar, feryatlar, ağlaşmalar... Rastgele açtığı bir haber kanalındaki bu iç karartan tablonun sebebini anlamaya çalışan Reyhan, “flaş, flaş, flaş” yazısından hemen sonra “Maden ocağında can pazarı!” diye başlayan cümleyi görünce olduğu yere yığıldı. Annesinin çığlığını işiten küçük kız, elindeki boya kalemelerini elinden attı ve annesinin yanına koştu. Kübra, annesinin ayrılması için o kadar çok kolonya döktü ki ev bir hastane odası gibi kokmaya başladı. Bu yoğun kokuyla öksüre öksüre kısa zamanda ayılan Reyhan, kardeşi Fatma’ya telefon etti. Fatma, ablasının bu hâlini görünce dehşete düştü ama kendini bırakmadı. Güçlü olmalıydı. Bir yandan yeğeni Kübra’nın ne olup bittiğini öğrenmesini engellemeye, bir yandan da ablasının kendisine gelmesini sağlamaya çalışıyordu. Hem daha hiçbir şey belli değildi. Belki kaza olan maden ocağı, eniştesinin çalıştığı maden ocağı değildi.

Kübra’yı bir şekilde odasına çıkıp resim çizmeye ikna eden teyzesi, ablasını sakinleştirecek sözcük bulamıyordu. Ne diyeceğini bilemiyor, ablasına sımsıkı sarılıyordu. Televizyonun sesini açtıklarında, muhabirin “Soma Maden Ocağında facia...” sözlerini işiten Reyhan ve arkasından Fatma evden çıktılar. Fatma gözyaşları içinde telefondaki annesine acı haberi verdi ve Kübra’ya göz kulak olmasını tembihledi.

Mahşeri kalabalık... Devlet protokolünden birçok sima... Televizyon muhabirleri... Polis ekipleri... Acı acı bağırان ambulans sirenleri... İtfaiye erleri... Elllerinde sedyelerle koşturan, bir saniyenin bile hayati önem arz ettiğinin bilincinde, can pazarından “can kurtarmak” için zamanla kıyasıya yarışan hemşireler...

- Yol verin, yolu açın, lütfen yolu açın!
- İyi misiniz? Sedyeye rahatça uzanın.

Alevler arasından kurtarılan ve sedyeye alınan yaralı Murat'ın, "Sedyeye uzanın." diyen, hemşireye söylediği söz tüm Türkiye'nin içini sızlattı, tüm yürekleri parçaladı. "Ayakkabılarımı çıkarayım, sedye kirlenmesin."

Ambulanslarda buna benzer daha ne hikâyeler gizliydi. Reyhan'ın benzi güneşten farksızdı, ayakta zor duruyordu. Bir ambulans görevlisi, onun bu hâlini fark edip yardımcı olmak istedi ama o, görevliyi geri çevirdi. Acılı kadın, "Yalvarırım eşimi bulun, bana Abdullah'ımı bulun!" diye bağıra bağıra ağladı. O ve onun gibi olan acılı anne babaların, eşlerin, çocukların feryatlarıyla yürekler cız etti. Yandı, tutuştu...

Ocaktan çıkarılan her kazazedenin yanına "Abdullah'ım mı kurtarıldı?" diye ümitle koşan kadın, acı haberi aldığı anda her şey sus pusttu. Acısı tarifsizdi, teselli ise gereksiz. Genç kadın, sedyede uzanan eşinin naaşından bir an olsun gözünü ayırmadı. Eşinin ellerini hastaneye varana dek sımsıkı tuttu, bir an olsun bırakmadı. Hayat arkadaşına belki son kez sarıldı, isli yanaklarından öptü, ağladı, ağladı... Acılı kadının bu hâline ambulans şöförü, hemşireler, kardeşi Fatma; dağ, taş, yer, toprak herkes ve her şey ağladı...

Kapıyı koşa koşa açan Kübra, annesi ve teyzesine, babası için dün gece rüyasında yaptığı resmin aynısından yaptığını söyledi. "Hadi anne, şimdi gözlerini kapa, ben aç deyince aç olur mu?" dedi. Küçük kız, olan bitenden habersiz, babası için yaptığı resmi annesine gösterecek olmanın heyecanı içindeydi ve çok mutluydu. Akşam, babası işten döndüğünde kapıyı her zamanki gibi o açacak, babasının boynuna sarılacak, yanaklarından öpecek sonra da ona yaptığı resmi gösterecek, babası da kızının resmini çok begenecek ve onu tebrik edecekti. Ama bütün bunlar o gün olamayacaktı... Olmadı da...

Reyhan, kızının bu hâlini görünce kendini daha fazla tutamadı, yeniden hüngür hüngür ağlamaya başladı, gözyaşı sel olup aktı. Ne olup bittiğine bir türlü anlam veremeyen kızı, annesinin boynuna atıldı ve “Ağlama anneciğim, parka gitmesek de olur. Yeter ki sen ve babam hep yanımda olun.” deyince genç anne olduğu yere yığıldı. Annesinin ikinci kez bayıldığına şahit olan Kübra, korkudan ağlamaya başladı. Fatma, titreyen elleriyle telefonunun tuşlarına basmaya muvaffak oldu, 112’den yardım istedi. Gözü yaşlı, baygın annesinin hemşire ablaları ve ağabeyleri tarafından ambulansa taşınışını izledi Kübra. Elinde babasına göstermek için çizdiği resimle öylece kalakaldı.

Kübra, minik elleri ile babası için çizdiği resmi ona hiç gösteremedi ama sosyal medyada büyük yankı buldu. Küçücük parmakların çizdiği o resim, Soma felaketinin sembolü olarak hafızalara kazındı.

BİRAZ İLGİ

Emrah AKKAN

Birdenbire çıkıyor önüme otomobil. Dolmuşun sağındaki o küçük boşluktan hızla geçip gitmenin bedelini ağır ödüyorum. Sonradan anlıyorum ki dolmuş karşı yönden gelen araca yön vermek için yavaşlamış. Bense yeni aldığım motosikletimle bir aracın sağından geçip gitmenin keyfine varmak için dalmışım hızla ve düşüncesizce. Bir adım sonrasını hesaba katmayan kötü bir satranç oyuncusu olmuştum; bir adım sonrasını düşünmek bile beni iyi yapmaya yetmezken. Trafik böyle bir şeymiş, sana yakın araçların neden yavaşlayıp hızlandığından tut da yaya-lar nerede aniden çıkar yola, virajı hangi açı ve hızda döner-sen hâkimiyetin kaybolmaz gibi birçok temel öğeyi barındırıyor içinde. Aynı anda hepsine dikkat edebilecek bir sürücü, hele hele bir motosiklet sürücüsü olmak oldukça zaman alıyor. Azrail iki tekerleklielerin yanına çok daha sık uğruyor.

O gün, şiddetle çarptım otomobile, havada kaç salise kaldım bilmem, yerde en az üç takla attığımı saydım. Durabildiğimde sırtüstü yatmaktaydım. Bir heyecan vardı içimde o ilk anlar, kaza tecrübesini tatmıştım. Boylu boyunca uzanırken o kaldırım taşlarında, güneşin tadına varmış, hayale bile dalmıştım ve küçümsemiştim kazayı, “Bu muymuş?” diye. Acıyan yerim yoktu, kanayan yerim de. Biraz kan daha heyecanlı kılabilirdi bu kazayı diye düşünüyordum. Kaza yaptığım belli olsun, insanlar acıyacaksa somut bir göstergesi olsun diye istiyordum bunu. Saniyeler geçtikçe işin heyecanı kaçmaya başladı. Artan meraklı bir kalabalık, hasar ölçen gözler rahatsız etmeye başladı beni. İçlerinden sadece biri, nasıl olduğumu sormanın dışına çıktı. Yeni açılan caminin müezzini olduğunu ifade ederek beni

yanına davet etti iyileştiğim gün. İyileşecektim yani. Başıma güneş gelsin diye ışığın önünde bekleyen ablayı, su içmeme yardım eden amcaıı unutmamam lazım. Bunlar dışında kalan insanlar sıradan hayatlarına farklılık katmak isteyenlerden ibaret olabilirdi. Başıma gelen kaza kendilerine uğramadığı için sevinmemeliydi kimse. Filozofun dediğı gibi “Benim acım onların gizli mutluluğı olmamalıydı.” Bu, beni kanatmaya yetecek bir ihtimaldi.

Davrandım kalkmak için. Belimi beş santimden fazla kaldırıncı hissettiğim acının tarifi yoktu. Kürek kemiklerim akciğerlerimin kapısına dayanmıştı; nefes alamıyor, hareket edemiyordum. Vurulduğunu sonradan fark eden o gülünç insanlar şimdi hiç komik durmuyordu. Yaralarım soğuyordu. Göz ucuyla vücudumu kontrol ettim, ellerim ve dirseklerim kesiklerle doluydu. Bereket ki hareket ettirebiliyordum. Başıma dokundum. Alnımın sağ yanındaki o büyük şişkinliğı fark ettiğimde işin ciddiyetine varmışım. Hastaneye yakın bir yerdeydim. Meraklı kalabalığın sorularını bitiren ambulans görevlileri yanıma geldiğinde bir kahraman gibi karşılanmayı umuyordum. Hasta değildim, kaza yapmışım ben. Beyin kanaması geçirip ölme ihtimalim bile vardı. Özel bir ilgiyi, farklı bir muameleyi hak ediyordum. Polikliniklerde çoğı doktor-dan özlemle beklediklerim bu kaza vesilesiyle gerçekleşecekti nihayet.

– Nasıl oldu kaza?

Bu ne tatsız bir karşılama. Kibirli bir patronun işçi alımına ne kadar da benziyordu. Bu tatsız karşılamadan olacak ki sesim güçlü çıkmıyordu. Kısık sesle -bunun için özel bir çaba sarf ederek- özetledim olayı hemen. Kısa kestim ki konuşmayı unutmuş olabilecekleri özel sorulara geçsinler.

– Boynunda sorun var mı?

– Hayır, yok.

Tedbir amacıyla yine de bir boyunluk taktılar.

– Neren acıyor?

– Sağ kürek kemiğim, nefes alamıyorum.

Cevap yok ve rutin işler... Her gün, belki de onlarca motosikletliyi hastaneye götüren görevlilerin dayanılmaz soğukluğu... O an, morgtakiler nasıldır acaba diye düşünmeden edemedim. Ambulansa bindirdiler. “Kalabalık ortasında sormak istemediler belki.” diyordum kendime, umudumu besliyordum. Bu kez de “Sağlık güvencen ne?” dediler. Hastaneye vardığımızda acil servise aldılar hemen beni. Gözlerim, az sonra etrafımda oluşmasını beklediğim doktorlar grubunu aradı. Al sana bir yanılgı daha. Bir doktoru bile çok gördüler bana. Egom tavan mı yapıyordum yoksa yaşlanan insanlar gibi çocuklaşmakta mıyım çözemiyordum henüz. Aklıma hücum eden sözlük dolusu kelimelerden sadece ikisiyle ifade edebiliyordum kendimi: “Biraz ilgi!”

Zaman geçtikçe hayalimdeki durumun gerçekliği sarmaya başladı benliğimi. Bir yere bakmakla baktığın yerde olmak arasındaki farklar eklendi tecrübe haneme. Gelip gidenim olmadı bir süre, vaktimi diğer hastaları izleyerek geçirmeye başladım. Sağ tarafımdaki sedyede patates soymayı beceremeyen bir hastanın kanlı eli durmaktaydı. Doktor, dikiş atmaya gerek duymadı. Ufak bir kesik için hastanın gördüğü ilgiye imrendim. Nefesimi kesen ağrım ile o kesik arasında orantı kurdum hemen. Kendi doktorumdan bekleyeceğim ilgiyi hesapladım. Suçu kötü olan matematiğime atmaya hazırlandım, onca ihtimalden sonra. Az sonra stajyerler geldi yanıma. Kaza hakkındaki sorularını memnuniyetle cevapladım. Onların öğrenmeye, benimse anlatmaya ihtiyacı olduğundan çok iyi zaman geçirdim. Bir saat kadar sonra doktorum geldi. Birkaç kez gülümsedi yüzüme. Unuttum vücudumdaki kırık çıkık ihtimalleri. İlk tedavi, o sıcak gülümsemeden gelmiş, acımı dindirmeye yetmişti bu. Hayır, abartı değil. Moral gücünün yüksekliği kanseri alt edebiliyorsa ya da artık

yürüyemezsin denilen Bruce Lee evinin her yerine yürümeye devam edeceğim diye yazıp bunu gerçekten başarabiliyorsa... Ama ne yazık ki herkesin o kadar güçlü iradesi yok, o nedenle doktorlardan gelen birkaç olumlu söz -yalan da olabilir, yeter ki gerçekçi yapsınlar- sıcak bir gülümseme, hasta için umut vadediyor. Teşhisi koyan doktorun tavrı, hastaların büyük çoğunluğu tarafından ileriki dönemlerde kendi psikolojileri ile harmanlanarak en iyi tedavi yöntemine dönüşebiliyor. Çok şükür ki böyle doktorlarımız var. O gün bana denk gelen de onlardan biriydi. Sonuçların henüz çıkmadığını öğrenme fırsatım olmuştu, o bana akşama çıkarsın demeden önce. O gün orada kaldığım beş saat “Ne olacak acaba?” sorusu ile saatlerim işkenceye dönmemişti. Sıcak gülümlü doktora inanmıştım.

Şimdi düşünüyorum da o gün öğrendiklerim, üç hafta boyunca merdiven çıkarken soluğumu kesen acıya değermiş. Malum ya, kaza bir duyuldu mu, haber salgına dönüşür. Gelenler olur tez zaman içinde. Kimi, en çabuk gelen olmakla sunarken vefasını, kimi en çok kalan olmakla gösterir. Ben o gün anladım ki gerçek dostlarım onlar değildi, mecburiyeti gözlerinde yakaladığım hiç kimse değildi. İşini gücünü bırakıp motorumun hasarı ile ilgilenen, hastaneden çıkmama yardım eden, onu göndermek için yaptığım onca ısrarı kendine bahane edinmeyen, hayatımdan çıkarmak üzere olduğum kişiydi gerçek olan.

Akşam vakti eve doğru gittiğimizde “Nazlanma, yürü haydi!” diyordu. Onun hakkındaki eski düşüncelerimi anımsamış olacak ki kendini katı göstermeye çabalıyordu.

BENİM ADIM ACİL SERVİS

Fatma ALPSOY

Bütün evrende hiç uyumayan tek benim. Hep doluyum, yoğunum, tatilim yok, molam yok. İnsanlar gelir, insanlar gider, sürekli devinim içindeyim. Kocaman bir kucağım var; din, dil, ırk, cinsiyet ayrımı yoktur bende. Herkese şifa dağıtmak isterim, renk kodlamasıyla yeşil, sarı, kırmızı triajlarla vaka niteliğine göre hizmet veririm.

Kırmızı alanda alarm durumunda olur personelim, herkes teyakkuzdadır, nanosaniyede işlem yapmak zorundadırlar, yaşamın ölümle sınır komşuluğunu yaşam lehine çevirme çabasıyla müdahaleler yapılır. Arada ses tonları yükselir koridorlarımda, müdahale odalarımda hiç boşalmaz. Bazen bir reçete olur çözüm, bazen daha da derindir ve çözümsüzdür. İşte o an bilirim ki acı duvarlarımda yankılanacak, kadınlar gözyaşlarını yüksek desibelli ağıtlarla dışa vuracak; erkeklerse akitamadığı gözyaşlarını yumruklarında biriktirip camlarıma, kapılarıma şiddeti akıtacak. Ben aldırmayacağım çünkü her metrekaresinde izler taşıyorum, ölümü kabulleniş insanoğlunun bu şekilde dışavurumu biliyorum.

Benden ilahi güç istense de henüz yok böyle bir farmakolojik karışım. Benim personelim normal yürüyemez, hep koşturmaca içindedir nöbetleri. Yemeklerini doyasına yiyemez, çaylarını iki yudumda bir kenarda soğuturlar, devamı gelemes çünkü ya CPR yaparlar ya damar yolu açarlar ya kesiler gelir, süturlar atılır. Nebül ve oksijen tedavileri, yanıklar, pansumanlar... Hep hareket, hep işlem, budur bende ki yaşamları.

Bir hastaya müdahale ederken başka bir hastanın yakınından bağırır kopar. “Hastam ölüyor, yetişin!” diye bağırır biri, akar

herkes o yöne. Konsültasyonlar yapılır, hastalar entübe edilir, yoğun bakıma ve başka birimlere ilk müdahale sonrası takip ve tedavileri için nakledilirler.

Telsizlerden anons geçilir, trafik kazası vardır. 112 kaza alanından hastaları bana taşır, sedyelerle akın akın hastalar getirilir müdahale odalarımıza. Kimisi için artık çok geçtir, kimisinin umutla döndürülmesine çaba harcanır. Nedense ölenler için trafikte dikkatsiz araç kullanıp ölümlere neden olanlar değil de sanki benim doktorlarım öldürmüş gibi hırpalanmaya çalışılır. İnsanlar sorun çözmeye değil de sorun anında karşılarındaki kişiye saldırmaya programlı gibiler, nasıl bir içgüdüdür bu bilmem ama izler ve üzülrüm. Personelim onca eforla yaşama döndürmeye çalıştığı, kim olduğunu bilmediği kişinin yakınlarının bu tavırlarını asla hak etmez ama bu son hep yaşanır.

Bazıları hastalarını getirir, kan tetkikleri, grafi istenir. Hasta gözleme alınır, yakınları başlar kan sonucu daha çıkmadan ilk beş dakikada soru sormaya. Oysa bilmezler o kan damardan alındıktan sonra nasıl bir süreçten geçecek. Kan alınır, on dakika sonra sonuç çıkar. Bilgisizlik acili bir an önce terk etme isteğiyle ısrara dönüşür, ortam gerginleşir, sağlık personelinin gergin ortamda tedavi yapma çabaları, tedavi yapma savaşına dönüşür.

Yedikleri yemekten zehirlenenler, iş kazaları, ilaç intoksları, ÜSYE, ASYE, KOAH, astım, karın ağrısı, epistaksis, terminal dönem hastaları ve diğer bütün hastalık tanıları benim protokol defterlerimde yazar. Triajı ne olursa olsun her gelene kapım açıktır. İnsan için, insana dair her şey için acil şifalarla dolu yaşam hep var olsun ve ben, sonsuza dek insanlığa hep hizmet vereyim.

SON BAHARIM

Havva Nur DOĞAN

15 Eylül, Pazartesi

Sonbahar... Gözyaşlarıma ihanet eden yağmurların, acılarımı hatırlatan ıslak toprak kokusunun, ağaçlarını yalnızlığa terk eden yaprakların, kendini kışın merhametine bırakan tabiatın, yüreğimi ürperten simsiyah yıldızsız gecelerin içinden sabaha soğuk bir esinti peydahlayan mevsim... Kalın giyindiğimde terlediğim, ince giyindiğimde üşüdüğüm mevsim; hem güneşi hem de bacası tüten evi bir araya getiren resim... Ayva sarısı yaprakların, nar kırmızısı gün batımının mevsimi...

Yağmurunun rüzgârına destek verdiği bir ikinci vakti, ıssız bir yolun ortasında saçlarını dağıttığın, ayakkabılarını çamura batırdığın, onu yolundan vazgeçirmek için elinden geleni yaptığın kırmızı şemsiyeli, küçük, inatçı kız var ya, o artık büyüdü. Artık korkmuyor karanlık gecelerinden. Şimşegini çaktığında yorganını başına çekip gözlerini sıkıca kapatmıyor, yağmurdan kaçmıyor mesela, sen yüzünü ıslatsan da o artık ağlamıyor. İçimde dile getiremediğim, sadece sustuğum bir sürü haykırış var. Küsum sana sonbahar, neden mi? Beni tek yaprağımla soğukta yalnız bıraktığın için, körpe bir fidan olduğum hâlde bana acımadığın için, şimşeklerini hep evimizin üstünde çaktığın için, her zaman yüzüme vurduğun damlalarını o gün susturduğun için, rüzgârınla o vahşete destek olduğun için... Kırgınım, çok kırgınım sana!

Üç gün sonra tam beş yıl olacak ama ben hâlâ o gündeyim. Hâlâ o gecenin vahşetinde ve hâlâ gözlerimin son gördüklerinde... Hafızamda yer eden o görüntüleri unutamıyorum, o günü silemiyorum belleğimden. Belki de bu yüzdendir sessizliğim, belki de bu yüzdendir derin derin iç çekişlerim.

Evim; çocukluğumun bitmesini istemediğim horoz şekerleri, annemin sandıktan çıkarmaya kıyamadığı dantelleri, babamın alın teri, abimin ilk kalp ağrısı, ablamın gelinlik hayalleri, hayata başladığım yer... İlk adımım, ilk hastalığım, ilk kelimem... Ablamla ilk kavgamız, abimin bisikletten düştüğü ilk yer, babamın annemi ilk öptüğü yer... Evim...

Evet, evimizden taşınalı beş yıl oldu. Ama geçtiğim sokaklar hep aynı, yürüdüğüm yollar, ayağıma takılan kaldırım taşları... Yeni evimiz biraz daha sessiz. Abimin çaldığı gitarın sesi, ablamın odaları dolduran kahkahaları, annemin yemek yaparken mırıldandığı şarkılar yok mesela. Biraz küçük sanki, sadece iki odası var. Bahçesi de yok, doğal olarak salıncak kuracak yelkovan ağacı da. Bir de babam, o eskiden tanıdığım Ender Taşer değil sanki. O, yüzünden gülümsemesi eksik olmayan adamı öldürmüş, en derine gömmüş o günden sonra. Alnındaki çizgilerde geçen günleri görüyorum. Yorgun bakışlarından anlıyorum, bütün umudunu yitirmiş. Gülmüyor artık, arada bir eski fotoğraflarımıza bakıp gülümsemelerini yakalıyorum bazen. Gözleri hep buğulu, her an ağlayacakmış gibi. Aynı evin içinde iki yabancı gibiyiz. Konuşurken göz göze gelmiyoruz mesela. Çünkü gözlerimiz birbirine değince o geceyi görüyoruz göz bebeklerimizde. O günden sonra hiç sarılmadık biliyor musun? Sadece işe gidip geliyor, bir de gazete okuyor. Hani yeni evimiz biraz sessiz demiştim ya, aslında çok sessiz. En çok da geceleri fark ediyorum bu sessizliği, bir de yemek masalarında. Kim bilir ben nöbetteyken yemek bile yemiyordur babam.

Bu arada nöbet demişken kendimi tanıtmayı unuttum. Ben bir doktorum. Öyle herkes gibi acıları olan, hüznlerini içinde yaşayan sıradan bir doktor... Doktor Sedef Taşer. Hani dışardan herkes özenir ya doktorların hayatına. Oysa doktorların gerçekten yaşadıklarını bilse insanlar, kaç kişi doktor olurdu bilmiyorum. Doktor olmak, duyguları en tepede yaşamaktır. Sevinci de

hüznü de heyecanı da... Birini hayata döndürmek, başardığını-
zın işareti olan o ilk kalp atış sesini duymak... Dakikalar sonra
aldığınız ilk rahat nefes, alnınızdaki teri destekler gibi. Ya da
bir hayatın parmaklarınızın arasından kayıp gidişini izlemek, işe
yaramayan son çırpınışlar... Ya geride kalanlara söyleyecek söz
bulamayışınız? İçinizdeki bitmeyen o korku, bitmeyen keşkeler,
acabalar... Kendinizi kötü hissettiğinizin delilleri...

Bir gün hastaneye giderken radyo dinliyordum. “Eğer yal-
nızsanız ve yaşadıklarınızı hiç kimseye anlatamıyorsanız günlük
tutmak gerçekten işe yarar. Evet, bunu deneyin, iyi geldiğini gö-
receksiniz.” diyordu bir ses. Birden kendi zindanımda nefessiz
kaldım. Belki benim ihtiyacım olan şey buydu. O an yazmaya,
ne olursa olsun yazmaya karar verdim. Aslında pek beceremem
böyle şeyleri. İlk defa bir günlüğüm oluyor ama “günlük” de-
mek gelmiyor içimden. Sıradan değil, bana özel olsun istiyorum.
Bir ismi olmalı, hem dostların isimleri olur değil mi? Buldum,
“Bahar” olsun ismi. Ama ilkbahar olsun.

16 Eylül, Salı

Bugün oldukça değişik bir gündü. Acile ilginç bir vaka geldi.
Bir kaza sonucu karın bölgesine demir boru girmiş genç bir kız.
Defne Kuru, 25 yaşında. Genç kız karşıdan karşıya geçerken
freni patlamış bir otomobille çeşme borusu taşıyan kamyonetin
arasında kalmış. Acile ilk getirildiğinde Defne’nin gözlerindeki
korku yaşadıklarının korkusu muydu yoksa yaşayamadıklarının
mı bilmiyorum.

Defne’nin yakınları, Defne’yi bir kez daha gülerken görmek
için dua ediyordu. Etrafında bir sürü cerrah, asistan, hemşire...
Önce filmini çektik Defne’nin. Bağışsakları çok zedelenmiş,
muhtemelen boruyu çeker çekmez kanama başlayacak. Şimdilik
kanama yok, galiba vücut şoka girmiş. Riskli bir ameliyat, zaten
en küçük cerrahi müdahalede bile risk vardır. Doktorlar bu ris-

ki göze alarak işlerini yaparlar. Kararlı davranmak zorundalar, eğer kararsız kalırlarsa hasta ölür. Birisinin hayatı ile ilgili kararlar vermek, sorumlulukların en büyüğü belki de. Ama bugünkü doktor, iyi bir karar verdi. Defne yaşıyor.

Bugün yıllardır süren sessizliğimi bozup sana geçmişimi anlatacağım Bahar. Bundan tam beş yıl önce yine bir eylül günüydü. O gün doktorluğumun ilk nöbetini tutmak için evden çıktım. Ablam yakında evleneceği için çok telaşlıydı. Annemle sürekli koşturup alışveriş yapıyorlardı. O gün, ben evden çıkarken davetli listelerini hazırlıyorlardı. Abim her zamanki gibi patronu ile kavga etmiş ve işten ayrılmıştı. Bu konuda babam sürekli uyarıyordu onu ama o sinirli biriydi ve haksızlığa göz yumamıyordu. Abimin işten ayrılmasından -bu belki de onuncu defa babamın haberi yoktu. Çünkü babam o gün gece vardiyasına kalacaktı. Babam, bir inşaatta ustabaşı idi. Yani eve gece 04.30 sularında gelirdi. Ben de ilk nöbetimin heyecanı içinde biraz da annemle ablamdan sıkıldığım için evden erkenden ayrıldım. Abimin odasına uğradım ve onu kocaman öptüm. Kulaklıklarını takmış, son seste müzik dinliyordu. Beni görünce kulaklıklarını çıkardı ve “Prenses nereye?” dedi. Ben de onu sessiz olması için uyarıp “Abi, bugün ilk nöbetimi tutacağım, ablamla anneme hiç görünmeden gideyim.” dedim. Abim gülümsedi ve yanağımdan bir makas aldı. “İyi bakalım, bol şans güzelim.” dedi.

O gün hastaneye gittiğimde çok heyecanlıydım. Acilde ilk defa nöbet tutuyordum. Gece saat birden sonra iki üç hasta geldi, fazla önemli vakalar değildi. Saat üçü geçmişti. Ambulanstan haber gelmişti. Bir yangın yerinden yaralı getiriyorlardı. Çok heyecanlandım, hemen ameliyathaneyi hazırladık. Ambulanstan hastayı sedye ile indirirken çok kötü olmuştum. Yüzü tanınmayacak hâldeydi, sadece bacakları o kadar fazla yanmamıştı. Biz sedyeyi ameliyathaneye götürürken ambulans doktoru, hasta ile ilgili bilgi veriyordu. Ben de herkes gibi koşturuyor, dikkatli bir

şekilde doktoru dinliyordum. Hastanın adı Cengiz Taşer, 27 yaşında, yüzünde ve göğüs bölgesinde üçüncü derece yanıklar var, bilinci tamamen kapalı, nabızı çok düşük... Gerisini duymadım bile. Olduğum yere çakıldım sanki. O an hayat durmuştu. Evet, sedyedeki acıyarak baktığım kişi, abimdi. Ellerim soğuk soğuk terledi, dilimi yutmuştum sanki. Kalbim bedenimi terk edercesine atıyor, gözyaşlarım en büyük ihaneti yapıyordu. Bütün saatler durdu, ne düşüneceğimi bilmiyordum. İnsan böyle bir durumda ne yapardı ki? Sol yanımda anlam veremediğim bir acı, bağır-mak istedim ama sesim bedenime hapsolmuştu sanki. Birkaç dakika sonra yerde buldum kendimi ve avazım çıktığı kadar ba-ğır-maya başladım. Ağlıyordum, bağırıyordum, etrafımdaki hiç kimseyi duymuyordum. Sonra bir an aklıma annem ve ablam geldi. Hızlıca ayağa kalktım ve delirmiş gibi koşmaya başladım. Koştum, koştum... O an ayaklarım beni nereye götürürse oraya gidecektim çünkü düşünemiyordum. Arkadaşlarım zor durdurdu beni. Evime koşuyordum, karanlık sokaklarda haykırıyordum âdeta. Geri döndüm hastaneye. Ne yapacağımı bilmiyordum, ikiye bölünmüştüm ve sürekli ağlayarak dua ediyordum abim, annem ve ablam için. Abimin ameliyatına girmek istedim, birin-ci derece yakını olduğum için izin verilmedi. Abimin yaşadığını bildiğim için hemen eve gitmeye kalktım. O anda ameliyathane-den bir doktor çıktı. Ne olduğunu anlamaya çalışırken bir cümle işittim: “Zaten ciğerlerin yüzde yetmişi yanmıştı, kurtaramama-mız çok normal.”

Abimden bahsediyor olmalılardı. Allah’ım nasıl bir gündü bu! Abimin ölüm haberini aldıktan sonra kendimden geçmişim. Kendime geldiğimde yanımdaki arkadaşlarım ağlayarak bana bakıyordu. Hâliyle onlar da üzülmüştü. Hemen kalkıp annem ve ablamın yanına gitmek istedim. Sonra bayıldığımı hatırlayıp annemlerin çoktan hastaneye geldiğini düşündüm. Ben odanın kapısına yönelirken içeriye babam girdi. Onu ilk defa böyle

görüyordum. Yanağından akan yaşlar çaresizliğin bir habercisi gibiydi. Bunları bir saniye gibi kısa sürede düşünüp hemen babamın boynuna sarıldım.

– Baba! Abim...

Cümleyi bitirmeme bile müsaade etmedi babam. “Biliyorum kızım.” deyip beni sımsıkı kucakladı. Babamın ilk defa hıçkırıklarını işitiyordum, koca bir çınarın yıkılışına şahit oluyordum. Sonra aklıma tekrar annem ve ablam geldi.

– Baba, annem ve ablam? Getirdiniz mi hastaneye, neredeler, hangi ameliyathanede, iyiler değil mi baba, nasıl söyleyeceğiz abimi anneme?

Ben bunları sorarken babam ne yüzüme bakıyordu ne de cevap veriyordu.

– Niye susuyorsun baba? Yüzüme baksana, bana bak baba, konuşsana babaaaaa!

– Sedef, annenle ablan da...

Cümlemin gelişinden sonunu tahmin ettim ve o an duymak istediğim son şeydi bu. Hemen susturdum.

– Sus! Yalan söylüyorsun. Öyle bir şey yok değil mi baba? Susma baba, söylesene baba, annen ve ablan yaşıyor de. Yalan söylüyorsun işte, yalan, yalan...

O andan sonra babamın yakasına yapışıp onu yumruklamaya başladım. Ne yaptığımı bilmiyordum, ne yapacağımı da. Arkadaşlarım beni sakinleştirmek için yatağa yatırmaya çalışıyordu. Ben, onlara inat kalkmak istiyordum, koşmak, bağırarak... Sonra beni zapt etmekte zorlandıkları için sakinleştirici vurmuşlar, gerisini hatırlamıyorum zaten. O günden aklımda kalan babamın yüzüme bakamayışı, çaresizlikle ağlayışındı. O gün yağmur yağmadı ve çok rüzgârlı bir gündü. Belki de yağmur yağsaydı ve rüzgâr olmasaydı evimiz çok kısa bir sürede yanmayacaktı.

Şimdi anladın mı sonbahara neden kırgın olduğumu. Ama bunları hatırlamanın, birilerini suçlamanın hiçbir faydası yok.

İşte benim kimseye anlatamadığım hikâyem Bahar. Artık sonbahardan kurtulmak istiyorum, ilkbaharı sonuna kadar yaşamak istiyorum.

Bu günlük benden bu kadar. Yarın hastaneye geç gideceğim, nöbetim var. Biraz temizlik, biraz yemek yapsam diyorum. Ne dersin?

17 Eylül, Çarşamba

Merhaba Bahar! Bugün kendimi çok dinç hissediyorum. Sabah babamla kahvaltı yaptık. Çok erken gidiyor işe, kendini çok yoruyor. Akşam yesin diye babama fasulye ve pilav yaptım, bir de en sevdiği tatlı olan irmik helvası. Sonra temizlik yaptım, bütün pencereleri açtım, içerisi çok güzel havalandı. Pencereleri silmiştim ama sonbahar yaptı yapacağını, yağmur yağdı ve yeniden kirlendi pencereler. Neyse artık seni görmezden geleceğim sonbahar. Keyfimi bozmana izin vermeyeceğim.

Şimdi hastanedeyim. Saat 19.42. Nöbet tutarken bir şeylerle ilgilenince zamanın nasıl geçtiği belli olmuyor. Şimdilik acile gelen yok. Ama belli olmaz, bir anda hareketlenir ortalık. Ambulans feryatları insan çılgınlıklarına karışır. Dert ve derman yan yana yürür. Sedyelerin tekerlek sesleri, açılıp kapanan perdeler, hastaya müdahaleyi zorlaştıran eş, dost ve akrabalar... Serumlar, enjektörler, pansumanlar... Kalp grafisinden gelen tiz dokunuşlar... Çocuk sesleri yaşlı inlemeleriyle yarışır burada. Herkesin bir hikâyesi vardır; kimi güldürür, kimi ağlatır. Kimi çok yemiştir, kimi sarhoş, kimi “kalp krizi” teşhisini kendisi çoktan koymuştur. Yalvaranını mı ararsın, yumruklarını sıkıp saldıranını mı? Kaza gelir, darp gelir; delisi de akıllısı da eksik olmaz acilin.

Saat tam 06.30. İki saat sonra nöbetim bitiyor. Çok uykum geldi. Yorucu bir geceydi. Neyse ki vakalar sıradandı. Gıda zehirlenmesinden gelen bir aile, halı saha maçında çarpışan iki amatör sporcu, yüksek tansiyon, kalp rahatsızlıkları ve mevsim

itibarıyla gribal enfeksiyonlara bağlı yüksek ateş... Yüksek ateşle gelenlerin çoğu çocuk. Onları çok seviyorum. Nasıl küçük hanımefendiler, ne cesur delikanlılar çıkıyor içlerinden bir bilsen!

Bu arada yeni bir güne girdik. 18 Eylül Perşembe bugün. Annemlerin ölüm yıldönümü. Muhtemelen eve gitmeden mezarlığa giderim. Anneme papatya, ablama kırmızı gül, abime de kasımpatı alırım. En sevdiklerinden... Bol bol dua ederim onlar için. Yeni hâlimi görünce eminim onlar da çok sevinecek. Öyle özledim ki onları... Kokularını, seslerini, bana sınıksız sarılışlarını...

Saat 07.30 olmuş. Babam kesin gitmiştir mezarlığa, hatta mezarlıktan ayrılmış, iş yerine gitmiştir bile. Nöbetimin son saatlerini seninle geçirmek istiyorum Bahar. Sen benim en büyük umudumsun. Seninle başlayan miladıma çok güzel devam edeceğime inanıyorum. İlkbaharı yaşamak için yeni bir Sedef doğdu küllerinden. Bu arada toplanmaya başladım bile. Acilde de bir hareketlilik var. Galiba ciddi bir hasta geliyor. Ama benim nöbetim bitmek üzere. Neyse yine de bekleyeyim, belki bana ihtiyaç vardır.

Sesler duyuyorum, ambulans geldi. Ambulans hemşiresinin sesi duyuluyor: “Hasta Ender Taşer, 56 yaşında, inşaatta iskele çökmüş ve beşinci kattan düşmüş. Bağırsakları patlamış, çok kan kaybediyor.”

- Allah’ım yine mi?

İSİMSİZ KAHRAMANLAR

Muhammet Bahadır ŞAHİN

*Mesleğini özveriyle yaparken şiddet
gören isimsiz kahramanlara ithaf olunur.*

Gülüm, çiçeğim, bir tanecik meleğim! Ben ölmedim ve yaşamam için dua etmekteyim. Yanındayım, bak sınıksız tuttum ellerini. Üşümeyesin diye bir örtü örtebilsem üstüne; sen, o gülen, neşesi derinlerden gelen yeşil gözlerini tekrar açasın diye. Hem gitmedim hiçbir yere. Bir aralasan gözlerini, kımıldasa o kiraz dudakların. Ağladığını görsem ona da razıyım. Ne olur, ne olur ölme!

Dokuz yaşında dünyalar tatlısı kızım... O naif, o narin bedeninin nasıl kaldırır o koca demir yığını? İncecik parmaklarına ezilmek hiç yakıştı mı? “Kurtarın! Ne olur yardım edin, beni değil kızımı çıkarın en önce. Ağlasın, ses etsin ama ölmesin. O daha çocuk. Kımıldadı mı kızım, bana mı öyle geldi yoksa? Salılamayın, sarsmayın... Durun hareket ediyor Elif'im, bacakları titriyor. Evet, evet... O yaşıyor! Yaşıyor kızım, ne olur acele edin. Bir an evvel kızımı yetiştirin. Annesine de söyleyin, kızımız iyi olacak, dua etsin. Elif'imiz yaşayacak...”

Kimse duymamış sesimi. Ben de konuşmamışım zaten. Gözlerimin önündeydi biricik kızım. Sıcacık yatağında olacağı saatte, boylu boyluca yatıyordu kara asfaltta. Üzerine çöken demir yığını yorgan gibi örtmüş, sarıp sarmalamıştı incecik bedenini. Allah'ım ne acı! Yanındaydım kızımın, uzanmak, çekip çıkarmak istiyordum yavrumu ama olmuyor, kolum sözümü dinlemiyor. Boynum sıkışmış, hareket edemiyorum ve sadece güzel kızımın yarı kapalı gözlerine bakıyorum. Sanki ilahi takdir, anlamsız acelemin cezasını kızımın ay yüzüne çevirerek yüzümü gör, diyor. “Gör kızını! Yatıyor şimdi yerde ve bunun için affetme kendini hiç...”

Bu, benim sebep olduğum kazanın gördüğüm ilk sonucu. Dışarıda kimlere sebep olduğumu daha bilmiyordum. Tüm gücümle çöktüğüm gaz pedalıyla ya çok yaşamlar kararttıysam, kızım gibi çok masumlara kıydıysam, anaları babaları ağlattıysam! Elif'im yaşasa mutlu olacağım ama ya dışarıda parçaladığım başka yavrular ve hayatlar varsa? Ne gereği vardı, biraz geç varsam ne olurdu sanki. Neden yaptım? Allah'ım geri dönüşü yok mu? Çok pişmanım... Gaza basarken içimden geçirmiştım ya kaza yaparsam diye. Bak oldu işte. Hem de bunu düşündüğümden daha hızlı olduğum saniyelerde. Ah keşke...

Çok düşündüm, saniyelerin saatler kadar uzadığı arabamın tanımsız parçaları arasında. Kızımla yüz yüze kaldığım o anda. Bir imdat, bir yardım aradım. Duyduğum hiçbir ses anlamlı gelmiyordu. Kalın sesli birisi konuşuyordu. Bir başkası bağıırıyordu. Bir diğeri isyan ediyordu. Konuşulanlar anlam kazandıkça suçluluğum artıyordu. "Abi şurdan geldi... Kıramadı... Aşırı hızlıydı... Çok hızlıydı, çok!"

Benden bahsediyorlardı. Tamam, biliyorum, suçluyum! Ne olur çıkarın bizi ama önce kızımı... Konuşmak istiyordum istemesine de nefes almakta zorlanıyordum. Batan bir şey vardı göğüs kafesimin tam üstüne, ondan konuşamıyordum. Fiziki olmayan dayanılmaz bir baskı vardı vücudumda. Ruhum sıkılmıştı. Hissettiğim sıkıntı, yaşadığım acılardan daha büyüktü. Asansörde kalıp yarım saat kurtarılmayı beklediğim olmuştu. Onda da dayanılmaz bir sıkıntı yaşamıştım. Ama elbette bu çok başkaydı. Gözlerimin önünde kızım yatıyor ve sesi hiç çıkmıyordu. Hareket edemiyordum. Derken siren sesleri geldi geriden geriye. İnanılmaz bir rahatlama hissettim. Oysa o acı sesi hiç sevmezdim. Ne zaman duysam içim parçalanırdı. İçinde kim bilir kimleri taşırdı, "Allah kurtarsın, yazık!" diye dua ederdim. Şimdi bizi kurtaracak sesti bu ses. Ettiğim dualar ise bizim içindi.

– Beyefendi beni duyuyor musunuz?

O da ne, Allah’ım geldiler! Bana sesleniyor biri, çıkaracaklar şimdi bizi, kurtulacağız kızım! Çok şükür Allah’ım, kurtulduk, çıkacağız inşallah! Bu sesi duymak bile yetti. Tarifsiz acılarıma kocaman bir sevinç eklendi. Sanki kurtulmuştuk. Karanlık düşüncelerimi dağıtan o ses kurtuluşumuzun sesiydi.

– Eeeeeeeeeet!

– Beyefendi sizi oradan çıkaracağız, beni duyuyorsanız sorularıma cevap verin. Bu kaç?

Acil servis ekibinin o sesi acılarımı dindirmişti. Şimdi cevap vermeliydim ama hanımefendinin o kolay sorusuna cevap vermekte bu kadar zorlanacağım hiç aklıma gelmezdi. Parmaklarıyla gösterdiği ikiydi ama söyleyemiyordum. Dudaklarımı kırmıldatarak az bir nefesle cevap vermeye çalıştım. Kızımı gözlerimle işaret ediyordum, önce onu kurtarsınlar diye. Sonra birden başka sesler geldi.

– Kaldır başını hadi anacığım, lütfen kaldır başını. Biraz dayan, az kaldı. Bak bir tek sen kaldın, acın varsa da yaran yok, çok şükür. Dur güzel anam, zorlama kendini, biraz daha sık dişini. Arkadaşlar üç dediğimde haydi, hooop!

Bizden başkaları da vardı yaralı olan. Hem de arabaların altında kalan başka birileri. Bir an arabanın altından kurtulsam kandan kurtulamayacağımı, ondan kurtulsam ölene kadar beni rahat bırakmayacak vicdanıma mahkûm kalacağımı düşündüm. Neden hız yaptım ki, neden?

Kesici bir aletin içimi sızlatan sesini duyunca ulaşılması zor bir yere mevzilendiğimi anladım. O ses kulaklarımın kenarına kadar yaklaşınca ben sıyırmadan kafayı başkası yapacak o işi dedim. Allahtan korktuğum olmadı. Gözlerimi Elif’imden ayırmıyordum. Bağırıyordum sessiz sessiz: “Kızımı kurtarın, önce onu kurtarın, daha hızlı olun, bir an evvel çıkarın!” diyordum tüm gücümle. Arabanın neresine sıkıştığımı anlamam için motor

ustası ya da kaporta uzmanı olmam işe yaramazdı. Evde olacak yere, nerelerde olduğuma hayıflandım.

Kestiler, biçtiler, uzun uzun uğraştılar beni o girdaptan çıkarmak için. Elif'i gözümünden ayırmıyordum, tüm gücümle kızımı kurtarın diye bağırmaya devam ediyordum. O arabadan tek parça, büyük bir hassasiyetle, inanılmaz hesaplarla, hiç acı duymadan çıkardılar beni. Kızımdan evvel çıkardıklarına kızdım. Artık Elif'imi göremiyordum. Nerede Elif, nerede kızım? Allah'ım olamaz! Yoksa kızım... Allah'ım ben ne yaparım şimdi. Yaşasam da neye yararım! "Eliiif!" diye bağırdım. Gözlerimden akan yaşı gören acil kurtarma ekibi görevlisi bayan konuşuyordu. Kızımın durumunu anlatıyordu. Kulağımdaki tek ses, kesici aletin çınlama sesiydi. Bayanın, kızımın durumu hakkında söylediği hiçbir şeyi duymadım. Aracı kesiciyle keserlerken ağzımı açık tutsam o çınlama olmayacaktı. Bilemedim.

Önce aracın kenarına çektiler beni, ahiret soruları sormaya başladılar.

– Beni duyuyor musunuz? Beyefendi bu kaç? Adınızı biliyor musunuz?

Ben duyuyorum ama kimse beni duymuyor. Hepsine teker teker cevap vereceğim ama kızımın nasıl olduğunu biri anlatsa bana. Boynuma korse geçirip kırılacak cam şişe gibi nazikçe beni sedyeye yatırdılar.

– Beyefendi benimle kalın, lütfen kımıldamayın.

– Kalmam seninle hanımefendi, kızım vardı, söyleyin o nerede? Ne olur bir şey olduysa bilmek benim hakkım.

Hızla cankurtaran aracına götürüyorlardı beni.

– Beyefendi kızınız iyi, arkadaşlarımız ambulansa aldılar, endişelenecek bir şey yok.

Tüm gücümle bağıryordum.

– O zaman durmayın, götürün hemen beni, acele edin, çabuk!

– Zaten o acelenden olmadı mı kaza, dedi biri.

Yüzü kanlı, yaralı, sert bakışlı bir adam, hiç de acınacak biriymişim gibi bakmıyordu bana. O sevimsiz bakışlı adam da beni aldıkları ambulansa bindi. Çat, deyip kapanınca kapı, adam da başladı konuşmaya. Yok şerit değişir mi orada, yok o hızla uçakla mı yarışyorsun karada? Yazıklar olsun sana...

Eyvah dedim, bu adam tek sussa da ben arabanın altında kalmaya razıydım. Acil kurtarma ekibi görevlisi hanımefendi, adama büyük bir nezaketle susun diyordu. Bir yandan da pansuman yapıyordu yarasına. Sanki hiç gitmiyordu araç. Bir ara acele edin, çabuk gidelim dedim gayri ihtiyari. Adam tekrar konuşmaya başladı. “Utan, utan!” dedi. Bu sefer hemşire hanım sertleşti. “Susun da işimizi yapalım!” deyince adam da sus pus oldu.

Ambulans sessizleşince tekrar sordum.

– Dokuz yaşında dünya tatlısı kızımınla aynı araçtaydım. Birlikte kurtarıldık, onun durumu nasıl?

– Beyefendi kızınız uyandı. Servise götürdü arkadaşlar muayene için. Arka koltukta uyuyormuş. O hâlde hâlâ uyanamadığına biz de şaşıktık valla!

– Allah’ım çok şükür. Hanımefendi ne kadar iyisiniz. Ne kadar ilgili ve içtensiniz. Çok teşekkür ediyorum. Beni çok sevindirdiniz.

Arabadaki yaralı adam insafa gelmiş olacak ki “Hemşerim geçmiş olsun!” dedi. Durmadı, dertliymiş, konuşmaya devam etti.

– Adamlar, sapasağlam anamı, arabadan çıkarıyoruz davasına ikiye bölüyorlardı. Şurda dursun yaptıkları da yapacakları da. Kırığın, çıkığın var mı diye sormuyor da kalp masajı yapıyor hemen. Herkes doktor olmuş mübarek! Seni de mi onlar çıkardı arkadaş?

Adam haklıydı. Yol boyunca ambulanda söylendi durdu. Acil servise geldiğimizde içerisi hınca hınç doluydu. Hemen yattığım sedyeyi değiştirip beni içeri aldılar. Yağmur gibi so-

uların ardı arkası kesilmedi. Elif'im, üzerindeki hurdadan 112 acil kurtarma ekiplerinin zamanında müdahalesi ile son derece hassas bir şekilde kurtarılmıştı. Çevredeki duyarlı vatandaşların olanca katkıları da takdire şayandı. Ancak amatörce bir kurtarma işlemi ile insan hayatı riske edilemezdi. O kahraman ekibin özverili çabaları, hayat vermek kadar değerliydi.

Benim yüzümden, masum kızım ve daha kaç kişi yaralanmıştı. Kazadan dakikalar sonra olay yerine inanılmaz bir hızla intikal etmişler, olası bir kaybın yaşanmasına engel olmuşlardı. Benim için kâbus arabanın altında kaldı. Korktuğumu yaşamadığıma ayrıca şükürler ediyorum. Kazada başka yaralılar da vardı ancak içlerinde en ağır olanı benmişim. Kırılan kaburga kemiklerim nefes aldıkça iğne olup batıyordu ciğerlerime. Kızımı göremedikçe içimi kemiren bir duygu ağrılarımı şiddetlendiriyordu. Kimse bir şey söylemedi. Telefonum arabada kaldığı için eşimi de haberdar edemedik. Ambulanstaki acil tıp teknisyeni hanımefendi, sürekli gelip gidiyor, görev alanı dışında olmasıyla beni kuşkulandırıyor. Benimle göz göze gelmeye çekiniyordu sanki. Tekrar sordum Elif'im nasıl diye.

– Hiç merak etmeyin beyefendi, kızınız gayet iyi, dese de ikna olmadığımı anlamış gibi hızla ayrıldı yanımdan.

İç kanama geçirdiğimi, ameliyata gireceğimi söylediklerinde “Kızımı görmeliyim.” dedim ama olmadı, göstermediler. Çocukların giremeyeceği bölümdeymişim. Servisten çıkıp ameliyathaneye geçerken içim hiç rahat değildi. Yapabileceğim hiçbir şey de yoktu.

Ne kadar zaman sonra uyandım, saatler mi oldu, günler mi geçti, ne kadar oldu bilmiyorum. Kendime gelip gözlerimi açtığımda eşim ellerimi tutuyordu. Hemen Elif'i sordum. Geçirdiği iç kanama sebebiyle ameliyata almışlar. Ona uygun kan bankadan gelmediği için zamanla yarış başlamış. 112 acil ekibi kısa zamanda tanış olup sevdikleri küçük kızına büyük

yakınlık göstermişler. Kurtarma işi bittikten sonra öylece bırakmaya gönülleri razı olmamış. Hayata tutunmak için zamanla yarışan kızırma verdikleri kanla o amansız savaşı lehine çevirmişler. Hayat kurtarma sorumluluklarını mesai saatleri dışına taşıyan bu fedakâr insanlar, her siren sesiyle kahramanlık destanları yazıyorlar. En zor durumunda insanların imdat dileklerine gece gündüz demeden, kar kış bilmeden koşuyorlar; en kritik müdahalelerle can kurtarıyorlar. Bitmiyor, görev sorumluluklarını aşan fedakârlıklarıyla insanların gönüllerinde taht kuruyorlar.

Benden önce taburcu olan kızımı, bu dehşet kazanın ardından günler sonra göreceğim için heyecanlıydım. Elif’imi, bir tanemi görünce dünyalar benim oldu. Ayaktaydı, sapasağlamdı, dedikleri gibi çok iyiydi. Tarifsiz bir mutluluk yaşadım. Sarılamadım, konuşamadım ilkin, gözlerim doldu sonra. Parmaklarında gördüğüm küçük ezikler içimi parçaladı.

Yaşamak çok kolay, ölmek için insanlar zorluyorlar kendilerini. Alkol, aşırı hız, eğitimsizlik ve akıl almaz çılgınlıkların sonu çoğunlukla hüsrân oluyor. Kimse kaza olsun istemez. Kazalar sonrası hiç kimse canlar yansın istemez. Birileri var, insanların dertleri ile dertlenen, alınan minicik bir nefesle sevinen... Dayanılmaz en korkunç manzaralar karşısında metanetini koruyan... Tüm hayatını hayat kurtarmaya adanmış insanlar var. Umulmadık vakalar, can sıkıcı gergin kalabalıklar, uykusuz saatlerinde ayakta ölüm kovalayan insanlar var. Hayat kurtarılan hayatlara adanmış insanlar... İyi ki varlar o isimsiz kahramanlar.

HÜZNÜ SİLEN MUTLULUK

Selahattin EĞE

112 acil istasyonundaki odasının penceresinden lapa lapa kar yağan geceyi seyrediyordu Doktor Merve Hanım. Gür, kumral saçları omuzlarına dökülmüştü. Acı acı çalan telefon odanın sessizliği bozdu. Oturduğu sandalyesinde geriye döndü. İnce, uzun parmaklarıyla ahizeyi kavradı. Telefonu kapattığında beyaz yüzü hüznle gölgelendi. Yıllar önce onu derinden sarsan bir olayın hatırası canlandı ela gözlerinde. Canından çok sevdiği annesi bayılmıştı. Küçük Merve hüngür hüngür ağlıyordu. Eli kolu bağlı, çaresiz babası durmadan 112 acil servisini arıyordu ama hınzır telefon sürekli meşgul çalıyordu. Sinirden elleri titreyen baba, ahizeyi hızla çarparak kapatırken 112 hattını işsiz insanların meşgul ettiğini o an nereden bilebilirdi ki.

Annesi gözlerinin önünde son nefesini vermişti küçük Merve'nin. Bu acılı olay onda derin izler bırakmıştı. Lüzumsuz insanlara olan nefreti, azme dönüştü. Çocuklarının gözleri önünde daha fazla annenin hayata veda etmemesi için acil tıp doktoru olmaya karar verdi. Daha bir sıkı sarıldı derslerine ve sonunda hedefine ulaştı. Azmi, başarıya, başarısı da onu hedefine ulaştırmıştı. İnsan bir şeyi çok ister ve onun için çabalarsa Yüce Allah da ona yardım eder. Ne vakit bayılma vakası anonsu geçilse bu elim vaka aklında zuhur eder ve içinde bir burkulma olurdu. Yüreği yine acıyla sızladı.

Ambulansın acı çığlıkları, karı hafiften savuran yele karışıp uykuya çekilmiş şehrin üstüne dalga dalga yayılıyordu. Yol vermeyen sürücülere kızan şoförün öfke ve sitem yüklü sözleri, tıslamaya benzer bir sesle döküldü dudaklarından.

– Hem yol vermezsiniz hem de zamanında yetişemeyince üzerimize yürümeye, aracı taşlamaya kalkarsınız!

Merve Hanım ile ambulansın şoförü Serkan'ın arasında oturan baliketi, sarışın Doktor Tuğba Hanım söze karıştı. Bakışlarını siyah saçları alnına dökülmüş şoförün tıraşlı yüzüne çevirdi.

– Ne yapacaksınız Serkan Bey, insan bu! Çiğ süt emmiş, ne yaparsan yap yaranamazsın.

Serkan'ın dudaklarında gayriihtiyari bir gülümseme belirip kayboldu. Öylesine hafifti ki doktorlar fark etmediler bile.

– Size şaşıyorum doğrusu. Yaşadığınız bunca sert muamelelere karşın hâlâ sakın kalabiliyor ve her vakaya böyle kurtarma hevesiyle koşabiliyorsunuz.

Merve Hanım ilk defa konuştu. Kelimeler ince dudaklarının arasından çağlayan berrak bir su gibi döküldü.

– Ne kadar darp edilsek de, ambulansımız taşlansa da, bize yol vermeyen halk olay yerine ulaştığımızda nerede kaldın diye üzerimize yürüse de, biz bu mesleğe aşığız. Allah razı olsun diyen o azınlık halkın sözleri, bizim geceleri huzurla uyumamıza sebep oluyor.

Tuğba Hanım da bu anlamlı konuşmayı onayladı.

– Doğru söylüyorsun. Biz bu mesleğe gönül verirken tüm bu olumsuzlukları göz ardı ettik.

Bu kısa sohbetten sonra aralarında başka bir konuşma geçmedi. Merve Hanım sağ yanağını aracın kapısının camına yaslamış, süratle gerilerde kalan sokakları, caddeleri izliyordu. Sokak lambalarının ampullerinin çevresinde uçuşan kar tanelerini geçip giden yıllara benzetti. Yıllar da bir bir gerilerde kalmamış mıydı? Yaşı ne çabuk otuz yediye dayanmıştı. Kendi kendine şaşırdı. Dikiz aynasına kayan bakışları yanı başında oturan sarışın Tuğba Hanım'ın aynadaki yansısında dolaştı. Otuz beş yaşlarında, sarışın, hafif tombul kadının yeşil gözleri dışarıdaki karanlığı seyrediyordu. Ardından bakışları aynanın solundaki Serkan'ın

yansısına kaydı. Genç şoför koltuğunda dimdik oturmuştu. Buğday tenli delikanlının çakmak çakmak ışıldayan kahverengi gözleri ise önlerinde uzayan yoldan bir an bile ayrılmıyordu.

Ambulans otuz kilometre uzaktaki olay mahalline hızla yaklaşmaktaydı. Dışarıda göz alabildiğine uzanan karla kaplı bozkır, ürkütücü göründü kumral saçlı doktorun gözüne. Cankurtaran eğri büğrü köy sokaklarından birindeki iki katlı taş evin önünde durdu. Anonsta verilen adres burasıydı. Şoför navigasyona teşekkür etti içinden, o olmasaydı bayağı uğraşırlardı bu karlı gecede.

Vaka yirmi iki yaşlarında bir kadındı. Ailesi baş ağrısı için ilaç aldığını söyledi ama hasta bir pakete yakın ağrı kesici bitirmişti. İntihar olabilme ihtimali yüksekti. Merve Hanım hastanın karnını görür görmez “Hastamız hamile!” dedi. Vakanın kalabalık ailesinin tepkisi büyük oldu. Yuvarlak ve esmer yüzünde çukura kaçmış gözleri birer noktayı andıran ihtiyar kadın, “Hamile olsa biz anlamaz mıyız? Götür işte, baş ağrısı bu!” diye homurdandı. Sedirde bağdaş kurup oturmuş iri kıyım adamın kaşlarındaki çatıklığı gören sağlık personeli, olay yerinde bir tatsızlık çıkmaması için vakayı araca aldı. Vakaya yirmi yedi yaşlarındaki esmer, zayıf, gözlerinin altı mor halkalarla kaplı ablası refakat edecekti. Aile fertlerinden birkaç kişi kendi otomobilleriyle ambulansı izleyerek hastaneye yönelmişlerdi. Yüzünden öfkesi okunan Serkan içinden “Merve ablaya derin saygım olmasa adamın o çatık kaşlarının ortasına sert bir yumruk indirirdim.” diye geçirdi. Genç şoför hastayı bir an önce hastaneye ulaştırabilmek için geldikleri yöne doğru aracı hızla sürüyordu. Hastanın sağ kolundan damar yolu açtılar. Sıvı desteği sağlandı. Kalp atımlarını izlemek için hastayı monitöre bağladılar. Vakayı hamilelik yönünden değerlendirdiler. Çocuk kalp sesine baktılar. Merve Hanım’ın “Evet, hastamız hamile.” sözleri gözyaşlarından sırtlama olmuş vaka yakınının yüzünde bir hayret ifadesi oluşma-

sına sebep oldu. Hastaya müdahale ederken de bir yandan hem üzgün hem de şaşkın ablayı yatıştırmaya çabaladı. “Ağlama, kardeşin kurtulacak Allah’ın izniyle.”

Hastaneye iki kilometre kala hasta titreyip kasılmaya başladı. Hastanın nabızı yüksekti, kalbi durdu. Acılı abla telaşlandı. Bu sefer Tuğba Hanım, “Panik yapma. Bizim de elimiz ayağımız birbirine dolaşırsa kardeşine bir yararımız olmaz.” diye telkinde bulundu. Bu arada hastaneye iyice yaklaşmışlardı. Doktorlar solunum yolu açıp zaman kaybetmek yerine airway takmayı daha uygun gördüler. Ardından kalp masajına başladılar. Ritim hemen geldi ama solunum sıkıntısı vardı. Süratle hastaneye girdiler. Vaka entübe edildi, nefes alışverişi normale döndü. Oksijen tedavisi devam etmekteydi. Ambulanstaki bayan doktorlar hastanın hamile olduğunu belirttiler. Acil Doktoru Namık Bey NST aletini getirip çocuğun kalp ritmini çıkardı. Hasta, altı aylık hamileydi. Vaka yakınları olanı biteni anlayamamışlardı. Köydeyken Merve Hanım’ı tersleyen ihtiyar kadın hayrete düşüyor, “Nasıl olur, anlamadık!” diye şaşkınlığını kelimelere döküyordu. Teslimden sonra 112 çalışanları hastaneden ayrıldılar.

Sekiz ay sonra bir gün Merve Hanım nöbetleyken yüksek ateşli bir bebek hasta vakası haberi verdiler. Verilen adrese giderken aylar önce geçtiği bu yolları tanımıştı Merve Hanım. Bir gece yarısı ürkütücü görünen bozkır, bu sefer sevimli göründü gözüne. Bahar aylarının hüküm sürdüğü şu sıralarda bozkır botanik bir bahçeye dönüşmüştü sanki. Merve Hanım iki katlı taş evi görür görmez aylar önce gördüğü hamile kadının bebeği olmasını diledi içinden. Çünkü annenin durumu onlar hastaneden ayrılırken bile net değildi. Tüm ekipmanlar başındaydı. Şimdiki bebek eğer oysa yaşıyor olacaktı.

Kalabalık aile ambulansı kapıda karşıladı. Merve Hanım’ın aylar önce kalp masajı yaptığı hasta, şimdi kucağında bebeği ile karşısındaydı. Aylar önce hastanın hamile olduğunu duyunca

tepki gösteren ailesi şimdi doktorun etrafını sarmıştı. Yuvarlak, esmer yüzlü ihtiyar kadın pişman bir tavırla “Sağ olasin doktor kızım. Vaktinde kalbini kırdıysak affet.” dedi ve bakışlarını yere çevirdi. Ardından aylar önce sedirde oturmuş çatık kaşlı, iri kıyım adam tok sesiyle “Sağ ol doktor!” dedi. Merve Hanım ihtiyar kadının nasırlı ellerini avuçlarına aldı. “Üzülme anacığım. Olur böyle şeyler. O an senin kızın ölümün eşliğindeydi. Bunları düşünememiş olman doğaldır.” dedi. Bu konuşma fazla sürmedi. Bebek ambulansa alındı. Yolda genç anne, Merve Hanım’ın boynuna minnetle sarıldı. “Abla siz hastaneden gittiniz ben bir hafta yoğun bakımda yattım ama bebeğime bir şey olmadı. Ben cahilim, anlamadım hamile olduğumu. Hep kilo almışımdır dedim. Hiç dikkat etmedim. Benim anam anlamadı. Sen bir bakıp anlamışsın. Allah razı olsun abla.” diyerek minnet ve şükranlarını belirtti.

Merve Hanım aylar önce anne karnında yaşatmaya çalıştığı bebeği sevgiyle kucakladı. İçinde tarif edilemez bir mutluluk oluştu. Bir can kurtarmak kadar kurtardığın canın kendi kucağında soluk aldığını hissetmek de bir o kadar güzeldi. O an başarılı doktorun hafızasında kumral saçlı, beyaz tenli, tıpkı kendisine benzeyen annesinin hasta, soluk benizli, hüznü fotoğraf karesi sararıp soldu. Mutluluğun şefkatli rüzgârları o fotoğrafı hatıraların arasında bulunmayacak bir köşeye savurdu. Onun yerini yüzünde kocaman bir tebessüm ve mutluluklar içindeki annesinin portresi aldı.

ÇOK GEÇ OLABİLİR

Hediye DURMUŞ

Acilde sadece bir gün geçirin. Bırakın bir gün geçirmeyi bir dakika bakın veya arabayla hastanenin önünden geçerken acilin önündeki ambulanslara, insan kalabalığına, çaresiz bakışlara, hastalarını iyileştirmek için didinen doktorlara ve daha nice-lerini izleyin kısa bir süreliğine. Onların orada neler çektiğine tanıklık edin. Uykusuzluktan ve yorgunluktan ölen doktorlara, hemşirelere bakın. Herkes bir şeyle uğraşıyordur. Bir kişiyi boş göremezsiniz. Öyle laf olsun diye değil, hakikaten göremezsiniz. Ben nereden mi biliyorum tüm bunları? Benim üç yılım hastanelerde annemi iyi etmekle geçti de oradan biliyorum. Hiçbirini değil de asla unutamayacağım bir acil gününü anlatmak isterim.

Annemin hastanede yattığı bir gündü. Refakatçisi bendim ve o gün ambulans beklemek için acilin önünde yaklaşık bir saat kalmak zorundaydık. Ambulansta bizden önce hastalar olduğu için bekledik. O kadar insan hasta ve çaresizdi ki sıramız bayağı gecikmişti. Annem sedyede yatarken etrafa bakınıyordum. O sırada insanlar dikkatimi çekti. Acıyla çalmıştı siren ve içeriye sedye üzerinde bağırان bir teyze ve yanı başında doktorlar girmişti. Geride kalan teyzenin yakınlarından, perişanlığından, çaresizliğinden bahsetmiyorum bile. Kayıt için sırada duran insanlar kendi dertlerini unutmuş gibi teyzenin bağırıp yakınmasını acı çekerek izliyorlardı. Bu, yüzlerinden belliydi. Oturması için teyzeye yer vermeye çalışan ayağı kırık, ortalama on üç yaşındaki bir kıza ne dersiniz! Bunlar yeterli mi acilin hem insanlar hem doktorlar için ne kadar zor bir yer olduğunu anlatmaya? Uykusunu açsın diye kafein tüketen doktorlar, yoğun çalışma saatleri, bir dakika oturamadan geçen geceler... Hastalarımızı iyi etmek

için uğraşan bu insanlara sadece bir sinir harbinden dolayı şiddet göstermek doğru mu?

Etrafa bakmaya devam ederken teyzeyle içeri giren doktorlardan biri, “Ayşe Kurt’un yakını burada mı?” diye bağırdığında hasta yakınlarından iki tanesi koşarak doktorun yanında aldılar soluğu. Bir müddet doktorla konuştuktan sonra duydukları o acı habere karşı dağ olsa inanın dayanamazdı. Ben bile suratıma tokat yemiş gibi kalmıştım. “Ömrünün sonuna kadar yatalak kalacak!” Hâlâ kulaklarımda çınlıyordu bu cümle. Annem gibi, annem gibi yani... Kulağımda çınlayan o sesi susturduktan sonra o hasta yakınlarının konuşmasına kulak kesildim. Zincirleme trafik kazasıymış. Neredeyse sağ kalan olmamış. Şu anki durumlarına üzölseler mi sevinşeler mi şaşırılmışlardı. Ama o hasta yakınlarından biri (sanırım oğluydu) derin bir oh çekti. Hiç değilse varlığını hissedeceklerdi, her ne kadar yatağa bağlı da olsa.

Şöyle düşünün; anneniz veya babanız siz doğmadan önce ölmüş, onun sesini, kokusunu hiç hissedememişsiniz başucunuzda. Yere düştüğünüzde korkma oğlum, korkma kızım, diyen tatlı bir ses olmamış. Böyle bir durumda yatalak da olsa annenizin yanınızda olmasını istemez miydiniz? Sırf hayatta kaldı diye siz de derin bir oh çekmez miydiniz? Ben her gün şükrediyorum; annemin sesini, gülüşünü hissedebiliyorum diye.

Yaşayanlarınızın sağken kıymetini bilin, iki saat sonra çok geç olabilir!

CAN NEFERLERİ

Sonay Ezgi YILDIRIM

Dışarıdan olanca hızıyla geçmekte olan ambulansın çığlığı duyuldu. Küçük mutfaklarında karşılıklı çaylarını içen Sevgi teyze ile Hakkı amca istemsiz olarak iç geçirdiler. “Allah yardımcıları olsun, ya Rabbim sen esirge...” diye dua ettiler.

O günün ilk saatlerinde 112 merkezindeki görevine başlayan Nihal, ağır bir vakayla karşılaşmamayı dilemiş, sorunsuz bir nöbet geçirmeyi ummuştı. Ama daha ilk vakası dört metre yüksekten düşen üç yaşında bir kız çocuğuydu. Üstelik durumunun kritik olduğu da vaka bilgilerine eklenmişti. Ekipçe zaman kaybetmeden araçlarına bindiler, zamana karşı verilen ölüm kalım savaşı başlamıştı. Olay yerine yaklaşırken Nihal, arkadaşlarına hazır bulunmasını istediği tıbbi donanımı bir kez daha hatırlattı, bundan önce birçok benzer vakayı başarıyla yönettiklerini biliyordu, ekibine güveni tamdı. Minik Nur’u annesinin kucağından alıp sedyeye aktarmak zor olmuştu, hâlâ şokta olan anne, kızının adını sayıklıyor, elini bırakmak istemiyordu. Bilinci yarı kapalı olan Nur’un hayata tutunabilmesi için tek dalı vardı; 112 ekibinin ve sonra kendisini teslim alacak olan acil servis doktorunun becerisine kalmıştı her şey. Bu bir takım çalışmasıydı ve bu zincirin her bir halkası hayati önem taşıyordu.

Nihal arkadaşlarıyla birlikte Nur’u derhal güvenlik çemberine aldı, nabzını ve havayolunu kontrol etti. Küçük kızın kalbi zayıf atıyordu, gözlerini ağırlı uyaranla açabiliyor, ağlaması bile kısa bir zaman sonra kesiliyordu. Sağ kulağından ve burun deliklerinden devamlı akan ince bir kan sızıntısı kafa içinde olası bir kanamanın habercisiydi. Nihal kafa içindeki basıncın artarak Nur’un solunumuna engel olmasından ve bir nöbeti tetikleme-

sinden korktu, gerekli önlemleri alarak soğukkanlılıkla entübyasyona geçti. Bundan sonrası acil hekiminin sorumluluğuna girecekti.

Gitmekte oldukları hastanenin acil servisinde gergin bir bekleyiş vardı. Vakayı on dakika önce haber alan Aslı ile ekibi, tüm olasılıklara karşı girişime hazır durumda, kulaklarını ambulansın siren sesine dikmişlerdi. Vakanın travma olması zaten can sıkıcıydı, bir de küçük bir çocuğu olması Aslı'yı daha çok endişelendirmişti, kendi küçük kızı geldi gözünün önüne. Kısa süre önce lösemi teşhisi konan Pırıl, şimdi de ağır bir zatürre geçiriyordu. Yüksek ateş ve öksürük ataklarıyla boğuşan kızını, evde annesine bırakıp hastaneye gelmek zorunda kalmıştı, aklı hep Pırıl'daydı. Bu durumda ya o olsaydı, ne yapardı o zaman? Bekledikleri ses kulaklarında çınladı, görev başlıyordu.

Nur, travma odasının kapısından girerken monitörden o nefret ettiği uyarı sesini duydu, küçük kızın kalbi durmuştu. Aslı hemen ileri yaşam desteğine başladı, ekibi nasıl yardım edeceğini çok iyi biliyordu, bu onun işini kolaylaştırdığı gibi Nur'un da kurtulma olasılığını artırıyordu. Nihal ve arkadaşları, Aslı ve ekibini yalnız bırakmamış, yapılacak ne varsa canla başla yardıma koyulmuşlardı. Aslı, bu küçük meleği ailesine sağ teslim edecekti, buna tüm kalbiyle inanıyordu.

“Haydi Nur, haydi kızım dön bize!” dediği sırada, küçük kız kendisini duymuş gibi hayata tekrar tutundu, minik yüreği atmaya başladı. Yüzlere gülümsemeler yayıldı, terlemiş alınlar ellerin tersiyle silindi. Nur görüntüleme odasına alındığında Aslı'nın ekibi de cerrahi branş doktorlarına haber veriyor, bir yandan da yoğun bakıma boş yerleri varsa kendilerine ayırmalarını rica ediyordu. Bundan sonrası hızla halloldu, Nur operasyon odasına çıkarılırken Aslı da aileye durumun ciddi olduğunu ama operasyonun başarılı geçmesini umduklarını haber verdi. Ailenin teşekkürü ve Nur'un hayatta kalması, verilen emeğin karşı-

lığıydı. Bir can daha kurtulmuş; Aslı, Nihal ve arkadaşları başka hayatlara yardım eli uzatmak için görevlerine devam etmişlerdi.

Ne kadar olağandı onlar için yaşamın kıyısından çekip aldıkları onlarca insan. Kendi ailelerine ayıramadıkları zamanı, hastalarına özveriyle sunabilmek, acıları dinmeden, kayıplarının yaktığı yürekleri soğumadan görev başına geçebilmek... Evde hasta ana babaları, çocukları dururken hiç tanımadıkları insanları avutabilmek, ağrılarını dindirmek ne kadar olağandı. Görevlerinin kutsallığı buradaydı belki de.

Sorsanız kendileri de cevaplayamazdı. Geceyi beklerdi acil servis neferleri; feryat figan da dinlerlerdi, yıllarca çözümsüz kalmış şikâyetleri de. Aldığınız her nefes, kalbinizin her atışı bir yudum su, her minnet dolu bakış bir lokma ekmekti onlar için. Yoklukları kaç cana bedel, kaç eve hüsrandı. Bilir misiniz siz, onlar kendi evlerinde yoktular, varşın eşleri, çocukları yollarını gözleyedursun, ana babaları bayram günlerinde hasret kalsındı. Yaşam denen bu yolda başkalarına yardım etmek için yürürdü onlar, her adımda başka bir öykü, başka bir can tutunurdu ellerine, nefeslerin gölgesinde soluklanıp hiç yorulmamacasına yine düşerlerdi yollara. Yağmurun sesini duyup izleyemez, to-murcuklanan dalların kokusunu duyup koklayamazdı onlar, her anları hastalarıydı, onlar gözlerini çevirseler, ayırsalar ellerini, tutacak bir başkası yoktu.

Hayatlarının ezgisi kalp atışları, nabız vuruşları, soluk alıp verişlerdi. Tınısı bozulmaya görsün bir canın; kopmuş bir tel, bozulmuş bir akor olmaya görsün, yaşam üflercesine bir flütten onlar da yaşam üflerlerdi kıyıdaki canlara. Ezgiler duyulmaya devam eder, hayat bir uyumda, bir ahenkte akmaya koyulurdu kaldığı yerden. Öylesine duru çıkardı ki notalar, dinlemeye do-yum olmazdı; çünkü kaybederken kazanılan bir savaşın galibi artık asla durdurulamazdı. Kimi zaman yorulurlardı elbet, bu savaş ölüm kalım savaşıydı ya, bir sonu olmazdı. Fırtınalar daha

güçlü eser, yıldırımlar daha güçlü düşerdi kimi zaman. Gözü pek neferler korkardı elbet kaybetmekten, elleri titrerdi silahlarını tutarken. Tek umutları göğüs kafesinde bir kanat çırpması, bir hayat çırpınışı olurdu. Son çırpınışı mı yüreğin, yıldızlı gökteki son göz kırpışı mı ayın bilinmez ama o an esaret biter, cesaretle sarılırlardı tüfeklerine yeniden. Son kan damlamadan, son kurşun çıkmadan namlusundan asla vazgeçmezlerdi bir candan onlar.

Sizin için bu yürek, bu eller, sizin için çekilen onca yokluk, onca hasretlik. Biz biliriz bu millet ne savaşıardan çıktı, yoktan varı yarattı. Biz şikâyet nedir bilmeden şikâyet dinleriz, gözümüzü kırpmadan yolunuzu bekleriz. Biz, acil servis doktorlarıyız. Yaşamın kıyısında nöbet tutan neferleriz, son kurşun sıkılmadan, son nefes verilmeden elinizi bırakmayız. Can yolunda yürürüz de canımıza tutunmayız.

HAYATLA ÖLÜM ARASI

Derya TALAS

Can pazarının yaşandığı bu yerde bir bankta oturup tek başıma beklemeye başladım. Saat gecenin üçüydü ama burası gündüzmüş gibi insan kaynıyordu. İçli içli ağlayanlar, sessizce oturanlar, bir sağa bir sola gidip gelenler, birbirlerini teselli edenler, sürekli telefonda konuşanlar... Herkes ama herkes sanki buradaydı. Sanki bu koskoca şehir bu küçücük alanda toplanmıştı ya da bana öyle geliyordu. Çeşit çeşit insanlar farklı farklı sebeplerle gelmişlerdi buraya ama hepsinin ortak bir isteği vardı, ortak bir bekleyişi... Sadece güzel bir haber almaktı hepsinin amacı, tabii benim de.

Bu insanlara baktığımda hemen hemen hepsinin gözlerinde korku, endişe ve acı görüyordum. Kendi gözlerimi görmüyordum ama eminim benim gözlerim de acı ile endişeyle ve korkuyla bakıyordu. Birbirlerini teselli etmeye çalışan insanları gördükçe hayıflanıyordum çarnaçar. Çünkü beni teselli edecek, bu zorlu bekleyişte bana yarenlik yapacak, ellerimi tutacak kimsem yoktu yanımda. Ne kadar zor olsa da kendimi teselli etmek yine kendime düşüyordu. Bu yerde gülen yüzlere, mutlu olan insanlara, şen kahkahalara rastlamak sanırım ki pek mümkün değildi. Hiç yoktur demiyorum, elbette vardır ama bana göre genelde üzüntünün, acıların ve korkuların kol gezdiği bir yerdir acil servis ve hasta yakınlarının beklediği acil servisin önü.

Hayatımda ilk defa yolum acil servise düşmüştü, ilk kez acilin önünde bekliyordum. Hayatla ölüm arasında gidip gelen insanları, çaresizce bekleyişleri, korkuyla, endişeyle bakan gözleri ilk defa burada görüyordum. Aman Allah'ım, ne kadar da zoruş böyle insanın eli kolu bağlı biçare beklemesi. Ne kadar

zormuş yüreğin ağzında her an kötü bir haber gelecek korkusuyla oturmak. Çaresizlik kadar kötü bir şey yokmuş şu hayatta, bir de kimsesizlik tabii. Dibe vurmuş bir hâlde oturup beklemekten başka hiçbir şey gelmiyordu elimden. Hele şu beynime üşüşen düşünceler, ah o düşünceler! Beni bulduğum yerin daha da aşağısına çekiyordu her geçen dakika. Korkuyordum, hem de daha önce hiç korkmadığım kadar. Ansızın şimşek gibi bir soru çakıyordu beynimde. Babamla beraber geldiğim bu yerden acaba babam olmadan mı gidecektim? Sonra yaşlar sızmaya başlıyordu yanaklarımdan usul usul. Biçare bir hâlde el açıp yalvarıyordum Allah’a, babamı bana; buradaki hastaları sevdiklerine bağışlasın diye.

Yaşına göre oldukça sağlıklı sayılırdı babam. Her insanın yaşadığı ufak tefek hastalıkları saymazsak öyle çok belirgin bir sağlık sorunu hiç yaşamadı daha önce. Ama kardeşi gibi sevdiği arkadaşının vefat haberini aldıktan sonra birdenbire terlemeye başladı. Midesinin bulandığını ve göğsünde bir baskının, ağrının olduğunu söyledi. Eli sürekli göğsünün üzerindeydi ve nefes almakta zorlanıyor gibiydi. Ben hiç durur muyum, hemen bir aspirin içirip 112’yi aradım. Üç beş dakika içinde geldi 112. Doktor, babamın şikâyetlerini dinledi. “Kalp krizi geçiriyor olabilir.” dedikten sonra çok kısa bir sürede bizi en yakın hastanenin acil servisine götürdüler.

Acil servisteki doktor, bizi getiren 112’nin doktorundan bilgi aldıktan sonra babama şikâyetlerini, şikâyetlerinin ne zaman başladığını, daha önce böyle sıkıntılar yaşayıp yaşamadığını, üzücü bir haber alıp almadığını sordu. Daha sonra babamı muayene edip hemşireye hemen monitöre bağlamalarını, EKG çekmelerini, kan gazı almalarını ve hatırlayamadığım bazı tetkiklerin yapılmasını söyledi. Sonra bana dönüp “Kalp krizi belirtileri ama tetkikler yapılmadan kesin bir şey söylemek mümkün değil. Siz yatış işlemlerini yapıp dışarıda bekleyin.” dedi. Ben babamın yanında

beklemek için ısrar ettiysem de bunun mümkün olmayacağını, ara sıra birkaç dakikalığına girip babama bakabileceğimi ama sürekli yanında duramayacağımı söyledi. İşlemleri yaptırdıktan sonra söylenerek acilin bahçesine çıkıp beklemeye başladım. İlk başlarda kızmış olsam da biraz düşünüp sakinleşince hak verdim doktora. Öyle ya, ölüm kalım savaşının verildiği, dakikaların bile çok kıymetli olduğu bir yerde ayakaltında dolaşmanın, kalabalık yapmanın haklı bir yanı olamazdı. Ama ne olursa olsun insan hastasının yanından da ayrılmak istemiyordu işte.

İçeride babama neler yaptıklarını, nasıl bir müdahalede bulunduklarını bilmiyordum. Acaba babam gerçekten kalp krizi mi geçiriyordu yoksa yaşadığı sıkıntılar önemli başka bir hastalığın habercisi miydi? Eskisi gibi sağlıklı olabilecek miydi? Yine eskisi gibi beraberce mutlu olabilecek miydik yoksa beni bu hayatta yapayalnız mı bırakacaktı? Bütün bu soru işaretleri bu zorlu bekleyişi daha da zorlaştırıyor, âdeta beni bataklığa sürüklüyordu. Her beş dakikada bir içeriye girip birkaç dakika babamı görsem de, doktordan yapılanlar hakkında, durumu hakkında bilgi alsam da yeterli gelmiyordu bir türlü. Sanki hep bir şeyler eksik, hep bir şeyler yarım kalmış gibi geliyordu bana. Sürekli babamın yanında olmak, saçlarını okşamak, “Daima senin yanında olacağım babacım.” demek istiyordum. Çünkü şu fani hayatta beni seven, üzüntülerimi, mutluluklarımı paylaşan, dertlerime ortak olan ve hepsinden önemlisi beni hiç bırakmayan tek insandı babam. Annem bizi terk edip gittikten sonra daha güçlü bağlarla bağlanmıştık birbirimize. Daha çok sever olmuştuk birbirimizi. Söz vermiştik ölünceye kadar iyi ve kötü her günde birlikte olmaya. Söz vermiştik birbirimizi hiçbir zaman bırakmamaya.

Saniyeler benim için geçmek bilmezken hayat çok hızlı yaşıyordu acilin önünde. Âdeta burada zaman kavramını yitirmiş gibiydim. Sanki bir dakika bir gün gibi uzun, bir saat bir

dakika gibi kısa geliyordu bana. Bu zorlu bekleyişte ne yapacağımı bilemez bir hâle gelmiştim. Otursam altımdaki diken olup batıyor, yürüsem dizlerim tutmuyordu. Buraya geleli çok bir zaman olmamıştı ama ikinci paketi açmıştım. Bu kadar sigara içebildiğime hayret ediyor ama içmeden de duramıyordum. Böyle içmeye devam edersem babamla beraber ben de kalp krizi geçireceğim, o zaman babama kim bakacak diye de içten içe kızıyordum kendime.

Bir sağa bir sola gidip gelmekten başım dönünce bir bankta oturup yine sigara içmeye başladım. Uzaktan acı acı bir siren sesi geliyordu. Belli ki yine bir hasta acile yetiştirilmeye çalışılıyordu. Ambulansın gelmesiyle birlikte birden ortalık karıştı. Sedyedeki hastanın her yerinde kanlar vardı ve ölü gibi yatıyor, hiç kıpırdamıyordu. Başındaki refakatçisi iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Hasta çok hızlı bir şekilde içeriye taşındı. Ardından üç dört taksi dolusu hastanın yakınları geldi ve sabırsızca acilin kapısının önünde beklemeye başladılar. Bir süre sonra bir doktor çıkıp kapının önünde bekleyen kalabalığa bir şeyler söyledi ve o zavallı insanlar birden canhıraş bağırmaya, ağlamaya, feriyat etmeye başladı. Ben yüreğim ağzımda olup bitenleri seyre diyordum. Kendilerini karga tulumba yerlere atanları yakınları kaldırmaya çalışırken bayılanları da doktorlar, hemşireler ayıltmaya çalışıyorlardı. Anlaşılan alınan haber en kötü haberdi, bir hayatın yok olduğu, son noktanın konulduğu yerd. Yaşananlara yüreğim dayanmıyordu, ben de ağlıyordum o tanımadığım biçare insanlarla beraber; sanki dertlerine derman olacakmışım, zamanı geri çevirebilecek, öleni geri getirebilecekmişim gibi. Hem ağlıyor, üzülüyor hem de ölen kişinin babam olmadığına seviniyordum içten içten. Biliyorum çok bencilce bir düşünceydi ama en iyiler bile bencil düşüncelerden uzak değildirler, diye boşuna dememişler. Ne olursa olsun insan ilk kendi canını, ilk kendi yakınlarını, ilk kendi sevdiklerini düşünüyor işte.

Ortalık iyice sakinleştikten sonra acilin kapısından başımı uzatıp babamın yattığı yere doğru baktım. Birden sanki beynimden kaynar sular dökülmüşçesine her yerimin yandığını hissettim. Bütün doktorlar, hemşireler babamın yattığı taraftaydı ve yatağının önü kalabalık olduğu için babamı göremiyordum. Büyük bir telaşla içeriye girip babamın yanına vardım. Çok şükür ki babam gayet iyi görünüyordu. Hemşireler, doktorlar telaş içinde olduklarından benim girdiğimi görmemişlerdi bile. “Baba, iyi misin?” diye sordum kısık bir sesle. Babam gülümseyerek “İyiym kızım.” dedi. Babam iyiydi iyi olmasına da babamın sol tarafındaki hasta hiç iyi değildi. Zavallı kadıncağız kollarının, ayaklarının uyuştüğünü söylüyor ve tir tir titriyordu. Titremekten doğru dürüst konuşamıyordu bile. Teyze her geçen saniye başka başka yerlerinin de uyuştüğünü, bacaklarını, kollarını oynatamadığını söylüyordu başındaki doktorlara. Belli ki ters giden bir şeyler vardı. Doktorun biri teyzenin ellerine ve kollarına, diğeri ayaklarına ve bacaklarına elliyor ama teyze hiçbir şey hissetmediğini, vücudunu oynatamadığını tekrar ediyor, zangır zangır titriyordu. Doktorlar da hemşireler de hastayla uğraşmaktan beni fark etmemişlerdi. Ben de bunu fırsat bilerek sessizce babamın baş ucuna sinip olup biteni seyretmeye başladım. Beni fark edip çıkmam gerektiğini söyleyecekleri zamana kadar da çıkmamaya kararlıydım çünkü teyzenin durumunu çok merak etmiştim. Hemşireler teyzeye arka arkaya iğneler yapıyor, doktor sürekli hastanın sağına soluna elleyip “Hissediyor musun?” diye soruyordu. Nihayet teyzenin titremesi durmuştu. Bir süre sonra doktor, ellerini hastanın bacağına dolaştırırken teyze hissetmeye başladığını söyledi. Sonunda teyzenin bütün uyuşmaları geçmiş, hareket ettiremediği kollarını, bacaklarını oynatmaya başlamıştı. Teyze epeyce rahatladıktan sonra doktor herhangi bir şeye alerjisi olup olmadığını sordu. Kadıncağız kısık bir sesle novalgine alerjisinin olduğunu söyledi. Bunun üzerine doktor, “Oy ben bu başımı taşlara vu-

rayım da beynim dışarılara aksın!” dedi. Bu acı olaya rağmen doktorun söyledikleri bana çok komik geldiği için güldüğümü de itiraf etmeliyim. Daha sonra doktor, “Neden hemşireye söylemediniz novalgine alerjiniz olduğunu? Bak anafilaktik şoka girdiniz, neredeyse ölüyordunuz, zor kurtardık sizi.” dedi.

Anafilaktik şok tabirine oldukça yabancıydım. Çünkü daha önce bu kelimeleri ne duymuş ne de bu şoku yaşayan birini görmüştüm. Anafilaktik şokun ne olduğunu düşünüyordum ki tam o sırada sağ tarafımızdaki hemşire birden “Hasta ex oldu!” diye bağırdı. Ex olmak da neyin nesiydi, ne anlama geliyordu acaba? Bu kelimeyi de daha önce hiç duymamıştım. Amcanın bağlı olduğu monitördeki çizgiler düzdü. Oysaki daha önce zikzaklı çizgiler vardı, galiba amcanın kalbi durmuştu. Sanırım ki kalbi durmuş hastalara tıp dilinde ex oldu deniliyordu. Doktor, “Defibrilatörü getirin!” diye bağırdı. Defibrilatörün de ne olduğunu, ne işe yaradığını bilmiyordum. Hemen hemşirenin biri koşarak defibrilatör cihazını getirdi. Doktor iki eline altları düz olan aletleri aldıktan sonra amcanın göğsüne yasladı ve cihazı çalıştırmalarını söyledi ama cihaz çalışmadı. Üç dört kez dene-diye de cihaz çalışmamakta kararlıydı. Anladığım kadarıyla bu cihaz elektroşok cihazıydı. Bunun üzerine doktor elini yumruk yapıp sağ kolunu havaya kaldırarak iyice arkaya doğru esnetti ve birden çok kuvvetli bir yumruğu kalbi durmuş olan amcanın göğsünün ortasına indiriverdi. İlk esnada doktorun neden amcanın göğsüne yumruk attığına bir anlam verememiştim ama daha sonra monitörde tekrar zikzaklı çizgilerin geçtiğini görünce doktorun hastaya şok uyguladığını, amcanın duran kalbini yeniden çalıştırmak için yumrukladığını anladım.

Çok şükür ki her iki hasta da doktorların ve hemşirelerin sayesinde yeniden hayata tutunabilmişlerdi. Keşke bütün hastalar bu kadar şanlı olabilseydi, keşke bütün hastalar hayatla ölüm arasındaki o ince çizginin hayat tarafında durabilseydi.

Uzaktan bir doktor hem elindeki kâğıtları okuyor hem de bana doğru geliyordu. Sanırım dışarıda beklememi söyleyecekti. Yanıma geldikten sonra “Tetkik sonuçları çıktı, sandığımız gibi kalp krizi değilmiş ama kalp spazmı geçirmiş, durumu şu an gayet iyi. Birkaç gün gözlem altında kalması için babanızı kardiyoloji servisine yatıracağız.” dedi. İşte o an dünyalar benim olmuştu çünkü bu benim için kötünün iyisiydi. Gördüğüm onca acı olaydan sonra bu haber bana dünyanın en güzel haberiymiş gibi geldi. Allah dualarımı kabul etmiş ve babamı bana bağışlamıştı. Bunun için ne kadar şükretsem azdı.

Doktorun bana verdiği bu haberden sonra, o acı çeken insanların arasında yüzümde istemsiz bir tebessüm oluştu çünkü mutluydum, hem de çok mutluydum. Gözlerimin içinin güldüğünü hissedebiliyordum. Acil servislerde gülen yüzlere de mutlu olan insanlara da rastlamak mümkünmüş. Sandığımın aksine hep üzüntüler, hep acılar yaşanmıyormuş burada, mutluluklara ve sevinçlere de yer varmış.

Hayatımda ilk defa geldiğim bu acil serviste iki hayatın Azrail’in elinden nasıl zorla geri alındığına hayretle, bir insanın dakikalar içinde nasıl bu dünyadan ayrıldığına elemle tanık oldum. Çaresizliğin ve kimsesizliğin şu hayattaki en kötü şey olduğunu öğrendim burada. Önemsemediğim dakikaların, hatta saniyelerin bile ne kadar önemli olduğunu fark ettim ilk defa. Hayatla ölüm arasındaki çizginin kıldan bile ince olduğunu gördüm şu kısacık zamanda. Bu dünyanın gerçekten fani olduğunu ama hayatın, yaşamanın, nefes alıp verebilmenin ne kadar önemli olduğunu anladım bir kez daha. Hayata bakış açımı değiştirdi acil serviste gördüklerim. Yaşadığım her saniyenin daha çok kıymetini bilir oldum bütün bu gördüklerimden sonra ve nefes alıp verebildiğim için şükrettim Allah’a. Dua ettim tüm hastalara, hasta yakınlarına ve yolu acil servise uğrayanlara.

ACİLDE BİR GECE

Aşkıım Devrim BAYRAK

Aslında sokaklarda yaşamayı seviyorum. Kendimi çok daha özgür hissediyorum sokaklarda. Yalnız olmak, kafamı dinlemek, yaşadığım fırtınalı hayatı unutmak için kendimi yollara vuralı ne kadar oldu hiç bilmiyorum. Gün geliyor parktaki bir bankta, gün geliyor bir ATM’de sabahlıyorum. Evim, işim, aşım yok benim. Yalnızım bu koca dünyada, yaşıyorum tek başıma.

Sokaklarda hayat görüldüğü kadar kolay değil, bazen çok korkunç olaylara şahit olabiliyorum ama yine de dönemiyorum eski yaşantıma. Hâlâ kaçıyorum birilerinden, bir şeylerden, hatta kendimden. Eğer yaz mevsimiyse çok daha zevkli oluyor sokaklar, cıvıl cıvıl insan doluyor her yer. O gün için Allah ne verdiyse kabulüm; ufak bir şişe şarap, bir parça ekmek yeterli eğlenmem için. Sokakta yaşayan diğer arkadaşlarımla buluştuğumuzda dünya duruyor, o an için sadece biz oluyoruz. Hepimiz yorgun yüzlerimiz ve amaçsız yaşamlarımızla birbirimizi dengeliyoruz ancak kış mevsiminde her şey değişiyor. Belediyeler toplayabildiklerini spor salonu gibi yerlere yerleştiriyor. Ben sevmiyorum oraları, kaçıyorum, kimseyle bir arada durmayı istemiyorum. Soğuk havalarda dışarıda insanlar olmuyor, sanki neşesi kayboluyor bu büyük şehrin. Sığınıyorum karanlık bir deliğe, görünmemeye çalışıyorum kimseye. Dedğim gibi sokakta yaşamak zor ama bir aileyle yaşamak daha zor benim için. Hatırlamak istemiyorum, bu yüzden düşünmemeye çalışıyorum.

Nedense bugün hava daha bir soğuk, her zamanki sığınaklarımdan birine gitmeye çalışıyorum. Burası eski harabe bir ev, kış soğuklarında gittiğim birkaç yerden biri. Ne yazık ki yıkım kararı alınmış ve ben gittiğimde yıkılmış binayı görüyorum. Orada

arkadaşlarımla yaktığımız küçük ateşin etrafında geçirdiğimiz anlar aklıma geliyor. Geçen yıl bu evde sabahlarken soğuktan donan, adını bile tam bilmediğimiz “Keko” dediğimiz arkadaşım gözümün önünde beliriyor. Bu harap ev; bizim harabe dünyamızı temsil ediyor, şimdi yıkılınca bizim harabe dünyamız da tamamen yıkılmış gibi hissediyorum.

Hayal kırıklığı içinde nereye gideceğimi düşünmeye çalıştım. Hava o kadar soğuktu ki kar da yağmaya başlamıştı. En yakın sığınağıma ulaşmak en azından bir saat sürerdi. Hava çoktan karar-mıştı, yüzümün bir yanının karıncalanmaya başlamasını önemsememeye çalıştım. Tipi şeklinde yağın kar, gözlerime doluyordu. Derin derin nefes alarak tertemiz havayı içime çektim. Keşke biraz daha kalın kıyafetlerim olsaydı. En son dün bir simit yemiştim, hâlimi düşününce gülümsedim. Bir zamanlar son derece başarılı olan bir iş adamı nasıl bu hâllere düşebilirdi? Hayat işte, vurup vurup tekrar kaldırıyor ayağa. Aman ya! Sus, düşünme!

Yüzümün uyuşması iyiden iyiye başlayınca bir hastane-nin önünde olduğumu fark ettim. Bu soğukta aslında sıcak bir mekân fena olmazdı. Cebimde beş kuruş olmadan bana bakacaklarını düşünmüyordum ama en azından kovulana kadar biraz ısınırım diye düşünerek acil servisin kapısına doğru ilerledim. O kadar üşümüştüm ki kapıyı ellerimle değil omzumla itekleyerek açabildim. İçeri girdiğimde sıcak hava ve ilaç kokusu yüzüme çarptı. Sıcaklığın etkisiyle birkaç saniye gözlerimi kapalı tuttum. Gözlerimi açtığımda içerisinin oldukça kalabalık olduğunu fark ettim. Oradan oraya koşuşturan hemşireler, doktorlar, sırasını bekleyen hastalar...

Danışmada oturan gözlüklü genç bir kızın gözleri bana takıldı.

– Buyurun, sorun nedir, diye seslendi.

Zorlukla yürüyerek yanına yaklaştım.

– Yüzüm...

Daha fazla konuşmadım.

– Anlıyorum, dedi kız. “Kimlik var mı?”

Kimliğim yıllardır yoktu. En son nerede, ne zaman elimdeydi hatırlamıyorum.

Yıllardır soran olmamıştı kimliğimi. Başımı iki yana salladım. Kız, gözünü önündeki kâğıtlara indirerek konuşmaya başladı yeniden.

– Siz şuraya oturun, az sonra ilgileneceğiz, dedi.

Bir köşeye iliştim. Kovulmadan bir süre ısınacağıma oldukça sevinmiştim. O sırada kızın yakınındaki bir hemşireye seslenip kulağına bir şeyler fısıldadığını gördüm. Neyse ki biraz daha vaktim vardı. Etrafımı izlemeye başladım. Hastanenin bembeyaz, oldukça geniş bir bölümüydü burası. Yan yana dizilmiş sandalyelerde boş yer yok gibiydi. Hemen karşımda üstündeki giysilerini çıkartmış, çamaşırlarıyla bekleyen küçük bir çocuk annesinin yanında oturuyordu. Kıpırmızı yanaklarıyla oldukça fazla ateşi varmış gibiydi. Onların yan tarafında gebe bir kadın yüzünü ekşitmiş, kocasına bir şeyler anlatıyordu. Birden, bir hemşirenin bana yaklaştığını fark ettim. Acele hareketlerle yanıma gelen kadın, kıvrıkcık saçlı, orta yaşlı bir bayandı. Galiba gitme vaktiydi, keşke azıcık daha kalabilseydim.

– Amcacığım benimle gelebilir misin, dedi kadın.

Kolumdan tuttu, ayağa kaldırdı. Ben kapıya doğru yönelirken beni çeğiştirip başka bir tarafa götürmeye başladı. İç odalardan birine doğru gittik. Gençten bir doktor beni sedyeye oturttu. Hemşire, doktora kimliğimin olmadığı ile ilgili bir şeyler söyledi. Doktor ona bazı talimatlar verdi. “Sorun değil.” dedi. Beni muayene etmeye başladı.

– Yüzünde bir problem varmış. Karıncalanma, uyuşma, dudak kenarında çekilme var mı, diye sordu.

Başımı yukarı aşağı salladım. Hemşireye döndü.

– Facial paralizi şikâyetleri... Prednol 250 mg yapalım, dedi.

Hemşire iğnemi yaptı, sonra koluma girerek beni dışarı çıkarttı.

– Amcacığım sen gitme şimdi. Bak hava soğuk, hem bakalım ilaç işe yarayacak mı? Burada otur, dinlen, ben gelip arada sana bakarım.

– Burası kapanmaz mı, diye sordum.

– Yok, meraklanma, burası hep açık, dedi hemşire hanım.

Sabahlayacak bir mekân bulduğum için içim coşkuyla doldu. Üstelik para istemeden iğne bile vurmuşlardı. Sevinçle köşedeki sandalyeye iliştim. Hemşire aceleyle bir yerlere koşturmaya başladı. Biraz sonra başka bir hemşire kız, elinde bir bardak çay ve sandviçle yanıma yaklaştı. Aceleyle elime çayı ve sandviçi tutuşturdu.

– Babacığım sen bunları al, karnın açtır şimdi, dedi.

Dünden beri bir şey yememiştim. Büyük bir iştahla sandviçimi yiyip sıcak çayımı höpürdettim. Çayı içip bitirdikten sonra plastik bardağı sandalyemin yanındaki çöpe attım. Yüzümün karıncalanması da azalıyor gibiydi sanki. Karnımı doyurup çayımı da içince iyiden iyiye keyiflendim. Az sonra aynı hemşire kız yanımdan geçerken “Babacığım bir bardak daha çay ister misin?” diye sordu. Doğrusu hayır diyemedim. Başımı salladım, az sonra elinde bir bardak çayla geldi. Çayımı verdikten sonra adımı sordu.

– Kerem, dedim. “Ya senin adın kızım?”

– Nazlı... Babacığım sen burada otur ve dinlen. Çok dolu bugün, bir şey istersen ben olmasam da herkese söyleyebilirsin. Yüzün nasıl oldu?

– İyidir kızım, sağ ol.

Hakikaten yüzümün çekilmesi ve uyuşması durmuştu. Bu zor zamanımda yetiştikleri için bu genç insanlara minnettardım. Nazlı kızım başka bir hemşirenin çağırmasıyla hızla uzaklaştı. Biraz uyusam diye düşündüm ama o telaş ve koşturma içinde

bir türlü uyuyamadım. Ambulans sesini duyduğumda birkaç görevli hızla kapıya yöneldi. Konuşmalardan anladığım kadarıyla bir kamyon devrilmişti ve iki ağır yaralı vardı. Hastaları içeri taşıdıklarında içimden hatırlayabildiğim bütün duaları okudum. Az sonra ortalık biraz daha sakinleşmişti. O sırada bir bayan danışmaya ilerleyip “Daha ne kadar bekleyeceğiz?” diyerek tartışmaya başladı. Danışmadaki gözlüklü kız, “Şu an ağır yaralı hastalarla ilgileniliyor, az sonra size bakılacak.” diyerek cevap verdi kadına. “Benim de başım ağrıyor, beklemek zorunda mıyım?” diyen kadını sakinleştirmeye çalışıyordu danışmadaki kız. Kadın sinirli bir biçimde yerine oturdu, bacak bacak üstüne attı. Üstteki bacağı sinirden istemsizce hızlı hızlı sallanıyordu. Ortamdaki gerilimli hava dağılınca hastane tekrar eski telaşlı havasına büründü. İçimden burada çalışanların işi ne kadar da zor diye düşündüm.

Vakit gece yarısını geçtikten sonra ortalık biraz daha sakinleşmiş, gecenin karanlığı yorgun bedenimi iyiden iyiye gevşetmeye başlamıştı. Bir süreliğine içim geçmiş, yattığım onca bataktaneden sonra bu sandalye gözüme taht gibi görünmüştü. Oldukça rahattım. Nazlı kızı karşıdan görünce yüzümü bir gülümseme sardı. Nazlı sapsarı dalgalı saçlarını atkuyruğu yapmış, yirmi beş yirmi altı yaşlarında güler yüzlü genç bir kızdı. Üzerindeki beyaz önlük gözlerinin maviliğini daha bir ortaya çıkarıyordu. Gülümseyerek yanıma yaklaştı.

- Babacığım nasılsın, dedi.
- İyiyim kızım, diye cevapladım.

Yüzümü sorunca fark ettim ki uzun süredir ne bir seğirme ne de bir karıncalanma hissetmiyordum. Nazlı, yanımdaki sandalyeye pat diye oturdu. Onca koşuşturmadan sonra hâlâ bu kadar çevik olabilmesinin artık alışkanlık hâline geldiğini düşündüm.

- Kızım sizin de işiniz zor, dedim.

Nazlı, sanki yıllar sonra konuşacak bir dost bulmuş gibi bir iki saniye gözlerini kapattı ve susmadan soluksuz anlatmaya başladı.

– Evet, işimiz gerçekten zor. Burada bazen insanüstü bir kuvvetle çalışıyoruz. Günde yaklaşık 2300 hasta geliyor. Artık insanların yüzüne bakmakla hastalıklarını teşhis edebiliyoruz. Hatta geliş saatleri bile bize bir ipucu oluyor hastalıkları ile ilgili. Mesela akşamüstü dispeptik, gece yarısı SVO’lar sabaha karşı renal kolik vakalar gelir çoğunlukla. Geçenlerde sabaha karşı orta yaşlı bir hasta, iki büklüm olmuş vaziyette, elleri belinde kapıdan girince arkadaşına seslendim “İşte size gene bir renal kolik daha!” diye. Adam bana baktı, “Allah korusun hemşire hanım, ben alkolik değilim.” dedi.

Dediklerinden çok bir şey anlamasam da en azından hikâyenin sonunu anlamıştım. Birlikte gülmeye başladık. Nazlı, günün yorgunluğu sonunda içini döktüğü için son derece rahatlamış görünüyordu. Sarsıla sarsıla bir süre güldü, sonra devam etti.

– Daha neler neler yaşıyoruz burada. Geçen hafta bir olay oldu. Altı yaşında bir çocuk para yutmuş, apar topar getirdi babası. Ne kadar yuttu, diye sorduk. Babası bir lira dedi. Şaşırdık, küçücük çocuk koca parayı nasıl yutmuş diye. Sonra ilaç verdik, kusturduk çocuğu. Midesinden iki tane 25 kuruş, bir tane 50 kuruş çıktı. Babasına gösterdik, hani bir liraydı diye. Adam pişkin pişkin demez mi, toplamı bir lira işte.

Adamın saflığı mı Nazlı’nın anlatışındaki şirinlik yüzünden mi bilmiyorum ama uzun süredir bu kadar güldüğümü hatırlamıyordum. O sırada karşıda oturan genç bir delikanlı dikkatimi çekti, zar zor nefes alıyordu. Nazlı’ya delikanlının rahatsızlığını sordum.

– Ahh, evet o delikanlı! İncik yerken boğazına kemik kaçmış. Müdahale edemedik çünkü boş mide ile olması gerekiyor, şimdi midesinin yemeği sindirmesini bekliyoruz. Bir hastayı derdinden kurtarmak kadar mutlu edici bir şey yok ama ne yazık ki bazı zamanlar başarısız da olabiliyoruz. Kimse istemez ama

hepimiz insanız. Hızlı hayatı karar alma zorunluluğu ya da teknik malzeme yetersizliği oluyor bazen.

Nazlı önüne baktı, anlatmadı ama vefat etmiş bir hastanın aklına geldiğini anladım. Üzülmüştü besbelli ama devam etmek zorundaydı işine.

– Evli misin sen kızım, dedim.

– Evliyim, bir de bir kızım var, sekiz yaşında, ellerinden öper.

– Nerede şimdi?

– Evde babasıyla. Eşim bir şirkette çalışıyor. Allahtan onun düzenli çalışma saatleri var yoksa ne olurdu kızım bilmiyorum. Ahh hiç sorma, nöbet günlerinde çocuk eve gelir anne yok! Okulda toplantı olur gidemem. Her şey de nöbet gününü bulur. Bir bakarsın hastalanmış. Bu gece de biraz rahatsızdı, aklımın bir yanı onunla kaldı, arayıp soruyorum arada.

Belini tutarak gerildi.

– Rahatsız mısın kızım?

Yüzüme bakıp güldü.

– Her zamanki hâlimiz, boyun ve bel ağrıları hepimizde mevcut.

Nazlı ile yapmış olduğumuz sohbet oldukça uzun sürmüştü, havanın aydınlanmaya başladığını fark ettim. Nazlı anlattı da anlattı. Bekledim, “Sen kimsin babacığım? Yok mu evin barkın, eşin dostun?” diye sormasını. Sormadı, merak etmedi belli ki. Sanki sorsa ne diyecektim ki? Hatırlamıyorum eşimi dostumu, geçmişimi, kim olduğumu... Belki de fark etti de üzme istemedi beni, bilmiyorum. Hiçbir zaman da bilemeyeceğim. Nazlı’yı acil olarak çağırdılar ve görüşürüz bile diyemeden gitti. Belki de döndüğünde beni gene o sandalyede bulabileceğini düşündü.

Artık hava aydınlanmış, gitme vaktim gelmişti. Ayağa kalkarak ağır ağır kapıya ilerledim. Serin havanın yüzüme vuran esintisi beni irkiltti. Hava serin fakat taptazeydi. Bembeyaz ince

bir kar örtüsü yerleri kaplamıştı. Ana yola çıkarken yanımdan hızla bir ambulans geçti. Bu ambulans hastalarını acil servisin kollarına götürürken ben de evim olan yollara kendimi vurdum. Aklım Nazlı kızın evde hasta bir vaziyette yatan kızından uzaklaşarak bir zamanlar yaşayan fakat ben önemli bir iş seyahatindeyken ölen kendi kızıma kaydı. Yolumu mezarlığa doğru değiştirdim.

DELİYİM, DELİSİN, DELİ!

Nurcan AKYILDIZ

*Acilin öyküsü acının öyküsüdür aslında.
Ve acı; gecenin bir körü kapıyı ısrarla
çalan arsız bir ziyaretçidir.*

“Saat, takvim ve yaralı bir kuş... Saat, takvim, yaralı bir kuş, sandalye ve duvar... Duvar, beyaz duvar... Beyaz önlüklü lanet olasıca bir duvar yine üstüme üstüme geliyor. Elinde bir şeyler olmalı, bir serum ya da yine uyuşturucu bir iğne. Hayır, hayır bu sefer beni uyutup beynimin içindekileri o iğrenç cımbızlarla çekemeyeceksiniz. Bütün sırlarımla beraber kaçacağım, benden tek kelime dahi duyamayacaksınız.” sözlerinin ardından uzunca bir çığlık attı Fatih. Annesi Ayşe Hanım içeriden koşar adım geldi. “Ne oldu yavrum, bir şey mi oldu?” diye sordu. Fatih kapıyı açan kadının annesi kılığına girmiş bir yabancı olduğunu biliyordu. Kadının tek isteği Fatih’in beynindeki bilgileri ele geçirmekti. İşinde usta olduğu apaçık belli olan bu kadın, eve yerleşmekle kalmamış bir de her gün Fatih’i zehirlemek için küçük haplar getiriyor, Fatih’ten onları zorla yutmasını istiyordu. Fatih bir süre sonra bu kadının ve akşamları nöbete gelen gardiyan adamın elinden kurtulmak için bir plan yapmıştı. Hatta son üç gündür ilaçları içiyor gibi yapıp dilinin altında saklıyordu. Bütün kurgu hazırды. Bu gece kadının verdiği o küçük hapların yanında uykusunu getiren hapi da içiyor gibi yapacak, sonra herkesin uyuduğu sırada gizlice evden kaçacaktı. İlk işi uzay filosuna gidip yarım kalan projesini tamamlamak olacaktı. Böylece uzaya gidip orada ekili olan, ismine “fortinyus” dediği kapsülleri geri getirecekti ve tüm insanları nefret dolu anılarından kurtaracaktı. Sonra annesini bu-

lacak, onu da alıp evine geri dönecekti. Ardından evdeki gardiyanı ve annesi kılığına girmiş kadını da öldürecekti.

Kadın bir daha sordu. “Oğlum bir şey mi istiyorsun?” Kahrolası şeytan ne kadar da annesine benziyordu. Bir tek Fatih gerçeği biliyordu. Onun dışında herkes bu kadını Ayşe Hanım zannediyordu. Fatih bunları düşünüp bir kahkaha patlattı. “Zavallı mahlûkatlar, nasıl da körelmiş beyinleri, hiçbir gerçeği göremiyorlar.” dedi. Ayşe Hanım, “Hangi gerçeklerden bahsediyorsun oğlum?” diye sordu. Fatih birden panikledi, sırrının ortaya çıkmasından endişe etti. “Film izliyordum anneciğim, orda herkes yalancıydı, acemi çaylak yalancılar. Onlara diyordum.” dedi. Ayşe Hanım’ın gözleri doldu. “Sen bana az önce anneciğim mi dedin benim canım oğlum?” diye sordu. Fatih, “Evet, annem değil misin, neden şaşırdın ki?” diye cevap verdi. Kadını bir hareketle Fatih’e sarılıp onu öptü. Fatih sesini çıkarmadı. Neredeyse gerçeği bilmese o bile bu kadının annesi olduğuna inanacaktı. İçinden nefretle konuşmaya devam etti. “Kahrolası şeytan, nasıl da güzel rol yapıyor.”

Bir süre sonra kadın odadan çıktı. Fatih yatağında plan yaparken uyuyakaldı. Akşam yemek için onu uyandırmaya gelen gardiyanın sesiyle uyandı. Adı herif pis pis suratına bakıp gülüyor, utanmadan bir de “Oğlum kalk, yemek vakti.” diyordu. “İşbirlikçi haydut, kahrolasica şeytanın emirlerini yerine getiren dilsiz kukla!” diyerek sessizce söylendi Fatih. Hiçbir şey yokmuş gibi kalkıp yemeğini yedi. Bir süre sonra odasına geri gitti. Kadın elinde haplarla odasına geldi. Fatih hapları içer gibi yaptı. Kadın odadan çıkınca hapları ağzından çıkarıp dolabın arkasına attı. Çekmecenin ön yüzeyine eliyle vurup “Seni hınzır, yine kaptın uçuş biletini.” dedi.

Saat, takvim ve yaralı bir kuş... Duvardaki saatin içinde yaralı bir kuş vardı. Her saat başı dışarı çıkıp ötüyordu. Tam kanat çırpıp uçacakken ayağından birileri çekip zorla onu içe-

ri sokuyordu. Her gün kuşun bu işkenceye katlandığını görmek Fatih'i kızdırıyordu. O kapsüllerden bir tane de duvardaki saat-
tin içine atacaktı. Böylece kuşu serbest bırakmaları için gereken
diyeti ödemiş olacaktı. Vakit iyice geçmiş olmalıydı. Annesine
benzeyen kadın ve gardiyan odaya gitmişlerdi. Gitmeden önce
Fatih'in odasına girip kontrol etmişlerdi. Fatih uyuyor numara-
sı yaparak onları atlatmayı başarmıştı. Nihayet zamanı gelmiş-
ti. Fatih olabildiğine sessizce kıyafetlerini giyip mutfığa doğru
gitti. Mutfaktaki çekmecedan bir bıçak alarak banyoya yöneldi.
Banyodaki lavabonun altındaki çekmecedan kadının kullandığı
makyaj malzemelerini alıp yüzüne boyalar sürdü. Kamuflej ya-
parak kendini saklaması gerekiyordu. Çünkü o sadece bir bilim
adamı değil aynı zamanda cesur bir kahramandı da. Tam kapı-
dan çıkacağı sırada arkasından annesine benzeyen kadının ses-
lendiğini duydu, birden panikledi. Önce onu öldürmeyi düşündü
ama gardiyanın seslere kalkacağından endişe edip başka bir şey
yapmaya karar verdi. Uçacaktı... Evet, kesinlikle uçacaktı. Hız-
la cama yaklaştı, kadının çığlıklarına gardiyan da uyandı, gardi-
yan tam Fatih'i yakalıyordu ki Fatih koltuk altlarında sakladığı
kanatlarını açtı ve olanca kuvvetiyle kanat çırpıttı. Gökyüzüne
doğru süzüldü. "Kuşlar!" dedi Fatih, "Bütün eğlenceyi bir tek
onlar yaşıyor." Hızla aşağı düşmeye başladı, sorun değildi, ka-
natlarının yedek motorları elbette çalışacaktı çünkü onu da ken-
disi tasarlamıştı.

Ne olduğunu anlayamamıştı Fatih. Galiba bir yerlerden de-
linmişti de gökyüzü, hiç bilmediği bir dünyanın içine düşmüştü.
Etrafta siren sesleri, insan çığlıkları duyuyordu ama hiçbirini gö-
remiyordu. "Hay kör şeytan, uçmadan önce o cadı kılıklı kadın
önümü görmeyim diye bir şeyler serpmiş olmalı." dedi. Ağlama
sesleri arasında annesinin sesini duyar gibi oldu. Dikkatini verip
dinlemeye devam etti. Evet, bu kesinlikle annesiydi. Ağlamaya
başladı, nazlı bir çocuk gibi annesine şikâyetle bulundu. "Anne

ben de seni bulmaya gelecektim ama şu kör olasıca kadın yok mu, hemen fark etti beni, sahi nerede o artık sesi duyulmuyor?” dedi. Annesinden bir türlü cevap alamıyor, her defasında aynı soruları daha yüksek sesle soruyordu fakat bir kişi bile cevap vermiyordu. Derken Fatih kendisini kaldırıp bir şeyin üstüne koyduklarını fark etti. Sessizlik, derin bir sessizlik hâkimdi ve bu sessizlik Fatih’in kulaklarını tırmalıyordu. Hiçbir şey duymamaya, dahası vücudunu da hissetmemeye başlamıştı ki yeniden derinlerden gelen bir ses işitti. Yanında da bir iki kişi olmalıydı. Konuştuklarını hâlâ duyabiliyordu.

– Hastayı entübe ettik ve monitöre bağladık. Beş dakika sonra acile giriş yapacağız. Genel cerrah, beyin cerrahı, göğüs cerrahı, ortopedist... Hepsine çağrı bırakın, hastanın durumu çok ciddi.

Bir telefon görüşmesine benziyordu sanki. Sonra kendi aralarında sohbete başlayan insanları dinlemeye koyuldu.

– İsmi Fatih Deren, 28 yaşında, şizofren. Üç sene önce teşhis konulmuş. Bu da intiharının nedenini açıklıyor.

Kızdı Fatih, hem de fena hâlde. Sinirli bir biçimde söylenmeye başladı.

– Etraf bilinçsizlerle ve cahillerle dolmuş yine, kanatlarımı görmüyorlar mı, intihar etsem kanatlarımı açar mıydım hiç! Nerede belediye, toplansın şu insan çöplüğünü, kusacağım yoksa.

Arabanın durmasıyla koşuşturma yeniden başlamıştı. Fatih ortalıkta neler dönüyor anlayabilmiş değildi. Derken yine annesinin sesini duydu.

– Acil servisteyiz. Fatih kendini camdan aşağı attı, diyordu annesi.

Fatih annesinin de diğerleri gibi düşünmesine üzüldü. “Yok, hayır anneciğim, güzel annem atlamadım, hiç öyle bir şey yapar mıyım? Sadece uçtum, kanatlarımdaki motorda bir sorun olmuş olmalı. Oysa her şeyi çok güzel planlamıştım. Ağlama ne olur!”

dedi. Annesi Fatih'e cevap vermiyordu. Sonra başka sesler girdi araya.

– Üç deyince... Bir, iki, üç...

Etrafta bir panik havası seziyordu Fatih. Birileri yine kendi aralarında konuşuyordu.

– İskelet aksını ve solid organları ilgilendiren ciddi ve çoklu yaralanmalar mevcut. Cerrahlara haber verdiniz mi?

– Evet verdik, ameliyathaneyi de hazırlattık.

– Dayan Fatih, seni kurtaracağız, dayan ne olur!

Fatih yalvaran bu adama bir anlam verememişti. Hem dayan demekle neyi kastettiği hakkında da en ufak bir fikri yoktu. Aca-ba bütün vücudunu saran ağrılara ve şu lanet olasıca zonklamalara mı dayan demek istiyordu? “Hıh!” dedi Fatih, “Sıkıysa gel de sen dayan, orada durmuş bana erkeklik taslama.” dedi. Kalbine giren şiddetli bir ağrıya büyük bir acı duydu. “Allah’ım! Tamam, tamam... Biliyorum, o adama kötü sözler söylememeliydim. Özür dilerim. Ne olur, ne olur canımı acıtma! Kalbim çok acıyor.” dedi. Sonrasında yine derin bir sessizliğin içine düştü.

Sesler kesilmişti, sadece göğsünde bir baskı hissediyordu Fatih. Kuşlar geçti gözünün önünden, gökyüzüne kanat çırpın yüzlerce kuş... Sonra annesini gördü, o çok sevdiği sarı çiçekli elbisesinin içinde gülümsüyordu. “Kalbim acıyor anne, hani Sude’nin beni bırakıp gittiği günkü gibi. Zamanla geçer demiş-tin ama bak geçen sadece zaman oldu, acım hâlâ dinmedi. Anne! Anne! Allah aşkına bir şeyler söyle, burası çok soğuk, karanlık ve sessiz. Bilirsin ki karanlıktan da sessizlikten de korkarım. Hem çok üşüyorum.”

İşte yine göğsünde müthiş şiddetli bir baskı hissediyordu. Derken sesleri yeniden duymaya başladı.

– Gördün mü Fatih, seni kurtaracağımızı söylemiştim. Güçlü bir kalbin varmış, yeniden atışlarını duyabilmemiz için defibrilatörü 360’a ayarlamamız gerekti. Buraya kadar krizi çok güzel

yönettin. Bundan sonraki kısımda da aynı dirayeti gösterirsen bu iş tamadır.

“Bu adam sanırım bu gece hiç susmayacak. Kendisini zorla dinletmek gibi bir alışkanlığı olduğu kesin. Gerçi o kadar itici bir şeye de benzemiyor, onun sesi de olsa yeniden birinin sesini duymak çok güzel.” diye söylendi Fatih. O sırada annesinin ağlamaklı sesiyle biriyle konuştuğunu duydu. “Annem kime yalvarıyor ki böyle?”

– Ne olur doktor bey, ameliyata girmeden önce sadece bir dakika izin verin bize. Biliyorum bizi duyuyor, ne olur geri dönmesi için son şansımı elimden almayın. O benim canım. Ne olur doktor bey, ne olur canı candan koparmayın, diyordu annesi.

– Tamam, ama sadece bir dakika, sonra ameliyathaneye gitmek zorunda, durumu çok kritik.

Sinirlendi Fatih. Doktora kızmaya başladı. “Sersem, budala... İlla konuşmak zorundasın değil mi? Neden şimdi durduk yere annemin kalbini kırıyorsun? Anne! Anne! Buradayım, bir yere gitmiyorum. Bu ses, bu ses annemin sesi değil! Bu ses, hayır olamaz! Bu duyduğum Sude olamaz değil mi anne?”

– Bak oğlum Sude de burada, senin yanında, seninle konuşmak istiyor, diye seslendi annesi.

“Hayır, hayır hayır! Kalbimin yeniden acımasına izin veremem, sussun, konuşmasın gitsin buradan! Lanet olsun o da duymuyor beni, tıpkı yıllar önce gözyaşlarımı, yalvarışlarımı duymadığı gibi. ‘Hastasın sen, uzak dur benden!’ demişti. Hasta değildim ben, hasta değildim! Neden geldin, ne işin var senin burada? Ne o, kimse seni şımartmıyor mu artık? Kibirli duruşun övgüsüz mü kaldı? Neden geldin, yetmedi mi canımı acıttığın, beni karanlık kör bir kuyuya atıp da arkana bile dönmeden gittiğin yetmiyormuş gibi, yine içine düştüğüm karanlığa mı bakmaya geldin? Hayır, hayır, hayır... İşte yine başlıyoruz, boşboğaz geveze, eline geçen her konuşma fırsatını değerlendirmese olmaz.”

– Merhaba Fatih, benim Sude, hatırladın mı?

“Hatırladım mı? Bu nasıl bir soru şimdi? Tabii ki de hatırladım, doktorlar şizofren olduğumu söylediler unuttun mu, sağır bir bunak olduğumu değil.”

– Beni duyuyorsan şayet senden özür dilerim. Sadece korkmuştum. Hastalığın ortaya çıktığında yani. Ama artık buradayım. Bunu birlikte atlatacağız, birlikte savaşılabılırız. Bizim için dayanmalısın. Yeniden bir araya gelme şansımız var, bunu atlatabiliriz. Bak annen de burada, hiç değilse bu savaşı onun için vermelisin.

“Bla, bla, bla... Ve alkışlar Oscar ödüllü oyuncumuz Sude için. Ne saçmalıyorsun, kaç yaşındayız, yedi mi? Delisin sen demiştin, unuttun mu? Seni buraya gelmeye ikna eden Azrail ise şayet söyle ona son dilek hakkımı seninle tüketmeyeceğim.”

Yıllar önce olduğu gibi yine kalbi kırılmıştı Fatih’in. Annesinin sesi duyuldu yine.

– Oğlum, kuzum, yavrum, Fatih’im.

“Annem, canım benim, ne olur ağlama, iyiyim ben, seni buldum ya!”

– Anneciğim ne olur beni sensiz bırakma. Biliyorum bu dünya bize mutlu olma şansını vermedi ama elimdeki tek mutluluğumu da elimden almalarına izin verme oğlum. Dayan annesinin kuzusu, dayan oğlum!

Fırsatçı doktor hemen araya girdi.

– Tamam, hemen ameliyathaneye alıyoruz. Hanımefendi zaman oğlunuz için çok önemli, lütfen, dedi.

“Saçmalık, dinleme o doktoru anne. Konuşmaya pek bir meraklı zaten. Zaman bizim için önemli değil. Zaman bizden anılarımızı çalan adi bir hırsız sadece. Bu koşuşturmalar, bu uğraşlar, neden bunca telaş? Hâlâ anlayamıyor musunuz kanatlarım kırılmış olsa da uçabilirim gökyüzüne. Hiçbir yerimi tamir etmenize ihtiyacım yok. Gerekirse onlar kendini yenileyecektir, bunu da

mı göremiyorsunuz? Bırakın beni, gitmeliyim! Her yer nefret, her yer acı... İnsanları mutlu etmenin yolunu biliyorum diyorum size, neden beni dinlemiyorsunuz? Herkesi bağlı olduğu zincirlerden koparacak şeyi buldum diyorum. Gidip getirmem lazım. İnsanlar hep yorgun, hep şikâyetçi hayatlarından ve hep mutsuzlar. Toprağı, suları ve gökyüzünü zehirliyorlar. Onları iyileştirmem gerek. Başka kimse yapamaz, bununla benim ilgilenmem gerek. Herkes çok meşgul, zaman insanlara yetmiyor. Bırakın gideyim lütfen! Annelere evlatlarını, çocuklara hayallerini, çiçeklere gökkuşağının renklerini geri getirme sözü verdim. Kuşları esaretten kurtarmaya ant içtim. Lanet olsun, kimse daha güzel bir hayat istemiyor mu burada? Bırakın gideyim. Dünyanın her yerine fortinyuslar getireyim. Bırakın gideyim. Ne olur, ne olur bırakın da gideyim!”

Kalbine söz geçiren Fatih beynine her zamanki gibi yine hükmedemedi. Geçirdiği kaza sonucu oluşan beyin kanaması şizofrenik taraflarını ele geçirdi ve gitti Fatih. Onca müdahaleye rağmen kalamadı. Giderken kalbi kırıkta belki ama kanatları iyileşmişti. O da olanca kuvvetiyle kanat çırpı. Göklerde kuşlarla birlikte süzüldü. Son kez dönüp annesine baktı. Dünyadaki bütün fortinyusları getirse de annesine yetmeyeceğini o an anladı.

Acildeki doktor annesinin yanına giderken Fatih uzaktan onları izliyordu. Gülümsedi, annesinin elini tutan doktora uzaklardan seslendi. “Her ne kadar hep sen konuşmuş olsan da seninle sohbet etmek yine de güzeldi.” dedi. Tam bulutların arasında kaybolacağı sırada bir kişiye daha söyleyecek sözleri olduğunu hatırladı. Geriye döndü. Alaycı bir kahkaha attı, muhatabının gözlerinin içine baktı. Çünkü biliyordu ki hayatı boyunca insanların gözlerine bakıp konuşamadığından bu davranışı onu fazlasıyla zora sokacaktı. O da bunu istiyordu zaten, onu zora sokup devre dışı bırakmak. Bir kararı da tek başına alıp herkese kimin

başrol olduğunu göstermek istiyordu. Herhangi birine seslenir gibi seslendi.

“Hey sen! Bilgisayarın başında kıyak bir ex raporuyla finalde şov yapmak için günlerce debelenen. Doğru kelimeleri arayıp da bir türlü bulamayıp sabahı eden kelime fukarası, bedevi... Hadi itiraf et! Bu acımasız sonu hak eden aslında ben değildim, senin hayallerindi öyle değil mi? Bir şizofrenin ölümünü yazarken duyduğun o heyecanına ne demeli! Söylesene bu hikâyedeki deli ben miyim yoksa sen mi?”

JİLET KAZASI

Durucan AYDIN

Hemşirelik okulunda annemin isteğiyle okumaya başlayalı bir yıl olmuştu. Çok severek ve isteyerek hastanede çalışıyordum. Acil serviste staj yapmaktan dolayı çok mutluydum, stajımın ilk haftasında çok ilginç bir olay yaşanmıştı. Aradan yirmi yıl geçmiş olsa da olayı hâlâ unutamadım. Acil serviste çalışmak için sabır ve insanüstü bir güç gerekiyor. Acil serviste çalışmak her babayiğidin harcı değil. Olaydan sonra hekimliğin ve hemşireliğin ne kadar önemli olduğunu daha iyi anlamıştım bu olaydan sonra.

Acil servise ambulansla getirilen hastanın durumu çok kritikti, hemen yoğun bakım salonuna alındı. Yeni doğum yaptığı ve kanamadan şoka girdiği için acil servise getirilmişti. Hastanın karnından fişkırان kan, bedeninin her tarafını kırmızıya çevirmişti. Stajımın ilk günüydü ve ben ilk defa fişkırان kan görüyordum. Hasta, solunum cihazına bağlanmıştı, yaşaması için büyük bir mucize gerekiyordu.

Ayşe gelinin ikiz bebekleri olmuş, doğumdan sonra kanama çok olunca acil servise yönlendirilmişti. Kucaklarında yeni doğmuş olan minicik bebeklerle beraber gelmişlerdi yakınları. Doktorumuz acil olarak hastanın ameliyat olması gerektiğini hasta yakınlarına söylediğinde yakınları kriz geçiriyordu. Stajyer hemşire olduğumdan ve hiçbir şey bilmediğimden dolayı sadece gözlemliyordum olanı biteni. Korkudan ve şaşkınlıktan bir köşede öylece kalakalmıştım. Hastanın kayınvalidesinin ağıtları her yeri inletiyordu. Herkes hasta yakınlarının etrafında pervane olmuştu. Kayınvalidenin ağlama krizi bir türlü bitmek bilmiyordu. Kadının ağıt yakması bir yana, kendini yerden yere atıyordu.

Saçını başını yolmaktan konuşamıyordu. Acil servistekiler ölüm riski olduğundan yeni doğum yapmış kadının kayınvalidesine sus diyemiyordu. Yaşadıkları şoktan dolayı anlayış gösteriyorduk. Ayşe gelin yoğun bakımda solunum cihazına bağlanmış, hemen sonrasında ameliyata alınmıştı. Yenidoğan servisine yatırılan bebekler ve anneleri şimdi ne olacak diye meraklanıyordum. Bebeklerin vaktinden çok önce yedi aylıkken doğmuş olmaları yetmiyormuş gibi annelerinin de yaşam savaşı vermesi oldukça trajik bir durumdu.

Zehra Hemşire ve öğretmenim, stajımda bu hastayı takip etmemi ve bakım planı hazırlamamı istediler. Ben de hasta yaşarsa çok iyi bakım planı hazırlarım diye geçirdim içimden. Kan lazım olmuş ve hastanın kanı çok zor bulunan 0 Rh (-) kan grubu olduğu için ben de kan bağışında bulundum. Kan bulmak için radyoya ve askeriye yardımı istemeye gidildiğini çok iyi hatırlıyorum.

Yaşamasının mucize olacağını söylediler. Kurtulabilecek mi acil servistekiler de bilmiyordu. Ameliyata giren hekimler çok umutlu değildi çünkü geldiğinde yaşama döndürmek için çok mücadele vermişlerdi. Solunum ve kalp masajı sonrası yaşama dönmesiyle herkes mutlu olmuş, içten içe dua ediyorlardı. Kan verenlerden biri olan ben de meraktan ölüyordum.

Ameliyata alındığında olayın nasıl olduğunu öğrenmiş, sadece acil servistekiler değil olayı duyan herkes şoke olmuştu. Acı içerisinde ağlamasına dayanamayıp üzüldüğüm kayınvalide, polis tarafından sorguya alınmıştı. Doktorumuzun Zehra Hemşire ile konuşmalarını dinlediğimde duyduklarıma inanamamıştım. Olay aslında çok farklıymış, doğum sancılılarıyla fenalaşan hastamıza köy ebesi olan kayınvalidesi doğum yaptırmaya çalışmış. Hastanın sağlık güvencesi olmadığından ve eşi çalışmadığından hastaneye götürmek istememişler. Kayınvalide kolundaki beş tane burma bilezikle paramız yok diye yeminler ediyordu.

Oğlunun ağzından tek kelime laf çıkmıyordu ve çok öfkeliydi. Yardımlarla yaşıyoruz, diyen kayınvalidede benim annemde bile olmayan cep telefonu vardı. Telefonla arayan yakınlarına, “Kaderiymiş, Allah’tan geldiyse ne yapalım, Kesin nazar değdi benim gelinime.” diyordu. Ben de ilk başta ne kadar safmışım, kadına ne kadar çok acımıştım. Türkan teyzeye destek olmaya ve hep yardımcı olmaya çalışmıştım.

Kayınvalide ağlayarak anlatmıştı olanları. “Köydeki herkes benim ne kadar iyi bir ebe olduğumu bilir.” diyordu. Doğum esnasında bebeklerden biri çıkmış, diğer bebek de ters geldiğinden ne yapacağını şaşırmış. Çok uğraşmış, bakmış olmuyor, gelinine tiner koklatıp bayıltmış, jiletle önce alttan kesip bebeği çıkarmaya çalışmış, yine olmayınca oğlu ve kızları da yardım etmiş. Karından jilet kullanarak ve kendi yöntemiyle sezaryen yaparak bebeği çıkarmaya çalışmış. Dikiş ipliği kullanarak dikmeye bile kalkışmış. Bebeği çıkarmış çıkarmasına ama Ayşe gelin kanamaya başlayınca panik olmuş. Kanamayı durdurmak için çok uğraşmış ama fayda etmeyince ambulans çağırılmışlar. Hâlbuki daha önce ineği doğum yapamayınca jiletle karnını yararak buzağıyı alıp tekrar dikmiş ve hiçbir şey olmamış. Kış vakti hava soğuk, Kızılcahamam köy yolları da çok kötüymüş. Arabaları olmadığından çok perişan olmuşlar. Ambulans bile köye gelirken çok zorlanmış, gelini yolda ölecek sanmışlar. Hastaneye götürsek günah olacak diye kontrolleri bile yapılmamış, zaten hastanede doktorların hepsi erkekmiş. Araba da yokmuş hastaneye götürecek, şimdi bile hastaneye gelirken şehirden ambulans gelmiş. Yaptıklarından ötürü hapse gireceğini düşünüp panik olmuş. Bebeklere ve oğluma kim bakar, diye sızlanıyormuş. Kadının bahaneleri o kadar çokmuş ki acil servistekiler ve hastane polisi çok sinirlenmiş. Kadında utanma, sıkılma olmadan “Siz olsanız benim yerimde ne yapardınız? Ben elimden geleni yaptım.” demesi iyice öfkelenirmiş dinleyenleri.

Ben, kayınvalide gelinini çok seviyor da ondan ağlıyor sanıyordum. Gerçekler meğer çok farklıymış. Kadın hapse atılırsa köydekilere ve akrabalara rezil olacağım, diye ağlıyormuş meğerse. En kötüsü de gelininin kız kardeşinin kızı olduğunu öğrenince daha çok şaşırdık. Hastamızın anne ve babası bir trafik kazasında öldükten sonra teyzesi kendi kızlarından ayırım yapmadan büyütmüş. Yabancıya gitmesin diye de on altı yaşına geldiğinde oğluyla evlendirerek büyük hayır işlemiş.

Hastamız ameliyat sonrasında uzun süre yoğun bakımda yattı ve sepsis olmasından dolayı aylarca hastanede zor günler geçirdi. Kayınvalide Türkan Hanım'ın gelininin bağırsaklarını da kesmesi nedeniyle kolostomi olduğunu öğrendiğimde çok üzülmüştüm. Kolostomi konusunu ders olarak görmediğimiz gibi hayatımda da hiç duymamıştım. Hâlbuki torbayla yaşayan insanların çok olduğunu internetteki videolardan öğrenince çok şaşırmıştım. Hastanede torbayla yaşayanlara eğitim veren stomaterapi hemşiresiyle ben de konuyu çok iyi öğrenmiş oldum. Hastamıza stoma bakımı, eğitim ve torbayla yaşam konusunda destek sağlandık. Uzun süre enfeksiyon olması nedeniyle hastanede dört ay yattı. Acil servisten sonra hasta hangi serviste yattıysa takip ettim. Genel cerrahi yoğun bakım, servis ve enfeksiyon servisinde takibini yapmış oldum. Bebekler ve Ayşe gelin uzun süre hastanede yattığından iyi bir hasta bakım planı hazırlamıştım. Bakım planımı o kadar iyi hazırlamıştım ki yüz almayı da başarmıştım.

Hastamız Ayşe gelin, bebeklerinden bir ay sonra taburcu olmuş ve çocuklarına iyi bir anne olmak için hayat mücadelesini kazanmıştı. Kayınvalidesini tek şartla affetmişti, onunla beraber aynı evde yaşamak istemiyordu. Eşiyle Ankara'ya taşınmışlardı. Eşiyle beraber çalışıp çocuklarına iyi bir gelecek sağlamak için yeni bir mücadeleye başlamıştı ikinci hayatında.

ÜZÜM MEVSİMİ

Fatih DAĞDELEN

Köyün içindeki çürük asfalt yollar bitince dağ yamacına doğru sıra sıra üzüm bağları görünmeye başlar ve bağ evlerinde genç oğlanlar üzüm sergilerinin güvenliği için gece boyu nöbet tutarlardı. Evler genellikle iki katlı olur, yazın kavurucu sıcaklığında hem serinlemek hem gözetlemede kolaylık için çatıda yatılırdı. Abisi Erdal'ın nöbetini o gece Kemal devralmıştı. Üzümlerin sergilerden kalkmasına, şaraba dönüşüne sadece birkaç ay vardı. Güneş her gün tepeye tırmanıyor, sonra kayarak ufka geçiyor ve kayboluyordu. Bu tekrarlandıkça üzümler renklerini sarıdan kahverengiye çeviriyor, çiftçinin yüzünü gülümsetiyordu.

Güneş yenice batmış; köy yollarına, bağlara, tek tük kerpiç evlere gecenin karanlığı ve sessizliği pamuk bir yorgan ağırlığıyla çökmüştü. Kemal evin ilk katındaki odada iyi demlenmiş çayını alıp bıkkın adımlarla merdivenleri çıkıyordu. Büyük şehirlerden böylesine uzak olmanın bir güzelliği de yıldızları tüm parlaklığıyla görebilmektir. Kemal de gökyüzüne baktı. Sanki elini uzatsa yıldızlardan birini alıp cızırdayan radyonun yanına koyabilecekmış gibi geldi. Yerdeki hasıra çayını koydu. Bir bardak doldurdu. Yanına sigarasını ateşledi. Ucu bucağı görünmeyen sıra halindeki bağlara baktı, dumanını üfledi. Neşet Ertaş, akşamdan rakıya yatırılmış kara toprak kokan türküler çağırıyordu radyoda. Sebebi belirsiz bir sıkıntı esen ılık rüzgârlara siniyor, asma kokularıyla birlikte Kemal'in nefesine karışıp ciğerlerine işliyordu. Oyalanacak bir şey aradı çevresinde. Bağlardan bağımsız, evin hemen yanına dikilen bir asma, bir cepheyi sarmış ve çatıya kadar uzatmıştı kollarını. Kemal bu asmanın çatıya biraz aralı bir kolunda altın sarısı bir salkım gördü. Ağzı sulandı. Boğazında üzümün şekerli

yakıcılığını duyar gibi oldu. Uzanıp alsa az önce yüreğine çöreklenen bilinmez sıkıntıdan da sıyrılacakmış gibi hissetti. Doğruldu, çatının köşesine kadar yürüdü. Çömeldi, dala uzandı, yetişemedi. Her taraf bağ, her taraf üzümdü ancak bu erişilmesi güç salkım hepsinden daha alımlı, daha tatlı görünüyordu. Dönüp arkasına baktı. Çatıda uzun, çubuk gibi bir şey arıyordu. Dalı kendine çekip koparıverecekti salkımı. Sonra birazını dolaba atacak, birazını hemen yiyiverecekti. Gece bir kat daha hararetlendiğinde buz gibi olmuş üzümleri bal tanesiymişçesine bitirecekti. Çatının diğer ucunda iti, uğursuzu, ayyaşı dadanır diye sakladıkları tüfeği fark etti. Aldı, geldi, uzattı salkıma. Dal inat ediyor, yedirmem üzümümü, diyordu. Sinirlendi. Kemal uzanamadıkça salkım gözünde büyüyor, üzümleri daha bir tatlanıyordu, ağzı kamaşıyor, sulanıyordu. Sonra aşağıdan ince bir kadın sesi duyuldu. “Kemal!” dedi. Kemal, silahı derhal geri çekmek niyetiyle ani bir hareket yaptı, tüfek elinden düşer gibi oldu. Düşmesine mani olmak için acemice kavramaya çalıştı. Derken tüfek ateşleniverdi. Kadının sesi bu kez isim değil, acı bir inilti savurdu. Kemal sersemlemişti, bir süre donakaldı. Silahı elinden attığı gibi merdivenleri üçer, beşer indi. Fatma yerde upuzun, kanlar içinde yatıyordu. Tez vardı yayına. Ellerini tuttu “Fatma!” nidalarıyla kanlı yanaklarından öptü. Hareket etmiyordu. Telefonunu çıkarıp titreyen elleriyle ambulansı aradı. Ambulans gelene kadar pişmanlıklardan pişmanlık beğendi. Hapislerde çürümek mi, sevdiğini vurmak mı, sevdiğinden ayrı bir ömür geçirmek mi? Uzaklardan geceyi maviye, sessizliği sirene boyayarak ambulans yaklaşıyordu. Kemal, “Dur!” diyordu. “Yettiler gülüm, yettiler...”

Yola çıktı, ellerini ve kollarını biçimsizce sallamaya başladı. Ambulanstakiler onu fark edip hızlandılar. Bir kadın, üç adam indi ambulandan. Kemal birinden diğerine koşuyor, sarılıyor, çaresizlikten yüksek perde titreyen sesiyle “Kurtarın onu, yalvarırım kurtarın!” diye bağıırıyordu. Kadınlardan biri onu kol-

larından tutup uzaklaştırdı. Evin merdivenlerine oturttu. Sakin olmasını söylüyordu. Bir adam iki elini Fatma'nın göğsüne koymuş, aralıklarla bastırıyordu. Kemal, bir köşede içlene içlene ağlıyordu. Başını ellerinin arasına almış Fatma'nın düzensizce sallanan cansız yüzünü görüyor, hıçkırıklarının şiddeti kalp masajının şiddetiyle birlikte artıyordu. Derken herkesin mevcut ruh hâlini bir anda değiştiren bir ses duyuldu.

– Döndü! Sedyeyi getir, acele et!

Kemal fırladı çöktüğü yerden, görevli kadının onu perdeleyen kollarından kurtulup sedyenin yanına kadar sokuldu. Yüzünü okşamaya çalıştı ama ambulansa binene kadar müsaade etmediler. Aletlerden acı sesler çıkıyor, ambulansın siren sesi kulakları ve kalpleri sağır ediyordu. Endişesiyle birlikte umudu taze ölüm havasını dağıtıyordu. Hastaneye vardılar, sedyeyle birlikte ameliyathaneye âdeta aktılar. Kemal dışarıda kaldı. “Olmaz kardeşim, olmaz!” diyen birkaç adam onu kollarından tutuyordu. Hastane polisi yanına geldi.

– Neyin olur?

– Sevdğim.

– Ne demek sevdiğim birader, karın mı yoksa kızın mı?

– Evli değiliz, benim sevdiğim o.

– Adın ne senin?

– Kemal.

– Kemal, kimliğini ver bakalım.

Kemal kimliğini uzattı. Polis bir süre inceledi. İşin sonu nereye varır bilemiyordu. Aklında yalnız içeride çırpınan Fatma'ya yer vardı. O da darmadağın ediyordu zihnini. Silahın acı parlatması hâlâ kulaklarındaydı. Fatma'nın sancılı sesi... Etrafındaki insanlar onu merakla izliyorlardı. Bir hemşire yanına geldi. Hasta yakını olarak gerekli prosedürleri yerine getirmesini istedi. Bu sırada Fatma'nın annesi, babası ve abileri geldiler. Annesi siren-den daha yüksek bir sesle girdi içeri. Yapıştı yakasına Kemal'in.

– Ne istedin! Ne istedin fidan gibi kızımдан, yavrum ne yaptı sana da ellerin gitti o silaha?

– Ana dur! Ana dur, dinle! Vallahi yanlışlık oldu, billahi yanlışlık oldu. Patlayıverdi sulara düşesice silah, Allah belamı versin ben etmedim!

Abileri garip bir sükûnet içinde süzüyorlardı Kemal'i. Biri yanına çağırdı. Hareketlenen babasını durdurdu diğeri.

– Baba sen dur!

İçerisi kalabalıklaştı. Fatma neredeyse unutuldu. Mesele neydi? Bu Kemal iti niye vurmuştu kızı? Durumu izah etti Kemal, ağlaya ağlaya izah etti. Biri boğazından tutup duvara çarptı. Çevredeki görevliler gelip ayırıyor, polisler uzaklaştırmaya, ara bulmaya çalışıyorlardı. Derken bir doktor çıktı içeriden. Hastanın yakınları koştu ona, “Nasıl!” dediler. Anası bağılıyor, dövünüyordu.

– Deme, bana bunu deme doktor!

– Teyzem sakın ol.

Anasının ayak bağları çözülüverdi. Doktorun önlüğünden yerlere aktı kadın. Babası “De ne diyeceksen! Öldürme on kere doktor!” diyordu. Abiler ilgiyle dinliyorlardı operasyonu anlatan doktoru. “Geç!” dediler. “Bunları geç! De hele ne oldu Fatma'ya?”

– Fatma yaşıyor... Fakat...

– Ne fakat doktor, diye inledi Kemal.

– Bebeği kaybettik.

Kemal olduğu yere çöktü. Gözlerindeki yaşlar anında kurudu. Şaşkınlıktan bin kez öldü, bin kez dirildi. Elini bile sürmemişti Fatma'ya. Kemal'in ardında abisi Erdal belirdi. Elini omzuna koydu “Kalk!” dedi. Erdal'ın gözünden düşün damlalar Kemal'in kuruyan göz bebeklerini ıslattı. O gece yine Erdal için gelmişti Fatma. Ancak bir üzüm, bir silah izin vermemişti bu ayıba.

AĞLAYAN DAĞLAR

Emel DİNSEVEN

Güneş pırıl pırıldı. Bahar erken inmişti kasabaya. Ağaçlar bembeyaz çiçeğe durmuştu iki günde. Hava serin olmasına se-rindi ama bu güzelim tatil gününde ormana doğru uzanan çayırda koşuşan çocukların umurunda mıydı serinlik? Bir meşin topun peşi sıra kuşlar gibi cıvıldaşıp oynuyorlardı. Kasaba has-tanesinde camı aralarken doktor hanımın gözüne ilişmişti uzakta koşuşan çocuklar. Kuşlar gibi mutlu ve özgür olmak ne güzeldi bu temiz havada. Sanki çevre dağlarına kar yağmış da oradan esen temiz serin hava, ince ince akıyordu aralık camdan içeri. Nöbeti sabah başlamıştı ama acil hastalardan çok onların ya-kınlarına laf anlatmaktan yorulmuştu doktor hanım. Temiz hava yorgunluğunu alır gibi olmuştu.

Topun peşinden koşmayı bırakan Ahmet saatine baktı. Anne-si mutlaka saat 12.00’de evde olmasını tembihlemişti. Çayırdan kasabanın diğer ucundaki evlerine kadar nereden bakılsa çeyrek dakika çekerdi bisikletle. Bu durumda bir saat kadar kalabilirdi arkadaşlarıyla. Çocuklardan biri bağırdı.

– Ne duruyon, yakalasana forvet Ahmet.

Karşıdan havalanan top tam da Ahmet’in önüne doğru alçal-maya başlayınca oğlan heyecanla zıplayıp başını ileriye doğru uzatarak topa muhteşem bir kafa çaktı. Çaktı çakmasına ama beyninde de sanki şimşekler çaktı o an. Bir tuhaf oldu Ahmet, bir an için elektrik akımına kapılmış gibi titredi ama sonra koş-turmaya devam etti. Ahmet’in pasını yakalayan arkadaşı da ra-kiplerinin uyuklamakta olan kalecisini bir güzel avlamıştı. Saha kenarında beklerken çalı çırpı yakarak ısınmaya çalışan çocuk-lar tezahürata başladılar. Sonuçta maç 1-0 skoruyla sona erdi.

Maç bitiminde oyuncular, çayırın kenarında yakılan ateş üzerindeki tenekede çıtır çıtır pişirilen mantarlara hücum ettiler. Ahmet'in payına da bir avuç dolusu mantar düştü. Bir iki şakallaştı çocuklar. Sonra evli evine, köylü köyüne diyerek dağıldılar.

Ne kadar da parlaktı güneş öyle. Bu kadar parlak güneşte neden üşürdü ki insan? Yol gözünde büyüyor, bir an önce evde olmak ve yatağa atmak istiyordu kendini. Sanki midye çıkarmak için denize dalmış da kulakları tıkanmıştı. Bir an yol üzerindeki her şey titreşip ters dönmüş gibi geldi Ahmet'e. Başı dönüyordu, gidona sıkıca yapıştı. Güneş çarpmıştı galiba. Kasaba meydanına zorlukla vardı, sonra da yokuş aşağı bıraktı bisikleti. Kapıda kendini bisikletten yere atarak durabildi. Eve sürünerek girdi, sanki ayaklarına demirden ağırlıklar bağlanmıştı. Bir kat yukarıya zorlukla çıkabildi. Başı dönüyordu, kulaklarındaki boğuntu artmıştı. Annesi oğlunun zamanlıca dönmesinden mutlu olmuş, bir tabak dolusu ısırgan otlu ve mantarlı böreği önüne sürmeye hazırlanıyordu. Kapı pervazına tutunup "Anne, su!" diyerek inleyen oğlunu görüverince annesi bir şeylerin ters gittiğini anladı. Hemen su verdi. Oğlunun rengi kül gibiydi. Ahmet suyu döke saça içip doğruca kendi odasına koştu, kendini yüzükoyun yatağına attı ama atmasıyla birlikte ani bir kusma nöbeti geldi. Ahmet içinde ne varsa çıkarmış, köpüklü sarı sarı safraları kusmaya başlamıştı. Alnından bencik bencik ter damlaları fışkırıyordu. Kusmasının dinmediğini gören annesi telefona sarılıp 112 acil ambulansına adresi veriyordu ki oğlunun babası döndü cumartesi yürüyüşünden.

– Ahmet ansızın hastalandı, kusuyor, dedi annesi. "112'den şu anda boş ambulans olmadığını ama en kısa zamanda dönüş yapıp arayacaklarını söylediler."

On dakika geçmişti ama arayan soran yoktu. Oğlanın durumunun gitgide kötüleştiğini, öğümlerinin dinmediğini gören babası 112'yi arayıp doktorlu bir ambulans gönderilmesini rica

edecekti ki henüz boş ambulans olmadığını öğrenip telefonu kapattı. Eşine hemen taksi çağırmasını ve kimlikleri almasını söyleyerek kucağında oğluyla aşağıya indi. Taksi çabucak geldi. Doğruca kasabanın tek hastanesine koştular. Acil servisteki doktor hanım yeni oturmuştu taksi hastane kapısına yanaştığında. Doktor hanım hemen hastayı aldı. “Neyi var?” diye sorduğu soruya Ahmet’in annesi yanıt verdi. “Midesi bulanıyor, kusması durmak bilmiyor.” dedi. Doktor hanım aceleyle kaydını yaptı Ahmet’in. Doktor hanım ışıkla göz bebeklerine baktı. Büyümüşlerdi, hem de çok. Evet, bu bir zehirlenme diye düşündü. Bu kaçınıcı mantar vakasıydı bu hafta. Bu kasabadaki insanlara, kırdan, ormandan topladıkları mantarları yememeleri gerektiğini bir türlü anlatamadık, diye düşünüyordu. Kaç hastayı mide yıkayarak ölümün eşiğinden döndürmüştü ama insanlar mantar zehirlenmesinin ciddiyetini anlamıyor, sanki alaya alır gibi yine toplayıp yiyorlardı. Hastanın genel görünümü yine bir mantar zehirlenmesi olgusuyla karşı karşıya olduklarını düşündürmüştü.

– Mantar mı yedin, diye sordu oğlana.

Çocuk başını salladı.

– Duyamıyorum Ahmet, mantar yedin mi?

– Evet, dedi yarı baygın çocuk, kısık bir sesle.

Çocuk da söylemişti işte, mantar zehirlenmesiydi bu. Öncelikle mideyi yıkamalıydı. Ahmet’in annesi bu işe çok şaşırды. O bulantılar arasında oğlunun ne zaman mantarlı börekten yemiş olabileceğini düşündü ve çıkaramadı. Oğlu o börekten yediği için bu hâle gelemezdi çünkü kendileri de yemişlerdi kuşlukta. Başka bir şey olmuş olmalıydı.

– Biz de yedik o mantardan ama doktor hanım, dediyse de pek işe yaramadı.

Doktor hanım hemşireyle birlikte kömürle mide yıkama işlemine çoktan başlamıştı. Hangi mantar türünden yediğini bilmeyince çok hızlı müdahale şart oluyordu. Bazı türler sinsice

birkaç gün içinde felç etse de bunun altı saat içinde öteki dünyaya gönderen çok zehirli, yılan zehri kadar etkili olan mantar türlerinden olmadığı ne malumdu?

Doktor mide yıkama işleminde zamanla yarışlıyordu. Çocuğun genel durumu düzelmeyince ikinci kez kömürle yıkama işlemine geçti doktor. Bu arada başka olasılıkları incelemek için MR ya da tomografi gibi cihazların hastanede olmaması doktorun elini kolunu bağılıyordu. Ya annesinin dediğı gibi mantardan değilde ya düştüyse ya da kavga edip başına filan vurulduysa... Belki de gerçekten altı saat içinde insanı bitiren o mantarlardan yemişti çocuk. Tüm bu olasılıkların saptanabilmesi için çocuğun büyük merkezlerdeki tam teşekküllü bir hastaneye gönderilmesi gerekiyordu.

Güvenliğı aradı ama telefonları meşguldü. Ne kötü şans diye düşündü doktor. Onca yıl oku, deliler gibi çalış, doktor olacağım, ihtisas yapacağım diye çabala; sonra sadece tabelası hastane olan, içinde doğru dürüst cihazı ve elemanı olmayan bir yerde, zavallı insanların derdine derman olmak için çırpın. Nöbet günüm ve acilde bana yardımcı olacak bir taşeron hademe ile hamile bir hemşireden başka kimse yok. Ha, bir de laborant oradaydı ve kapıdaki güvenlik... Hademeyi çağırıldı.

– Bana ambulans şoförlerini göndersinler, dedi.

Adam kıpırdamadı.

– Haydi, niye bekliyorsun?

– Ambulansın biri tamirde, dün verdiler. Haftaya çıkacakmış, şoför de izinli.

– Eee, o zaman niye bana söylemediler, diye sinirlendi doktor hanım.

– Öteki ambulansın şoförü, Hasan mıydı adı, o gelsin o zaman.

– O da köyüne gitmiş doktor hanım. Annesi merkepten düşmüş de.

– Ambulansla mı gitti?

– Ambulansla gider mi doktor hanım, ambulans bahçede ama biliyorsunuz ki atıl.

– Ne aması? Ne atılı?

– Stepne için tahsisat çıkmamış. Eee, stepnesi olmayınca da hasta almaya çıkamazmış ambulans.

– İnanmıyorum, inanamıyorum. Her halt için para bulunur da bir stepne almaya gelince bu sayman... Allah'ım yardım et bana ve şu küçük çocuğa yardım et, ne olur!

Doktor hemen 112'yi arayıp çok acil olarak ambulans istedi. Bir yandan da işlem sonrası odadan çıkan hemşireyi çağırdı. Çocuğa bir serum daha taktırdı. Çocuğu kontrol etti, baygındı. Mutlaka tam teşekküllü bir hastaneye gitmesi gerekiyordu. Epeyce zaman geçmiş, ne ambulans gelmiş ne de 112 geri dönüş yapmıştı. Çocuk baygındı, yavaş yavaş soluk alıp veriyordu. Biraz oksijen desteği iyi olacaktı. Hemşireye kesinlikle hastanın başından ayrılmamasını tembihledi. Ağlayıp moral bozan anne babayı da koridora gönderdi. Acile gelen diğer olaylarla baş etmeye çalışıyordu. Bir ara bulunca 112'yi arayarak neden ambulans göndermediklerini sordu. Şu anda gönderilecek ambulansımız yok, yanıtını aldı. Ayrıca kayıtlarda hastaneye ait olan iki adet ambulans görüldüğü, doktor hanımın neden onları kullanmadığı soruldu.

– İki ambulans da tamir ve yedek parça yüzünden atıl durumda, diye cevapladı doktor.

– Peki, elimizden geleni yapacağız, yanıtını aldığı anda başvurusu üzerinden neredeyse iki saat geçmişti.

112 servisine telefon etmekle, baygın hasta ve acile gelen ufak tefek başvurular arasında mekik dokumakla bir yarım saat daha geçti. Saat 16.00 sularında telefon çaldı. Şükür ki bir ambulans gönderiyordu merkez.

– Doktorlu değil mi, diye sordu doktor hanım.

– Doktoru nereden bulacağız? Siz teknik takip elemanı var mı diye sorun, dedi telefondaki ses.

– Yoksa... Yoksa o da mı yok?

– Maalesef yok. Sadece ambulansı gönderiyoruz. Siz bir hemşire verirsiniz yanına.

Sanki yüzlerce hemşirenin çalıştığı bir servisle konuşuyorlar, ne anlayışsızlar diye öfkelense de kızgınlığını kendisine sakladı doktor hanım. Konuşmaları duyan hemşirenin keyfi kaçmıştı.

– Doktor hanım beni göndermeyeceksiniz değil mi bu hâlimle üç saatlik yola?

– Eğer sen benim koltuğa oturup acil hastalara bakarsan neden olmasın, ben de senin yerine ambulansla giderim, dedi doktor hanım.

Sonunda ambulans geldi. Midesi bulanmakta olan hamile hemşire, şoför mahallinde oturmak istedi. Doktor buna izin vermedi. Çocuğun anne ve babası da aslında yasak olmasına karşın şehirler arası ve acil bir durum olduğu için ambulansa alınacak, üçü de arkada çocuğun başında duracaklardı.

Anne ve baba arkaya, oğullarının yanına bindiler. Hemşire de hastanın başındaydı. Yola koyulduklarında saat öğleden sonra beşe geliyordu. Serum bağlı çocuk henüz baygındı. Hemşire çok rahatsız olduğunu söyleyerek ambulansı yolda durdurdu, biraz istifra etti ve sürücünün yanına geçti. Şimdi çocuk uyuyordu. Bir şey olursa haber verin diye uyardı.

Ambulans yolda ilerlerken zavallı çocuk acı acı inliyordu. Annesinin mırıl mırıl dualarından, oğulcuğunu kurtarması için Tanrı'ya yakarışlarından başka bir ses yoktu arka kabinde. Virajlara girildiğinde hemşire kusmaya başladı. Şoför durmayıp devam ediyordu yola. Daha sonra çocuğun annesi deliler gibi ara bölmeye vurmaya başlayınca durdular. Hemşire arkaya geçti çünkü çocuğun ağzından kan sızmaya başlamıştı. Hemşire sadece kanla boğulmasın, diye çocuğun başını biraz

yana çevirdi, sızan kan ağzının kenarına aktı. Hemşire şoföre seslendi.

– Söyleyin bizi en yakın tam teşekküllü hastaneye yönlendirsinler. Çok acil!

– Hasta ağırlaştı, en yakındaki Gerede Hastanesine yöneleyim mi?

Konuşmalar oldu şoförle merkez arasında.

– Gerede Hastanesi yoğun bakım ünitesi dolu olduğundan Ankara’ya yönlendiriyorlar.

– Ankara çok uzak, diye inledi hemşire.

Gözü hep monitörde olan çocuğun annesi, ansızın bir çığlık attı. Monitördeki kalp atışları gitgide azalmış, neredeyse düz çizgiye dönüşmüştü. Hemşire araçta şok aletini aramaya başladı. Kullanıp kullanamayacağından bile emin değildi ama aleti bulmalıydı. Ara pencereden şoföre sordu. Şoför kendisinin bu aracın sürücüsü olmadığını, rica ile sürücü koltuğuna oturduğunu ve şok aletinin muhtemelen araçta olmadığını çünkü bu aracın apar topar tamirhaneden çıkarıldığını söyledi.

Hemşire, çocuğun yüzüne şaşkınca bakarken zavallı çocuk yerle gök arasındaki o görünmez hattın tellerine takılmış bir kuş gibiydi. Sonunda o kuş tellerden kurtulup dingin toprağa düşüverdi. Annenin çığlıkları ambulanstan taşıyor, yolun iki yanındaki o heybetli kayalar da bu küçücük ailenin elemine katılırcasına ananın çığlıklarını kuvvetlendirerek bütün dünyaya yayıyorlardı. Bir an öyle geldi ki şoföre, dağlar da ağlıyordu anneye birlikte ve uçan kuşlar bile sıra sıra tellere dizilmiş, bu derin acıya saygıyla yas tutmaya başlamışlardı.

– 112... Hastayı kaybettik, diye anons etti şoför titrek bir sesle.

Yanıt hiç gecikmedi.

– O zaman sizi Gerede Hastanesi morguna yönlendiriyorum, dedi merkezden gelen ses.

Baba şaşkınlığın verdiği donuklukla öylece duruyordu. Hemşire şimdi çocuğunun üzerine abanmış baygın durumdaki anneyi kendine getirmeye çabalıyordu. Doktor hanım hastanın son durumunu öğrenmek için arıyordu. “Hastayı kaybettik!” sözünü duyunca doktor hanım taş kesildi âdeta.

“Zavallı çocuk öldü ha! Bir stepneyi bir çocuk yaşamından daha kıymetli saydıklarını unutup yine bizim hekimliğimize saldırıp sorgulayacaklar.” dedi kendi kendine. Gözlerinden dökülemeyen iki damla yaş, yüreğindeki gözyaşı bataklığında ısıldayan Hipokrat Yemini’ne doğru akıyordu sessizce.

ACİLEN İNSANLIK

M. Furkan GÖKOSMANOĞULLARI

Sabah başlayan yirmi dört saatlik nöbetinin yarısını bitirmişti Sema. Gün içinde gelen sayısı belirsiz hasta ile ilgilenmiş, oradan oraya koşturmaktan yorgun düşmüştü. Neden sonra bir kalabalık insan grubu, ellerinde taşıdıkları baygın bir kadını koştura koştura getirmişlerdi hastaneye. Sema da hiç duraksamaksızın varmıştı yanlarına. Boş bir sedyeye yatırmışlardı kadını. Sema sordu.

– Ne oldu, neyi var?

Kalabalık gruptakiler birbirlerinin gözlerine baktılar önce. Ardından içlerinden bir kadın, görünmesi olduğunu söyleyerek açıkladı durumu.

– Merdivenden düştü.

Gerekli tetkikleri yaptı Sema. Bu sırada aklında düşünceler dolanıp duruyordu. Annesi, babası, sevdiği, arkadaşları... Hep-sinden de önemlisi aklına o an meşgul olduğu kadın ile ilgili bir şeyler takılmıştı. Diğer doktor arkadaşını, Hasan'ı, çağırdı. Hasan da neyse ki müsaitti ve geldi. Aklındakileri ortaya döktü Sema.

– Bu kadının merdivenden düştüğünü söylediler.

– Eee, yaptın mı gerekenleri?

– Yaptım. Yaptım yapmasına da aklıma bir şey takıldı.

– Nedir?

– Bu kadın bana hiç merdivenden düşmüş gibi gelmiyor. Baksana sen de.

Hasan kadına eğildi ve baktı iyice. Kadın hâlâ baygındı. Neden sonra Hasan dikildi ve Sema'ya döndü.

– Bence de. Bu kadına başka bir şey olmuş. Dur bakalım.

Hasan odadan ayrılıp içeride yatan hastanın yakınının kim olduğunu sordu koridordakilere. Az önceki kalabalık grup toplandı hızlıca çevresine. Siz nesi oluyorsunuz, diye sordu herkese teker teker. Kimi abisi olduğunu, kimi ablası, kimi yengesi, kimi oğlu, kimi de başka akrabalık sıfatlarından biriyle bağlı olduklarını söylediler.

– Eşi yok mu, dedi Hasan.

Gruptakiler yine birbirlerine baktılar bir anlık. Hasan’ın gözünden kaçmamıştı bu. İçten içe hayıflandı. “Acaba ölmüş müydü? Neden böyle bakışmışlardı ki birbirlerine? Yüzleri de asık zaten, sormasa mıydı yoksa?” Bu düşünceler aklından geçerken kalabalık grubun içinden daha önce görüncesi olduğunu söyleyen kadın böldü düşüncelerini Hasan’ın.

– Burada değil şu an.

– Nerede peki?

Kadın başını eğip yere baktı, hemen ardından geri kaldırdı ve ekledi.

– Evde.

– Evde mi?

– Evet.

Hasan bir anlam verememişti buna. Aklına az önce Sema’nın dediği geldi hemen. Bu kadın merdivenden düşmüşse benzemiyordu. Eee, kocası ölmemiş, üstelik başka bir ilde de değil ama evde. Ne işi var bu adamın evde? Kendi kendine düşünürken aklından geçen son soruyu sesli olarak dile getirdi. Yanıt gecikmedi.

– Hocam, aslında merdivenden düşmedi. Abimle, yani koca-sıyla sıkıntıları var. Bugün akşam eve gelince yine tartışmışlar. Biraz da içkiliymiş abim. Ne abi ama! Sen tut, bağıra çağıra döv kadını. Sonra bizi aradı. Biz de koşa koşa gittik, ardından da buradayız işte, bildiğiniz gibi.

Hasan şaşırmıştı.

– Peki niye doğruyu söylemediniz?

– Bilmem. Duyulsun istemedik.

Hasan başını “anladım” der gibi yukarı aşağı hareket ettirdikten sonra bir şey demeden uzaklaştı yanlarından. Sema’ya ulaştı. Sema ise meraklı gözlerle ona bakıyordu.

– Kocasını dövmüş, dedi Hasan.

– Niye merdivenden düştüğünü söylediler o zaman bunlar bana?

– Duyulsun istememişler, bütün mahalle duyduktan sonra biz duysak işin ayıbı azalacak sanki.

– Ne insanlar var şu memlekette ya!

Hasan çok durmadan ayrıldı oradan. Yeni hastalar gelmişti çünkü. Sema ise baygın yatan kadına bakıp iç geçirdi. “Ah be ablam, niye böyle ki? Bak ne güzel kadınmışsın ama gözün böyle morarmış.” Sema düşünceler içindeyken bu kez öteden Hasan onu çağırdı. Oradan ayrılmadan hemen önce baygın yatan kadının yanağına bir öpücük kondurdu. Kapıdan çıkarken de tekrar dönüp baktı. Şimdi yeni gelen hastayla ilgilenmek ve baygın yatan kadını da düşünmemek zorundaydı. Mesleği bunu gerektiriyordu.

Böyleydi işte, nelerin altından neler çıkıyordu. Acılar, dertler böylece yayılıyordu. Doktorlarsa sadece bedeni tedavi ediyorlar, asıl tedaviyi yapacak olanlar evde oturuyorlardı. Arada kalmışlar da hastane köşelerinde bin çeşit stres içinde bekliyorlardı.

EMPATİ

Yusuf MISTIK

Sabah dört suları... Nefesim daraldı önce, geçer diye bekledim ama geçmedi. Sonra göğsüm ağrımaya başladı, kocamı uyandırdım. Sessiz olmalıydık çünkü yan odada beş yaşındaki dünya tatlısı oğlum uyuyordu. Uyandığında beni böyle görmeliydi. Korkup ağlıyordu beni böyle görünce. Ama geçmedi, ne nefes darlığım ne de göğüs ağrım. Eşim 112'yi aradı. Bırakacağım kimse olmadığı için oğlumu mecburen eşim uyandırdı.

Sabah beş buçuk... Ambulans ışıkları odada gezindi; mavi, kırmızı, acı... Kapıyı eşim açtı tedirgin bir şekilde, oğlum ağlamaklıydı. Beni sedyeye oturtular zorlukla çünkü kilom biraz fazlaydı. Yatamıyordum, boğulacak gibi oluyordum. Artık ambulanstaydım, oksijen maskem ağzımdaydı ama yetmiyordu. Konuşmak istiyordum ama konuşamıyordum. Daha ne kadar dayanabilirim bilmiyordum.

Ambulans sesini duyarak başımı dayadığım masadan kalktım. Kırmızı alanın küçük penceresine doğru yürüdüm. Kırmızı alan bizim kalp masajı yaptığımız, kritik hasta takip ettiğimiz yerd. Pencereyi açtım. Ambulanstan inen hastaya kalp masajı yapıldığını görünce kalbi durmuş hasta anlamına gelen “Mavi kod geliyor!” diye bağırdım. Gözüm saate takıldı. Saat altıya çeyrek vardı. Kalp krizi mi yoksa nefes darlığı mıydı acaba? Genelde sabaha karşı nefes darlığı şikâyeti ya da göğüs ağrısı şikâyeti ile gelirdi hastalar. Herkes yatağında uykusunun en güzel anlarındayken biz acil doktorları, yaşamla ölüm arasında kalmış hastaları yaşama bağlama çabası içerisinde oluruz günün her saati. Son kalp masajımı bir saat önce yapmıştım. Yaşlı

bir amca'yı kaybetmiştik ve bu nöbetimizdeki dördüncü arrest hastamızdı. Diğer üç hastamızı hayata tekrar bağlamayı başarmıştık ama amca tutunamamıştı hayata. Bu sırada eldivenlerimi giymiş, hastanın kırmızı alana girmesini bekliyorduk hemşire ve diğer doktor arkadaşım.

Dayanacak gücüm kalmamıştı. Nefes alacak gücüm kalmamıştı. Ambulans tam hastaneye girerken önce nefesim, sonra da kalbim durdu. Sağlık çalışanı kız göğsümün tam ortasına basmaya başladı, kalp masajı yapıyordu. Endişelendim, korktum. Eşimin gözlerinden yaşlar akıyordu, oğlum etrafına gülücükler saçıyordu olanlardan bihaber. Ambulanstan indirip hızla beni acil serviste bir odaya soktular.

Kırmızı alana gelen sedyede uzunca boylu bir bayan hasta getirilmişti. Sedyeye indirildi, kalp masajına ben devam etmeye başladım. Bu sırada diğer doktor arkadaşım hastanın soluk borusuna tüpü yerleştirmişti. Hemşireler verdiğim talimatları uygularken doktor arkadaşım olayı ambulans ekibinden öğrenmeye çalışıyordu. Yaşının kırk olduğunu öğrendiğimde şaşır-dım. Yüzüne dikkatlice baktım, evet yaşlı değildi. İlk anda yaşlı bir hasta olduğunu düşünmüştüm. Bu sırada başka bir alanda çalışan diğer doktor arkadaşım da geldi. O da hasta yakınından kalbinin yüzde otuz çalıştığını öğrenmiş. Beklemediğim bir durumdu, kalp masajına devam etmeliydim. Üç doktor ve üç hemşire elimizden geleni yapıyorduk ama hastanın kalbi bir türlü çalışmıyordu, yarım saat geçmişti ve yorulmuştuk. Hiçbir hayati belirti yoktu. Zaten kalbinin yüzde otuz çalıştığını öğrendiğimde sonucun pek iç açıcı olmayacağını hissetmişim.

Eldivenlerimi çıkarıp ayağa kalktım. Kötü haberi vermek üzere kapıya yöneldim. Açılan kapının yanında duran güvenlik görevlisine hasta yakınlarının kim olduğunu sordum. Bana

yaklaşık altı yedi metre uzakta duran adamla beş yaşlarındaki çocuğu gösterdi, onlara seslendi sonra. Çocuğu görünce allak bullak oldum. Çocuk, annesiz kalacaktı. Telaşlandım onlar yaklaştıkça. Ne diyeceğimi bilemedim. Boğazım düğümlendi. Daha önce de ölüm haberi vermiştim ama bu defa başkaydı. Çocuk elindeki şekeri yalayarak etrafına gülücükler saçıyordu. Babası da gözlerini bana dikmiş, ağlamaklı bakıyordu. Adamla göz göze geldik. Gözlerimi kaçırarak kısık bir sesle eşinin kalbinin durduğunu ancak masaja devam ettiğimizi söyleyip kaçarcasına ayrıldım yanlarından. Çocuğun annesiz kalacağı düşüncesi beni sarsmıştı. Ağlama zamanı değildi.

Odaya girdiğimde hemen beni yere indirdiler, doktorlardan biri göğsüme basmaya devam ediyordu, diğer doktor boğazımdan bir boru sokmuştu. Oradan bana hava veriyordu. Hemşireler doktorun talimatlarını yapıyorlardı. Sanırım durumum ciddiydi. İçeriye bir doktor daha girdi ve benim hastalığım hakkında anlamadığım şeyler söyledi. Eşim ve çocuğum dışarıdaydı. Acaba ne yapıyorlardı? Kalbim tekrar çalışacak mıydı? Tekrar sarılabilecek miydim çocuğuma? Yarım saat geçmişti, değişen bir şey yoktu. Doktorlar sırayla kalp masajı yapıyorlardı. Bir ara ilk masajı yapan doktor dışarı çıktı bir şey demeden; ümitsiz ve yorgundu. İki dakika sonra hızlıca içeri girerek kalp masajına devam etti. Gözleri mi dolmuştu? Bir saat daha masaja devam ettiler. Az çalışan kalbim artık durmuştu. Ama kalbim çocuğum için atmaya devam edecekti sonsuza kadar.

İçeri hızlıca girdim, bırakmaya hazırlanan doktor arkadaşım biraz daha devam edeceğimizi söyledim. Yaklaşık bir saat daha kalp masajına devam ettik. Çocuk aklıma geldikçe gözlerim doluyor, boğazım düğümleniyordu. Hava aydınlanmıştı, yeni bir gün doğmuştu ama benim için karanlık ve kasvetli bir

gün başlamıştı. Gelip geçiciydi belki ama adını bilmediğim beş yaşındaki çocuk için annesiz geçecek hayatının ilk günüydü. Anneler Günü'nü kutlayabileceği, korktuğunda sarılıp ağlayabileceği, okula ilk başlayacağı günün sevincini paylaşabileceği, güzel yemeklerini yiyebileceği, evleneceği kızı tanıştıracığı, sevinçlerine ve hüznlerine ortak edeceği bir annesi yoktu artık.

KAZA İLE GELEN AYILIŞ

Tuba Karagöl BEZEK

Gözlerimi açtığımda kapkaranlık bir gökyüzünün altında buldum kendimi. Neredeydim, ne olmuştu, ne hâldeydim bilemedim. Elimle yokladım, kuraklıktan yarılmış buz gibi toprak geldi elime.

Alnımdan yavaşça süzülen kan, hissedemediğim bacaklarım, tüm bedenimi saran ağrı, yavaş yavaş beni kendime getirmeye başladı. Hatırladım, yarın toplantım vardı yeni reklam şirketimle. Vakit kaybetmemek için gecedен yola çıkmaya karar vermiştim. Yağış yoktu, yol tenhaydı. Radyoda güzel bir müzik eşliğinde keyifle yol alıyordum. Bir ara dik bir yamacın yanından geçerken yayın kesildi. Kanalı değiştireyim diye gözümü radyoya çevirdim, sadece birkaç saniye bakmışım ki başımı kaldırıp tekrar yola baktığımda karşımda bir motosikletli belirdi, üzerime doğru geliyordu. Farlarını gözüme soka soka geliyordu. Direksiyonu kırdım. Büyük bir öfkeyle bu serseriye çarpmamak için direksiyonu hızla çevirdim. Yarışıyor muydu, sarhoş muydu, bilmiyorum. Sonra araba yoldan çıktı, dehşet içinde yankılanan çığlığını duydum en son. Sonrası karanlık, sonrası boşluk...

Ne kadardır buradaydım, durumum ne kadar kötüydü, birilerinin beni bulma ihtimali var mıydı? Öylece yattım. Ne kadar bilmiyorum. Boğazım düğümlenmiş gibiydi. Aldığım nefes vücuduma yetmiyordu, yavaş yavaş boğulacağımı düşünüyordum. Burada yapayalnız, herkesten uzakta hayata gözlerimi yumacaktım. Ama böyle olmamalıydı. Her şeyi planlamaya alıştığım, tüm hayatımı hazırladığım programlara göre yaşadığım için ölümümle ilgili de bir öngörüm olmuştu elbette. Pencereden içeri güneşin süzülüp gittiği bir bahar günü, dostlarım, belki de ailem ya-

tağımın baş ucunda beklerken hepsiyle kucaklaşıp huzur içinde veda edeceğimi düşünmüştüm bu dünyaya. Böyle yapayalnız bir uçurumun dibinde olmayacaktı bu ayrılık. Hele ki böylesi kanlar içinde asla!

Yukarıdan bir yerlerden geçen arabaların sesi duyuluyordu ara sıra. Gecenin bir yarısı olduğundan iyice tenhalaşmıştı yol. Seslerden anlayabildiğim kadarıyla yoldan çok aşağılara düşmüştüm. Boynumu çeviremediğim için sadece gözlerimle etrafı taradım. Arabayı göremedim. Demek ki yuvarlanırken uzağına düşmüştüm. Nasıl çıkmıştım, neresinden fırlamıştım otomobilin anlayamadım.

Gecenin karanlığında gökyüzündeki bulutların yerini ıslıl ıslıl yıldızlar aldığımda içimdeki hüznün daha da artmıştı. Kendimi yukarıdan gördüm sanki; çaresizce kupkuru toprak üzerinde hareketsiz yatarken. Arada sırada duyduğum araba sesleri gittikçe derinleşiyordu. Birkaç kez içim geçti, ayıldım. Öylece yattım. Saatler ilerliyordu. Ruhum kalkmak, koşmak istiyordu ama bedenim, “Beni burada bırak, sen git!” diyordu.

Gecenin karanlığı yerini sabahın sakın ışıklarına bırakırken içimdeki umutlar tükenmeye başlamıştı. Sıkıca gözlerimi kapattım, birkaç iri gözyaşı süzüldü yanaklarımdan, toprağına düştü. “Bu kadarmış, benim için son buymuş.” dedim. Bildiğim birkaç duayı mırıl mırıl okumaya başladım. Derin sessizliğin içinde kulaklarıma bir uğultu doldu. Çaresizliğimin, isyanımın, yakarışımın, yalvarışımın uğultusu... Uğultumun içine çığlıklar karıştı. Yarı baygınken bu sesler benden mi çıkıyordu? Aklımı toparlayamadım. Sesler kesilmek bilmeyince gözlerimi aralamaya çalıştım. Bağrışmalar, seslenmeler, konuşmalar gerçektir. Günün yavaşça ağarmasıyla düştüğüm dik uçurum görünür hâle gelmişti. En tepesinden birileri bakıyor, kıpır kıpır insanlar görünüyordu. Beni burada bulduklarına inanamıyordum. Gözyaşlarım daha şiddetli akıyordu ama bu kez sevinçten. Başımı tam olarak

çeviremediğim için net göremiyordum ama üzerlerinde aynı tip kıyafetler olduğuna göre gelenler görevliydi.

Uğraşmaya başladılar. Belli ki dik yamaçtan aşağı inebilmenin bir yolunu arıyorlardı. Bense artık kendimi daha güvende hissetmenin verdiği rahatlıkla bir iç hesaplaşmaya girmiştım. Kulağımda yukarıdan gelen ambulansın siren sesi yankılanıyordu, ömrüm boyunca bu sestten rahatsız olduğum için utanıyordum kendimden. Hatta daha birkaç gün önce cadde kenarındaki bir kafenin bahçesinde arkadaşım ile sohbet ederken sıkışık trafikte ilerlemeye çalışan bir ambulansın sesinden çok rahatsız olmuş, tam önümüzden geçerken siren sesi kendi sesi mi bile duymama engel olunca bir küfür savurmuş, ardından da “Dünyayı kurtarmaya gidiyorlar ya, yaygara ondan!” diye dalga geçmiştım. Sayısız defa trafikte ambulans seslerine tahammül edememiş, camları kapatıp radyonun sesini açarak rahatlamaya çalışmışım. Şimdi ise bu ses içimi umutla dolduran bir sese dönüşmüştü.

Aşağıya doğru uzatılan halatlar görüyordum. Belli ki hazırlıklıydılar, bunu daha önce de yapmışlardı. Uzun bir bekleyiş oldu ama içim rahattı. Buraya kadar geldiklerine, beni bulduklarına göre mutlaka kurtaracaklar diyordum kendi kendime. “Uyuyakalma, dayan, geldiklerini gözlerinle gör!” diye mırıldaııyordum. Yanıma ulaştıklarında sürekli teşekkür etmeye başladım. Ayağa kalkmak, her birinin boynuna sarılmak istiyordum. Gözlerimden minnet fışkırıyordu sanırım. Hepsi soğukkanlı ama bir o kadar da sıcak, her hareketleriyle “Olay kontrolümüz altında, sen rahat ol!” diyorlardı sanki.

Aradan saatler geçip yukarıya çıkarıldıktan sonra ambulansa yerleştirildim. Sonradan öğrendim ki yol kenarında duran bir arabanın şoförü aşağıya uçan arabamı görmüş, bunun üzerine ekiplere haber vermiş. Olay yerine hem 112 ambulansı hem de Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve Ulusal Medikal

Kurtarma ekipleri gelmişti. Ekipler aşağıdan kurtarılmamı sağladıktan sonra beni 112 görevlilerine teslim etmişlerdi. En yakın hastaneye doğru yol alırken kafamın içinde düşünceler dolaşmaya devam ediyordu.

Ben senenin büyük bir kısmını yağlı boya tablolarımı hazırlayarak geçiriyordum. Ailemden kalan mal varlığım sayesinde paraya ihtiyacım yoktu. Sadece sevdiğim için resim yapıyor, tamamını sergiliyor, bir kısmını ise biraz daha gelir elde ediyim diye satıyordum. Açıkçası ben o kadar çok beğeniyordum ki yaptıklarımı, diğer insanların ne düşündüğü çok da umurumda değildi. İtiraf etmeliyim ki insanların gözlerinde gördüğüm hayranlık bana zevk veriyordu ama tüm hayatımın merkezinde “ben” olduğum için beğenmeseler de fark etmezdi sanırım.

Komşularımı tanımıyor, gerekmedikçe insanlarla muhatap olmuyor, sınırlı ama bence yeterli sayıdaki arkadaşımın belli aralıklarla görüşüyordum. Kimsenin hayatına dokunmadan yaşayıp gidiyorum. Oysa herkes benim gibi değildi. Ömrüm boyunca hiç düşünmediğim bir konuydu bu. Çok farklı hayatlar vardı, merkezlerinde kendilerinin yer almadığı, başkaları için sürdürülen yüzlerce farklı hayat... Beni hiç tanımayan, muhtemelen de bugünden sonra bir daha asla görmeyecek olan, adımı dahi bilmeyen insanlar bana ulaşabilmek için, beni kurtarabilmek için, beni yaşatabilmek için, uçurumdan aşağıya iniyor, kendilerini büyük tehlikeye atıyorlardı. Bu, annenin çocuğu için yapacağı türden bir fedakârlık ya da bir dostunun isteğini yerine getirmek için çabalamak gibi bir şey değildi. Bu bir yaşam biçimiydi. Her gün uyanıyor ve başka insanların yardımı için uğraşıyorlardı. Bu saatte burada olduklarına göre uyumuyor ve hep acele ediyorlardı. Sürekli bir yerlere yetişmeye ya da yetiştirmeye çalışıyorlardı.

Büyük kazaların, büyük travmaların herkesin hayatını değiştirdiği söylenir ama benim için çok daha fazlası oldu. Değişen hayatım değil, benliğim oldu. Ben eski ben olmaktan çıktım.

Yaralarım iyileşir iyileşmez, nasıl olduğunu bilmeden, ruhumun derinliklerinde açılmış ve zamanla nasırlaşmış, hissizleşmiş yaraları iyileştirmeye karar verdim. İnsanlar için uçurumlardan aşağıya inemeyecek olsam da işe yaramanın, başkaları için yaşamının yollarını aramaya başladım. Tek başıma gelip tek başıma gidecek olsam da bu dünyadan, hayat denen zamanımı kendim için geçirmemeye karar verdim. Bu kaza sayesinde, o gün uçurumdan çıkan ruhum, uçuruma yuvarlanan bedenime hep minnettar kaldı.

GECE YARISI POLİKLİNİĞİ

Fatma ÇATAL

Gece yarısını bir saat kadar geçmiş olmalıydı. Akşam yemeğini beşte yediğim için biraz acıkmıştım. Doktor odasında kahveni içip kapanan gözlerimi açık tutmaya çalışırken karşımdaki koltukta oturan George Clooney, “Bunu kafana daha fazla takmamalısın, sen elinden geleni yaptın, herkesi kurtaramazsın.” dedi.

Doktor Doug Roos böyleydi işte. Chicago’nun en kalabalık hastanelerinden birinin acil servisinde görev yapar, gördüğü onlarca travma vakasına rağmen dimdik ayakta durur, üstelik de neredeyse her hastasını daha sonra odalarında ziyaret edip içtenlikle ilgilenir, hatta nöbeti bittiği hâlde evine gidip uyumak yerine oturup onları izlerdi.

Tam ağzımı açıp Doktor Doug’a doktor olmaya onun sayesinde karar verdiğimi söyleyecektim ki hemşirelerden biri triajda hasta olduğunu haber vermek için doktor odasının kapısından başını uzattı. Clooney başını sağa eğip ne yaparsın dercesine omuzlarını silkti, hep böyle yapardı, tam 106 bölüm oynadığı 15 sezonluk “ER” dizisinde.

– Herkesi kurtaramazsın, evet dostum sen elinden geleni yaptın.

– Adam gecenin üçünde ayağındaki nasır için film çekirtmeye gelmiş.

– Dedim ya, elinden geleni yaptın.

– Hiçbir şey yapmadım ki, adam da tartışma çıkardı zaten.

– Senin yerinde kim olsa aynı şeyi yapardı.

Clooney, yerinden kalkıp oturduğum koltuğa doğru geldi. Eğilip omzumu dürtmeye başladı.

– Doktor bey, doktor bey!

Gözlerimi açtığımda hemşirenin beni uyandırmak için üzerime eğildiğini gördüm. Clooney’e pek benzemiyordu doğrusu.

– Triajda hasta var doktor bey, diye yineledi.

Kalkıp gerinerek servise geçmeden önce kahvemden bir yudum aldım, buz gibi olmuştu, ben kahve sevmezdim zaten, çaycıydım daha çok. Kırklı yaşlarının başında bir bey bekliyordu beni.

– İyi akşamlar, şikâyetiniz nedir?

– Burnum akıyor, biraz da başım ağrıyor, serum vurdurmaya geldim. Bu sabah sağlık ocağına gittim ama ilaçlar işe yaramadı.

Henüz sadece bir tane aldığından olabilir diye düşündüm. Karşımda tipik bir serum kokteyli bağımlısı duruyordu. En ufak hâlsizlik, hapşırık, hazımsızlıkta kendileri için lazım olan kokteyli almadan iyileşemeyen acil müdahimleri.

Hemşireden serumu hazırlamasını rica edip gözlem odasındaki yatağa yatırdık hastayı. Bir senedir bu şehirdeydim. Nüfus yoğunluğu düşük ve sakin bir şehirdi. Bu yüzden gece saatlerinde acil servis poliklinik muamelesi görüyordu. Hemşire serumu bağlayıp dönünce Fatma teyze geliyor diye haber verdi. Fatma teyze yetmiş altı yaşında dünya tatlısı bir kadındı. Güllü dallı şalvarının altına giydiği terliklerini şıpıdık şıpıdık sürüyerek haftada birkaç kez acile gelirdi. Hastanenin hemen arkasındaki apartmanda oturduğundan eli boş gelmez, börek çöreklerini pikniğe gider gibi yüklenip gelirdi. Eşini kısa bir süre önce kaybettiğinden yalnızlığı gece yarısı çarpıntıya sebep oluyordu. İlk zamanlar gereken tüm testler yapılmış, tansiyonu ölçülmüştü. Her şey normal çıkınca panik ataktan şüphelenip psikiyatriye yönlendirdik. Sonradan anladık ki Fatma teyze acil servise gelip uyumayı seviyordu. Çoğu gece uyuyamadığımda Fatma teyzenin sedyenin kolluklarına ayağını atıp nasıl uyuduğunu gözlerimin önüne getirip rahatlamaya çalışırım.

Acil servislerde pek çok farklı hasta profili görebilirsiniz ama değişmez kural en sağlamların “Benimle neden kimse ilgilenmiyor?” diye en çok patırtıyı çıkaranlar olduğudur. Zaten acil durumda olanlar seslerini çıkaramayacak kadar acı içindedirler. Buradan önce çalıştığım hastanenin acil servisinde unutamayacağım onlarca vakaya şahit oldum. Yüz elli hastaya baktığımız geceler oluyordu, bunun üçte ikisi ateş ya da gribal enfeksiyon hastasıydı. Bazı vakalar da absürt komedi filmlerinden kareler gibiydi. Kıskançlık yüzünden çıkan kavgada sinirlenip kocasının kulağını koparan yeni evli kadın, ertesi gün görücüye çıkacağı için dişlerini çamaşır suyuyla fırçalayıp diş etlerini yakan genç kız, sınavı kötü geçtiği için bayılma numarası yapan liseli gençler, rapor almaya gelen memurlar... Daha üç günlük nefes alamayan bir bebeğin servise alındıktan sonra ailesi tarafından terk edilip aylar boyunca serviste yatarken görmeye bile gelmediklerine şahit oldum. Annesi ve babası boşandığı için komşusuna sığınan genç kızın intihar girişimi sonrası midesi yıkandıktan sonra “Ölmek istiyorum, bu hakkımı elimden alamazsınız!” diye haykırışını dinledim. Kafasına demir düşen inşaat işçisi onlarca kırık olan kafatası için acil ameliyata hazırlanırken hastanın durumu hakkında tıpkı babasına benzeyen oğlunu bilgilendirmenin zorluğunu yaşadım.

- Sırtımda bir ağrı var.
- Nasıl bir ağrı ve ne zamandır var?
- Gidişme gibi, üç yıldır var.
- Gidişme nedir?
- Kaşınıyor doktor bey.

Üç senedir süren kaşıntısı için gece üç buçukta acil servise gelen hastalarla böyle diyaloglar yaşadım. Çoktan ölmüş hastanın yakınlarının “Eğer ölürse sen de ölürsün doktor bey!” tehditlerine maruz kaldım. Acil servis nöbetleri bana hayatımın hem en acıklı hem de en gülünesi anılarını yaşattı. Çektiği acılara

ve kritik durumuna rağmen yapılan her müdahalede teşekkür eden, nezaketini asla yitirmeyen hastalardan sevgilisinin dikkatini çekmek için baygınlık geçiriyor numarası yapıp çingar çıkaranlara kadar geniş bir yelpazenin her iki ucundan hastaları muayene ettim.

Dr. Doug gibi nöbet bitimi hastaların odalarında onları uyurken hiç seyretmedim belki ama kalp masajı sonrası hayata dönen gençlere bakınca, kanaması durdurulan yaralılara yardım edince doktorluk mesleğini seçmemde beni motive edenin dizi değil, insanları yaşatma duygusu olduğunu anladım. Acılarını dindirmek ve eğer elimden gelebilirse onlara bir gün doğumu daha hediye edebilmekti isteğim.

BENİ OKUSANA ANNE!

Halide Hacer SİMAV

O sabah saat beş civarı her şey bir çılgılıkta donup kaldı. Hayat zaten avucumuzda diyerek bundan emin olmanın ne kadar yanlış bir düşünce olduğunu ben 1991 senesinin 18 Ağustos gününün, sabaha karşı 05.00 sularında acı bir şekilde öğrendim.

Yarını, hatta bir saniye sonrası meçhul bir yaşamın şimdilik içindeyiz ve canlıyız. Kendimizin bile kendimize ait olmadığımıza, sadece bize verilen uygun rolleri yeteri kadar içtenlikle oynadığımıza inanıyorum. Çünkü sonunu bilmediğimiz ve rüya olduğu varsayılan dünyada, senaryoları ezelde yazılmış oyunlar dizilimi için sahne alıyoruz. Kayıplarla, hastalıklarla, yoklukla, aşk acılarıyla sürekli sınanıyor; ağlıyor, kızıyor, kavgalar edip birbirimizi yaralıyoruz. Ama genel olarak tüm şartlarına boyun eğip efendiler gibi oynuyoruz rollerimizi. Hatta bazen savaşlar bile öfkemizi dindirmeye yetmiyor. Dünya kaynıyor ama biz bu dünyadan değilmişiz gibi çılgıncasına mutlu olabiliyoruz. Acımasızca katledilenleri, havada uçuşan kesilmiş kafaları, bir yakınınımızın gibi düşünmek aklımızın ucundan bile geçmiyor. Günlerimizi âdeta çalışıyoruz yaşamdan. Bu kaosun içinde yaşadıklarımızın yalan olduğunu bildiğimizden mi nedir, umursamıyoruz çoğu şeyi. Hayatın kendisi zaten o kadar acı ki, zaman içinde egolarımız tavan yapıyor. Çünkü kendimize bile yetecek gücümüz olmuyor bazen. Ancak acı bize değdiğinde anlayış pencerelerimizi kendimize doğru açıyoruz. Herkesin bizi anlamasını bekliyor, bunu ilk yaşayan biziz sanıyoruz. Bizi anlayamayanlara da öfkeleniyoruz. Sırf bizimle ilgilenilsin ve mucizeler sırf bizim için gerçekleşsin istiyoruz.

Yakınlarımla rahatsızlıkları nedeniyle defalarca acillere yolum düştü. Hastanın çaresizliği bir yana, onlara eşlik edenlerin sabırsızlığı, doktorundan hemşiresine ve hatta müstahdemine kadar herkese gerilim dolu saatler yaşatabilir. Belki de birazdan daha yoğun bakıma gidemeden ölen bir hastanın, ihmal edildiğine inanan ve fikrini değiştiremeyeceğiniz öfkeli bir yakını, doktordan kendi anlayışı çerçevesinde bedel isteyebilir. Bu cana can bile olabilir. Bu iki taraftan biri olan doktorlar ve ekipleri buranın -sık sık değişseler de- müdavimleridir. Onlar kutsal bir görev için oradadırlar. Kıdem atlamak için vazgeçilmez bu durakta çoğunlukla hastalığı çok çabuk teşhis etmek ve değerlendirmek durumundadırlar. Özel hayatlarını, evliliklerini ve hürriyetlerini dondurup gelmişlerdir ve nöbeti teslim almışlardır. Çoğu zaman, “Hastam iyi olacak mı doktor?” diyen sorulara her hasta için verecek cevapları ve üstelik vakitleri de olmayabilir. Onlar hep oradadırlar ama bizlerin zaman zaman mecburen uğradığımız bir duraktır aciller. Bu anlayış gerektiren başlıca unsurdur. Onlar daha kolay para kazanmanın yollarını aramak yerine doktorluğu seçmişlerdir.

İşte tüm dünyada ve ülkemizde, yaralanmalar, kalp krizleri, intiharlar, kazalar ve sayamayacağım birçok nedenle başvuru alan ilk yer önce acil ambulanslarıdır. Ya da özel arabayla taşınan hastaların ilk durağıdır en yakın hastanenin acilleri. Şans hayatımızın her safhasında olduğu gibi burada da baş aktördür. Adı üstünde zamanla yarışılan bir yerdir orası. O gün nöbet almış doktorlar, hemşireler ve çeşitli zemin görevlileri genellikle gece yoğunlaşan zor bir göreve hazırdırlar. Onların da hayatlarında içinden çıkamadıkları derterleri ve belki o gün bitmiş evlilikleri, ayrıldıkları sevgilileri ve ağrıları, hatta sancıları dahi vardır. Yine de bütün bu hâller, oraya düşen hastaların ve yakınlarının düşüncelerine uğramaz bile. Öncelik isterler daima, hastalarının kaderi değişecekmiş gibi. Doktorların koşturmaları onların soru

dolu bakışlarını ve belki de çabaların en can alıcı yerinde soru sormalarını engellemez. Aslında işler gerektiği gibi yürür.

Acile kendim ve yakınlarım nedeniyle çoğu kere gittim. Fakat bir gidişim vardır ki hatıralarımda hep tazeliğini korur. Canımdan can koparan o anlar, saat ve yer olarak kendi coğrafyasında hâlâ canlıdır. Orada çalışanlar nicelerini görmüşlerdir ve unutmak zorundadırlar ama o gün benim dünyaya küstüğüm ve artık mutlulukla sonsuza dek vedalaştığım gündür.

Eşim kronik böbrek hastasıydı. Diyaliz programını oturtana kadar iki ameliyat, birinden olumlu sonuç alınamayınca iki şant açılma ve bunların arasında kasıktan kateter operasyonu geçirdi. Bu işlemler altı ayı kapsadı. Ben evime hiç gidemedim ve nefroloji servisinde yedi ay hep başındaydım. Hastalıkta üçüncü seneyi doldurmuştuk ki evimizde bir ailenin normal yaşantısına biraz olsun benzeyen hiçbir hâl ve mutluluktan eser kalmamıştı. Hastalanmadan önce polislik mesleğini icra eden eşimin tüm huyları değişmişti. Artık kızıma, bana ve oğluma o küçücük evi dar eden bir meczuba dönüşmüştü. Her hareketimiz takipteydi ve olmayan suçlarla, sırf şüphe üzerinden itham ediliyorduk. Kızım üniversiteye gidiyordu o sıralar. Eşim sürekli nefes darlığı çektiği ve kafasına göre kullandığı için sık sık boşalan oksijen tüplerini nazik kollarıyla taşıyarak babasına hizmet ediyordu kızım. Evimizin fonunda onun bağırın ve hep emir veren sesi çınılardı. Çocuklarım her şeyi sabırla karşılıyordu. Ben ise artık bir robota dönüşmek üzereydim.

Kızım kendi odasında, eşim ise salonda yatardı. Başında oksijen tüpü ve uzanıp alabileceği ilaçları olurdu. Ben ve oğlum büyükçe bir yatakta dinlenmeye çalışırdık. İşte o günlerden birinde rüyamda bir bahçenin yüksek beton kenarından çocuğun birinin beton bahçe zeminine düştüğünü gördüm. Uyanıp dakikalarca ağladım. Bu benim için bir uyarı mıydı bilmiyorum ama birkaç gün sonra başıma gelecek olayın habercisi olduğu

kesindi. Kızım hayatı boyunca bir arkadaşında kalmak için hiç izin alamamıştı babasından. İlk defa izin vermişti o gece, evde olmaması bir hikmetti bence. Çünkü kalırsa perişan olurdu.

17 Ağustos akşamüzeri, dışarıda biraz oynayıp terler içinde gelen oğlumu, ısıttığım bir çaydanlık suyu ılıtıp çoğaltarak yıkadım. Kendisi yıkanırdı hep ama o gün büyük bir istekle kendim yıkadım. Odamıza gitmek üzere banyodan çıktık. Eşim sürekli bacaklarının ovulmasını isterdi. Oğlum bu sefer söyletmeden bacaklarının altına oturuverdi. Hiç unutmam, babasına şefkatle bakıp “Biliyor musun baba, ben sana böbreğimi vermek istiyorum.” dedi. Sizin bile ummayacağınız bir cevap aldık ve şoke oldum o an. “Neden olmasın oğlum, ben ilgilenirim.” dedi. Ama bunlar çocuğumun son dilekleri ve neredeyse son konuşmalarıydı. Çocuğum babasına kendisini feda edecek kadar cesaretli ve yürekliydi.

Yatma saati gelmişti, gündüzleri o kadar yoruluyordum ki oğlumu da alıp yatağımıza uzandık. Bana, “Anne sizin yaşlandığınızı görmek istemiyorum, biliyor musun?” dedi. Cevap vermiyor, sadece dinliyordum. Altıncı kattaydık, yarısı teras ve ikinci yarısında iki buçuk odası olan bir çatı katıydı. Perdemiz açıktı ve gökyüzünü seyrederek konuşuyorduk. Meteor yağmurları olduğu günlerden biriydi ama sık sık kayan göktaşlarından birdenbire o kadar irrite oldu ki “Görmek istemiyorum anne!” dedi. Perdeyi çektim ve ona doğru döndüm, her zamanki gibi avuçlarıyla yanaklarımı sardı. Ben artık ne düşünmem gerektiğini bilmez bir hâlde gecenin, bu sözleri ve beni içine alıp unutturmasını dileyerek uykuya teslim olmak üzereydim. “Okusana beni anne.” dedi oğlum. Gaflete düşmüş olmalıydım, yarın okusam yavrum dediğimde ise hiç yanıt alamadım çünkü uyumuştı. Benim de uykuya teslim olmam uzun sürmemiş olmalıydı. Artık ayın on sekiziydi. Azrail yanı başımızda olmalıydı ki sabaha karşı oğlum gözleri kapalı yataktan fırladı ve uçar adımlarla

salona, oradan terasa ve ardından da sonsuzluğa uçtu. Peşinden hemen koştum ama o benden hep bir adım öndeydi, uçuyordu âdeta. Koşmam masanın üst kısmına gelen ve dikey olarak açık pencereye çarpmamla son buldu. Sanki tüm vücuduma uyuşturucu püskürtülmüştü. Bana o son büyük adımıyla aşağıya uçan oğlumu seyretmek düşmüştü sadece. Omzum yere doğru sarkmıştı, masanın üzerindeki damlaların patlayan kaşımından aktıklarını dakikalar sonra anladım. Ama sesim çıkmıyordu, şoktaydım. Sadece Ayetel Kürsi okuyor ve “Çocuğumu sakat bırakma ya Rabbi!” diye yalvarıyordum. Arkamda cıyak cıyak bağıran eşimin sesi bile beni o uyuşukluktan çıkarmaya yetmiyordu.

Bizi kimler, ne şekilde Cerrahpaşa Acile götürdü bilmiyorum. Sadece düşen kolumu sol elimle tutmaya çalışıp masumca kadere boyun eğmiş ve bana ulaşan seslerden bir umut üretmeye çalışıyordum. Ama umut o gece bana hiç uğramadı. Ve bir yakınınızın attığı çılgılık beni acı gerçeğin kucağına atıverdi. Oğlum son nefesini vermiş olmalıydı. Yanıma koşan akrabalarımı hızla itirmeye çalıştım. Kimse beni teselli edemezdi. Çalışanların yardımıyla röntgenlerim çekildi ve yüzüme oturan o buz gibi duruşla yasımı içime gömmüş, bana ne söylenirse yapıyordum. Bana hiçbir şey hissettirmemeye çalışan iki sevimli genç doktorun “Şimdi kaşını dikeceğiz, estetik olacak, hiç iz kalmayacak.” dediklerini bugün gibi hatırlıyor ve hiçbir şey olmamış gibi hareket etmekle en doğrusunu yaptıklarına inanıyorum. Ameliyatım için yaş günüm olan yirmi ağustos gününe randevu verildi. Omuz başım paramparça olmuştu. Acı gerçeği öğrenen kızımın kollarında buldum kendimi.

İşte acil, bizlerin acılarıyla doludur. Acilde adına yakışır tüm zorluklar yaşanır. Orada görevli olanların her gece onlarcasını seyrettikleri felaketlerden nasıl etkilendiklerini kendileri de bilmeyebilirler ama birçoğunun rüyalarında dolaşıyordur o gecelerde gördükleri, kim bilir?

Ben, oğlumun vefatının üzerinden yirmi üç sene geçmesine rağmen sağlıklı yaşıyorum. Omzum her ağrıdığında burnumun direği sızlar, dalarım. “Beni okusana anne!” sözünde takılı kalmadım. Hayatımı kızım ve torunumla bir şeyler paylaşarak ve çoğunlukla yazarak geçiriyorum. İyi ki varsınız tüm acil ekipleri.